

APSTIPRINĀTS
ar Siguldas novada domes
2007.gada 24.oktobra sēdes lēmumu Nr.28
„Par Siguldas novada Attīstības programmas
2007.-2019.gadam apstiprināšanu”, prot.
Nr.21

METRUM

SIA „Metrum”

Reģ. Nr.40003388748
Vienības gatve 87, Rīga, LV-1004
Tālr. 67609030, fakss 67609044
E-pasts: metrum@metrum.lv,
<http://www.metrum.lv>

Siguldas novada dome

Reģ. Nr.90000048152
Pils iela 16, Sigulda
Rīgas rajons, LV-2150
Tālr./fakss 7970844, 7971371
E-pasts: dome@sigulda.lv
<http://www.sigulda.lv/>

Pasūtījums Nr. 10-6-00687

SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2007-2019

Projekta vadītājs, *MSc.geogr.*
Attīstības plānošanas konsultants, *Dr.geogr.*
Plānotāja - datu analītiķe, *BSc.geogr.*
Plānotāja, *MSc.geogr.*

Andis KUBLAČOVŠ
Pēteris ŠKIŅĶIS
Dina KRUSTIŅA
Ilze CIRCENE

SATURA RĀDĪTĀJS

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	6
IEVADS.....	7
I DAĻA - ESOŠĀ SITUĀCIJA UN ATTĪSTĪBAS TENDENCES.....	9
1. SIGULDAS NOVADA FIZISKI ĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS.....	9
1.1. Ģeogrāfiskais novietojums	9
1.2. Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve.....	11
1.3. Virszemes ūdens objekti.....	11
1.4. Ģeotehniskie apstākļi.....	12
1.5. Klimats.....	12
1.6. Ainavas.....	13
2. APDZĪVOJUMS UN IEDZĪVOTĀJI	14
2.1. Apdzīvojuma struktūra.....	14
2.2. Iedzīvotāju skaita dinamika	15
2.3. Iedzīvotāju sastāvs	17
3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS	19
3.1. Dabas teritorijas un objekti	19
3.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas.....	19
3.3. Gaujas Nacionālais parks.....	22
4. SIGULDAS NOVADA EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA	23
4.1. Nodarbinātība.....	23
4.2. Uzņēmējdarbība.....	24
4.2.1. Lauksaimniecība, mežsaimniecība un ieguves rūpniecība	25
4.2.2. Apstrādes rūpniecība	27
4.2.3. Pakalpojumi	27
4.3. Nekustamā īpašuma tirgus attīstība	27
4.4. Investīciju piesaiste.....	29
4.5. Tūrisms.....	30
4.5.1. Tūrisma nozares attīstība Siguldā	31
4.5.2. Tūrisma resursi.....	32
4.5.3. Tūrisma pakalpojumi	34
5. INFRASTRUKTŪRA.....	36
5.1. Satiksmes infrastruktūra un pakalpojumi.....	36
5.1.1. Autoceļi un ielas	36
5.1.2. Velotransports.....	38
5.1.3. Sabiedriskais transports.....	38

5.2. Sakari	40
5.3. Enerģētikas infrastruktūra.....	40
5.3.1. Elektroapgāde.....	40
5.3.2. Siltumapgāde.....	41
5.3.3. Gāzes apgāde	41
5.4. Vides infrastruktūra.....	41
5.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija.....	41
5.4.2. Atkritumu apsaimniekošana.....	42
6. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI	44
6.1. Veselības aprūpe	44
6.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	45
6.3. Izglītība	47
6.3.1. Pirmsskolas izglītība.....	47
6.3.2. Vispārējā izglītība	47
6.3.3. Augstākā izglītība	49
6.3.4. Interesešu izglītība	50
6.3.5. Mūžizglītība.....	50
6.4. Kultūra un izklaide.....	50
6.5. Sports un aktīvā atpūta.....	52
7. SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS RESURSI.....	53
7.1. Pašvaldības struktūra	53
7.2. Pašvaldības budžets, tā veidošanās un attīstības politika.....	53
7.3. Pašvaldības nekustamie īpašumi.....	55
8. SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS RISINĀMIE JAUTĀJUMI (IESPĒJAS UN PROBLĒMAS)	57
8.1. Iespējas	57
8.2. Problēmas	58
II DAĻA - ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA.....	60
1. SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2007-2019.....	60
1.1. Nostādnes novada attīstībai.....	60
1.1.1. Vispārējais mērķis	60
1.1.2. Vērtības un principi.....	60
1.1.3. Novada attīstības intereses	61
1.2. Novada attīstības potenciāls	61
1.2.1. Siguldas novada attīstības priekšnosacījumi un situācija reģionā un Latvijā.....	61
1.2.2. Galvenie risināmie jautājumi un vajadzības.....	62
1.3. Perspektīva	63
1.3.1. Vīzija	63

1.3.2. Siguldas novada attīstības mērķi un uzdevumi.....	65
2. RĪCĪBAS 2007-2010	68
3. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA UN PĀRRAUDZĪBA.....	80
4. VADLĪNIJAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM	81
PIELIKUMS	83
PIELIKUMS NR.1 - APTAUJAS ANKETA SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAI	83
PIELIKUMS NR.2 - APTAUJAS (2006.GADA 13.-23.OKTOBRIS) PAR SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBU KOPSAVILKUMS...85	
PIELIKUMS NR.3 – PĀRSKATS PAR DISKUSIJU „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS REDZĒJUMS”	88
PIELIKUMS NR.4 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „VESELĪBA UN SOCIĀLĀ APRŪPE” SANĀKSMI	93
PIELIKUMS NR.5 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „TRANSPORTS, INFRASTRUKTŪRA UN EKONOMIKA” SANĀKSMI....96	
PIELIKUMS NR.6 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „KULTŪRA, SPORTS UN IZGLĪTĪBA” SANĀKSMI.....99	
PIELIKUMS NR.7 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „VIDE UN TŪRISMS” SANĀKSMI	102
PIELIKUMS NR.8 – DARBA GRĒPU DISKUSIJU KOPSAVILKUMS (2007.GADA JANVĀRIS, FEBRUĀRIS)	106
PIELIKUMS NR.9 – KONFERENCES „VĪZIJAS TŪRISMA ATTĪSTĪBAI SIGULDAS NOVADĀ” DARBA PROGRAMMA	111
PIELIKUMS NR.10 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM MĒRĶU PRECIZĒŠANA” SANĀKSMI.....	112
PIELIKUMS NR.11 – PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM RĪCĪBU PRECIZĒŠANA” SANĀKSMI	113
PIELIKUMS NR.12 – PRESES RELĪZE SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007. – 2019. GADAM IZSTRĀDES IETVAROS	114
PIELIKUMS NR.13 - RAINAS RUDZĪTES (17.07.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.)	115
PIELIKUMS NR.14 - TOMASA ĐUKOVSKA (13.07.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.).....	123
PIELIKUMS NR.15 – EDMUNDA BĒRZIŅA (24.08.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.) UN SIGULDAS NOVADA TĒLPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJU (11.08.07.).....	125

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

#	Saīsinājums	Saīsinājuma nozīme
1.	AS	Akciju sabiedrība
2.	EM	Ekonomikas ministrija
3.	ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
4.	ES	Eiropas Savienība
5.	ESF	Eiropas Sociālais fonds
6.	GNP	Gaujas nacionālais parks (citur arī GNP administrācija)
7.	ĪADT	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
8.	LLU	Latvijas Lauksaimniecības universitāte
9.	LR	Latvijas Republika
10.	MK	Ministru kabinets
11.	NMP	Neatliekamā medicīniskā palīdzība
12.	NVO	Nevalstiska organizācija
13.	SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
14.	SND	Siguldas novada dome
15.	SO	Sabiedriska organizācija
16.	SRTB	Siguldas Reģiona tūrisma biedrība
17.	TEN-T	Trans-Eiropas transporta tīkls
18.	TIAN	Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
19.	TIC	Tūrisma informācijas centrs
20.	TMR	Turaidas muzejrezervāts
21.	UNESCO	Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija
22.	VAS	Valsts akciju sabiedrība
23.	VKPAI	Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija
24.	VOAVA	Veselības obligātās apdrošināšana valsts aģentūra
25.	z/s	Zemnieku saimniecība

IEVADS

Siguldas novada Attīstības programma 2007.-2019.gadam tika izstrādāta, pamatojoties uz likumu „Par Pašvaldībām” un „Reģionālās attīstības likumu”, kas nosaka, ka katrai vietējai pašvaldībai ir jāizstrādā ilgtermiņa (12 gadiem) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kurā noteiktas attiecīgās vietējās pašvaldības attīstības prioritātes. Konkrēti Siguldas novada Attīstības programmā tiek sniegts arī ieskaits esošajā novada sociālekonomiskajā situācijā un tiek pausts nākotnes redzējums par Siguldas novada vēlamu attīstību perspektīvā, nosakot attīstības vīziju, mērķus, uzdevumus un pašreiz zināmos pasākumus uzdevumu izpildei.

Attīstības programmas galvenais mērķis ir uzlabot Siguldas novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veidojot līdzsvarotu novada teritorijas attīstību gan pilsētā, gan lauku teritorijā, sekmējot tā ekonomisko izaugsmi, sociālo stabilitāti un vides kvalitāti, kā arī pasniegt Siguldas novadu kā ikvienam viesmīlīgu, ērtu, skaistu un daudzveidīgu teritoriju dzīvei, darbam, atpūtai un dvēseles piepildījumam.

Attīstības programma saturiski sastāv no divām daļām – esošās situācijas, attīstības tendenču apkopojuma un ilgtermiņa attīstības perspektīvas sadaļas. Pirmā daļa ietver katras nozares raksturojumu, aprakstot galvenās tendences un sniedzot vērtējumu par galvenajiem risināmajiem jautājumiem, iespējām un problēmām. Otrā daļa ietver Siguldas novada attīstības perspektīvu – vīziju, ilgtermiņa mērķus, uzdevumus un vidēja termiņa rīcību (pasākumu) daļu. Papildus dokumentam pievienota arī pielikumu daļa, kurā atspoguļota svarīgākā ar programmas izstrādes procesu saistītā informācija – aptaujas anketu apkopojums, darba grupu diskusijas un to dalībnieki u.tml.

Lai veicinātu programmas īstenošanu un pārskatīšanu, Attīstības programmā ir iekļauta arī atbilstoša skaidrojošā sadaļa. Savukārt, lai nodrošinātu tiešu saikni ar Siguldas novada Teritorijas plānojumu, Attīstības programmas projekta beigās ir noteiktas galvenās vadlīnijas teritorijas plānojuma izstrādei.

Novada domei ar attīstību saistītos lēmumus vajadzētu pieņemt un budžetu apstiprināt, balstoties uz šo dokumentu, kā arī Siguldas novada Teritorijas plānojumu 2007.-2019.gadam. Turklāt Siguldas novada Attīstības programmu ir jāuztver ne tikai kā Siguldas novada domes instrumentu attīstības plānošanas organizēšanai un pārraudzīšanai novadā, bet arī kā līdzekli privātu iniciatīvu īstenošanai, jo Attīstības programmā minētie mērķi, uzdevumi un rīcības var sniegt iedvesmu jaunu projektu ideju radīšanai, kā arī pamatot projektu ideju aktualitāti gadījumos, kad ir vēlme piesaistīt kādu ārējo finansējumu.

Siguldas novada Attīstības programma 2007.-2019.gadam tika ir izstrādāta laika posmā no 2006.gada augusta līdz 2007.gada septembrim, Siguldas novada domei sadarbojoties ar mērniecības un teritorijas plānošanas uzņēmumu SIA „Metrum”.

Dokumenta izstrādes process tika organizēts paralēli darbam pie Siguldas novada Teritorijas plānojuma 2007.-2019.gadam sagatavošanas, tādējādi nodrošinot šo dokumentu savstarpēju saskanīgumu, un sniedzot iedzīvotājiem iespēju izteikties vienlaicīgi gan par sociālekonomiskās, gan teritoriālās attīstības jautājumiem.

Dokumenta izstrādē ņemti vērā dažādi valsts un reģiona līmeņa plānošanas dokumenti – Nacionālais attīstības plāns (2007. – 2013.gadam), Tautsaimniecības vienotā stratēģija, Rīgas reģiona attīstības programma (2005. – 2011.gadam), kā arī nozaru un jomu attīstības dokumenti, un apkārtējo pašvaldību plānošanas dokumenti. Attīstības programmas izstrādē izmantoti Siguldas novadā sagatavoti plānošanas dokumenti – Siguldas novada tūrisma attīstības stratēģija (2006. – 2013.gadam), Siguldas novada attīstības vīzijas (2003.g. Lejastiežumos; Attīstības programmas izstrādes darba grupa) un Siguldas pagasta sociāli ekonomiskās attīstības plāns „Attīstības ceļi un perspektīvas”(1999.g.).

Attīstības programmas izstrādes procesa ietvaros 2006.gada rudenī tika organizēta iedzīvotāju anketēšana, lai uzzinātu viņu viedokli par pašreizējo un turpmāko attīstību novadā (skatīt pielikumu Nr.1 un Nr.2). Savukārt, lai analizētu esošo situāciju konkrētās nozarēs un noteiktu to attīstības virzienus, tika organizētas četras tematiskas darba grupas ar dažādu pašvaldības un nozaru speciālistu piedalīšanos (skatīt pielikumu Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7, Nr.8), kā arī vairāki atklāto diskusiju pasākumi, kurā izteikties bija

aicināts ikviens Siguldas novada iedzīvotājs vai interesents. Papildus tematiskajām darba grupām notika vairākas apvienoto darba grupu sanāksmes, kuru ietvaros tika diskutēts par kopējo Siguldas novada perspektīvās attīstības redzējumu un konkrētākiem mērķiem un uzdevumiem (skatīt pielikumu Nr.3, Nr.10).

No 2007.gada 4.-17.jūlijam ar sagatavoto Siguldas novada Attīstības programmas projektu bija aicināts iepazīties ikviens interesents (skatīt pielikumu Nr.12). Šīs sabiedriskās apspriešanas rezultātā tika saņemti trīs iedzīvotāju priekšlikumi, kas bija attiecināmi uz Attīstības programmu, bet jāatzīmē, ka visi šie priekšlikumi bija pārdomāti un izvērsti (skatīt pielikumu Nr.13, Nr.14, Nr.15), tādējādi sniedzot papildinājumus un labojumus programmas saturā.

Pēc Siguldas novada Attīstības programmas sabiedriskās apspriešanas rezultātu apkopošanas un programmas projekta precizēšanas tika noorganizēta darba grupas sanāksme ar aktīvāko viedokļu paudēju un Siguldas novada domes pārstāvju piedalīšanos (skatīt pielikumu Nr.11), lai, pamatojoties uz izvirzīto novada attīstības vīziju, mērķiem un uzdevumiem, tiktu izvēsta Attīstības programmas vidēja termiņa rīcību (pasākumu) daļa.

Papildus iepriekšminētajām aktivitātēm Siguldas novada Attīstības programmas izstrādes procesā SIA „Metrum” 2007.gada 5.aprīlī noorganizēja starptautisku konferenci „Vīzijas tūrisma attīstībai Siguldas novadā”, kuras ietvaros pašmāju un ārvalstu eksperti piedāvāja savu redzējumu par tūrisma lomu Siguldas novadā (skatīt pielikumu Nr.9). Konferences rezultātā tika iegūts plašāks redzējums par tūrisma nozares pašreizējo situāciju (piedāvājumu dažādību, konkurētspēju, aktualitāti un pakalpojumu kvalitāti) Siguldas novadā, kā arī jaunas idejas tūrisma un rekreācijas nozares attīstībai kā dominējošam novada saimnieciskās attīstības virzienam perspektīvā. Tādējādi Attīstības programmā ir iekļauts septītais mērķis, kas izteikti vērsts uz tūrisma nozares attīstību Siguldas novadā.

SIA „Metrum” Attīstības programmas izstrādes darba grupa izsaka pateicību visiem darba grupu dalībniekiem un pārējiem interesentiem, kuri sniedza savus priekšlikumus un iesaistījās diskusijās par Siguldas novada perspektīvās attīstības jautājumiem, tādējādi palīdzot sagatavot šo dokumentu un paužot savu ieinteresētību Siguldas novada turpmākās attīstības sekmēšanā.

I DAĻA - ESOŠĀ SITUĀCIJA UN ATTĪSTĪBAS TENDENCES

1. SIGULDAS NOVADA FIZISKI ĢEOGRĀFISKAIS RAKSTUROJUMS

1.1. Ģeogrāfiskais novietojums

Siguldas novads atrodas Latvijas centrālajā daļā, Rīgas rajonā (skatīt attēlu nr.1) . Kopējā novada teritorijas platība – 203,5 km². Iedzīvotāju blīvums Siguldas novadā – 74,2 iedz./km², iedzīvotāju skaits 15 108¹. Vēsturiski Siguldas novads atrodas Vidzemes novadā, administratīvi – Rīgas rajonā. Siguldas novadam cauri tek Latvijas garākā upe Gauja, kas nosaka novada dabas apstākļus un ir ietekmējusi novada vēsturisko attīstību. Attālums no Siguldas novada centra Siguldas pilsētas līdz galvaspilsētai Rīgai – 52 km, līdz blakus rajona centram Cēsu pilsētai – 36 km. Abām iepriekšminētajām pilsētām, it īpaši Rīgai, ir ļoti liela nozīme Siguldas iedzīvotāju ekonomiskās un sociālās dzīves veidošanā, kā darba, mācību un izklaides centriem.

Siguldas novads robežojas ar sekojošām kaimiņu pašvaldībām:

- Krimuldas pagasts (Rīgas rajons)(ZR);
- Inčukalna pagasts (Rīgas rajons)(R);
- Allaņu pagasts (Rīgas rajons)(DR);
- Mālpils pagasts (Rīgas rajons)(DR);
- Nītaures pagasts (Cēsu rajons)(A);
- Līgatnes pagasts (Cēsu rajons)(ZA).

Siguldas novadu šķērso autoceļi:

- Eiropas nozīmes autoceļš, Valsts galvenais autoceļš Rīga – Pleskava – Santpēterburga (E 77, A2);
- 1. šķiras autoceļš Garkalne – Alauksts (P3);
- 1. šķiras autoceļš Līgatne – Skrīveri (P32);
- 1. šķiras autoceļš Inciems – Sigulda – Ķegums (P8);
- 2. šķiras autoceļš Sigulda – Allaņi – Ausmas (V58);
- 2. šķiras autoceļš Sigulda – Vildoga – Līgatne (V83);
- 2. šķiras autoceļš Jūdaži – Nītaure (V85);
- Pievedceļš Lorupes gravai (V96).

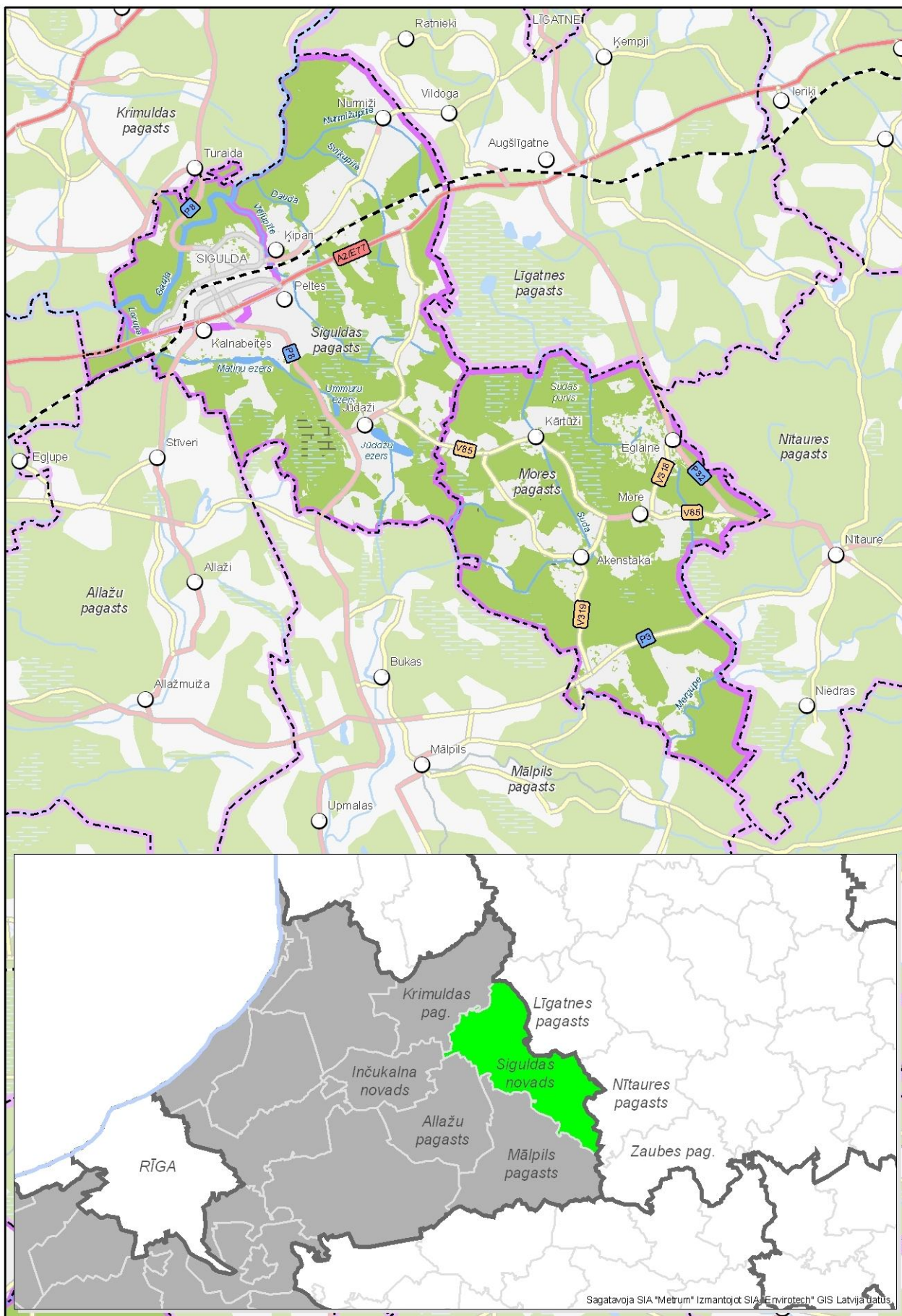
Siguldas novadu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Valka, stacija „Sigulda”.

Siguldas novads izveidots 2003.gada 1.jūnijā, balstoties uz administratīvi teritoriālo reformu Latvijā un MK noteikumiem Nr.262 „Par Rīgas rajona Siguldas novada izveidošanu”. Novada tagadējais sastāvs: Siguldas pilsēta - 18,3 km² jeb 9 % no teritorijas, Siguldas pagasts – 96,3 km² jeb 48 %, Mores pagasts – 88,9 km² jeb 43 %. Jāpiezīmē, ka līdz ar jaunā novada izveidi tika mainītas rajonu robežas, līdzšinējo Cēsu rajona Mores pagastu iekļaujot Rīgas rajonā, tādējādi paplašinot tā robežas.

Siguldas novadā atrodas sekojošas apdzīvotās vietas (centri): Peltas, Nurmiži, Jūdaži, More, Ķipari, Akenstaka, Kalnabeites, un Eglaine.

¹ 2007.gada 1.janvāra Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati

Siguldas novada pārskata karte

1.attēls.

1.2. Reljefs un ģeoloģiskā uzbūve

Siguldas novada teritorija atrodas uz morēnplatformas, Viduslatvijas zemienes un Viduslatvijas nolaidenuma Z daļā. DA daļā teritorijas reljefa apstākļus nosaka Vidzemes augstienes R mala, kurā līdzenums lēzeni pāriet viļņotā paugurainē. Augstākais reljefa punkts novada teritorijā atrodas pie DA robežas – 160,4 m. Reljefs ir paugurains, lielākie pauguri – Eriņu kalns (127,7 m vjl.), Vārpas kalns (129,5 m vjl.), Gudrēnu kalns (153,6 m vjl.). Gaujas senielejas dabas apvidus (Gaujava) iekļauts Idumejas augstienes dabas rajonā. Aizgaujā sākas Limbažu viļņotais līdzenums. Uz DR no Siguldas sākas Ropažu līdzenums.

Siguldas novada ģeoloģisko uzbūvi nosaka Gaujas senieleja, zem kuras atrodas vēl senāka un dziļāka ieleja. Pirms 350 – 370 mlj. gadu teritoriju klāja jūra. Ūdens straumes sanesa smilšainas, puteklainas un mālainas iežu daļiņas, kas nogulsņējās, sablīvējās un sacementējoties veidoja tagad atsegumos redzamos iežus – apakšējos slāņos smilšakmeņus, augšējos slāņos dolomītus. Dolomīts, kā izturīgs iezis, aizkavē zemes virskārtu noskalošanu, nobrukšanu un uzglabā nogāžu stāvumu. Gaujas svītas smilšakmeņi, ar māla un aleirolīta starpkārtām, kas redzami Gaujas senielejas un tās baseina upju krastos, veidojušies Devona periodā. Virs Gaujas svītas nogulumiem klājas Amatas svītas smilšakmeņi. Siguldas novada teritorijā tie redzami Vējupītes krastos. Gaujas baseina smilšakmens atsegumi ir Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi.

Gaujas senielejai raksturīga liela reljefa augstuma starpība, vietām līdz pat 85 m. Šāda augstuma starpība veicina intensīvu ūdens erozijas darbību. Tāpēc formas, ko ūdens veidojis zemes slāņos, atgādina kalna strautu veidotās formas – dziļas, šauras gravas, stāvas nogāzes. Nogāžu slīpums, kā arī viegli izskalojami ieži ir galvenie faktori pie gravu veidošanās. Gaujas senielejai raksturīgās sāngravas ir izteiksmīgas un atzīmētas kā dabas aizsardzības objekti (skat. arī 3.1. nodaļu).

Gaujas un tās pieteku krastos atrodamas sufozijas alas. To veidošanās saistīta ar mehānisku smilšaino un puteklaini mālaino sīko daļiņu izskalošanu. Visas sufozijas alas veidojušās plaisās un izskalotas ar pazemes ūdens straumēm. Tām ir trīsstūrveidīga forma ar arkveidīgām, ovālām ieejām. Svarīgs faktors pie sufozijas alu veidošanās ir irdenu, viegli izskalojošu iežu klātbūtne. Gaujas upes krastos tie ir smilšakmeņi. Teritorijā atrodas ievērojamākās Latvijas alas: Gūtmaņa ala (lielākā ala Baltijas valstīs), Kalējala (garākā ala Latvijā) un Velnala (nostāstiem un mītiem bagāta ala).

No derīgo izrakteņu ieguves vietām Siguldas novadā atzīmējamas kūdras atradnes Jūdažu purvā, kā arī novada DA daļā esošās Kaļķu grants atradnes, kur iegūto granti izmanto ceļu būvei. Ar grants ieguvī nodarbojas z/s „Dravas”. Vēl nav pilnībā izpētītas ģipša un avotkaļķu iegulas.

1.3. Virszemes ūdens objekti

Siguldas novadu šķērso Latvijas teritorijā garākā upe Gauja, kas ietekmē dabas apstākļus, ekonomisko vidi un novada veidošanās vēsturiskos aspektus. Gauja plūst pa ledājkūšanas ūdeņu radītu senieleju. Senielejas dziļums sasniedz 85 m. Gaujas platums novada teritorijā 60 – 100 m, vidējais dziļums – 1,5 m, ūdenslīmenis pie Siguldas pilsētas robežas – 12,5 m vjl. Novadā ir daudz mazās upītes – Lorupe, Vējupīte, Sudas upe, Straujupīte, Mergupe, Daudas upīte, Nurmižupīte, Jodupīte, Sviķupīte u.c. Līdz ar meliorācijas darbiem, liela daļa upju ir iztaisnotas.

Siguldas novada teritorijā atrodas sekojošas ūdenstilpes: Jūdažu ezers (32 ha), Ummuru ezers (18 ha), Matiņu ezers (17,5 ha), Roķēnu ūdenskrātuve (12,3 ha), Ancišu dīķi (6,5 un 2,5 ha), Greba dīķis (6 ha).

Siguldas novada teritorijā atrodas Latvijas lielākais avots – Saltavots, kas iztek Lorupes ielejas nogāzē. Tā debīts ir 2000 m³ diennaktī. Sērupītes krastā no dolomītiem izplūst vairāki spiedienūdeņu avoti - Zužu sēravoti, kuru ūdens sastāvā ir sērs, mikroelementi un organiskās vielas. Senāk tie izmantoti rekreācijas un veselības atjaunošanas vajadzībām, vēlāk – minerālūdens ražošanai.

Novadā atrodas Rinkas purvs (379 ha) un Jūdažu purvs (369 ha), kā arī daļa Sudas purva (kopplatība – 2575 ha). Sudas purvā atrodas Kārtūžu ezers (1,1 ha). Sudas purvs ir izveidojies garā ieplakā, sauszemei pārpurvojoties. Purvā ir bagāta putnu fauna, tā ir nozīmīga vieta caurceļotājiem putniem, īpaši meža zosīm.

1.4. Ģeotehniskie apstākļi

Celtniecības apstākļus ietekmē gruntsūdeņi – pirmais pastāvīgais pazemes ūdens horizonts. Siguldas novada teritorijas līdzenuma daļā plaši izplatīti ir maldu gruntsūdeņi, kuri pēc lieliem lietiem un sniega kušanas veidojas aerācijas zonā virs gruntsūdeņiem. To maksimālais līmenis sasniedz zemes virsu. Vēlāk maldu gruntsūdeņi pakāpeniski izzūd – iztvaiko un iefiltrējas dziļākajos slāņos. Šo ūdeņu klātbūtne apgrūtina būvdarbus, tāpēc zemes darbi būtu jāveic gada vissausākajā periodā.

Celtniecības apstākļus ietekmē mūsdienu ģeoloģiskie procesi, kas Siguldas novada teritorijā saistīti ar virszemes un pazemes ūdens darbību. Tā izpaužas Gaujas krastu izskalošanā, gravu nogāžu nobrukumos un noslīdeņos, sufozijas un pārpurvošanās procesos. Gaujas posmā, kas atrodas Siguldas novada teritorijā, vairākās vietās ar dažādu intensitāti notiek krastu noskalošanās. Palu laikā, kad straumes ātrumi ir lieli, izskalojas krasta nogāzes pamatne, tad nobrūk augšdaļa. Situāciju saasina intensīvās transporta kustības radītās vibrācijas ielās un ceļos gar Gaujas krastiem. Siguldas novadā vietām noris karsta procesi. Šajās zonās nevajadzētu pieļaut celtniecības darbus.

Senielejas un gravu stāvās nogāzes ir apaugušas ar kokiem, krūmiem un zālaugiem. To saknes nostiprina nogāzi, palielina tās noturību pret eroziju. Nogāzēs daudzās vietās koki noliekušies uz gravas dibena pusi, kas liecina, ka te bijuši noslīdeņi. Ja šajos procesos ar savu darbību iejaucas cilvēks, intensitāte pieaug. Vietās, kur stāvās nogāzēs neuzmanīgi izcirsti koki un krūmi, nepareizi novadīti notekūdeņi, nav labiekārtotu taku un ceļu, rodas jauni nobrukumi un noslīdeņi.

Būvējot inženierkomunikācijas, ēkas, ceļus u.c. būves, tiek veidoti dažādi uzbērumi. Tas daudzās vietās pasliktina virsūdeņu noteces apstākļus, sākas mitruma uzkrāšanās un pārpurvošanās.

Kopumā Siguldas novada teritorijas līdzenā daļa piemērota celtniecībai dabiskos apstākļos, bez īpašas inženiertehniskās sagatavošanās. Teritorija tiešā senielejas tuvumā ir nosacīti derīga celtniecībai – sarežģījumus var radīt nepieciešamība nostiprināt stāvās nogāzes. Celtniecībai nederīgas teritorijas ir sengravas un sāngravas: gan to stāvās nogāzes, gan arī Gaujas palīene.

Jāņem vērā, ka Siguldas novada teritorijā atrodas arī daļa Sudas purva. Purvs un tam pieguļošās pārmitrās teritorijas nav piemērotas būvniecības darbiem.

1.5. Klimats

Siguldas novads ietilpst Vidzemes centrālās augstienes klimatiskā rajona rietumu nomalē. Šis rajons ir viens no vēsākajiem un mitrākajiem Latvijā. Teritorija atrodas Baltijas jūras ietekmes apgabalā, tāpēc klimatam ir piejūras klimata iezīmes: izteikti cikloniski laika apstākļi, prāvs nokrišņu daudzums, samērā izlīdzināta t^o gada gaita. Šeit valdošie ir DR, D un R vēji.

Pēdējo gadu laikā Latvijā vērojamas pastāvīgas klimata izmaiņas. 2006./2007.g. ziema pārsniedza daudzus meteoroloģiskos rekordus. 2007.g. pirmā nedēļa bija siltākā janvāra pirmā nedēļa Latvijas meteoroloģisko novērojumu vēsturē, kad vidējā gaisa temperatūra pārsniedza normu par 8 grādiem. Maksimālās gaisa temperatūras bijušas no +2°C līdz +8°C. Siguldas novada teritorijā 1990.g. aukstākajā gada mēnesī janvārī vidējā gaisa temperatūra bija – 5,9°C; 1999.g. - 10°C, savukārt 2007.g. janvārī vidējā gaisa temperatūra bija +5°C.

Siguldas novada teritorijā raksturīga ilgstoši noturīga sniega sega. Pēc 1990.g. datiem tā noturējās no 17.decembra līdz 29.martam. Kopējais dienu skaits ar sniega segu bija 109 dienas, sniega segas biezums no 29 līdz 55 cm. Savukārt 2006./2007.g. ziemas pirmajos mēnešos praktiski sniega nebija vispār. Ņemot vērā to, ka Sigulda tradicionāli veidojusies kā ziemas sporta un aktīvās atpūtas centrs, novada teritorijā atrodas vairākas kalnu un distanču slēpošanas trases, kā arī bobsleja un kamaniņu trase. Tādējādi siltu laika apstākļu dēļ cieš gan uzņēmēji, gan aktīvās atpūtas cienītāji. Slēpošanas trases var atvērt tikai tad, kad gaisa temperatūra pāris dienas ir bijusi pie sala. Lai atpelnītu ieguldītos līdzekļus slēpošanas trašu saimniekiem nākas pacelt cenas.

Vasarā gaisa vidējā temperatūra tradicionāli ir ap +17°C. Tā variē starp pilsētas un lauku teritorijām. 2006.g. jūlijs ar mēneša vidējo gaisa temperatūru kopumā Latvijā +19,4°C, kas ir 2,8°C virs normas, ir bijis

piektais siltākais jūlijs Latvijā pēdējo 83 gadu laikā. 2006.g. jūlijs bijis arī otrais sausākais Latvijā pēdējo 83 gadu laikā. Kopumā nokrišņu daudzums Latvijā jūlija mēnesī vidēji bija tikai 19 mm, kas ir 23% no normas. Pārāk sausi klimatiskie laika apstākļi Siguldā pazemina tūrisma nozares aktivitātes, kas saistītas ar ūdenstūrismu, jo tradicionāli vasarā pa Gaujas upi notiek laivu braucieni, kas zema ūdens līmeņa gadījumā ir apgrūtināti.

1.6. Ainavas

Ainava ir gan fiziski ģeogrāfisks komplekss, gan vēsturiski pārmantotu tradīciju, paražu un estētisko īpašību kopums, kultūras mantojums, kuram piemīt noteikta struktūra un funkcijas. Tā liecina par vēsturiskajām un mūsdienu attiecībām starp cilvēku un vidi. (Vides aizsardzības politikas plāns, 2003)

Siguldas novada teritorijā sastopama liela daļa Latvijas ainavu veidojoši komponenti – augstiene, līdzenums, senieleja, ūdensteces, ūdenstilpes un purvu līdzenumi.

Ainavu visredzamāk veido reljefs. Siguldas novadā raksturīga reljefa iezīme ir Gaujas senieleja, savukārt novada DA daļas ainavu raksturo Vidzemes augstiene.

Ainavas raksturu nosaka ainavsegas specifika. Tā izpaužas kā plašu mežu masīvu vai lauku dominante vai kā lauku un mežu mija, kas veido mozaīkveida ainavu. Lauku ainavu daudzviet pārveidojuši intensīvie meliorācijas darbi, kas veikti 20.gs. 70. – 80.gados.

Ainavu ietekmē arī sociālekonomiski faktori. Raksturīgas ainavas iezīmes ir infrastruktūras komponenti – ceļi, dzelzceļa līnijas, elektrolīnijas un telefonsakaru pārvades līnijas. Siguldas novada ainavā izceļas autoceļš Rīga – Pleskava (A2), kā arī dzelzceļa līnija Rīga – Valka. Lauku apvidos lokālie ceļi ar grants segumu bieži vien ir neatņemams elements ar ainavisku vērtību. Elektrolīnijas un telefonsakaru pārvades līnijas bieži ir ceļu „pavadoņi”, t.i. virzās paralēli ceļiem. Vietās, kur trases šķērso mežu teritorijas, tiek izcirstas stigas, tādējādi sadrumstalojot mežu ainavas.

Ainavu veido arī dominējošais saimniecības veids (zemkopība, lopkopība, mežsaimniecība), administratīvie un rūpniecības centri. Kultūras un izglītības centri tradicionāli atrodas vietās, kur noris aktīva saimnieciskā darbība un ir lielāka iedzīvotāju koncentrēšanās iespēja. Kultūrainavas veidošanā dominē agrāk nozīmīgi centru identifikatori – pilis, muižas, muižu ansambļi, baznīcas, kapsētas, krogi, skolas. Vismazākās nozīmes lauku centros bija vismaz baznīca, krogs un kapi.

Vietām Siguldas novadā ainavu degradē pamesti ražošanas objekti, bijušo lielfermu un mehānisko darbnīcu nesakoptība, padomju laikā uzsāktā, bet nepabeigtā celtniecība.

2. APDZĪVOJUMS UN IEDZĪVOTĀJI

2.1. Apdzīvojuma struktūra

Pirmās ziņas par apdzīvotu vietu tagadējā Siguldas pilsētas teritorijā datējamas ar 11.gs. Siguldas novads atrodas pie sena tirdzniecības ceļa, kas pa Gauju veda precī uz Cēsīm, Valmieru, Tērbatu (tag. Tartu) un Pleskavu. Sigulda un apkārtējie novadi bija Turaidas lībiešu apdzīvots reģions, kura centrs atradās Satezeles pilskalnā. Netālu no tā Gaujas senielejas krastā Zobenbrāļu ordenis 1207.g. sāka celt savu pili (Siegewold – vācu val.), ap kuru sāka veidoties tirgotāju un amatnieku apmetne. Ar šo notikumu datējami Siguldas, kā apdzīvotas vietas, pirmsākumi. Pils pastāvēja līdz 1656.g., kad pēc Poļu – Zviedru kara, cietoksnis zaudēja savu nozīmi. 17.gs. otrajā pusē tās vietā izveidojās Siguldas muiža.

Siguldas pilsētas attīstība cieši saistīta ar satiksmes ceļa izveidošanos Rīgas virzienā. 1837.g. Rīgas – Ādažu ceļu pagarināja līdz Siguldai, vēlāk līdz Pleskavai. 1889.g. beidza Rīgas – Valmieras dzelzceļa līnijas izbūvi, kas nodrošināja Siguldas uzplaukumu. Pirmais nams, ko uzcēla pie stacijas, bija viesnīca. Ap viesnīcu izcirta kokus un krūmājus, ierīkoja vairākus šķērsceļus, zemi starp dzelzceļu un Gauju sadalīja gruntsgabalos. Sākās gruntsgabalu izpārdošana Rīgas bagātniekiem pansiju un vasarnīcu celtniecībai. Gadsimta mijā Sigulda attīstījās kā vasarnīcu un kūrortu pilsēta. Ērtā satiksme ar Rīgu nodrošināja vasarnīeku un tūristu pieplūdumu. Pilsētas apbūve sastāvēja no koka ēkām, kas tikaeltas Šveices kalnu kūrortu apbūves stilā. Katra ēka tika būvēta ar savu specifisku arhitektūru, novietni zaļumos un iespēju to apskatīt vismaz no 3 pusēm.

Siguldas pilsētas apbūve noritēja pašplūsmā, līdz 1923.g. tika izveidots pilsētas plānojums arhitekta Maideļa vadībā. Tas noteica gruntsgabalu lielumu, ielu virzienus, parku un skvēru izveidi. Starpkaru periodā Siguldā attīstījās intensīva savrupmāju celtniecība. Sigulda veidojās par dārzu pilsētu bez kompaktas apbūves. Siguldas sabiedriskais centrs izveidojās ap dzelzceļa staciju – netālu no tās atradās autoosta, veikali, viesnīca un citas sabiedriskas iestādes. Savas funkcijas sabiedriskais centrs ir saglabājis vēl šodien. 1926.g. Siguldai piešķīra miesta statusu; 1928.g. – pilsētas tiesības.

Saskaņā ar 1946.g. izstrādāto pilsētas attīstības plānu Sigulda kļuva par nelielu rajona administratīvo, saimniecisko un kultūras centru (1950. – 1961.g.). Pēc 2. Pasaules kara tika veidots ciemats Lorupe (tag. Peltē), kā arī attīstīta piepilsētas teritoriju apbūve. 60. – 80.g. Siguldā veidojās mazpilsētām raksturīgā apbūve, kur privātā apbūve mijās ar daudzstāvu dzīvojamām mājām. Sigulda attīstījās kā nacionālas un starptautiskas nozīmes tūrisma centrs, līdz ar Siguldas kamanīņu un bobsleja trases izveidi (1986.g.) – arī kā sporta centrs.

Peltē ciema rašanās saistāma ar 1956.g., kad Siguldas pilsētas dienvidaustrumos (uz Lorupes padomju saimniecības bāzes) tika nodibināta lauksaimniecības izmēģinājumu stacija. Līdzās ražošanas objektiem izvietojās komunālās dzīvojamās mājas. 1946.g. nodibinātais Lopkopības un veterinārijas institūts 1963.g. tika pārcelts uz Peltēm. Institūta darbiniekiem tika būvētas jaunas dzīvojamās ēkas. Parālēli daudzstāvu māju celtniecībai tika izdalīti zemes gabali individuālās apbūves veikšanai. Daudzstāvu dzīvojamo māju celtniecība teritorijā turpinājās 20.gs. 80.-tajos gados. Ciema teritorijas apbūve pārsvarā sastāv no rūpnieciskā sektora un daudzstāvu (2 - 3 stāvu) dzīvojamām ēkām. Ar lielo daudzstāvu dzīvojamo ēku īpatsvaru – 90,3% (1989.g.) arī skaidrojams salīdzinoši lielais iedzīvotāju skaits ciemā – 1632 iedzīvotāji.

Ap 8. - 9.gs. tag. Mores pagasts bijusi lībiešu blīvi apdzīvota teritorija. Pēc dzimtbūšanas atcelšanas, no 4 apkaimes muižām – More, Akenstaka, Eglaine, Kārtūži – izveidoja Mores pagastu. Ap 19./20.gs. miju pagastā uzcēla pagastnamu, divas skolu ēkas un tautu namu. Tā sāka veidoties pagasta centrs. Par lielu apdzīvotu vietu More izveidojās pēc 2. Pasaules kara. Līdz tam tai piemita tikai sabiedriska raksturs un dominēja sabiedrisko ēku apbūve.

Sākot ar 19.gs. beigām, Siguldas un Mores pagasti ir bijuši pakļauti nepārtrauktām administratīvām reformām. 1876.g. Siguldas pagastam pievienoja Lorupmuižas novadu, 1893.g. – Jūdažu pagastu, 1927.g. – Nurmižu pagastu. Līdz ar Siguldas miesta statusa iegūšanu 1926.g. Sigulda atvienojās. 1945.g. Siguldas pagasta teritorijā izveidoja Siguldas un Jūdažu ciemus, bet Mores pagasta teritorijā izveidoja Mores un Kārtužu ciemus. 1949.g. pagastus likvidēja. 1951.g. Siguldas pilsētai pievienoja Nurmižu ciemu, 1954.g. –

daļu Vildogas ciema, 1958.g. daļu Jūdažu ciema. 1954.g. Mores ciemam pievienoja Kārtūžu ciemu, 1977.g. mainīja robežas ar Nītaures ciemu. Siguldas un Mores pagasti tika atjaunoti 1990.g.

Siguldas novads izveidots 2003.gada 1.jūnijā, balstoties uz administratīvi teritoriālo reformu Latvijā un MK noteikumiem Nr.262 „Par Rīgas rajona Siguldas novada izveidošanu”. 1993.g. tika pieņemta Pašvaldību reformu koncepcija, kas paredzēja teritoriālās reformas īstenošanu. „Administratīvi teritoriālās reformas likums” tika pieņemts 1998.gada 21.oktobrī. Reformas mērķis ir izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām un reģionālām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus iedzīvotājiem. Vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālā reformas īstenošana sākotnēji tika paredzēta divos posmos: pēc vietējo pašvaldību iniciatīvas – līdz 2003.gada 31.decembrim; pēc atbildīgās ministrijas izstrādātiem projektiem – no 2004.gada 1.janvāra līdz 2004.gada 30.novembrim. Tā kā likumā paredzētos termiņos reforma netika realizēta, tika izstrādāti vairāki likuma grozījumi un papildinājumi. Jaunākie 2005.g. likuma grozījumi paredz administratīvi teritoriālo reformu īstenot līdz 2009.g. pašvaldību vēlēšanām.

Siguldas pilsēta ir Siguldas novada centrs. Siguldas pilsētas atbilstību novada attīstības centra statusam nosaka MK rīkojums Nr.190 „Par novadu izveidošanas projektu” (31.03.2003.) Tas nosaka, ka iedzīvotāju skaitam attīstības centrā jābūt no 2000 līdz 25 000; maksimālais pieļaujamais attālums no centra līdz robežai – 30 km; nepieciešams, ka pastāv ceļu tīkls no jaunveidojamās teritorijas atsevišķām daļām uz administratīvo centru. Pēc iedzīvotāju koncentrācijas pašvaldību teritorijas centrā nosacīti var izdalīt divus galvenos pagastu tipus – monocentriskus, kad centrā dzīvojošo skaits ir tuvs pusei no pagasta iedzīvotāju kopskaita un policentriskus, kuros ir divi vai vairāki nozīmīgi centri, kuri mēdz būt arī savstarpēji konkurējoši. Siguldas novadam ir raksturīga monocentriska apdzīvojuma struktūra, jo vairāk nekā trešā daļa iedzīvotāju ir koncentrēti Siguldas novada centrā – Siguldas pilsētā. Siguldas pilsētas novietojums ir labvēlīgs – lai arī tā neatrodas novada centrā, tai ir radiāla autoceļu struktūra, kas to saista ar visām teritorijas daļām.

Tagadējā Siguldas novadā atrodas Siguldas pilsēta un sekojošas apdzīvotās vietas (centri): Peltes (Lorupe) – 1632 iedz.², Ķipari – 409 iedz., Jūdaži – 253 iedz., More – 195 iedz., Akenstaka – 138 iedz., Eglaine – 135 iedz., Kalnabeites – 109 iedz., Nurmīpi – 103 iedz., Kārtūži – 25 iedz.

2.2. Iedzīvotāju skaita dinamika

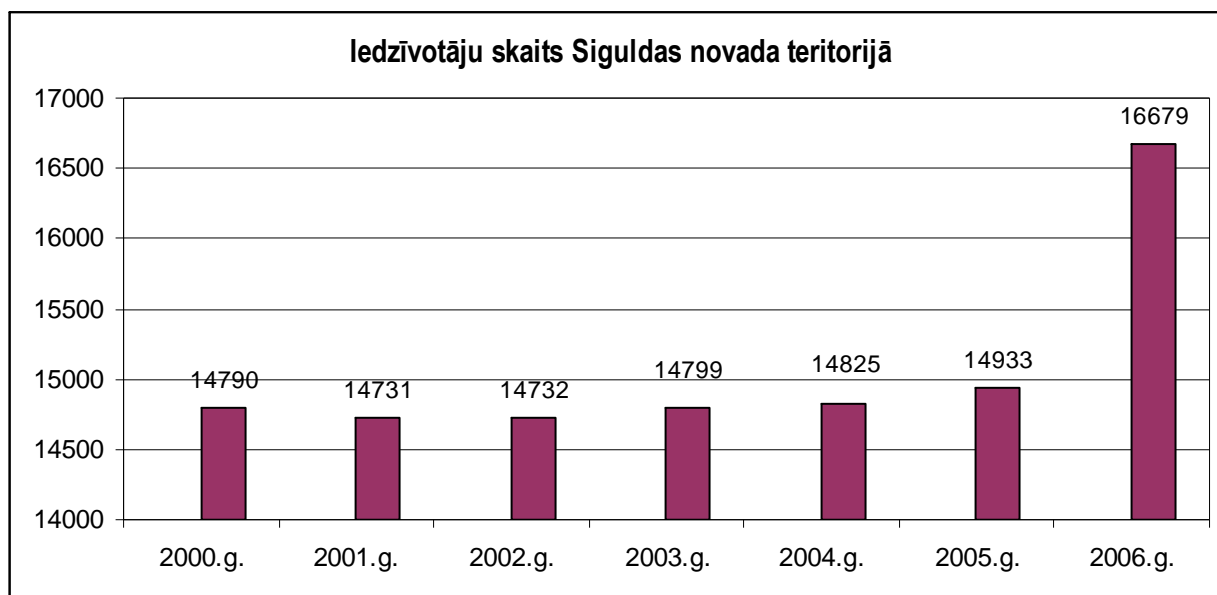
Sistēmas maiņa, tai sekojošas ekonomiska un sociāla rakstura pārmaiņas ir sekmējušas strauju iedzīvotāju skaita samazināšanos Latvijā pēdējo desmit gadu laikā. Īpaši tas jūtams lauku pašvaldībās ar mazu iedzīvotāju skaitu. Laika posmā no 1999.g. līdz 2004.g. iedzīvotāju skaits pagastos un novados kopumā ir samazinājies par 12,5 tūkstošiem jeb 1,8 %. Samazinājuma tempi šobrīd ir palēninājušies, jo laikā no 1995.g. līdz 2000.g. iedzīvotāju skaits laukos saruka par 3,3 %. No Latvijas 459 pagastiem un novadiem 133 jeb 29 % pagastu iedzīvotāju skaits apskatāmajā laika periodā ir audzis. Visbūtiskāk iedzīvotāju skaits ir audzis Rīgas raj. Garkalnes pag. – par 26,3 %. Iedzīvotāju skaits visbūtiskāk ir samazinājies Balvu raj. Kupravas pag. – par 24,9 %. Iedzīvotāju skaits ir pieaudzis teritorijās ap rajonu centriem un republikas nozīmes pilsētām. Iedzīvotāju skaits ir samazinājies no galvaspilsētas attālākajos reģionos un lielajās republikas pilsētās. Savukārt Latvijas rajonu griezumā iedzīvotāju skaita pieaugums vērojams Rīgas rajonā un Ogres rajonā teritorijās ap Daugavu.

Siguldas pilsētas sākotnējais raksturs – kūrorta pilsēta – ierobežoja saimniecības nozaru attīstību, līdz ar to arī pastāvīgo iedzīvotāju skaita pieaugumu. 20.gs. sākumā kūrortu viesu un tūristu skaits pārsniedza pastāvīgo iedzīvotāju skaitu pat par 10 reizēm. Iedzīvotāju skaits lēnām sāka pieaugt 1928.g. pēc Siguldas pilsētas tiesību piešķiršanas. Nelielu iedzīvotāju skaita samazinājumu Siguldas pilsēta piedzīvoja pēc Otrā Pasaules kara. Padomju okupācijas gados, līdz ar imigrantu pieplūdumu no citām Padomju Savienības republikām, iedzīvotāju skaits strauji pieauga.

² Iedzīvotāju skaits apdzīvotajās vietās sniegts par 2001.gadu

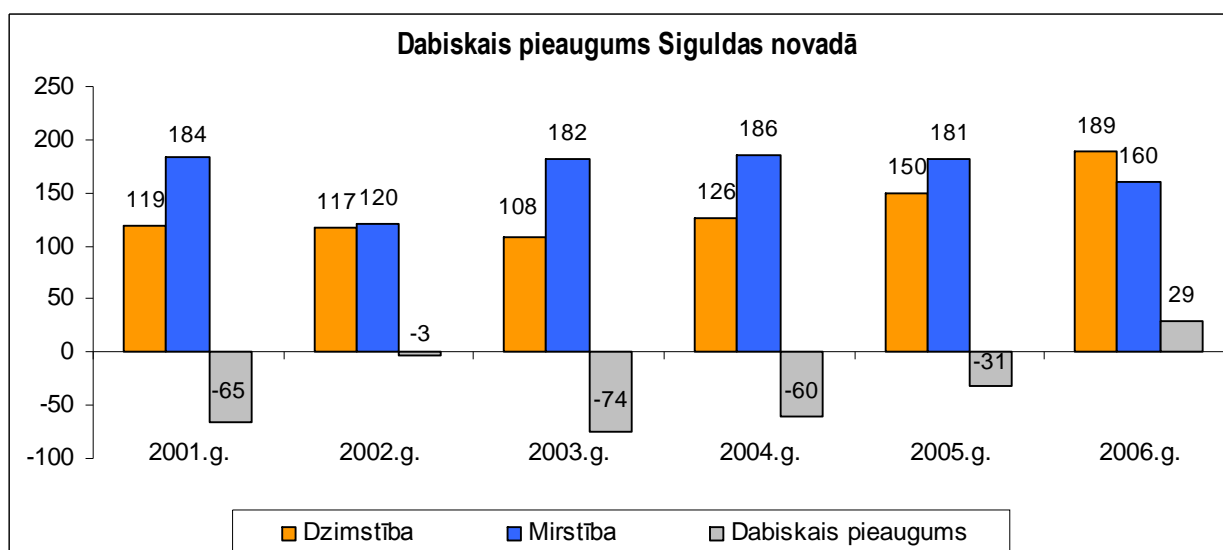
1935.g. Siguldas pagastā bija 1488 iedzīvotāji; Mores pagastā - 1217 iedzīvotāji. Padomju okupācijas gados Siguldas pagasta teritorijā, līdz ar piepilsētas apbūves attīstību ap Siguldas pilsētu, iedzīvotāju skaits pieaudzis, savukārt iedzīvotāju skaits Mores pagasta teritorijā nepārtraukti samazinājies.

Iedzīvotāju skaita izmaiņas Siguldas novada teritorijā līdz pat 2005.gadam ir bijušas visai nelielas, taču būtisks pieaugums vērojams, sākot ar 2006.gadu (skatīt attēlu nr.2³), kas izskaidrojams ar palielinātu iedzīvotāju mehāniskās migrācijas plūsmu ārā no Rīgā, meklējot mājokli, kā arī iedzīvotāju aktivitāti deklarējot savu dzīvesvietu.

2.attēls. Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2006 un Siguldas novada domes 2006.g. publiskais pārskats.

Dabiskais pieaugums pēdējos gados Siguldas novadā ir bijis negatīvs, izņemot 2006.gadu, kad beidzot ir izdevies šo negatīvo tendenci lauzt (skatīt attēlu nr.3). Augstā mirstība skaidrojama ar lielo pensijas vecuma iedzīvotāju skaitu. Zemo dzimstības līmeni savukārt nosaka ekonomiskā situācija valstī. 2006.gada pozitīvās izmaiņas dabiskajā pieaugumā ir izskaidrojamas ar jaunu, darbaspējas vecuma iedzīvotāju pārceļšanos uz dzīvi Siguldas novadā. Šāda tendence varētu saglabāties arī tuvākajos gados.

3.attēls. Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2006 un Siguldas novada domes 2006.g. publiskais pārskats.

³ Šajā un citās līdzīgās diagrammās dati par 2001. un 2002.gadu iegūti summējot atsevišķos datus par Siguldas pilsētu, Siguldas pagastu un Mores pagastu.

Lai sekmētu dzimstības palielināšanos valstī, no 2004.g. rudens ir palielināti valsts vienreizējā bērna piedzimšanas pabalsta, kā arī ikmēneša bērna kopšanas pabalsta apmēri. Pašvaldības var piešķirt pašvaldības pabalstus bērna piedzimšanas gadījumos. Siguldas novada pašvaldība pēc nolikuma „Par pabalsta piešķiršanu jaundzimušajiem” (izdots 2004.g. 28.janvārī) piešķir vienreizēju pabalstu 50 LVL apmērā par katru jaundzimušo bērnu.

Siguldas novadā ir vērojama pozitīva tendence saistībā ar mehānisko pieaugumu. Līdz ar teritorijas stratēģiski labvēlīgo atrašanās vietu attiecībā pret galvaspilsētu Rīgu (Eiropas un valsts nozīmes autoceļš, dzelzceļa līnija), un nekustamā īpašuma tirgus pieaugumu, ir cēlies pieprasījums pēc zemes gabaliem Siguldas novada teritorijā. Tiek attīstīti jauni projekti daudzstāvu, personīgo māju, kā arī privātmāju ciematu celtniecībai. Tuvāko 2 – 3 gadu laikā iedzīvotāju skaits novadā varētu pieaugt pat par 2000. Tas nozīmē, ka radīsies nepieciešamība pēc jaunu skolu, bērnudārzu un kultūras objektu celtniecības.

Siguldas novadā ir stipri attīstīta svārstmigrācija. Iedzīvotāju svārstmigrācija (cikliskā migrācija) norāda uz apdzīvoto vietu un teritoriju savstarpējām saiknēm, līdz ar to – uz teritoriju ekonomisko vienotību. Visbūtiskāk teritoriju savstarpējo saistību raksturo iedzīvotāju ikdienas braucieni, ko var iedalīt divos galvenajos veidos pēc migrācijas mērķiem:

- migrācija uz darba un mācību vietām;
- migrācija, kas saistīta ar pakalpojumu (t.sk. tirdzniecības pakalpojumu) izmantošanu.

Visaugstākais pakalpojumu līmenis (t.sk. pārvaldes institūcijas, augstākās mācību iestādes, u.c.) ir Rīgā, tādēļ lielākā iedzīvotāju plūsma saista Siguldas novadu ar to. Vērojama arī iedzīvotāju cikliskā migrācija uz darba vietām (galvenokārt, kokapstrādes uzņēmumos) Inčukalnā un Mālpils pagastā.

2.3. Iedzīvotāju sastāvs

Līdzīgi kā Latvijā kopumā, arī Siguldas novadā ir augstāks sieviešu kā vīriešu īpatsvars (46% vīriešu pret 54% sievietes). Situācija vecuma grupā līdz darbības vecumam (skatīt 1.tabulu) ir nedaudz savādāka – vīriešu un sieviešu skaits ir gandrīz vienlīdzīgs – attiecīgi 1147 jeb 50,3% un 1131 jeb 49,7% , bez tam vīriešu skaits lielāks ir vecuma grupā no 7 līdz 18 gadiem (sk. 1.tabulu).

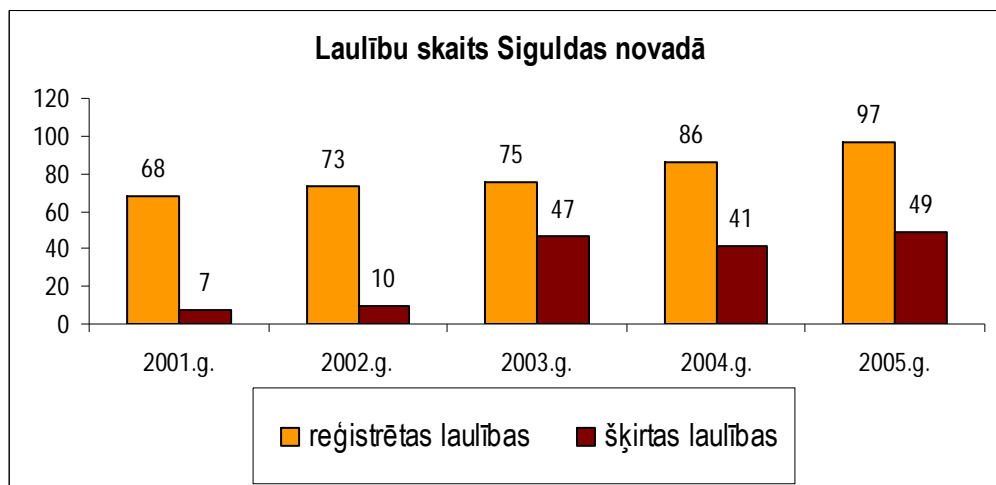
1.tabula

Iedzīvotāju sadalījums pa vecuma grupām 2006.gada sākumā

Vecuma grupa	Vīrieši	Sievietes	Kopā
Līdz darbības vecumam	1147	1131	2278
Darbības vecumā	4533	4868	9401
Virs darbības vecuma	1020	1995	3015

Demogrāfiskā slodze, t.i., apgādājamo – bērnu un pensionāru - skaits, rēķinot uz 1000 darbībasvecīgiem iedzīvotājiem 2006.g. sākumā Siguldas novadā bija 529,3, kas ir nedaudz zemāka kā vidēji valstī – 591 (2004). Iepriekšējā pārskata periodā demogrāfiskā slodze Siguldas novadā bija 532, tātad salīdzinoši demogrāfiskā slodze ir samazinājusies par 0,51%.

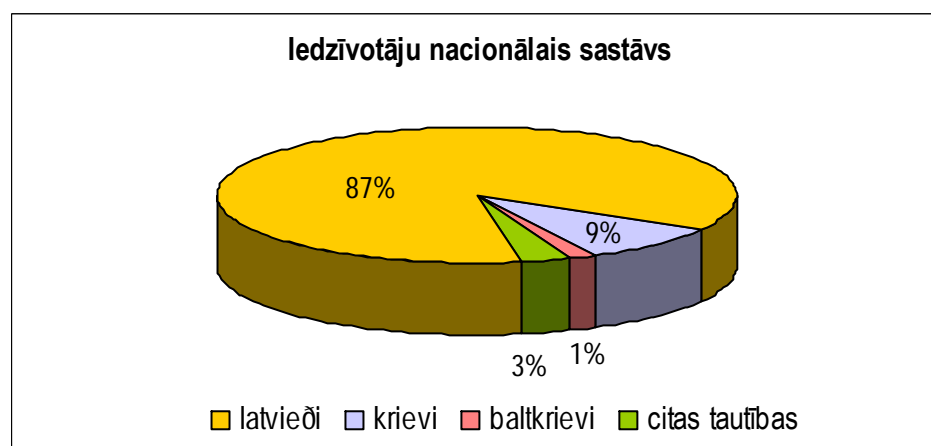
Reģistrēto laulību skaitam pēdējo gadu laikā ir tendence pieaugt, taču arī pie šķirto laulību skaita vērojama šī pati tendence (skatīt attēlu nr.4). Īpaši negatīvi laulību bilances rādītāji ir Mores pagastā, kur 2002.g. tika noslēgts 1 laulību līgums, bet šķirtas - 3 laulības. Arī Siguldas pilsētā šķirto laulību bilance nav iepriecinoša – 2004.g. uz 62 noslēgtām laulībām bija 35 šķirtas laulības.

4.attēls.

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2006.

Siguldas novadā jau vēsturiski bijis stipri vienots nacionālais sastāvs, liels latviešu īpatsvars. Pēc 1935. g. tautas skaitīšanas datiem Siguldas pilsētā un Siguldas pagastā dzīvoja 95% latviešu; Mores pagastā - 97,7% latviešu. Pēc 2006.g. 1. janvāra datiem Siguldas novadā latviešu tautības iedzīvotāji bija 12 652 jeb 87% (skatīt attēlu nr. 5). Jāuzsver, ka ir samazinājies krievu tautības iedzīvotāju skaits. Ja 1979. g. tas bija 15%, bet 1989. g. – 14%, tad uz 2006.g. 1. janvāri vairs tikai 9%. Citu tautību – baltkrievi, poļi, ukraiņi u.c. - iedzīvotāju daudzums ir neliels.

5.attēls.

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2006.

3. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

Siguldas novada teritorija ir bagāta ar daudzveidīgiem dabas un kultūrvēstures objektiem. Tas saistīts ar novada ģeogrāfisko novietojumu Gaujas upes krastos, kuras ietekmē veidojušās īpatnas ģeoloģiskas formas, kā arī vēsturiski attīstījusies teritorija - senās civilizācijas mēdza izvietoties, celt apmetnes pie ūdens ceļiem. Mūsdienās aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas uzliek iedzīvotājiem pienākumus rūpēties par tām, taču ir arī viens no priekšnosacījumiem tūrisma, līdz ar to ekonomiskās vides, attīstībā.

3.1. Dabas teritorijas un objekti

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT) ir ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā saskaņā ar kompetentu valsts varas un pārvaldes institūciju lēmumu. Latvijā ir noteiktas ĪADT kategorijas: dabas rezervāti, nacionālie parki, biosfēras rezervāti, dabas parki, dabas liegumi, dabas pieminekļi (skatīt tabulu nr. 2), aizsargājamo ainavu apvidi. ĪADT tiek izveidotas un apsaimniekotas saskaņā ar likumu „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumiem”. Siguldas novadā atrodas Gaujas Nacionālais parks, kas ir lielākais un vecākais nacionālais parks Latvijā. Siguldas novada teritorijā atrodas ĪADT – dabas pieminekļi, galvenokārt, ģeoloģiska un ģeomorfoloģiska rakstura ar zinātnisku, kultūrvēsturisku, estētisku vai ekoloģisku vērtību. Tie ir smilšakmens veidojumi – kraujas, klintis un aizas -, kas veidojušies Gaujas upes ielejā.

2.tabula

Dabas pieminekļi un to platības Siguldas novadā

Dabas piemineklis	Platība, ha
Cīruļu iezis un Blusu ala	32,895
Gūtmaņa ala	5,698
Kraukļu aiza	8,03
Pētera ala	3,754
Piķenes krauja un alas	15,312
Velnalas klintis	2,286
Daudas un Jodupītes ieleja	88,023
Kaktiņu gravas	37,865
Kalna Klauku ala un avots	14,397
Kautraka gravas	32,124
Nurmīpu parks	6,7
Saltavots	-
Sautas kalns	32,459
Svikupītes ielejas atsegumi	71,61
Siguldas Beižu aleja	-

Avots: Dabas aizsardzības pārvalde, 2007.

3.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas

Spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar 29.10.1998. rīkojumu Nr.128, iekļauti 45 novadā esoši pieminekļi – 29 valsts nozīmes un 16 vietējas nozīmes. Starp tiem: 11 arheoloģijas pieminekļi, 20 arhitektūras pieminekļi, 13 mākslas pieminekļi, kuri, galvenokārt, atrodas nekustamajos objektos.

Valsts nozīmes pieminekļi Siguldas novadā:

- Siguldas luterāņu baznīca. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda. Dat.: 15.gs, rekonstrukcija: 1891.g., VKPAI Nr: 8491.
- Siguldas pilsdrupas. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Gaujas senielejas krastā. Dat.: 1250.g., VKPAI Nr: 6709.
- Kropotkina vasarnīca (dzīvojamā ēka, skatīt attēlu nr. 6). /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Kr. Valdemāra iela 3. Dat.: 20.gs. sākums, VKPAI Nr: 8498.
- Viesnīcas ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 6. Dat.: 20.gs. sākums, VKPAI Nr.: 8502.
- Jaunā pils. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16. Dat.: 19./20.gs., VKPAI Nr.: 8333.
- Siguldas viduslaiku pils un Krusta kalns. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Gaujas senielejas krastā pie Inciema ūdeņiem. VKPAI Nr: 2139.
- Siguldas, Turaidas un Krimuldas vēsturisko centru komplekss. /Pilsētbūvniecība/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda. Dat.: 13. – 14.gs. VKPAI Nr.: 7445.
- Gūtmaņa ala. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Gaujas senielejas labajā krastā. VKPAI Nr: 2140.
- Vikmestes pilskalns. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, pie Krimuldas pag. Gravzaķiem. VKPAI Nr: 2108.
- Saksukalns – senkapi. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, pie Siguldas skolas. VKPAI Nr: 2142.
- Kārļa kalns – pilskalns. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, pie Turaidas pilsdrupām. VKPAI Nr.: 2143.
- Satezeles pilskalns (Lībju kalns). /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, pie Vējupītes gravas. VKPAI Nr.: 2144.
- Vildogas pilskalns (Kautraka kalns). /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Vildogas upes krastā 1,5 km no ietekas Gaujā. VKPAI Nr.: 2145.
- Krimuldas viduslaiku pils. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Mednieku iela 3. VKPAI Nr.: 2146.
- Turaidas pilskalns un viduslaiku pils. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Turaidas iela 10. VKPAI Nr.: 2147.
- Turaidas muzejrezervāts. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Turaidas iela 10. Dat.: 13. – 19.gs. VKPAI Nr.: 2606.
- Borhu dzimtas ģērbonis (skatīt attēlu nr. 7). /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Gaujas senielejas krastā, Siguldas pilsdrupās. Dat.: 19.gs. 1. puse, VKPAI Nr: 4218.
- Laternas turētājs. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Krimuldas muižas ratnīcā. Dat.: 19.gs. 2. puse, VKPAI Nr: 4219.

6.attēls. Kropotkina vasarnīca, bij. "Villa Zaļā"
Avots: SIA „Metrum”, 2007.

7.attēls. Borhu dzimtas ģērbonis
Avots: SIA „Metrum”, 2007.

- Kauss un patēna. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Siguldas luterāņu baznīca. Dat.: 1827.g., VKPAI Nr.: 4221.
- Akvārijs. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1937.g., VKPAI Nr.: 4222.
- Glezna „Azāids”. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1938.g., VKPAI Nr.: 4223.
- Intarsijas (4). /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1937.g., VKPAI Nr.: 4224.
- Interjera dekoratīvā apdare (8 telpās). /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1936. – 1938.g., VKPAI Nr.: 4225.
- Kamīns. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 20.gs. 30.g., VKPAI Nr.: 4226.
- Panno „Ainava”. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1937.g., VKPAI Nr.: 4227.
- Panno „Atpūta”. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1937.g., VKPAI Nr.: 4228.
- Vāze. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.: 1938.g., VKPAI Nr.: 4229.
- Vitrāžas „Četri gadalaiki” (4). /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Jaunajā pilī. Dat.:1938.g., VKPAI Nr.: 4230.
- Piemineklis A. Kronvaldam. /Māksla/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 16, Siguldas muižā. Dat.: 1938.g., VKPAI Nr.: 4231.

Vietējas nozīmes pieminekļi Siguldas novadā:

- Rata kakts – pilskalns. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Gaujas senielejas un Vikmesties sadurā. VKPAI Nr.: 2141.
- Dzīvojamā māja. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Šveices iela 6. Dat.: 20.gs. 30. – tie gadi. VKPAI Nr.: 8493.
- Dzīvojamā ēka „Villa Karmena”. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Šveices iela 21. Dat.: 1900.g. VKPAI Nr.: 8494.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Šveices iela 27A. Dat.: 1900.g. VKPAI Nr.: 8495.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, „Laurenči”. Dat.: 20.gs. sāk. VKPAI Nr.: 8499.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Ausekļa iela 7. Dat.: 20.gs. sāk. VKPAI Nr.: 8492.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Kalna iela 3. Dat.: 19.gs. beigās. VKPAI Nr.: 8496.
- Pasta ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 2. Dat.: 20.gs. sāk. VKPAI Nr.: 8500.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 4. Dat.: 1922.g. VKPAI Nr.: 8501.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 8. Dat. 20.gs. sāk. VKPAI Nr.: 8503.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Pils iela 13. Dat.: 20.gs. 30. – tie gadi. VKPAI Nr.:8504. (Nojaukta 2007. g., ūbr'd notiek jaunas ēkas būvniecība.)
- Turaidas Baznīckalna viduslaiku kapsēta. /Arheoloģija/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Turaidas iela 10, pie Turaidas luterāņu baznīcas. VKPAI Nr.2148.
- Dzīvojamā ēka. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Sigulda, Valdemāra iela 1A. Dat.: 20.gs. sāk. VKPAI Nr.8497.
- Nurmižu muižas apbūve. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Siguldas nov., Siguldas pag., Nurmiži. Dat.: 19.gs. 1.puse. VKPAI Nr.6710.
- Oranžērija. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Siguldas nov., Siguldas pag., Nurmiži. Dat.: 19.gs. 1.puse. VKPAI Nr.6711.

- Stalja drupas. /Arhitektūra/ Atrodas: Rīgas raj., Siguldas nov., Siguldas pag., Nurmiži. Dat.: 18., 19.gs. VKPAI Nr.6712.

3.3. Gaujas Nacionālais parks

Gaujas Nacionālais parks (Gaujas NP) dibināts 1973.gada 14.septembrī. Tā pašreizējo statusu nosaka Gaujas NP likums (pieņemts: 16.12.1999.) un Gaujas NP individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (pieņemts: 7.08.2001. LR MK). Ir izstrādāta un 2004.g. apstiprināta Gaujas NP Attīstības programma 2004. – 2013.g. Gaujas NP ir Natura 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija. Natura 2000 ir ES ĪADT tīkls, kas tiek veidots visās ES dalībvalstīs.

Gaujas NP galvenais uzdevums ir aizsargāt mazpārveidotas teritorijas, kam raksturīga liela bioloģiskā daudzveidība, iežu atsegumus, reljefa formas, laukakmeņus, avotus, kā arī tipiskās ainavas, dabas un kultūras pieminekļus un veicināt zinātnisko izpēti, izglītošanu, dabas tūrismu un teritorijas ilgtspējīgu attīstību. Parka platība ir 91 745 ha. Tas atrodas Rīgas, Cēsu un Valmieras rajonos. Gaujas NP aizņem aptuveni trešo daļu Siguldas novada.

Gaujas NP nozīmīgākā daļa ir Gaujas senieleja, kas cauri parkam stiepjas 95,3 km garumā. Senielejas dziļums pie Valmieras ir 20 m, pie Siguldas – 82 m, platums – vietām pat līdz 2,5 km. Gaujas, Amatas, Braslas un citu mazāku upju un strautu krastos atrodas Latvijā lielākie Devona iežu atsegumi – smilšakmens kraujas, klintis un alas. Meži aizņem 47 % Gaujas NP teritorijas.

Gaujas NP teritorijas iedalīta 5 funkcionālās zonās: dabas rezervāta (stingrā režīma) zona, piemēram, Nurmižu rezervāts, dabas lieguma zona, piemēram, Sudas purva liegums, ainavu aizsardzības zona, kultūrvēsturiskā zona un neitrālā zona. No šīm zonām svarīgākās ir dabas rezervāta un dabas lieguma zonas. Dabas rezervāta zona aizņem nelielu, bet īpaši vērtīgu parka daļu. Šo zonu var apmeklēt tikai pa noteiktiem maršrutiem parka administrācijas noteiktā kārtībā, aizliegta jebkāda šīs teritorijas izmantošana.

Parkā sastopamas gandrīz 900 augu sugas, no kurām daudzas ir retas un aizsargājamas. Parku apdzīvo 149 putnu sugas un 48 zīdītāju sugas (t.sk. bebrs un staltbriedis). Gaujas palienei raksturīgas kārklu un vītoli, īpaši balto vītoli (*Salix alba*), audzes.

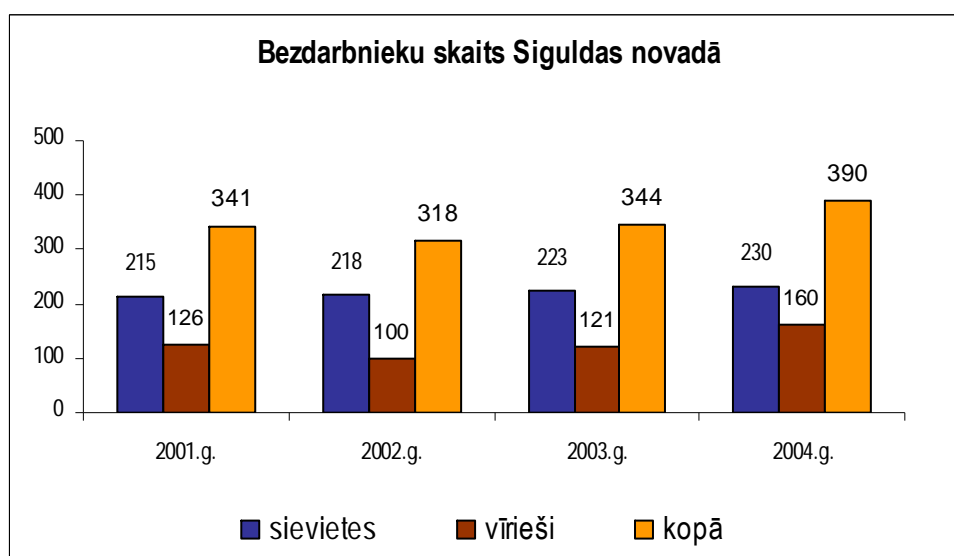
2006.gadā ar ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds) līdzfinansējumu ir uzsākts darbs pie Dabas izglītības centra izveides. Tas atradīsies rekonstruētā kultūrvēsturiskā ēkā, dēvētā par Balto pili. Dabas izglītības centrā notiks ar vides izglītību un dabas aizsardzību saistītas aktivitātes – izstādes, nometnes, u.c. Centrā atradīsies iekārtotas mācību un praktisko nodarbību telpas, ekspozīciju zāle un „zaļā” bibliotēka, nakšņošanas un ēdināšanas telpas, kā arī darba telpas vieslektoriem. Dabas izglītības centra telpās varēs nakšņot 50 apmeklētāji.

4. SIGULDAS NOVADA EKONOMISKĀ ATTĪSTĪBA

4.1. Nodarbinātība

Būtisks teritorijas attīstības rādītājs ir iedzīvotāju nodarbinātība. Valstī viena no sociāli ekonomiski smagākajām problēmām ir bezdarbs. Tas jāvērtē kopsakarībā ar ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu, iedzīvotāju skaita izmaiņām un sociālo infrastruktūru reģionos.

Siguldas novadam raksturīgs zems bezdarba līmenis (skatīt attēlu nr. 8). To nosaka galvaspilsētas Rīgas tuvums. Lielā mērā augstā nodarbinātība saistīta arī ar uzņēmējdarbībai piemērotas vides radīšanu un jaunu darba vietu rašanos Siguldas novadā. Par iedzīvotājiem, kuri atrodas darba meklētāju statusā rūpējas pašvaldība. Sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru šai iedzīvotāju grupai tiek piedāvāta iespēja strādāt novada zaļumsaimniecībā un teritorijas sakopšanā.

8.attēls.

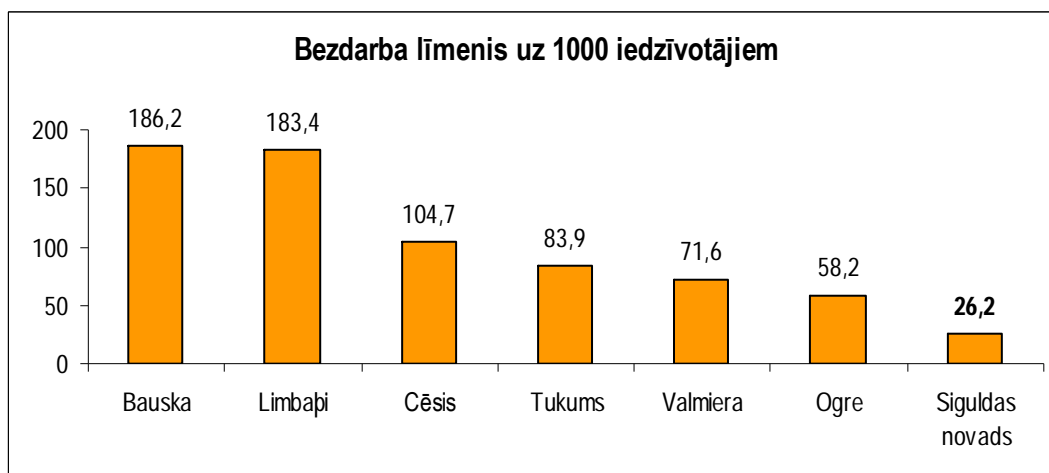
Avots: Centrālā statistikas pārvalde, Nodarbinātības valsts aģentūras dati, 2005.

Uz 01.01.2005. bezdarba līmenis Siguldas novadā bija 4,14%. Tas ir zemāks kā valstī (6,2%) un Rīgas reģionā (5,2%) vidēji. Bezdarba līmenim katru gadu ir tendence kristies. Tomēr pagastu vidū ir vērojamas lielas atšķirības nodarbinātībā, it īpaši starp Rīgas reģionu (zemākie bezdarba rādītāji) un Latgales reģionu (augstākie bezdarba rādītāji). Tiesa šīs atšķirības vairs nav tik krasas, kā tas bija 2000.g., kad starp Balvu raj. Baltinavas pagastu un tolaik vēl Cēsu rajona Mores pagastu atšķirība bija 78 reizes. Mores pagastā bija republikā zemākais bezdarba līmenis, savukārt Baltinavas pagastā – augstākais.

Salīdzinot ar citām Latvijas pilsētām, Siguldas novadā ir viszemākie bezdarba rādītāji (skatīt attēlu nr. 9.).

Siguldas novadā, tāpat kā valstī kopumā, ir vērojama darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma kvantitatīvā neatbilstība, kas nozīmē atšķirību starp reģistrēto un faktisko bezdarbnieku skaitu, kā arī otrādāk – starp reģistrēto un faktisko strādājošo skaitu. Visvairāk nodarbināto netiek oficiāli reģistrēti celtniecības, tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas u.c. nozarēs.

Darba tirgū 2006.g. pieprasītākās bija vienkāršās profesijas – mazumtirdzniecības pārdevēji, palīgstrādnieki, krāvēji u.c. Reģistrēto bezdarbnieku vidū pārstāvētas arī bija galvenokārt vienkāršās profesijas. Kvalitatīvākai nodarbinātības jautājuma risināšanai būtu nepieciešams izveidot datu bāzi bezdarbnieku piedāvāto un pieprasīto profesiju kontekstā.

9.attēls.

Avots: Centrālā statistikas pārvalde, Nodarbinātības valsts aģentūras dati, 2005.

Saskaņā ar Nodarbinātības veicināšanas pasākumu plānu, prioritātes nodarbinātības problēmu risināšanai Rīgas rajonā, ir noteiktas:

- 1) veicināt mūža ilgu ekonomisko aktivitāti;
- 2) palielināt investīcijas cilvēku kapitālā, veicinot izglītību un prasmju apgūšanu;
- 3) veicināt skaidrus un pieejamus darba tirgus nosacījumus darba meklētājiem un sociāli atstumtajiem.

Nodarbinātības Valsts aģentūra Rīgas reģiona teritorijā organizē aktīvos nodarbinātības pasākumus - algoti pagaidu darbi; nodarbinātības pasākumi noteiktām personu grupām; nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, profesionālās vai speciālās mācību iestādēs; bezdarbnieku apmācība, pārkvalifikācija un kvalifikācijas paaugstināšana; pasākumi konkurētspējas paaugstināšanai.

Pašvaldības teritorijā tiek plānoti arī atsevišķi pasākumi pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības veicināšanai. Atbalsta veidi – karjeras konsultantu sagatavošana Rīgas rajona padomes projekta „Mūžizglītības iespēja” ietvaros; Rīgas plānošanas reģiona atbalsta sistēmas veidošana un kapacitātes stiprināšana, mūžizglītības stratēģijas ieviešana; integrācijas atbalsta sistēmas izveide Rīgas rajona jauniešiem ar speciālām vajadzībām.

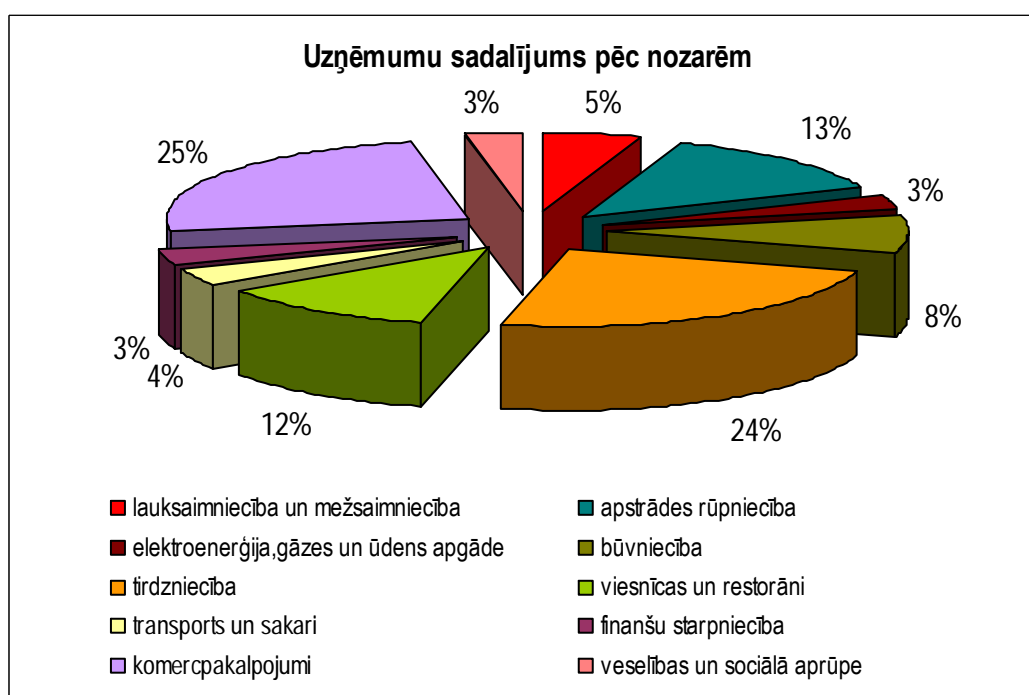
4.2. Uzņēmējdarbība

Galvenie faktori, kas nosaka reģiona uzņēmējdarbības vides konkurētspēju, ir darbaspēka pieejamība un tā kvalitāte, reģiona sasniedzamība, pētniecības un inovāciju līmenis, tiesiskā un institucionālā bāze (t.sk. nodokļu politika).

Siguldas novadā tradicionāli attīstījušās tādas saimniecības nozares kā lauksaimniecība, kokapstrāde un ar tūrismu saistītas nozares.

Siguldas novadā ir reģistrēti vairāk kā 500 uzņēmumi. To skaits strauji mainās, kāds uzņēmums tiek no jauna izveidots, kāds cits likvidēts. Daudzi uzņēmumi, kas ir reģistrēti Siguldas novadā, faktiski darbojas apkārtējos pagastos. Uzņēmumi, kuru darbība saistās ar ražošanu, galvenokārt izvietojusies blakus pagastos – Allažu un Inčukalna pagastos. Savukārt, uzņēmumi, kas darbojas pakalpojumu sektorā, galvenokārt atrodas Rīgā. Visvairāk Siguldā reģistrēto uzņēmumu (25%) nodarbojas ar komercpakalpojumiem, t.sk. reklāma, tūrisms, sporta un atpūtas iestādes, skaistumkopšana u.c. (skatīt attēlu nr. 10). Otrajā vietā ir tirdzniecība (24%), t.sk. degvielas uzpildes stacijas. Aktivizējoties būvniecībai Siguldas novada teritorijā un Latvijā kopumā, pieaudzis būvniecības nozarē reģistrēto uzņēmumu skaits. Tie veido 8% no kopumā reģistrētajiem uzņēmumiem.

Siguldas novada dome ar dažādiem līdzekļiem sekmē uzņēmējdarbības attīstību novadā. Viens no šiem līdzekļiem, kas tiek salīdzinoši plaši pielietots arī citās pašvaldībās, ir nodokļu atlaides. Siguldas novadā tiek samazināts īpašuma nodoklis (par 25%) objektiem novada teritorijā 3 gadus pēc to nodošanas ekspluatācijā. Cits veids, kā sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, ir infrastruktūras attīstības veicināšana. Nodrošināta ūdensapgāde, izbūvēta kanalizācija, sakoptas ielas rada uzņēmējos interesi. Konkrētiem projektiem, kas skar novada intereses, pašvaldība piedāvā līdzfinansējumu (līdz pat 50% apmērā). Augsti attīstīta infrastruktūra rada interesi pēc apbūves iespējām. Uzņēmējiem, kuri apmetas uz dzīvi novada teritorijā, var rasties interese ieguldīt līdzekļus novada attīstībā, atvērt sava uzņēmuma filiāli vai dibināt uzņēmumu novadā. Tādējādi rodas „atgriezeniskā saite”.

10.attēls.

Avots: Uzņēmumu katalogs "Latvija pluss 2005".

Siguldas novadā aktīvi darbojas uzņēmēju klubs (ap 20 biedru – uzņēmumu), kuram izveidojusies sadarbība ar pašvaldību dažādu kopīgu projektu realizācijā – uzņēmēju pārstāvji piedalās pašvaldības attīstības komiteju sēdēs, „Siguldas 800 - gades” svētku plānošanas darba grupās, Siguldas reģiona tūrisma asociācijā u.c.

4.2.1. Lauksaimniecība, mežsaimniecība un ieguves rūpniecība

Siguldas novadā jau vēsturiski viena no pamatnozarēm ir bijusi lauksaimniecība, pamatā lopkopība un augkopība. Deviņdesmitajos gados, sākoties zemju reformai, teritorijai piederošās kolektīvās saimniecības tika likvidētas. Izveidojās 545 (Siguldas pagastā – 329; Mores pagastā – 216) zemnieku un piemājas saimniecības.

Siguldas novadā lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība šobrīd ir 7683 ha (Siguldas pagastā - 4521 ha; Mores pagastā - 3162 ha) Zemes kadastrālā vērtība Siguldas pagastā ir 247 Ls/ha, Mores pagastā - 143 Ls/ha. No visām lauksaimniecības zemēm Siguldas un Mores pagastā ilgstoši neizmantotas tiek 2155 ha zemes (skatīt tabulu nr. 3).

Zemes lietojuma veidi Siguldas un Mores pagasta teritorijā

Zemes lietojuma veids	Siguldas pagasts	Mores pagasts	Kopā
Aramzeme	3168 ha	2345 ha	5513 ha
Meliorētā zeme	3352 ha	1695 ha	5047 ha
Lauksaimniecībā ilgstoši neizmantojama zeme	1395 ha	760 ha	2155 ha

Avots: Siguldas pagasta administrācijas dati, 2006.

Pašlaik noteicošās lauksaimniecības nozares Siguldas novadā ir graudkopība (rudzu, miežu, kviešu, auzu, griķu un rapšu audzēšana); zālāju sēklu audzēšana; dārzeņu un lopbarības augu audzēšana. Otra noteicošā nozare ir lopkopība – piena lopkopība; liellopu audzēšana; aitkopība; truškopība; mājputnu audzēšana un zirgu audzēšana. Liellopu skaits 2005.gadā novadā bija 730, t.sk. pārraudzība tika veikta 380 liellopiem. Vidējie izslaukumi bija no 4000 līdz 6000 litriem no govīm. Piena vadi bija 9 liellopu saimniecībās. Piena lopkopība Mores pagastā jau tradicionāli ir nozīmīga lauksaimniecības nozare. Lielākās piena ražotājas ir lauku saimniecības: „Saulītes”, „Lauberti”, „Urdzēni”, „Druvas” u.c. Piens, galvenokārt, tiek realizēts SIA „Mālpils piensaimnieka” pienotavā.

Novadā ir saimniecības, kas specializējušās augļkopībā, biškopībā, lauku tūrismā, netradicionālās lauksaimniecības nozarēs – strausu (z/s „Salmiņi” strausus audzē gaļas ieguvei) un staltbriežu audzēšanā (z/s „Saulstari” Mores pagastā, kur var vērot ap 70 staltbriežu to dabiskā vidē), saimniecības - uzņēmumi, kas nodarbojas ar stādu, sēklu tirdzniecību un puķkopību. Z/s „Zemzari” Peltēs ir atsācis darboties graudu pieņemšanas, apstrādes un pārstrādes komplekss – bijusī graudu kalte.

Siguldas novadā aktīvu lauksaimniecisku darbību veic ap 130 lauku saimniecības, t.sk. 30 konkurētspējīgas saimniecības, kas apsaimnieko platības no 20 līdz 250 ha, kā arī 100 saimniecības, kurās norit naturālā zemes apsaimniekošana. Vidēji 1 lauku saimniecība sastāda 20 ha, no kuriem 13 ha izmantojami kā lauksaimniecības zeme (2001).

Siguldas novada teritorijas lauku saimniecības saņem ES tiešos platību maksājumus. 23 lauku saimniecības sagatavojušas un iesniegušas projektus, un jau saņēmušas finansiālo atbalstu ES atbalsta programmā „Naturālo saimniecību pārveide”. ES atbalsta programmā „Standartu ieviešana” līdzekļus saņēmušas un projektus realizējušas 15 lauku saimniecības. ES atbalstu tehnikas iegādē un ēku rekonstrukcijā finansējumu saņēmuši aptuveni 10 lauku saimniecību.

Sigulda izsenis ir bijusi lauksaimniecības zinātnes un pakalpojumu sniegšanas centrs. Bijusī saimniecība ZPS „Sigulda” vienmēr lepojusies ar augstiem lauksaimniecības produkcijas ieguves rādītājiem, tāpēc arī šobrīd novada lopkopības un augkopības attīstība norit Siguldas pagastā. LLU Zinātnes centrā „Sigra” norit lauksaimniecības zinātnieku izpētes darbi.

Liels palīgs zemniekiem ir Siguldā esošais Lauku konsultāciju birojs, kurā pieejami speciālisti, kuri palīdz risināt augkopības, lopkopības, ekonomikas, grāmatvedības un ES programmu apguves jautājumus.

Siguldas novadā ir 8294 ha mežu platība, t.sk. 1817,9 ha AS „Latvijas Valsts meži” apsaimniekošanā esošās zemes.

Mežsaimniecības nozare novadā nav attīstīta. Tas skaidrojams ar mežu atrašanos īpaši izdalītos mežu iecirkņos, kas ir aizsargājami bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai – mikrolietumos, aizsargjoslās un Gaujas Nacionālā parka teritorijā. Meži, kas atrodas Siguldas novada teritorijā, pārsvarā ir meži, kas atrodas uz slapjām augsnēm. Jūdažu purvātradas kūdras atradnes, kuras pamatā tika izmantotas 20.g. 70.–tajos gados. Neskatoties uz to, ka atradnes jau gandrīz ir izmantotas, arī nākotnē šī teritorija varētu tikt izmantota uzņēmējdarbības attīstībai.

Novada dienvidaustrumu daļā atrodas Kaļļu grants atradnes, kur iegūto granti izmanto ceļu būvei. Ar grants ieguvei nodarbojas z/s „Dravas”. Vēl nav pilnībā izpētītas ģipša un avotkaļķu iegulas.

4.2.2. Apstrādes rūpniecība

Siguldas novadā raksturīgi daudz, bet mazi ražotāji. Šis apstāklis vērtējams kā pozitīvs, jo dod iespēju iedzīvotājiem izvēlēties darba vietu, un mazina risku rasties problēmsituācijām 1 uzņēmuma dēļ.

Galvenā pārstrādes nozare ir kokapstrāde. Lielākās zāģētavas: SIA "More Industry" (95% kapitāla pieder zviedru īpašniekiem), "Saulstari-2", "Akords", z/s "Birzītes" un "Ozoliņi". Novada teritorijā atrodas viena no lielākajām kamīnmalkas ražotnēm Baltijā - dāņu "Nordstrom Industries". Te ražotā un tīkliņā iesaiņotā kamīnmalka nopērkama gandrīz katrā Latvijas, kā arī Dānijas degvielas uzpildes stacijā.

4.2.3. Pakalpojumi

Siguldas novadā tiek sniegti daudzveidīgi pakalpojumu veidi. Siguldas pilsēta nodrošina ne tikai pilsētas un novada iedzīvotāju, bet arī plašas apkārtējās teritorijas iedzīvotāju vajadzības. Pakalpojumus, kas pieejami Siguldas pilsētā, izmanto ap 40 tk. iedzīvotāju, gan no apkārtējiem pagastiem Rīgas rajona teritorijā, gan arī Cēsu rajona teritorijā. Siguldas pilsētā ir pieejami tādi sadzīves pakalpojumi kā frizētava, sporta klubs, automobiļu remonta darbnīca u.c. Kā visplašāk pārstāvēto pakalpojumu veidu var uzskatīt ar tūrisma nozari saistītos pakalpojumus: viesnīcas un viesu mājas, sabiedriskā ēdināšana u.c. Pakalpojumu jomā plaši darbojas ar aktīvo atpūtu un izklaides iespējām saistīti uzņēmumi.

4.3. Nekustamā īpašuma tirgus attīstība

Latvijā līdz ar 21.gs. strauji sākusies nekustamā īpašuma tirgus attīstība. Genu pieaugumam visu veidu nekustamajam īpašumam gadu no gada saglabājas nemainīga tendence, kas liek tikai minēt, kādus rekordus tā sasniegs nākamajā pārskata periodā. Atsevišķos periodos Latvija sasniegusi trešo straujāko pieauguma rādītāju būvniecības nozarē starp ES dalībvalstīm. Šī tendence ir sasniegusi tādus apmērus, ka nozarē sāk trūkt kvalificētu speciālistu – arhitektu, būvnieku, celtnieku, līdz ar to nereti kavējas būvobjektu izpildes termiņi un nemitīgi pieaug būvizmaksas. Darbinieku trūkums daļēji saistīts ar iedzīvotāju emigrāciju darba meklējumos uz citām valstīm. Būvizmaksu pieaugumus – ar inflāciju valstī.

Intensīva interese par nekustamā īpašuma darījumiem Siguldas novadā parādījās salīdzinoši vēlu – 2004., 2005.g. Tas saistīts ar to, ka iedzīvotāji līdz šim meklēja dzīves vietu iespējami tuvu Rīgai, taču Siguldas novads atrodas jau Rīgas reģiona perifērijā. Tomēr Siguldas piedāvājums – skaistā daba, sakārtotā vide, attīstītā infrastruktūra, komunikāciju pieejamība un salīdzinoši labais transporta nodrošinājums – ir spējis īsā laikā padarīt šo teritoriju par nekustamā īpašuma tirgū pieprasītāko no attālākajām Rīgas reģiona teritorijām. Paredzams, ka šī tendence izvēlēsies dzīves vietu pēc apkārtējās vides sakārtotības un estētiskajām vērtībām, saglabāsies.

Siguldas centrā brīvu apbūves gabalu praktiski vairs nav, tādēļ, ja kāds parādās tirgū, tā vērtība ir salīdzinoši augsta. Īpaši liels pieprasījums Siguldas centrālajā daļā ir pēc zemes komercapbūvei.

Dzīvokļu cenas Siguldā uz 2006.g. 1.jūliju:

- 1 ist. – 15 000 – 22 000 Ls;
- 2 ist. – 21 000 – 33 000 Ls;
- 3 ist. – 30 000 – 42 000 Ls;
- 4 ist. – 35 000 – 50 000 Ls („Arco Real Estate”).

Atsevišķos gadījumos dzīvokļu ar balto apdari cenas Siguldā pārsniedz 1000 Ls/m². Pēc „Mājokļu aģentūras” datiem, tas ir ceturtais augstākais rādītājs Latvijas pilsētās aiz Rīgas, Jūrmalas un Ogres.

Siguldā ir aizsākti vai saskaņoti vairāki daudzdzīvokļu dzīvojamo māju projekti, veidojot jaunas arhitektoniskas formas jau esošajās daudzdzīvokļu namu atrašanās vietās. Daži projekti (piem. „Siguldas terases” pie bij. universālveikala) ir jau nodoti ekspluatācijā.

Siguldas teritorija ir viena no aktīvākajām un pieprasītākajām privātmāju tirgū Rīgas reģionā. Cenas privātmājām Siguldas novadā (zemākais cenu diapazons attiecas uz privātmājām novada lauku teritorijās ar daļējām komunikācijām):

- 2005.g. 1.puse – no 66 500 Ls līdz 245 000 Ls;
- 2006.g. 1.puse – no 84 000 Ls līdz 315 000 Ls. („Arco Real Estate“)

Salīdzinoši 2006.g. 1.pusē privātmāju vidējās cenas Rīgas reģionā – no 42 000 Ls līdz 595 000 Ls („Arco Real Estate“).

Privātas apbūves zemes cenām ir tendence pieaugt. Attīstītāji – būvuzņēmēji, nekustamā īpašuma kompānijas - izrāda aktīvu interesi par visu veidu jauno projektu attīstīšanas iespējām. Siguldas novadā 2006.g. bija 6 daudzdzīvokļu, 1 rindu māju, kā arī 4 jauno ciematu attīstības projekti. Attīstītājiem ir tendence izvēlēties interesantus, ekskluzīvus apbūves gabalus, piemēram, daudzdzīvokļu māju komplekss „Šveices mājas” tiek būvētas ar gleznainu skatu uz Gaujas senieleju pie Kaķīškalna.

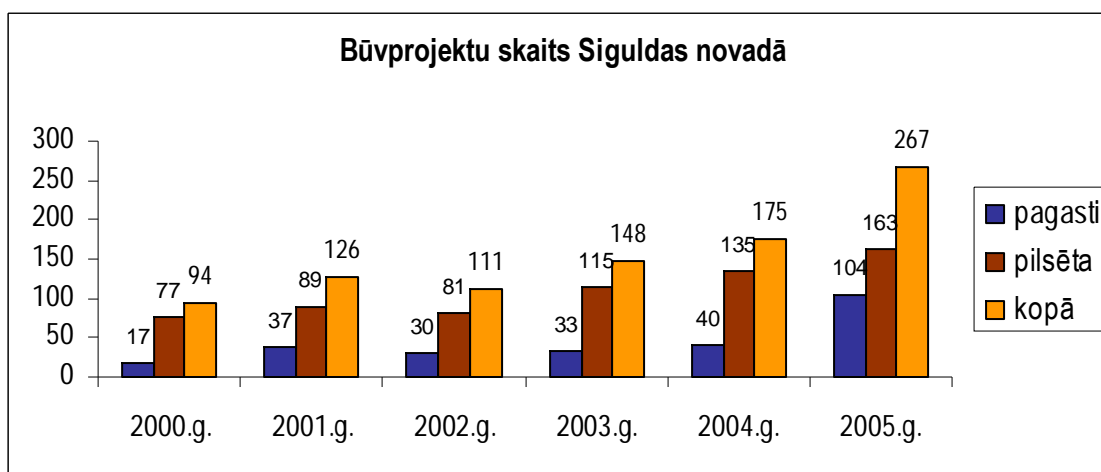
Jaunie projekti tiek attīstīti Siguldas pilsētas centrā vai tās attālākajās daļās – Peltēs un Kaķīškalnā. Darbības ar nekustamajiem īpašumiem lauku apvidos ienāk lēnām. Trūkums nekustamā īpašuma tirgus attīstībai lauku teritorijās – nav nodrošināts sabiedriskais transports un sakārtota ceļu infrastruktūra.

Pēc Siguldas novada Attīstības plāna izstrādes laikā rīkotajām darba grupu sanāksmēm, kurās tika diskutēti jautājumi arī nekustamā īpašuma sfērā, var secināt, ka jaunās apbūves ienākšana novada lauku teritorijā nav vēlama. Būtu nepieciešams ievērot noteiktus apbūves principus konkrētās teritorijās, t.i., blīvi apdzīvotās vietās – viena veida apbūve, lauku teritorijās – cita veida apbūve. Nebūtu vēlams Siguldas pilsētas centrā atļaut būvēt ēkas no guļbaļķu materiāla, savukārt, apvidos nebūtu pieļaujami liela izmēra būvobjekti.

Siguldas novada domes būvvaldē 2005.g. tika izskatītas, saskaņotas un akceptētas kopā 267 būvprojektu dokumentācijas, kas ir par 52,6% vairāk nekā 2004.g.(skatīt attēlu nr.11) Jauno būvprojektu skaitā: Siguldas pilsētā – 70 sabiedriska rakstura un inženiertehnisko komunikāciju projekti, 93 viengimeņu dzīvojamo saimniecības ēku projekti; Siguldas pagastā un Mores pagastā – 103 viengimeņu dzīvojamo un saimniecības ēku projekti, sabiedriska rakstura un inženiertehnisko komunikāciju projekti.

Siguldas novada domes būvvaldē palielinājies sagatavoto un izsniegto arhitektūras – plānošanas uzdevumu, būvatļauju, reklāmas un izkārtņu skaits:

- izsniegti 230 plānošanas – arhitektūras uzdevumi dažāda sabiedriska rakstura un ražošanas uzņēmumiem, un viengimeņu dzīvojamām mājām Siguldas novadā;
- noformētas un izsniegtas 160 būvatļaujas dažāda veida objektiem;
- saskaņots 55 reklāmas objektu dizains un izvietojums.

11.attēls.

Avots: Siguldas novada domes būvvalde, 2006.

2005.g. nodoti ekspluatācijā 102 jauni būvobjekti, kuru būvniecība izmaksājusi 6,28 mlj. Ls, kas ir par 50,2% vairāk nekā 2004.g.

Celtniecības darbos par privātajiem līdzekļiem 2005.g. ieguldīti četras reizes vairāk līdzekļi kā par pašvaldības un valsts naudu veiktajos būvdarbos.

4.4. Investīciju piesaiste

Stabila makroekonomiskā un finansiālā vide, kā arī starptautisko organizāciju pozitīvās atziņas par Latvijas investīciju vidi, ir pamats tam, ka Latvijā jau vairākus gadus saglabājas augsta investīciju dinamika. (LR EM „Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību”)

Sākot ar 2004.g. 1.janvāri, Latvijā ir iespēja apgūt ES piedāvāto finansējumu. Līdz ar to strauji pieaug iedzīvotāju interese par struktūrfondiem un nosacījumiem to apgūšanai. Laika posmā no 2004. – 2006.gadam Latvija saņēma 625 mlj. Eiro no ES struktūrfondiem un 400 mlj. eiro no Kohēzijas fonda. Finansējuma iegūšanai nepieciešams līdzfinansējums 25% apjomā, no kuriem 15% ir valsts budžeta un 10% ir no pašvaldību budžeta līdzekļiem. Lai pašvaldība sekmīgi sagatavotu un realizētu projektu, ir nepieciešama augsta kapacitāte, lai nodrošinātu kvalitatīvu attīstības stratēģiju un projektu sagatavošanu, kā arī līdzfinansējums, tai skaitā skaidri noteikti finansējuma apjomi un avoti.

Latvijas pašvaldībām pieejami finansiālie līdzekļi no sekojošiem struktūrfondiem: Eiropas Reģionālās attīstības fonds (atpalikušie reģioni, smagu problēmu skartie reģioni); Eiropas Sociālais fonds (cilvēkresursu attīstība, darba tirgus apstākļu uzlabošana); Eiropas lauksaimniecības virzības un garantiju fonds (lauksaimniecības pārstrukturēšana, lauksaimniecības attīstības veicināšana); Zivsaimniecības vadīšanas finansēšanas instruments (piekrastes mazie zvejnieki, zivju krājumu aizsardzība, zvejas ostu uzlabošana, nozares produktu pārstrādes rūpniecība un tirdzniecība), Kohēzijas jeb izlīdzināšanas fonds (vides aizsardzība, transporta infrastruktūras uzlabošana un attīstība); Kopienas iniciatīvas programmas (EQUAL un INTERREG III). Kā svarīgākās atbalstāmās aktivitātes ir sekojošas: jaunu tehnoloģiju un produktu ieviešana ražošanā; infrastruktūras pilnveidošana; pasākumi konkurētspējas uzlabošanai ES kopējā tirgū; darbinieku apmācība jaunu tehnoloģiju vai produktu ieviešanas procesā; konsultācijas pašnodarbinātajiem un potenciālajiem darba devējiem vai biznesa aizsācējiem.

Investīcijas tiek piesaistītas arī Siguldas novadam. 2005.g. Siguldas novada dome bija sagatavojusi vai līdzdarbojusies 13 novada attīstības projektu sagatavošanā, kas tika iesniegti finansēšanai no dažādiem ES finanšu instrumentiem vai Valsts investīciju programmām. Tie aptvēruši dažādas saimnieciskās jomas (transporta, izglītība, kultūra, sociālā integrācija, uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana un tūrisms). Projekti tiek vērsti uz novada infrastruktūras attīstību, sakārtošanu un iedzīvotāju dzīves līmeņa un labklājības celšanu.

Nacionālās programmas ietvaros 2005.g. tika uzsākta atkritumu izgāztuves „Kallī” rekultivācija Mores pagastā. Šī projekta mērķis ir likumdošanas prasībām neatbilstošas atkritumu izgāztuves rekultivācija. Projekta summa – 32 627 Ls, no kuras 75 % sedz ERAF līdzekļi.

2005.g. tika organizēta sadraudzības pilsētu uzņēmēju seminārs Siguldā, kas tika daļēji finansēts Eiropas Komisija programmas „Town Twinning” programmas ietvaros. Semināra „Sadraudzības pilsētu uzņēmēju sadarbības veicināšana un iespējas ES paplašināšanās kontekstā” mērķis bija veicināt novada attīstību, kas balstīta uz pašvaldības sadarbību ar uzņēmējiem, sekmējot jaunas uzņēmējdarbības iniciatīvas un formas, un starptautisko saimniecisko sakaru veidošanos novadā. Semināra ietvaros notika uzņēmēju starptautisks seminārs, forums un ārvalstu viesiem tika dota iespēja tikt ar vietējiem uzņēmējiem. Semināra ietvaros savu valsti, pilsētu un uzņēmumu pārstāvēja uzņēmēji un pašvaldību pārstāvji no Siguldas sadraudzības pilsētām – Birštona (Lietuva), Angus (Skotija), Logstor (Dānija), Stuhr (Vācija), Falkoping (Zviedrija), Keila (Igaunija) - un Siguldas novada.

2006.g. tika īstenots projekts „Tehniskā palīdzība Siguldas novada domes un NVO kapacitātes stiprināšanā ESF pasākumu ieviešanai”. Tā mērķis – paaugstināt Siguldas novada pašvaldības darbinieku

un NVO biedru teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ESF projektu sagatavošanā. Šī projekta ietvaros 13 pašvaldības darbinieki un NVO biedri piedalījās nodarbībās, kuras vadīja 3 pieredzējuši eksperti. Viņi dalījās pieredzē Eiropas Sociālā fonda projektu pieteikumu izstrādē un projektu realizācijā.

2006.g. tika turpināts sadarbības projekts ar Gruziju „Sigulda – Čiatūra – elpo brīvi”. Tā mērķis ir pašvaldības attīstības veicināšana Čiatūras pilsētā Gruzijas republikā. Čiatūra ir Siguldas sadraudzības pilsēta jau 50 gadus, kopš Gruzijas pilsēta Siguldai uzdāvināja gaisa trošu vagoniņu. 80.-tajos gados pārtrauktie kontakti pilsētu starpā ir atjaunoti, pateicoties Ārlietu ministrijas Attīstības sadarbības padomes atbalstam. Projekts tiek īstenots par Ārlietu ministrijas budžeta attīstības sadarbības līdzekļiem un Kanādas starptautiskās attīstības aģentūras līdzekļiem.

2007.g. janvārī tika uzsākts projekts sociālās aizsardzības nozarē - „Sociālās rehabilitācijas programmas izveide nodarbinātības veicināšanai 1. un 2.grupas invalīdiem un ilgstošajiem bezdarbniekiem pirmspensijas vecumā Siguldas novadā”. Tā mērķis ir sociālo iemaņu un darba pamata prasmju attīstība Siguldas novada 1. un 2.grupas invalīdiem un ilgstošajiem bezdarbniekiem pirmspensijas vecumā, izstrādātās sociālās rehabilitācijas programmas ietvaros. Projekta kopējā summa ir 9 098,38 Ls. Izmaksas tiek segtas no Eiropas Sociālā fonda un valsts budžeta līdzekļiem.

Aktīvi norit darbs pie cita projekta, kas saistīts ar sociālās aizsardzības nozari – „Bērnu ar intelektuālās attīstības traucējumiem integrācija Mores pamatskolā”. Tā mērķis ir bērnu ar intelektuālās attīstības traucējumiem integrācija Mores pamatskolā, nodrošinot mācību vidi. Projekta kopējā summa ir 39 611 Ls. 80% no izmaksām tiek sedz Eiropas Sociālā fonda līdzekļi. Apmeklējot Mores pamatskolu, Siguldas novada Attīstības plāna izstrādes darba grupa tika iepazīstināta ar šo projektu un integrējamajiem bērniem, kuri, jāatzīst, jau ir integrējušies skolas vidē.

Tiek turpināts darbs pie starptautiska projekta „Baltijas tūrisma tīkla attīstība Via Hansaetica attīstības zonā” (*„Development of Baltic Tourism Network in Via Hansaetica Development Zone”*) realizācijas. Tā mērķis – tūrisma zonas attīstība. Galvenie ieguvumi – stāvlaukumu tehniskā dokumentācija, kartogrāfiskais materiāls, informatīvie stendi, norādes un kultūrvēsturiskie un reklāmas pasākumi, kā arī vienotas informatīvās tūrisma bāzes izveidošana. Projekts tiek izstrādāts kopienas programmas INTERREG IIIB ietvaros, Siguldas novada pašvaldība ir viens no 15 partneriem šajā programmā. INTERREG IIIB ir arī galvenais finansētājs. Šī projekta ietvaros varētu tikt strādāts arī pie veloceļu izbūves plāniem Siguldas novadā.

Siguldas ūdens pakalpojumu attīstības programmas” ietvaros, kur galveno dalību ņem Siguldas ūdensapgādes uzņēmums SIA „Saltavots”, pēdējo gadu laikā ir veikti apjomīgi rekonstrukcijas un labiekārtošanas darbi – uzlaboti un paplašināti esošie ūdens apgādes tīkli, rekonstruētas notekūdens sistēmas, izbūvēti un paplašināti kanalizācijas tīkli, sakārtota lietus ūdens novadīšanas sistēma.

Nākotnē plānotie projekti saistās ar transporta sistēmas efektivitātes uzlabošanu, pasākumiem tūrisma nozarē, kā arī publisko interneta pieejas punktu ierīkošanu.

4.5. Tūrisms

Eiropā un visā pasaulē tūrisms ir viena no vadošajām un straujāk augošajām nozarēm, kura tiek uzskatīta par stratēģisku ekonomiskās attīstības un nodarbinātības prioritāti. Tūrisms ietekmē ikvienas sabiedrības sociālo, kultūras un ekonomisko dzīvi, savukārt, minētās sfēras ietekmē tūrisma attīstību.

Latvija ir tūrisma attīstības iespējām bagāta zeme, jo Latvijā ir resursi jaunu tūrisma produktu izveidei, esošo apzināšanai un to konkurētspējas palielināšanai. Latvijai ir izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums. Latvija un Baltijas valstis strauji attīstās kā ekonomiski aktīvs reģions un pasaules un Eiropas mērogā Latvija ir jauns tūrisma galamērķa piedāvājums. Tūrisms ir uzskatāms par vienu no Latvijas attīstības stratēģiskajām iespējām un prioritātēm. Pēdējos gados vērojams stabils iebraukušo ārzemju ceļotāju skaita pieaugums, kas saskan ar Latvijas Tūrisma attīstības programmas (2006. – 2008. gadam) mērķi.

4.5.1. Tūrisma nozares attīstība Siguldā

Sigulda vēsturiski veidojusies kā tūrisma, atpūtas un kūrortu centrs. 19.gs. beigās, pateicoties ērtajai dzelzceļa satiksmei, pilsētnieki no Rīgas ieradās pastaigāties pa tā saucamajām „alpu takām”, apskatīt pilsdrupas un alas. Tāpat tika novērtētas arī Siguldas novada unikālās dabas ārstnieciskās īpašības – sāka darboties vairākas sanatorijas. Arī vēlākajos, padomju režīma gados, Sigulda saglabāja savu tūrisma un atpūtas vietas nozīmīgumu.

Mūsdienās Sigulda un tās apkārtējā teritorija arvien ir pievilcīgs tūrisma rajons. Vietējo tūristu acīs tā ir spējusi saglabāt savu atraktivitāti. Savukārt ārvalstu tūristiem Sigulda ir pievilcīga ar tās stratēģisko novietojumu attiecībā pret tūrisma tirgu, tūrisma plūsmām, kas šajā gadījumā ir galvaspilsēta Rīga. Sigulda ir minēta pasaules lielākajos tūrisma ceļvežos, kur tā tiek ieteikta viena dienas ekskursijām, kad gribas izrauties no lielpilsētas Rīgas. Tūrisma ceļvežos, kā „Lonely Planet” un „In Your Pocket” Siguldas tēls parādās kā „pašpasludinātā Vidzemes Šveice”. Siguldas popularitāti tūrisma nozarē nodrošina tās dabas un kultūrvēsturiskie priekšnoteikumi:

- iekšēji ūdeņi: lielākas iespējas rekreatīvām aktivitātēm, pievilcīgāka ainava, dzesējošs efekts vasaras sezonā;
- ainava: daudzveidīga, skaista ainava dod teritorijai priekšroku tūrisma nozarē;
- vēsture: gara vēstures gaita, saglabājušās arheoloģiskās, vēsturiskās liecības.

Nedaudz savādāka tūrisma situācija ir Siguldas novada lauku apvidos, šī teritorija nav iecienīta tūrisma maršrutos. Siguldas pilsētas un tās apkārtējo teritoriju kultūrvēsturiskās un dabas bagātības aizēno pārējās teritorijas atraktivitāti. Nozares izaugsmei svarīgs faktors ir vietējo iedzīvotāju un uzņēmēju aktivitāte un ieinteresētība. Tiek aktualizētas tūrisma iespējas lauku apvidos, pārsvarā teritorijās, kas pieguļ Siguldas pilsētai. Lauku teritorijas vajadzētu iekļaut tūrisma produktos. Svarīgi būtu izveidot veloceļu līdz Jūdažiem, bet ceļu uz Mori noasfaltēt.

Siguldas novada lauku teritorija ir piemērota lauku tūrismam. Lauku tūrismā tūristi meklē lauku mieru un klusumu, iespēju nakšņot komfortabli par saprātīgu cenu, baudīt mājās gatavotu ēdienu, gūt pieredzi par vēsturi, kultūru. Lauku tūrismā svarīgas ir savstarpējās attiecības starp pakalpojuma sniedzēju (uzņēmēju) un pakalpojuma ņēmēju (tūristu) – laipnība, pretimnākšana, mīlestība; svarīgs ir vārds, stāsts, verbālā puse; svarīgs ir kontakts ar dzīvniekiem (īpaši ģimenēm ar bērniem). Ēdit nozīmīga ir vietējo iedzīvotāju aktivitāte. Gudra tūrisma politika māca, ka tūrismā jānodarbina vietējie iedzīvotāji. Vēl pie lauku tūrisma svarīgi ievērot, ka pārāk perifēras teritorijas nav iecienītas.

Kā lauku tūrisma piemēru Siguldas novadā var minēt, Mores pagastā darbojošos zemnieku saimniecību „Saulstari”, kas specializējusies briežu audzēšanā. Paralēli dzīvnieku apskatei un vērošanai, tā piedāvā arī komercmedības, makšķerēšanu.

Siguldas novadā darbojas Siguldas reģiona tūrisma asociācija, kas aptver teritoriju arī ārpus Siguldas novada – Lēdurga, Allaži, Bīriņi. Tā ir sabiedriska organizācija, kura izveidota tūrisma vides pilnveidošanai un tūrisma industrijas attīstības sekmēšanai Siguldas reģionā. Tās darbības mērķis ir attīstīt tūrismam labvēlīgu vidi un sekmēt mūsdienīgas, vidi saudzējošas tūrisma nozares attīstību Siguldas reģionā. Katru gadu maija sākumā Siguldas novada dome kopā ar uzņēmējiem rīko atvērto durvju dienas medijiem un tūrisma firmām. To laikā tiek sniegta informācija par novitātēm Siguldas novadā – pasākumiem, jauniem maršrutiem un viesnīcām u.c. Katru gadu tiek paplašināts reklāmas materiālu apjoms gan vietējās tūristu apkalpošanas vietās, gan citos tūrisma informācijas centros Latvijā.

Siguldas pilsētā darbojas 2 tūrisma informācijas centri: Siguldas novada Tūrisma informācijas centrs (Siguldas novada TIC) un Gaujas NP apmeklētāju centrs.

Siguldas novada Attīstības plāna darba grupu sanāksmēs tika uzsvērta jaunu informācijas punktu izveides nepieciešamība pie stratēģiski svarīgajiem autoceļiem un lauku teritorijās.

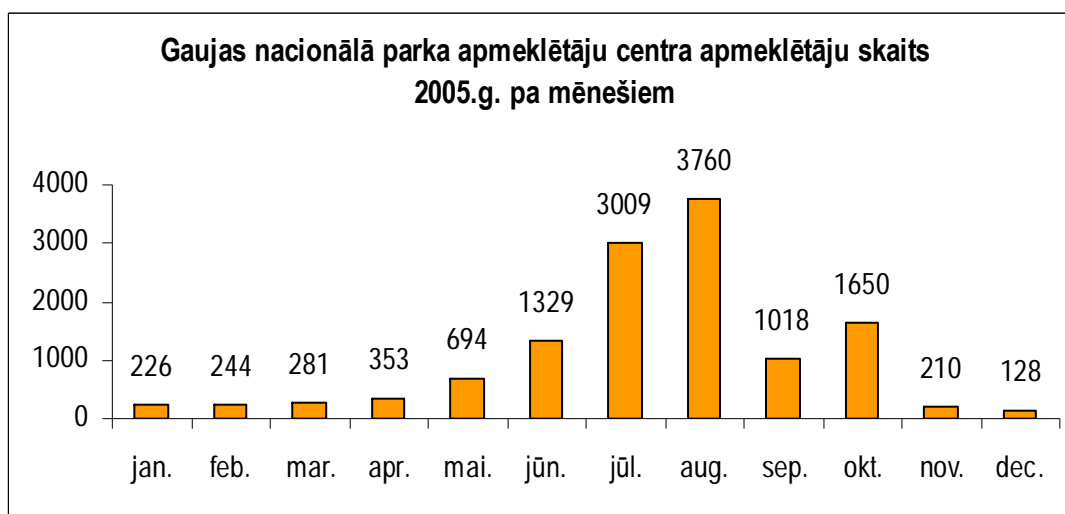
Apmeklētāju skaits Siguldas novada TIC pēdējo gadu laikā nepārtraukti pieaug. 2006.gadā tas apkalpojis 15196 klientus, kamēr 2005.g. - 10 589 apmeklētājus, bet 2004.g. - 8705.

2005.g. Siguldas novada TIC apmeklētāji bijuši no 58 valstīm, t.sk. arī Malaizijas, Čīles, Jaunzēlandes, Dienvidāfrikas u.c. eksotiskām valstīm. Visvairāk ārvalstu viesu ieradušies no Vācijas, Lietuvas un Igaunijas. Tradicionāli lielākais apmeklējums ir jūlija un augusta mēnešos.

Gaujas NP apmeklētāju centrs 2005.g. apkalpojās 12 902 apmeklētājus, kas ir par 28% vairāk nekā 2004.g. (9321 apmeklētājs). Arī Gaujas NP apmeklētāju centrā jūlija un augusta mēnešos ir vislielākais apmeklētāju skaits (skatīt attēlu nr.12).

2006.g. vasarā Siguldas novada TIC tika aptaujāti ārzemju tūristi. 233 respondenti aizpildīja 100 aptaujas anketas. Iegūtie aptaujas rezultāti dod nelielu ieskatu, kādā veidā tūristi ierodas Siguldas novadā: 42,9% ierodas ar automobili, 20,4% - ar vilcienu un autobusu, 10,2% - tikai ar vilcienu. Pie ierašanās veidiem vēl tiek minēti velosipēds, laiva un karavānas autobuss.

Aptaujas anketu rezultāti dod atbildes arī uz citiem jautājumiem par ceļojuma mērķi, informācijas ieguves veidu, uzturēšanās ilgumu u.c. Informāciju par Siguldu ārvalstu viesi vairumā gadījumu (49% respondentu) iegūst no Baltijas valstu tūrisma ceļvežiem. 96% respondentu Sigulda ir tikai daļa no viņu ceļojuma. Pārsvarā (57%) ir vienas dienas apmeklējumi, kam par pamatu ir Rīgas tuvums. 25% gadījumu viesi apmeklē Siguldu, lai izbaudītu dabu, veiktu pastaigas pa Gaujas senieleju.

12.attēls.

Avots: Gaujas NP apmeklētāju centrs, 2006.

4.5.2. Tūrisma resursi

Tūrisma resursi ir dabas, kultūras un vēsturisko resursu kopums, kas piemīt tūrisma centram un ir pievilcīgs tūrista acij. Siguldas novadā ir daudzveidīgi un plaši pieejami tūrisma resursi. Pateicoties daudzveidīgajiem tūrisma resursiem, tas ir aktīvs tūrisma rajons visu gadu. Gada siltajā sezonā aktīvi tiek izmantoti dabas, kultūras un vēsturiskie resursi – pastaigas, pārgājieni, kultūras izziņāšana u.c. Siguldas novada tūrisma tēlu nemainīgi veido tautā iemīļotie Siguldas pilsētas un tuvējās apkārtnes simboli: ievziedi pavasarī un „zelta lapas” rudenī. Savukārt, gada aukstajā sezonā tiek organizēti un plaši apmeklēti ziemas sporta veidu pasākumi.

Siguldas novada galvenie dabas resursi ir Gauja un Gaujas NP, kur var savienot izglītojošo (izziņas) tūrisma ar aktīvo atpūtu (pārgājieni, ūdenstūrisms). Gaujas NP piedāvā plašas pārgājēju iespējas:

- pārgājieni Gaujas NP dabas gidu vai speciālistu pavadībā pa nemarkētiem maršrutiem, bez labiekārtotām takām, atpūtas vietām un apmetnēm visā Gaujas NP teritorijā, ievērojot dabas rezervātu robežas;
- pārgājieni pa labiekārtotām takām ar norādē, informācijas zīmēm, objektu aprakstiem, skatu un atpūtas vietām. Gids nav nepieciešams.

Pagaidām parkā nav dabas takas, kuras būtu piemērotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Šādu taku ar ERAF līdzfinansējumu plānots ierīkot no Gūtmaņa alas auto stāvvietas līdz Gūtmaņa alai. Vēl viena taka

Patlaban iespēju rīkot starptautiska mēroga sanāksmes piedāvā koncertzāle „Baltais flīģelis”. 2006.g. rudenī koncertzālē tika organizēti starptautiskās uzņēmēju dienas pasākumi. Ar banketu un konferenču organizēšanu nodarbojas arī lielākās viesnīcas Siguldas novadā.

2007.g. Siguldas pilsēta sagaida savu 800 gadu jubileju. Projekta „Siguldai – 800” ietvaros visa gada garumā notiek daudzveidīgi kultūras un izklaides pasākumi. Paredzams, ka pasākumu organizēšana saistīs daudz vietējo un ārvalstu tūristu uzmanību Siguldai arī turpmāk. Jubilejas ietvaros tiek izstrādāti vairāki vērienīgi projekti. Viens no tiem - Baltijā vienīgais Serpentīna ceļš. Kilometru garais ceļš tika atklāts 2006.gada 22.oktobrī. Serpentīna ceļš ir paliekoša vērtība un nozīmīgs ieguldījums gan novada tūrisma attīstībā, gan pilsētas divu daļu – Siguldas un Krimuldas – apvienošanā. Pie Panorāmas rata Gaujas upes krastā ir izveidots svētku laukums, kur paredzēts rīkot koncertus un brīvdabas pasākumus vairākiem tūkstošiem cilvēku lielai auditorijai.

Mores pagasta teritorijas tūrisma resursos ietilpst Mores kauju muzejs, briežu dārzs „Saulstari”, savvaļas dzīvnieku kolekcija „Salmiņi” (mini zoodārzs). Lai piesaistītu tūristu uzmanību šai teritorijai, 2006.g. rudenī tika organizēts ceļojumu maratons, aptverot apskates objektus un iepazīstinot ar tiem interesentus. 2007.g. vairākas tūrisma aģentūras, kas profilējušās tūrisma maršrutu pa Latviju plānošanā, organizē 1 dienas ekskursijas uz šīm apskates vietām.

4.5.3. Tūrisma pakalpojumi

Tūrisma pakalpojumi ietver naktsmītnes, ēdināšanu, izklaidi, tirdzniecību un papildus pakalpojumus, kā valūtas maiņa, apdrošināšana. Viens no būtiskākajiem tūrisma pakalpojumiem ir naktsmītnes. Līdz ar tūristu skaita palielināšanos, Latvijā tiek atklātas arvien jaunas tūristu mītnes. 2005.g. tūristu mītņu skaits Latvijā bija 418, kas ir par 22% vairāk nekā 2004.g. Apkalpoto viesu skaits 2005.g. sasniedza 1154,6 tūkst., kas ir par 28% vairāk nekā 2004.g. (LR EM) Lielākā daļa no tām atrodas Rīgas rajonā, kam seko Cēsu rajons. Valstī lielākās viesnīcas atrodas Rīgā un Jūrmalā.

Siguldas novadā ir pārstāvētas visas apmešanās vietu kategorijas: kempingu vietas teltīm un treileriem, kempingu mājiņas, jauniešu viesnīcas, brīvdienu un lauku mājas, viesu nami, viesnīcas. Kopā Siguldas novadā ir 24 nakšņošanas vietas: 5 viesnīcas, 10 viesu nami, 2 brīvdienu mājas, 2 privātmājas, 2 jauniešu viesnīcas, 1 lauku māja, 2 kempingi. Kopējais gultas vietu skaits vasarā ir 826 (299 viesnīcās, 219 viesu namos, 32 brīvdienu mājās, 18 privātmājās, 210 jauniešu viesnīcās, 20 lauku mājās, 26 kempingos). Ziemā ir 704 gultas vietas (mazāk ir jauniešu viesnīcās un kempingos). Tūristu mītnes ir koncentrējušās Siguldas pilsētas tuvumā. Nepieciešamas būtu vairāk naktsmītnes lētajā cenu kategorijā – kempingu mājiņas, telts vietas, jauniešu viesnīcas.

Jauniešu viesnīca izveidota Krimuldas pilī. 20.gs. 20.-tajos gados pils telpās tika atklāta tuberkulozes sanatorija. Arī mūsdienās paralēli naktsmītnes funkcijām pils pilda arī rehabilitācijas centra funkcijas - nodarbojas gan ar pieaugušo, gan ar bērnu rehabilitāciju. Lielākā viesnīca Siguldas novadā ir viesnīca „Sigulda”, kura atrodas Siguldas pilsētas centrā. Ēka, kurā šobrīd atrodas viesnīca jau vēsturiski pildījusi viesnīcas funkcijas. Mūsdienās tā tikusi pie modernas stiklotas piebūves. Viesnīca „Ezeri” pilda SPA viesnīcas funkcijas. Tas ir SPA komplekss ar pirtīm, baseiniem, masāžām un 74 gultasvietām.

Svarīgs tūrisma pakalpojumu elements ir ēdināšana. Iespēju paēst piedāvā gandrīz visas naktsmītnes. Dažviet tiek piedāvāta iespēja izmantot virtuvi un gatavot pašiem. Siguldas novadā atrodas 18 ēdināšanas vietas: 6 restorāni, 3 krogi, 8 kafejnīcas, 1 picērija. Sabiedriskās ēdināšanas iestādes tāpat kā naktsmītnes ir koncentrējušās Siguldas pilsētā vai tās tuvumā.

Siguldā tiek organizētas ekskursijas profesionālu gidu pavadībā. Ekskursiju maršruti ir dažāda ilguma – 2, 4, līdz pat 6 stundu garumā. Iespējams ekskursijas maršrutu izplānot pēc klienta vēlmēm. Siguldas tūrisma aģentūra „Rivasi” organizē daudzveidīgas vienas dienas ekskursijas Siguldas pilsētā un novadā, ietverot maršrutos arī oriģinālus un neparastus apskates objektus lauku apvidos, piemēram, strausu fermu un Zužu sēravotus Mores pagastā. Siguldas novadā atrodas arī Makara tūrisma birojs un tūrisma aģentūra SIA „Panbaltica”.

Siguldas novadā atrodas 5 inventāra un transporta noma punkti: 3 velosipēdu noma punkti, 1 laivu noma un 1 auto noma. Siguldas novadā pieejams arī tāds tūrisma pakalpojums kā taksometru pakalpojumi; 4 degvielas uzpildes stacijas; 8 bankas; vairāki tirdzniecības centri.

Tūrisma nozares attīstības iespējas nosaka infrastruktūras attīstības līmenis. Par svarīgiem infrastruktūras elementiem tūrisma nozarē uzskatāmi transports un sasniedzamība, kā arī ceļu infrastruktūra. Siguldas pilsēta un tai pieguļošās teritorijas, kur atrodas populārākie tūrisma apskates objekti novadā, nodrošina ceļotāju ar ērtu sasniedzamību (sabiedriskais transports – vilciens, autobuss) un kvalitatīviem ceļiem. Taču novada lauku teritorijas ir grūti sasniedzamas. Ar Siguldas pilsētas iekšējo sabiedrisko transportu iespējams nokļūt Peltēs, Turaidā, Krimuldā, Kaķīškalnā, Gleznotājkalnā, Ķīparos. Sabiedriskais transports, iespējams, nav svarīgs vietējiem tūristiem, kuri izmanto personīgo transportu, bet ārvalstu tūristi, kuri Latvijā ierodas ar aviotransportu, labprāt izmantotu sabiedrisko transportu, ja tas būtu pieejams. Sabiedriskā transporta nodrošinājums un ceļu stāvoklis Siguldas novada lauku teritorijās – Nurmīpos, Jūdažos un Morē - ir nepietiekams, lai tur varētu plaši attīstīt tūrisma nozari. Tādēļ tur veidojas „melns caurums” – neapzināti tūrisma resursi, neapgūti tūrisma objekti, nav tūrisma mītņu un ēdināšanas pakalpojumu nodrošinājuma. Problēma ir arī automašīnu stāvlaukumu trūkums, kas īpaši izteikts ir tūrisma un sezonas un pasākumu laikā. Līdz 2009.gadam paredzēts izveidot stāvlaukumu Pils ielā, kā arī rekonstruēt pašreizējo Krimuldas stāvlaukumu.

5. INFRASTRUKTŪRA

5.1. Satiksmes infrastruktūra un pakalpojumi

Satiksmes infrastruktūra ir viens no teritorijas infrastruktūras elementiem, kas nodrošina tās dzīvotspēju. Nosacīti to var iedalīt divās daļās:

- Transporta būves – dārgākā daļa, kas ietver sevī ielas, inženierbūves, dzelzceļa līnijas, u.c.;
- Satiksmes līdzekļi un būves to apkalpošanai – sastāvdaļa, kas ietver sevī sabiedriskā transporta ritošo sastāvu, vieglo un kravas autotransportu, velotransportu, garāžas, u.c. Šo transporta infrastruktūras daļu pakāpeniski pilnveidojot ir iespējams pielāgot mūsdienu prasībām.

Konkurētspējīga satiksmes infrastruktūra ir viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem reģiona ekonomiskai izaugsmei. Siguldas novada novietojums valsts centrālajā daļā pie starptautiskas nozīmes autoceļa ir labvēlīgs pasažieru un kravas pārvadājumu attīstībai.

5.1.1. Autoceļi un ielas

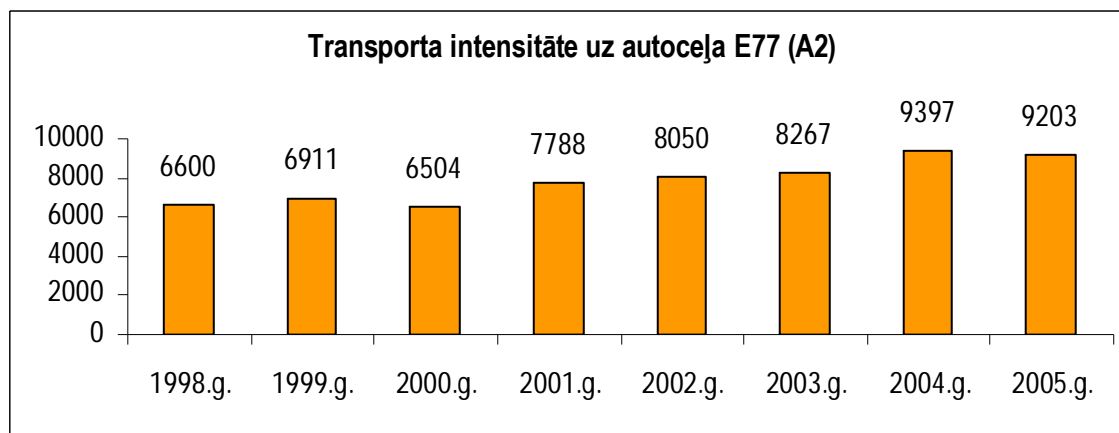
Siguldas novadu šķērso autoceļi:

- Eiropas nozīmes autoceļš, Valsts galvenais autoceļš Rīga – Pleskava (E 77, A2);
- 1. šķiras autoceļš Garkalne – Alauksts (P3);
- 1. šķiras autoceļš Līgatne – Skrīveri (P32);
- 1. šķiras autoceļš Inciems – Sigulda – Ķegums (P8);
- 2. šķiras autoceļš Sigulda – Allāpi – Ausmas (V58);
- 2. šķiras autoceļš Sigulda – Vildoga – Līgatne (V83);
- 2. šķiras autoceļš Jūdaži – Nītaure (V85);
- Pievedceļš Lorupes gravai (V96).

Siguldas novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Valka. Siguldas novada teritorijā ir 5 dzelzceļa pārbrauktuves, t.sk. 3 pārbrauktuves, kuras autoceļi šķērso vienā līmenī ar sliežu ceļu, 1 – sliežu ceļš tiek šķērsots pa apakšu (tunelis), 1 – sliežu ceļš tiek šķērsots pa augšu (autoceļa A2 tilts pār sliežu ceļu).

Autoceļš A2 vienlaikus ir Eiropas nozīmes autoceļš un ir iekļauts TEN – T (Trans - Eiropas transporta tīkls) autoceļu tīklā kā Via Hansaetica (Kaļiņingrada – Pleskava). Tā ir galvenā maģistrāle sakariem ar valsts teritorijas ziemeļaustrumu daļu: Cēsu, Valkas, Gulbenes, Alūksnes, Balvu rajoniem; daļēji arī ar Valmieras rajonu. Šī ceļa satiksmes intensitāte posmā Rīga – Sigulda (jeb līdz 51. km) ir vidēji 9203 automobiļi diennaktī, no tiem – 1308 jeb 15 % kravas automobiļi (skatīt attēlu nr.12). Autotransporta plūsma uz valsts galvenajiem autoceļiem vidēji ir 4571 automobiļi diennaktī, no tiem - 885 jeb 19 % kravas automobiļi. Satiksmes intensitāte uz autoceļa Rīga – Pleskava (A2) ir pieaugusi vidēji par 3799 jeb 41 % automobiļu diennaktī. Autotransporta plūsma uz valsts galvenajiem autoceļiem ir pieaugusi vidēji par 1728 jeb 38 % automobiļu diennaktī.

Pēdējo 10 gadu laikā spēcīgi pieaugusi intensitāte uz valsts autoceļiem daļēji skaidrojama ar automobiļu skaita vispārēju palielināšanos, daļēji ar iedzīvotāju svārstmigrāciju, par dzīvesvietu izvēloties teritoriju lauku apvidū vai nelielā pilsētā/ciemā, turpinot strādāt vai mācīties lielpilsētā (skatīt attēlu nr.13). Latvijā ar katru gadu palielinās automašīnu skaits. Uz 2007.g. 1.janvāri Latvijā reģistrētas 1 062 935 automašīnas. Siguldas novadā reģistrētas 8923 automašīnas (2007.g. 1.janvāris). Pavisam Siguldas novadā uz 1000 iedzīvotājiem ir 607 automašīnas, kas ir vairāk kā vidēji Latvijā (448), bet arvien vēl mazāk kā ES dalībvalstīs. Tas nozīmē, ka automašīnu skaits vēl turpinās pieaugt, palielinoties labklājības līmenim valstī. Lielā satiksmes intensitāte uz autoceļa Rīga – Pleskava (A2), rada paaugstinātu satiksmes bīstamību, vides piesārņojumu, kā arī trokšņu līmeni. Latvijas valsts bīstamāko autoceļu – „Melno punktu” – kartē starp bīstamākajiem Latvijas ceļu posmiem atrodami 3 ceļa posmi uz autoceļa Rīga – Pleskava (A2) Siguldas novada teritorijā. Ir pilnīgi nepieļaujama tā virzīšanās caur Siguldas pilsētu, kā tas ir patlaban.

13.attēls.

Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”, 2006.

Diskutabls ir transporta tīkla jautājums Siguldas pilsētā. Jau vairākus gadus pastāv pilsētas apbraucamā ceļa projekts, kas vēl arvien netiek realizēts. Pašreizējā situācijā, autoceļš A2 Rīga – Pleskava telpiski sadala pilsētu divās daļās. Nākotnē, ja tiktu realizēts apbraucamā ceļa projekts, kas virzītos gar pilsētas D robežu, autoceļš varētu kalpot kā pilsētas galvenā ielā. Arī tranzīta trase Z – D virzienā, kas šķērso pilsētas centru, varētu tikt risināta savādāk. Bez tam problemātisks jautājums ir dzelzceļa pārbrauktuves. Pašlaik funkcionē pārbrauktuves Rīgas ielā un Blaumaņa ielā, un caurbrauktuve Nītaures ielā.

Valstī kopumā ir pieaugusi arī satiksmes intensitāte uz valsts 1. šķiras autoceļiem: vidējā diennakts autotransporta plūsma – 1033 automobiļi (2005.g.); 1011 automobiļi (2004.g.). Savukārt satiksmes intensitāte valstī uz valsts 2.šķiras autoceļiem ir samazinājusies līdz 186 automobiļiem vidēji diennaktī. Tas skaidrojams ar to, ka 2.šķiras valsts autoceļi nereti ir ar grants segumu, bet automobiļu vadītāji labprāt izvēlas nobraukt garāku ceļa posmu, taču ar asfaltbetona segumu.

Pašvaldības autoceļu garums novada teritorijā ir 79,7 km; pašvaldību ielu garums novada teritorijā ir 70,08 km (sk. 4.tabulu).

4. tabula

Siguldas novada pašvaldības autoceļu un ielu sadalījums pēc to seguma

Seguma materiāls	Pašvaldības autoceļi	Pašvaldības ielas Siguldas pilsētā	Pašvaldības ielas Siguldas novadā
Asfaltbetons	4,4 km	28,33 km	2,3 km
Grants	58,1 km	22,2 km	9,4 km
Grunts	17,2 km	6,65 km	1,2 km

Avots: Siguldas novada dome, 2007.

Siguldas novadam ir raksturīga radiāla autoceļu struktūra, kuras centrs ir Siguldas pilsēta. Siguldas pilsētu ar novada teritorijā esošajiem ciemiem un lauku teritorijām saista 1. un 2.šķiras valsts autoceļi. Autoceļu tīkla konfigurācija nodrošina pietiekamu centra sasniedzamību. Tomēr ne visu autoceļu tehniskā kvalitāte ir apmierinoša. Pirmkārt, trūkst asfaltbetona ceļa seguma uz ceļiem, kas ved uz Siguldas novada teritorijas ciemiem – Nurmīžiem, Kārtūžiem, Mori, Akenstaku, Eglaini, kā arī pieguļošajām lauku teritorijām. Tas nozīmē, ka nepilns tūkstotis pastāvīgo iedzīvotāju nav nodrošināti ar kvalitatīvu transporta infrastruktūru. Veicot autoceļa Jūdaži – Nītaure (V85) rekonstrukciju, tiktu nodrošināta kvalitatīva satiksme uz blakus pagasta – Nītaures – centru. Tā ir vienīgā Siguldas novada blakus teritorija, ko nesaista tiešs autoceļš ar Siguldas novada centru. Pie autoceļa Jūdaži – Nītaure (V85) atrodas Mores pagasta centrs More, kas vēl arvien turpina pildīt administratīvās funkcijas. Tātad satiksme ar šo teritoriju ir stratēģiski svarīga. Realizējot autoceļa attīstības projektu, tiktu attīstīta tūrisma nozare, novirzot tūrisma plūsmas no

ieicienītā Turaidas virziena uz līdz šim plašākai publikai neapzinātiem, taču ne mazāk interesantiem objektiem novada teritorijā – Saltavots, Kautraka gravas, Vildogas pilskalns u.c.

Autoceļu kvalitāte ir ļoti sliktā stāvoklī. Apmēram 30% no novada ceļiem un ielām būtu nepieciešama rekonstrukcija tuvāko 5 gadu laikā. Asfalta segums, dažviet arī grants segums ir nekvalitatīvs. Ceļu gabarīti neatbilst noteiktajām prasībām, ko izvirza atbilstība to kategorijai. Ceļu seguma stāvokli pasliktina pārkrautās kravas automašīnas (baļķu vedēji). Ceļu seguma neapmierinošā kvalitāte kopā ar bieži vien sastopamo neapzinīgo braukšanas stilu ir par pamatu lielajam ceļu satiksmes negadījumu skaitam, kas gadu no gada turpina pieaugt.

Problemātiska ir gājēju pārvietošanās Siguldas pilsētā. Joprojām daudzām ielām trūkst ietves, t.sk. tām, pa kurām pārvietojas skolnieki (vitāli svarīgi, jo apdraud bērnu dzīvību). 2006. g. tika ierīkota ietve uz Kr.Barona ielas, pa kuru pārvietojas daudz skolnieku.

Siguldas novada dome šogad, 2007.gadā, saņēmusi apstiprinājumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu projektam „Dārza ielas rekonstrukcija posmā no Raiņa ielas līdz Nītaures ielai”. Projektā paredzēts izbūvēt 7 metru platu asfaltētu ielas braucamo daļu, kā arī 2,25m latu gājēju velosipēdistu celiņu. Tiks uzstādītas ceļa zīmes, atbilstoši normatīviem uzklāti brauktuves apzīmējumi, kā arī ierīkots apgaismojums. Projekts paredz transporta infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu un ceļa tīkla caurlaidības palielināšanu, nodrošinot efektīvu transporta plūsmu un gājēju drošību, kā arī satiksmes drošības paaugstināšanu Siguldas pilsētā, samazinot ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaitu.

Siguldas pilsētā trūkst autostāvvietas, kas sevišķi jūtams ir tūrisma sezonas un pasākumu laikā. Bez tam, autostāvvietas nepieciešamas abos Gaujas upes krastos. Būtu lietderīgi lemt par autostāvvietas paplašināšanu un sakārtošanu pie dzelzceļa stacijas. Nākotnē, līdz ar dzelzceļa satiksmes uzlabošanu, tas varētu kļūt aktuāli tiem Siguldas iedzīvotājiem, kuri strādā un mūcās Rīgā.

Daļa no Siguldas pilsētas ielām un Siguldas novada autoceļiem ir katastrofālā stāvoklī. Autoceļu neapmierinošās kvalitātes pamatā ir nepietiekamais finansējums. Autoceļu tīklā uzkrājies neveikto darbu apjoms un pašreizējais finansējums nedod iespēju laicīgi tos atjaunot. 2005.g. Siguldas novada pašvaldības ceļu un ielu apsaimniekošana sastādīja 202 800 LVL no budžeta izdevumiem. Autoceļu fonds 2005.g. sastādīja 149 938 LVL no speciālā budžeta ienākumiem, ko piešķir valsts.

2006.g. uz Vidzemes šosejas tika veikti vērienīgi remonta darbi, kuru rezultātā tika atjaunots asfaltbetona segums, izveidoti gājēju celiņi, velociņš, apgaismojums, barjeras, sabiedriskā transporta pieturvietas, regulējami krustojumi.

5.1.2. Velotransports

Siguldas novadā nozīmīgu vietu ieņem velotransports. Tomēr vienīgais velociņš ir jaunizveidotais ceļš Siguldas pilsētā gar autoceļu Rīga – Pleskava (A2). Nākotnē paredzēts pagarināt šo velociņa posmu, kā arī izveidot jaunu ceļu gar autoceļu Inciems – Sigulda – Ķegums (P8). Šos autoceļus var uzskatīt par galvenajām Siguldas transporta asīm, tāpēc šajos virzienos būtu īpaši nozīmīgi attīstīt velotransportu. Pie skolām un citām lielākajām sabiedriskajām iestādēm ir velonovietnes.

5.1.3. Sabiedriskais transports

Sabiedriskā transporta pakalpojumu tīklu veido autotransports (tālsatiksmes un vietējie reisi) un dzelzceļa satiksme.

MK rīkojumā Nr.712 „Par Dzelzceļa pasažieru pārvadājumu valsts pasūtījuma koncepciju 2007. – 2016.g.” (4.11.2005.) dzelzceļš noteikts kā pamata transporta veids maršrutā Rīga – Sigulda. Pamatojoties uz rīkojumu, viens no galvenajiem nosacījumiem ir dzelzceļa transportu iekļaut vienotā sabiedriskā transporta maršrutu tīklā. Šādi Rīgas maģistrālās ielas un tilti tiktu atbrīvoti no privātā autotransporta. Iebraukšanu Rīgā no Siguldas puses apgrūtinā nepietiekamais pievedceļu skaits, braucot virzienā no Vidzemes reģiona. Iedzīvotāji, kuri ikdienā pārvietojas Rīgas virzienā, jau tagad dod priekšroku dzelzceļa transportam, jo tas nav pakļauts iespējamajiem automobiļu sastrēgumiem. Bez tam, vieglo automobiļu skaita pieaugums un

videi draudzīgāku transporta pārvadājumu samazināšanās var pasliktināt ekoloģisko situāciju. MK rīkojums paredz, ka pasažieru pārvadājumu regulārai nodrošināšanai vilcienu maršruti būs pamata maršruti, bet pasažieru pārvadājumi ar autobusu šajā reģionā būs tikai kā papildu transports, kas pieved dzelzceļam vai teritorijās, kur dzelzceļa pakalpojumi nav pieejami.

Pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu organizē VAS „Latvijas dzelzceļš”. Sākot ar 2000.g. pasažieru pārvadājumu skaits lēnām pieaug. Savukārt, vilcienu reisu un ritošā sastāva skaits, līdz ar finansējuma trūkumu, pēdējo gadu laikā ir samazināts. Dzelzceļa transporta pašreizēji galvenie trūkumi – lēna ritošā sastāva kustība, tehniskais un morālais novecojums, nepiemērotība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Elektrovilciena ritošā sastāva derīgās kalpošanas laiks ir 28 gadi, bet vidējais šobrīd pasažieru pārvadāšanai izmantoto elektrovilcien vecums jau ir 24 gadi. 2007. – 2016.g. paredzēts nomainīt visus elektrovilcien sastāvus un daļēji dīzeļvilcien sastāvus. Dzelzceļa infrastruktūras sakārtošanai tiek piesaistīti līdzekļi gan no ES līdzekļu fondiem (Kohēzijas fonds), gan no valsts budžeta kā līdzfinansējums, gan no dzelzceļa fonda. Pasažieru vilcienu modernizācijai plānots piesaistīt ERAF līdzekļus. VAS „Latvijas dzelzceļš” sācis izpēti darbus pie jaunu, mūsdienu prasībām atbilstošu pasažieru vilcienu iegādes.

levērojama problēma dzelzceļa transporta izmantošanā ir pēdējā vilciena izbraukšanas laiks no Rīgas Pasažieru stacijas plkst. 21.00. Tas liedz iespēju Siguldas iedzīvotājiem apmeklēt un piedalīties kultūras pasākumos galvaspilsētā. Atceltā vilciena vietā nodrošinātais autobuss neapmierina pasažieru vajadzības – vietu skaits nav pietiekošs, bez tam maršruts ir pagarināts un brauciens ilgāks.

Šobrīd noris priekšizpēti darbi pie ES atbalstītā ātrgaitas dzelzceļa projekta "Rail Baltica", ko paredzēti izbūvēti no Berlīnes līdz Tallinai cauri visām Baltijas valstīm. Gadījumā, ja projektu Latvijā virzītu pa maršrutu caur Valku un Valgu, projekts ietekmētu arī Siguldas novada tālāko attīstību. Iespējams, ka dzelzceļa līnija nevirzītos tieši cauri Siguldas pilsētai, bet gan tuvu tās robežai, kas vēl vairāk sadrumstalotu teritorijas ainavu – mežus un zemes. Tajā pašā laikā „Rail Baltica” Siguldas novadam nozīmētu jaunas darba vietas, apkārtējās infrastruktūras attīstību un investīciju piesaisti.

Autotransportu apkalpo AS „CATA” Siguldas filiāle un AS „Nordeka”, kas nodrošina komfortablus un mūsdienīgus pasažieru pārvadājumus, katru gadu atjaunojot savu autobusu bāzi. Maršrutā Sigulda – Rīga – Sigulda satiksme ir intensīva, autobusi kursē apmēram reizi 20 min., brauciens ilgst apm. 1 h. Daži autobusi kursē caur Mālpili vai Allažiem, tādējādi ceļā tiek pavadīts vairāk laika. Šajā maršrutā kursē arī tālsatiksmes autobusi uz Cēsīm, Alūksni, Smiltēni, u.c. Latvijas pilsētām. Ārie autobusi neiebrauc Siguldas pilsētā, bet apstājas pieturvietā uz Vidzemes šosejas, kas atrodas 1 km attālumā no Siguldas pilsētas centra. Autobusu kustība no Siguldas autoostas pilsētas centrā nav tik intensīva.

Siguldas pilsētas teritorijā kursē pilsētas autobusi 4 dažādos maršrutos. Skolas mācību gada laikā tiek organizēti skolēnu sabiedriskais transports no Jūdažiem, Nurmīpiem, Inciema. Būtu vēlams ieviest skolas autobusu no rītiem un pēcpusdienās arī uz jaunajiem dzīvojamajiem ciematiem, lai vecāki, kas ved bērnus ar personīgajām automašīnām, neveidotu Siguldas pilsētas centrā liekus sastrēgumus. Vietējā transporta nodrošinājums uz Siguldas novada ciemiem ir nepietiekams. Mikroautobuss uz Mori kursē tikai 2 reizes dienā, bez tam vakara stundās satiksme netiek nodrošināta. Tas nozīmē, ka Mores ciema un apkārtējo lauku teritoriju iedzīvotājiem tiek liegta izklaides funkcija – teātru, koncertu, u.c. izklaides pasākumu apmeklēšana. Autobuss uz Nurmīžiem kursē tikai mācību gada laikā. 2005.g. tika atklāts jauns maršruts Sigulda – Ķīpari – Sigulda. Nepieciešams vietējo autobusu sarakstu saskaņot ar vilcienu un tālsatiksmes autobusu kustības sarakstiem.

5.2. Sakari

Pasta pakalpojumus Siguldas novada teritorijā sniedz VAS „Latvijas Pasts”. Siguldas novadā atrodas 3 pasta nodaļas – Siguldas, Jūdažu un Mores pasta nodaļas. Siguldas pilsētā pasta darbībai līdzvērtīgus pakalpojumus nodrošina abonēšanas centrs „Diena”.

Telekomunikācijas un informatizācija

Latvijā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo tīklu infrastruktūra. Galvenais fiksēto telefonsakaru nodrošinātājs ir SIA „Lattelecom”. Kompānijas daļa elektronisko sakaru tirgū ir 91%. Pārējo tirgu aizņem alternatīvie operatori – AS „Telekom Baltija”, VAS „Latvijas dzelzceļš”, SIA „Lattelenet” u.c.

Siguldas novada teritorijā atrodas 6 automātiskās telefonu centrāles (Sigulda, Kaķīši, Peltes, Jūdaži, Krimulda un More). Visi abonenti Siguldas novadā pieslēgti ciparu tīklam:

- Ciparu abonentu līniju skaits – 3907;
- ISDN līniju skaits – 198;
- Taksofonu skaits – 28;
- CNL (ciparu nomātās līnijas) skaits – 17.

Pēdējo gadu laikā samazinās fiksēto telefonu abonentu skaits, jo arvien vairāk iedzīvotāju izvēlas tikai mobilos sakarus un atsakās no fiksētajiem. Mobilo telekomunikāciju abonentu skaits valstī 2004.g. beigās sasniedza 1 535 712 mlj., kas ir viens no straujākajiem pieaugumiem starp Eiropas valstīm. Pašlaik Latvijā ir trīs publisko mobilo telekomunikāciju tīklu operatori – SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „TELE 2”, SIA „Bite Latvija”.

Datorizācijas apjoms un uzņēmumu, organizāciju un iedzīvotāju pieeja internetam ir būtisks mūsdienu attīstības faktors un labklājības rādītājs. Tas raksturo privātu un juridisku personu pieeju informācijai.

Izmantojot interneta piekļuvei telefona līniju, analogo līniju zemā kvalitāte kavē interneta izmantošanas iespējas lauku rajonos. Attālināto reģionu atstumtības mazināšanai ir paredzēts uzsākt platjoslu tīklu izvēršanu, piesaistot ERAF līdzekļus. Tā rezultātā tiktu panākta cenas izlīdzināšanās pakalpojumiem pilsētās un lauku teritorijās, un iespēju nodrošināšana pieslēgties kvalitatīvam datu pārraides tīklam ne tikai Rīgā un pilsētās, bet arī lauku apvidos un pagastos.

5.3. Enerģētikas infrastruktūra

5.3.1. Elektroapgāde

Elektroapgādi Siguldas novadā organizē un apkalpo VAS „Latvenergo” Centrālo Elektrisko tīklu Siguldas tīklu rajons.

Siguldas elektrisko tīklu rajona apkalpes zonas robežas nesakrīt ar Siguldas novada robežām. Apkalpes zona ziemeļos robežojās ar Lēdurgu, Limbažu rajona daļu; ZA virzienā apkalpes zonas robeža virzās pa Vidzemes ūdeņi un zona beidzās nedaudz pirms Līgatnes; Rīgas virzienā apkalpes zona robežojas ar Garkalnes grants ieguves karjeru; D virzienā robeža virzās pa autoceļu Inciems – Sigulda – Ķegums (P8) līdz Sidgundai. Aptuvenā apkalpes teritorija ir 1000 km².

Mores pagasts, kurš ietilpst Siguldas novadā neietilpst Siguldas elektrisko tīklu rajona apkalpes zonā. Tas saistīts ar to, ka tradicionāli Mores pagasts ietilpst Valmieras tīklu rajona (Ziemeļu tīkli) apkalpes zonā.

Siguldas elektrisko tīklu apkalpes zonas teritorijā VAS „Latvenergo” īpašumā esošo elektrotīklu daudzums:

- Vidēja spriegums (20 kV) elektrolīnijas – apm. 500 km;
- Zema sprieguma (0,4 kV) elektrolīnijas – apm. 1200 km;
- Transformatoru apakšstaciju skaits – 370 gab.

Siguldas elektrotīklu rajona apkalpes zona apkalpo 17 000 klientu.

Slodzes Siguldas pilsētas apakšstacijā ziemas mēnešos sastāda 11 MW Lielāko daļu no tiem (6 MW) patērē Inčukalna pagasta uzņēmums „Timber”.

2007.g. Siguldas elektrisko tīklu rajona apkalpes zonas uzturēšanai un rekonstrukcijai paredzēti darbi, kuru izmaksas – 690 000 Ls.

5.3.2. Siltumapgāde

Siguldas novads ir viena no tām pašvaldībām, kas ir atteikusies no mazuta apkures un ieviesusi vietējo kurināmo – izmanto koksnes atlikumu (šķeldas). Siltumenerģijas pakalpojums – ražošanu, pārvadi un realizāciju Siguldas novadā nodrošina SIA „Wessemen”. Dzīvojamām mājām ir uzstādīti skaitītāji, lai iedzīvotāji var sekot līdz siltumenerģijas patēriņam un noteikt faktiskos zudumus trasēs. Siltumenerģijas zudumi pārsvarā tiek novēroti tipveida blokmājās, kurās nav nodrošināta pietiekama energoefektivitāte, kā arī siltumapgādes tīklos, kuru caurulēm ir nepietiekama siltumizolācija. 2005.g. tika uzbūvētas jaunas, autonomas katlu mājas, kas ļaus likvidēt 5,2 km siltumtrašu ar attiecīgiem zudumiem.

Rūpējoties par iedzīvotājiem, SIA „Wessemen” izmanto iespējamās rezerves, lai tarifu paaugstinājums būtu pēc iespējas mazāks. Paaugstinājumi notiek tikai šķeldu iepirkuma cenu sadārdzinājuma rezultātā. Eiropas reģionālā attīstības fonda līdzfinansējums siltumapgādes sistēmas uzlabošanā dos iespēju samazināt tarifu par 0,15 – 0,17 Ls/MWh.

5.3.3. Gāzes apgāde

Siguldas novadu šķērso maģistrālie gāzesvadi Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve DN 700 mm, Rīga – Pleskava DN 700 mm, kā arī maģistrālā gāzesvada atzars DN 150 mm uz gāzes regulēšanas staciju „Sigulda”.

AS „Agroprojekts” pēc AS „Latvijas gāze” pasūtījuma 2002. g. izstrādājis „Siguldas pilsētas gāzes apgādes perspektīvās shēmas korekciju. AS „Latvijas gāze” Stratēģijas un attīstības daļa šobrīd atkārtoti izstrādājusi „Siguldas pilsētas perspektīvās gāzes apgādes plānojumu”, iepriekšējās gāzes apgādes shēmas korekciju.

5.4. Vides infrastruktūra

5.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Siguldas pilsētā un daļēji Siguldas pagastā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus sniedz SIA „Saltavots”.

SIA „Saltavots” apkalpes teritorijā atrodas 976 apkalpes objekti/mājas, no tām:

- Ūdens un kanalizācija – 470;
- Ūdens – 376;
- Kanalizācija – 130.

Kopējais ūdens patēriņš Siguldā vidēji ir ~1200 m³ diennaktī, un pie pašreizējās sistēmas maksimālā dzeramā ūdens ieguves jauda ir ~2800 m³ diennaktī.

SIA „Saltavots” apkalpes teritorijā atrodas vaļējās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas „Lorupe”, ūdenstornis Saules ielā, ūdens akas pie Jurbrenčiem un Paceplīšiem. Kanalizācijas tīklu kopējais garums – 40 km; ūdens tīklu – 41 km. Pēc SIA „Saltavots” speciālistu sniegtās informācijas pašreiz Lorupe attīrīšanas iekārtās diennaktī attīra ~1000 m³ notekūdeņu, bet to maksimāla jauda ir ~4800 m³ diennaktī.

Iepriekšminētās dzeramās ūdens un attīrīšanas iekārtu jaudas rezerves ir pietiekošas, lai apmierinātu Siguldas apbūves attīstības prasības 12 gadu perspektīvā.

Pēdējo gadu laikā „Ūdens pakalpojumu attīstības programmas”, ko līdzfinansē ES, un citu projektu ietvaros ir veikti apjomīgi rekonstrukcijas un labiekārtošanas darbi – uzlaboti un paplašināti esošie ūdens apgādes

tīkli, rekonstruētas notekūdens sistēmas, izbūvēti un paplašināti kanalizācijas tīkli. „Ūdens pakalpojumu attīstības programmas” ietvaros tiek veikta ūdens atdzelžošanas stacijas izbūve.

Nesakārtota ir lietus ūdens novadīšanas sistēma, kas ir Siguldas novada domes pārziņā. Daudzās ielās nav nodrošināta lietus ūdens savākšana, esošās lietus ūdens akas ir aizsērējušas ar smiltīm un netiek regulāri apkoptas, tādēļ lietus laikā regulāri pārplūst ielas un ietves, kas ir zemākā līmenī. Lietus ūdens novadgrāvji ir piesērējuši, aizauguši, vietām iedzīvotāji tos aizbēruši. Tā kā šim pakalpojumam nav abonētu maksas, atšķirībā no dzeramā ūdens un notekūdens savākšanas, iespējams, būtu jāapspriež maksas iekasēšana no zemju īpašniekiem, maksu diferencējot atkarībā no platības un tās seguma (asfaltētā laukumā – augstāka maksa, jo ūdens ātrāk aiztek prom; zālienā un nenosegtā platībā – zemāka maksa, jo ūdens iesūcas zemē).

Pēdējo gadu straujo būvniecības tendenču un iedzīvotāju skaita pieauguma rezultātā palielinās ūdens patērētāju skaits. Balstoties uz iedzīvotāju skaita prognozēm nākotnē, nepieciešams veikt aprēķinus un noteikt dzeramā ūdens, notekūdens un ugunsdzēsībai nepieciešamā ūdens daudzuma patēriņu apbūvējamās teritorijās.

5.4.2. Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu apsaimniekošana Siguldas novada administratīvajā teritorijā notiek saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības noteikumiem Nr.5 „Par atkritumu apsaimniekošanu Siguldas novadā” (izdoti: 11.05.2004.), kas izdoti saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” un likumu „Par atkritumu apsaimniekošanu”.

Noteikumi nosaka atkritumu apsaimniekošanas mērķus un uzdevumus:

- Samazināt atkritumu rašanās iespēju un daudzumu to izcelsmes vietās;
- Radīt higiēniski un ekoloģiski drošu vidi Siguldas novadā;
- Pakāpeniski ieviest sašķirotu otrreiz izmantojamo un pārstrādājamo sadzīves atkritumu savākšanu un pārstrādi, tādējādi samazinot apglabāšanai nogādājamo atkritumu daudzumu;
- Rūpēties par to, lai atkritumi, kurus otrreiz vairs nevar pārstrādāt vai citādi lietderīgi izmantot, tiktu padarīti videi nekaitīgi un noglabāti.

Novērtējot iegūtos datus par savāktu atkritumu apjomu un apkalpoto iedzīvotāju skaitu, var tikt izdarīti sekojoši secinājumi, ka 1 iedzīvotāja saražotais atkritumu apjoms Siguldas pilsētā ir 1,5 m³/gadā.

Kopš 2003.g. Siguldas novadā ar atkritumu apsaimniekošanu nodarbojas pašvaldības koncesijā nodotais SIA „Jumis”. Visiem iedzīvotājiem Siguldas novada administratīvajā teritorijā ir pienākums noslēgt līgumu par atkritumu savākšanu, šķirošanu un transportēšanu ar atkritumu apsaimniekotāju. Siguldas novadā atkritumi tiek savākti konteineros, kuru izvešanu veic atkritumu apsaimniekotājs un izvešanas biežums ir noteikts noslēgtajā līgumā. Lai arī SIA „Jumis” vēl joprojām ir lielākais atkritumu apsaimniekotājs Siguldas novadā, ir izveidoti arī alternatīvi atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, piem. SIA „ZAAO”.

Savas darbības laikā SIA „Jumis” ir veicis vairākus nozīmīgus projektus. 2005.g. pēc SIA „Jumis” iniciatīvas ar AS „Latvijas zaļais punkts” finansiālu atbalstu, Siguldā tika uzsākta izlietotā iepakojuma vākšana no individuālo māju iedzīvotājiem. Ieviešot ērtu un funkcionālu iepakojuma uzkrāšanas un bezmaksas savākšanas sistēmu un izvietojot arvien jaunus dalīto atkritumu vākšanas konteinerus, SIA „Jumis” atkritumu dalītājā vākšanā izdevies iesaistīt līdz 35% Siguldas individuālo māju iedzīvotāju. Sigulda, līdz ar to, ir viena no vadošajām pilsētām Latvijā atkritumu šķirošanā.

Nacionālās programmas ietvaros 2005.g. tika uzsākta Kalļu izgāztuves rekultivācija Morē. Ģim projektam tiek piesaistīti ES fondu līdzekļi likumdošanas prasībām neatbilstošu atkritumu izgāztuvju rekultivācijai. Plānots, ka īstermiņā tiks slēgtas un rekultivētas vairākas atkritumu izgāztuves Rīgas reģionā, piem. atkritumu izgāztuve „Silzemnieki” Krimuldas pagasta teritorijā, uz kuru arī tiek nogādāti Siguldas novadā sarāpotie atkritumi. Atkritumu apglabāšanas vajadzībām, galvenokārt, tiks izmantots sadzīves atkritumu poligons „Getliņi”, kura darbības ilgums, atkarībā no izmantojamās tehnoloģijas, var mainīties, bet, kā minimums, tiks izmantots līdz 2017.g. Pastāv iespēja, ka Siguldas novads tuvākajā nākotnē atkritumu

glabāšanai varētu izmantot arī poligonu „Daibe” Cēsu raj. Stalbes pagastā, kas ir Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas reģiona poligons.

Siguldas novada pašvaldības pārziņā ir autopiekabe bīstamo atkritumu pārvadāšanai. Ir iekārtots punkts sadzīves bīstamo atkritumu un otrreizējo izejvielu šķirošanas punkts, kur iedzīvotājiem iespējams dabai draudzīgā veidā atbrīvoties no priekšmetiem, kurus aizliegts izmest atkritumu tvertnēs un apglabāt izgāztuvēs. Ir noslēgts speciāls līgums par bīstamo atkritumu (nederīgo medikamentu un medicīnas preču) savākšanu no aptiekām, medicīnas iestādēm, veikaliem, kuros savāc izlietotās baterijas, iedzīvotājiem u.c. Sadarbībā ar ES pilotprojektu „ES direktīvu prasība par bīstamo atkritumu apsaimniekošanu ieviešanas veicināšanu Latvijas pašvaldībās” novada iedzīvotāji ir informēti par bīstamo atkritumu lomu vides kvalitātē.

Latvijas iedzīvotāju vispārējais zināšanu līmenis vides un ekoloģijas jautājumos pagaidām ir zems un sabiedrības izglītošanas un informēšanas pasākumi var vēl ilgt vairākus gadus. Galvenās problēmas saistās ar neizpratni par atkritumu šķirošanas nozīmīgumu, kā arī paradums atkritumus izgāzt tiem nepiemērotās vietās (ceļmalās, mežā u.c.). Šobrīd Latvijā mūsdienīgas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē tiek ieguldīti ievērojami finansu līdzekļi, bet, šīs sistēmas veiksmīga darbība iespējama tikai tajā gadījumā, ja plaša sabiedrība izprot sistēmas darbības principus un uzdevumus, kas izvirzīti kopēju mērķu sasniegšanai. Svarīga ir iedzīvotāju informēšana un izglītošana, paaugstinot iedzīvotāju zināšanu līmeni ekoloģijas jautājumos. Būtiski sniegt viegli izprotamu informāciju par atkritumu apsaimniekošanas nozīmīgumu un potenciālajām problēmām, kas varētu rasties šī procesa gaitā, ja sistēmas apsaimniekošanas prasības paliek neievērotas.

6. SOCIĀLĀ INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

6.1. Veselības aprūpe

Veselība ir pilnīga fiziska, garīga un sociāla labklājība (Pasaules Veselības organizācijas definīcija). Veselība ir viena no cilvēka pamattiesībām, tā ir dzīves kvalitātes, personīgās un ģimenes labklājības pamats.

Latvijā vadošā valsts pārvaldes iestāde veselības nozarē ir Veselības ministrija, kas ir atbildīga par sabiedrības veselības, veselības aprūpes, farmācijas un narkotisko vielu legālās aprīes jomām. Par Veselības ministrijas prioritāti 2007. – 2009.g. ministrijas darbības stratēģijā ir izvirzīta veselīga dzīves veida veicināšana. Veselību visa mūža garumā nevar nodrošināt bez pašu iedzīvotāju līdzdalības savas veselības uzturēšanā un aizsargāšanā, uzlabošanā un veicināšanā, kā arī bez citu atbildīgu personu aktīvas līdzdalības un atbalsta. Tāpēc ir nepieciešami izglītošanas – informēšanas pasākumi.

Lai nodrošinātu veselības aprūpi ir nepieciešami cilvēki/speciālisti, kas darbojas šajā jomā. Pasaules Veselības organizācija 2006.g. ziņojumā ir norādījusi, ka cilvēkresursu krīze veselības aprūpes sistēmā ir globāla un vērojama visā pasaulē. Aktuāla ir veselības nozarē strādājošo skaita samazināšanās, kā arī vidējā strādājošo vecuma palielināšanās. Tas saistīts ar nepietiekamām investīcijām medicīnas izglītībā, apmācībā, algu politikā, darba vides uzlabošanā un darba organizēšanā.

Latvijā medicīniskā personāla samazināšanās bija vērojama laika posmā no 1994. – 2001.g. Sākot ar 2001.g., nozarē strādājošo personu skaits ir stabilizējies. Tas skaidrojams ar medicīnas darbinieku algas paaugstināšanos pēdējos gados. Vidēji nozarē darba alga ir nedaudz virs vidējās tautsaimniecības algas. Līdz 2010.g. paredzēts šo tendenci saglabāt, paredzot, ka paaugstināsies vidējā tautsaimniecības alga, palielināsies arī ārstu un citu veselības nozarē strādājošo darba algas.

Lai arī pēdējo gadu laikā līdzekļu pieaugums veselības aprūpei ir nozīmīgi palielinājies, valstī vēl arvien tas ir viens no zemākajiem finansējumiem Eiropā. Veselības aprūpei 2006.g. tika novirzīti 10,3% no valsts kopbudžeta. Veselības aprūpes izdevumi uz vienu iedzīvotāju 2006.g. ir 148,8 Ls, salīdzinoši 1992.g. – 10,8 Ls/1 iedz.

Veselības aprūpes sistēma Siguldas novadā

Siguldas novadā pieejama ambulatorā un stacionārā veselības aprūpe, kā arī visu diennakti tiek nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība.

Ambulatoro aprūpi nodrošina 7 novadā reģistrētas ģimenes ārstu prakses, Rīgas rajona pašvaldības SIA "Rīgas rajona slimnīca" ambulatorā daļa, kur strādā traumatologs, ķirurgs, dermatovenerologs, endokrinologs, ftiziopneimologs, psihiatrs, narkologs, vakcinācijas koordinators, diabētiskās pēdas aprūpes speciālists un 2 zobārsti.

Bez tam ambulatoro veselības aprūpi veic Siguldā reģistrētas 3 ginekologu, 9 zobārstu, 2 zobu protēzistu, 2 acu ārstu, 2 ķirurgu, 1 traumatologa, 1 ausu-kakla-deguna speciālista un 1 dermatovenerologa privātprakse. Darbojas privāts mutes higiēnas kabinets un privāts ambulatorās veselības aprūpes uzņēmums "I.B".

Ambulatoro rehabilitāciju nodrošina rehabilitācijas centrs "Krimulda" un RRP SIA "Rīgas rajona slimnīca".

Mores pagasta iedzīvotāji pārsvarā reģistrējušies pie ģimenes ārsta, kura prakse atrodas Nītaurē. Siguldas novada dome finansē ambulances telpu uzturēšanu un ārsta palīga darbību Mores centrā, lai nodrošinātu veselības aprūpes pieejamību un pieņemšanas telpas ģimenes ārstam.

Siguldā izvietota daudzprofilu lokālā slimnīca Rīgas rajona pašvaldības SIA „Rīgas rajona slimnīca”. Pēc valsts veselības aprūpes sniedzēju struktūras plāna Rīgas rajona slimnīca plānota kā vienīgais daudzprofilu stacionāro pakalpojumu sniedzējs Rīgas rajona teritorijā. Slimnīca nodrošina stacionāru palīdzību ķirurģijas, traumatoloģijas, terapijas, neiroloģijas, dzemdību un ginekoloģijas, bērnu slimību, ausu, kakla, deguna slimību profilos kopā ar 125 gultas vietām. Pēc strādājošo skaita Rīgas rajona slimnīca ir viens no lielākajiem Siguldas pilsētas uzņēmumiem.

Slimnīcā strādā 218 darbinieki (2006). 2006.g. stacionārā kopā ārstējās 4747 pacienti; tika veikta 1707 operācijas; kopējā mirstība stacionārā – 2,4 %; vidējais uzturēšanās ilgums – 6,62 diennaktis. Pēdējo gadu laikā veikti būtiski modernizācijas pasākumi slimnīcā un poliklīnikā. Rekonstruēts operāciju bloks, uzņemšanas nodaļa, intensīvās terapijas un reanimācijas nodaļa, dzemdību nodaļa, daļa no ķirurģijas un terapijas nodaļām. Rekonstruētas staru diagnostikas telpas, kur izvietotas modernas rentgena iekārtas, ultraskaņas diagnostikas aparāts, datortomogrāfs. Funkcionālā diagnostika apgādāta ar elektrokardiogrāfijas, veloergometrijas un spirogrāfijas aparāturu, izveidota mūsdienīga skābekļa centralizētās apgādes sistēma. Darbojas fizikālās terapijas un fizioterapijas kabinets. Slimnīcā izvietota E. Gulbja laboratorijas filiāle.

Slimnīca ar savu diagnostikas aparāturu darbojas kā atbalsts ģimenes ārstu praksēm un ambulatori praktizējošiem speciālistiem. Slimnīcas attīstības plāns paredz infrastruktūras sakārtošanu, rehabilitācijas nodaļas un dienas stacionāra izveidi. Ir izstrādāts skiču projekts rehabilitācijas kompleksa celtniecībai slimnīcas teritorijā, kur plānotas ūdensprocedūras, baseins, fizioterapijas, fizikālās terapijas un dažādi ar rehabilitāciju saistīti kabineti.

Siguldas novadā atrodas rehabilitācijas centrs "Krimulda", kas nodarbojas ar bērnu un pieaugušo rehabilitāciju. Tas piedāvā arī veselības nostiprināšanas un uzlabošanas programmas, svāra korekcijas programmas.

Ar 2007. gada 1. jūliju visu Rīgas rajonu apkalpo Rīgas Ātrās palīdzības stacijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes, divas no kurām pastāvīgi bāzējas Siguldā slimnīcas telpās. Izsaukumus pieņem centralizētais dispečerdienests Rīgā. Šī reorganizācija ir sākums plašai reformai NMP un Katastrofu medicīnas jomā, kuras rezultātā veidosies valsts mēroga kopējs centralizēts dienests ar vienotu NMP izsaukšanas telefona numuru.

Siguldas novada veselības aprūpes uzņēmumos tāpat kā visā valstī ir progresējošs personāla resursu trūkums, 9 ārsti emigrējuši uz citām valstīm, 5 pametuši medicīnu un darbojas biznesā, vairāki sasnieguši pensijas vecumu. Daudzas augstu kvalificētas medicīnas māsas zemā novērtējuma dēļ pametušas savu profesiju. Jaunie veselības aprūpes speciālisti, ar retiem izņēmumiem, nevēlas strādāt ārpus Rīgas. Pašvaldībai nākotnē aktīvi jāiesaistās kvalitatīvu jauno speciālistu piesaistes procesā piedāvājot dienesta dzīvokļus un konkurēt spējīgus darba apstākļus.

Ņemot vērā straujo iedzīvotāju skaita pieaugumu novadā, jāpieprasa Veselības obligātās apdrošināšana valsts aģentūrai (VOAVA) vēl vismaz vienas ģimenes ārsta prakses izveide Siguldas novadā.

Siguldas novadā darbojas 10 aptiekas, no kurām vienā ir iespējams izgatavot zāles pēc pasūtījuma. 9 aptiekas atrodas Siguldas pilsētā, 1 – Siguldas novada Peltēs. Tālākos lauku apvidos aptiekas nav. Siguldas novadā darbojas Latvijas Diabēta asociācijas Siguldas nodaļa. Rīgas rajona slimnīcā darbojas E. Gulbja laboratorijas filiāle, kas veic vairāk kā 200 dažādas analīzes.

6.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības mērķis ir garantēt sociālo aizsardzību un sniegt nepieciešamo palīdzību tiem iedzīvotājiem, kuri paši netiek ar izveidojušos problēmsituāciju galā un kuriem nav neviena cita persona, kura varētu sniegt atbalstu un palīdzību.

Atbilstoši LR „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma” 10.p., Siguldas novadā ir izveidota Sociālās palīdzības pārvalde. Tās galvenais uzdevums ir sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu sniegšana pašvaldības teritorijā dzīvojošām personām, veicinot šo personu pašpalīdzību un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. Galvenā uzmanība tiek vērsta uz sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām – trūcīgās ģimenes, invalīdi, bāreņi, pensijas vecuma personas (bez tuviniekiem), vientuļie vecāki ar bērniem, personas ar atkarības problēmām, personas, kas cietušas no vardarbības ģimenē u.c.

Sociālās palīdzības pārvaldes galvenās funkcijas (saskaņā ar Siguldas novada domes Sociālās palīdzības pārvaldes nolikumu:

- Veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm, personu grupām;

- Sniegt sociālos pakalpojumus vai organizēt to sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams;
- Sniegt sociālo palīdzību;
- Administrēt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanai paredzētos pašvaldības budžeta līdzekļus

Sociālās problēmas ir dinamiskas. Pie jebkurām ekonomiskām, ideoloģiskām, kulturālām izmaiņām parādās jaunas sociāli nelabvēlīgas grupas. Piemēram, pašreiz aktuāla ir iedzīvotāju masveida izbraukšana no valsts ar mērķi strādāt ārvalstīs. Par sociālā riska grupu veidojas mājās atstātie bērni un jaunieši, kuri nereti dzīvo un attīstās bez pieaugušo līdzdalības. Bērnu un ģimenes lietu ministrija 2006.g. izstrādāja plānu „Bērnu, kuru vecāki devušies uz ārvalstīm stāvokļa uzlabošanai un sociālās atstumtības izplatīšanās ierobežošanai 2006. – 2009.gadam”.

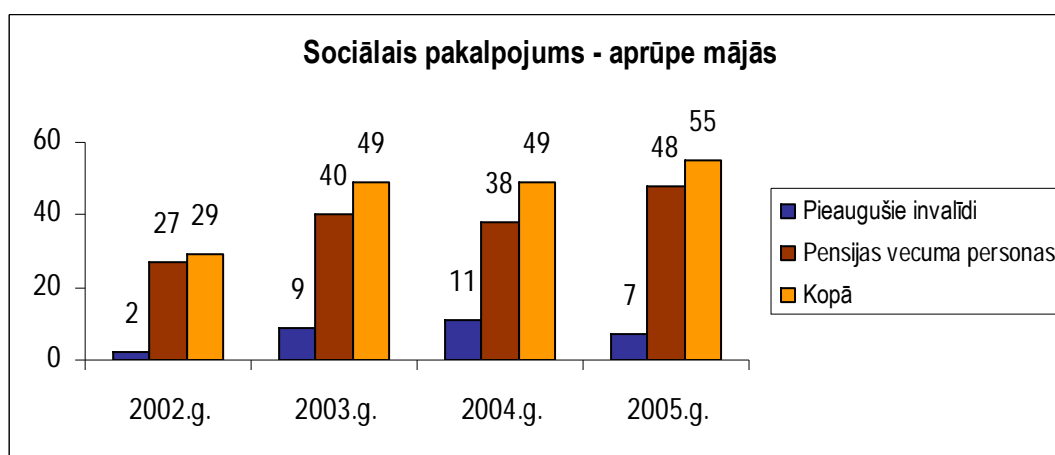
No Siguldas novada pašvaldības 2006.g. pamatbudžeta sociālai apdrošināšanai un nodrošināšanai tika iedalīti 307 809 Ls, no tiem: 219 380 Ls jeb 71% - Sociālās palīdzības pārvaldes vajadzībām.

Sociālās palīdzības pārvaldes sniegtie pakalpojumi

Siguldas novada sociālās palīdzības pārvalde nodrošina pakalpojumu „Aprūpe mājās”, kas sevī ietver pakalpojumus mājās pamatvajadzību apmierināšanai personām pēc šo personu pieprasījuma, kuras vecuma, funkcionālu traucējumu vai citu objektīvu apstākļu dēļ nevar pašas sevi aprūpēt. Citi aprūpes veidi – veļas mazgāšana, pirts pakalpojumi, primārā medicīniskā palīdzība, transporta nodrošināšana u.c. Katru gadu pieaug aprūpējamo personu skaits, aprūpētāju skaits, pakalpojumam izmantoto līdzekļu skaits (skatīt attēlu nr.14).

Siguldas novadā darbojas Ģimenes atbalsta centrs, kas palīdz ģimenēm risināt vai mazināt sociālās problēmas. Siguldas novada skolās darbojas sociālie pedagogi.

Sociālā palīdzība tiek nodrošināta arī kā naudas vai mantisks pabalsts, kura piešķiršana balstās uz materiālo resursu novērtēšanu personām (ģimenēm), kurām trūkst līdzekļu pamatvajadzību apmierināšanai. Pašvaldība var piešķirt: pabalstu garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai (pienākas personām, kurām noteikta atbilstība trūcīgas personas vai ģimenes statusam), vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā u.c. pabalsti, (piem. brīvpusdienas skolā, pabalsts kurināmā iegādei un apkurei, u.c.), ko reglamentē 2005.g. 20.aprīļa pašvaldības saistošie noteikumi Nr.2 „Par sociālo palīdzību Siguldas novadā”.

14.attēls.

Avots: Siguldas novada sociālās palīdzības pārvalde, 2006.

Kopā 2002.g. Siguldas novadā darbojas Siguldas novada Dienas centrs. Dienas centrs ir institūcija, kas sniedz bezmaksas pakalpojumus un nodrošina ar telpām sabiedriskās organizācijas ar mērķi, dot cilvēkiem iespēju bagātināt savu sociālo dzīvi, risināt problēmas un saglabāt viņiem tik ierasto vidi, veidot sociālo

atbalsta tīklu. Siguldas novada Dienas centra mērķu grupas ir pensionāri, invalīdi, bērnu invalīdu vecāki, daudz bērnu ģimeņu vecāki, sabiedriskās organizācijas.

Lai rosinātu sabiedrības aktivitāti un biedrību, atbalsta grupu sadarbību, izveidota Dienas centra Koordinācijas padome, kurā iesaistījušās personas no dažādām sabiedriskām organizācijām un klubiem. Kopā 2005.g. Siguldas novadā aktīvi darbojās 145 brīvprātīgie.

Siguldas novadā trūkst ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas - sociālās mājas un veco ļaužu pansionāta. Aktuāls ir jautājums par to izveidi. Jauno Siguldas novada sociālo māju paredzēts nodot koncesijā privātam apsaimniekotājam. Novada vecie iedzīvotāji tiek izvietoti apkārtējo pašvaldību pansionātos – Allapos, Mālpilī, Saulkrastos, nereti arī tālākās pašvaldībās.

6.3. Izglītība

Iedzīvotāju izglītības līmenis un izglītības iespējas ir nozīmīgs teritorijas konkurētspējas rādītājs. Ievērojama daļa Siguldas novada pašvaldības budžeta izdevumi saistās ar izglītību (2006.g. - 41% no plānotajiem budžeta izdevumiem). Siguldas novada izglītības sistēmu veido pirmsskolas izglītības iestādes, vispārīzglītojošās mācību iestādes – pamatskolas, vidusskolas un ģimnāzija, interešu izglītības iestādes – Sporta skola, Mūzikas skola, Mākslas skola un Bērnu un jauniešu interešu centrs, kā arī augstākās izglītības iestādes filiāle.

6.3.1. Pirmsskolas izglītība

Siguldas novadā darbojas 3 pašvaldības pārraudzībā esošas pirmsskolas izglītības iestādes ar kopējo audzēkņu skaitu – 510 (2007, Siguldas novada Izglītības un kultūras pārvaldes dati): Siguldas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde, Siguldas novada Siguldas pagasta pirmsskolas izglītības iestāde „Saulīte”, Siguldas novada Siguldas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde „Pīlādzītis”. Papildus pirmsskolas izglītību iespējams iegūt privātas iniciatīvas – Valdorfa pirmsskolas izglītības iestādē (2007.g. 32 audzēkņi) un 5-6 gadīgo bērnu licenzētajā programmā Bērnu un jauniešu interešu centra pirmsskolā „Kastanītis” (2007.g. 24 audzēkņi). Jāatzīmē, ka pie SIA „Pumpurdārzs” darbojas arī rotaļu grupa ar 15 bērniem.

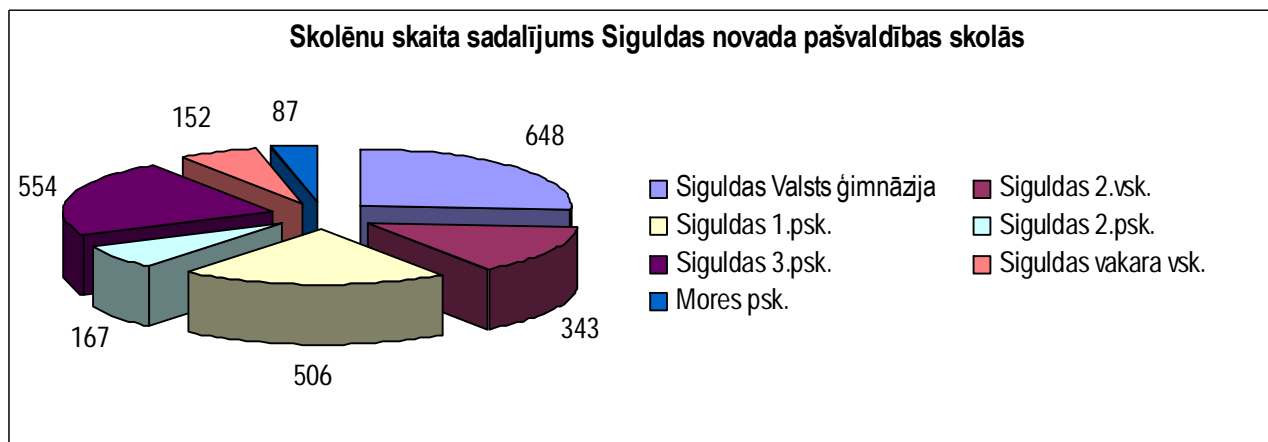
Siguldas novadu skar visā valstī, īpaši Rīgā un Rīgas rajonā, aktuāla problēma – nepietiekams vietu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs. Veidojas rindas, galvenokārt, 2-gadīgajiem bērniem.

34 bērni no Siguldas pašvaldības apmeklē citu pašvaldību pirmsskolas izglītības iestādes, galvenokārt, Rīgā (24 bērni). Savukārt 33 bērni no citām pašvaldībām apmeklē pirmsskolas izglītības iestādes Siguldas novadā.

Siguldas pilsētas pirmsskolas izglītības iestādē strādā 25 pedagogi, pirmsskolas izglītības iestādē „Saulīte” – 23, pirmsskolas izglītības iestādē „Pīlādzītis” – 13, Valdorfa bērnudārzā – 3, „Kastanītī” – 3, kas nodarbojas tieši ar Bērnu un jauniešu interešu centra pirmsskolas apmācības grupu audzēkņiem.

6.3.2. Vispārējā izglītība

Siguldas novadā darbojas 7 vispārīzglītojošās mācību iestādes: Siguldas Valsts ģimnāzija, Siguldas 2.vidusskola, Siguldas 1.pamatskola, Siguldas 2.pamatskola, Siguldas 3.pamatskola, Siguldas vakara vidusskola, Mores pamatskola. Kopējais skolēnu skaits 2006.g. – **2437** (skatīt attēlu nr.15). Skolēnu skaitam līdz ūim ir bijusi tendence ar katru gadu samazināties (skatīt attēlu nr.16). Prognoze – tuvāko 3 gadu laikā skolēnu skaits stabilizēsies, kas saistīts ar demogrāfisko pieaugumu attiecīgajos dzimšanas gados, kā arī saskaņā ar bērnudārzu pieredzi, kur šajā laikā sāka pietrūkt audzēkņu vietas. Pat neskatoties uz relatīvi nelabvēlīgo demogrāfisko situāciju valstī kopumā, var prognozēt, ka Siguldas novadā, pateicoties iedzīvotāju mehāniskajam pieaugumam, skolēnu skaits var nesamazināties.

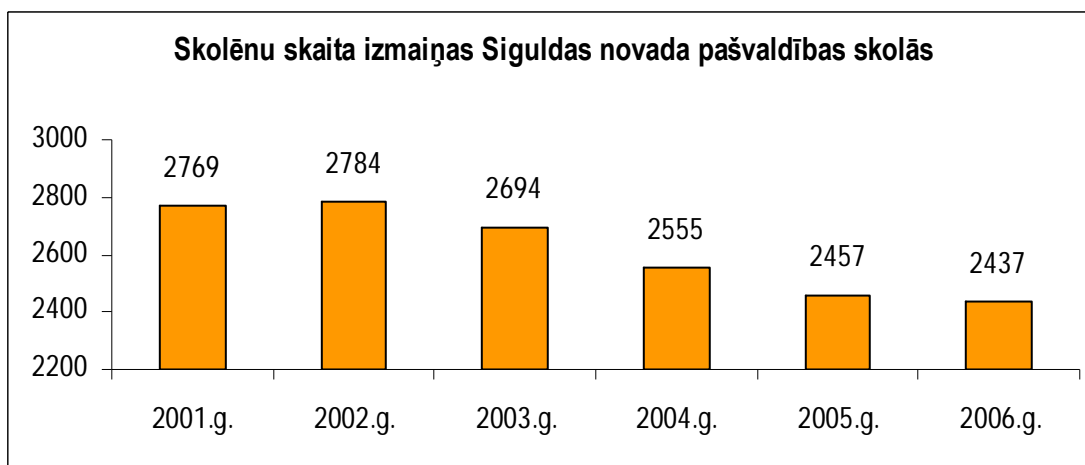
15.attēls.

Avots: Siguldas novada dome, 2006.

Vidējais skolēnu skaits klasēs ir 23 skolēni, taču tas atšķiras starp skolām, kā arī klašu grupām. Lielāks skolēnu skaits ir vecākajā klašu grupā: no 7. – 12.klasei – vidēji 25 skolēni klasē, Siguldas Valsts ģimnāzijā šajā klašu grupā līdz pat 28 skolēniem klasē; 1. – 3.klašu grupā – vidēji 18 skolēni klasē (2006).

Siguldas pilsētas skolas apmeklē bērni no citu pašvaldību un novada lauku teritorijām. Siguldas novada izglītības iestādes apmeklē 498 audzēkņi no citām pašvaldībām, visvairāk no Inčukalna pagasta (106 bērni), Līgatnes pagasta (93 bērni) un Krimuldas pagasta (92 bērni). 190 Siguldas novada bērni apmeklē skolas arī Krimuldā, Nītaurē, Rīgā un citās pašvaldībās. Rīgas skolās mācās 130 Siguldas novada bērni. Skolas mācību gada laikā tiek organizēts sabiedriskais transports no Jūdažiem, Nurmīžiem un Inciema uz Siguldu.

Siguldas Valsts ģimnāzija savu nosaukumu ieguvusi 1996.g. Tā ir profilējusi šādas izglītības programmas: matemātikas, dabaszinātnes un tehnikas, humanitārā un sociālā virziena valodu, humanitārā un sociālā virziena cilvēkzinību, vispārīzglītojošā. Siguldas valsts ģimnāzija ar ļoti labiem rezultātiem tika akreditēta 2004.g. Vidusskolas beigšanas eksāmenos skolēni katru gadu iegūst arvien augstākus vērtējumus. 85% ģimnāzijas absolventu turpina iegūt augstāko izglītību.

16.attēls.

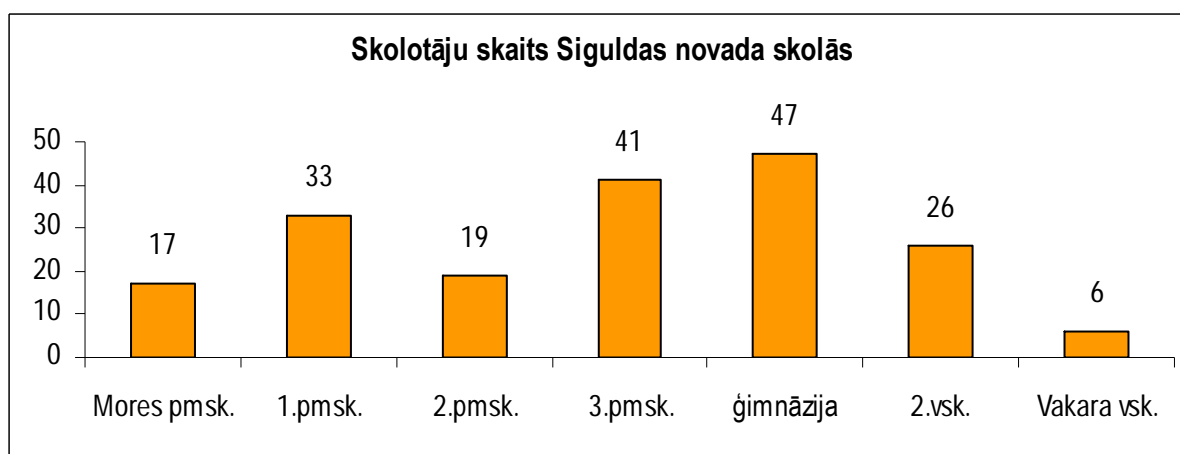
Avots: Siguldas novada dome, 2006

Siguldas Valsts ģimnāzijā ir izveidots reģionāls informatīvi metodiskais centrs (IMC), kas sniedz atbalstu pedagogu profesionālās meistarības pilnveidei un ir visa skolas mācību procesa organizācijas centrs. Tas ietver arī bibliotēkas funkcijas (jaunāko metodisko un bibliotēkas materiālu piedāvājums) un video materiālu

nomu reģiona skolām, kuras filmu fonds ietver 193 materiālus dažādos mācību priekšmetos. IMC izveidots arī Siguldas 3.pamatskolā.

Pēc integrācijas modeļa darbojas Siguldas 2.vidusskola – kopā mācās latviešu un krievu skolēni. Skola piedalās starptautiskā projektā „Comenius” – „Mazākumtautību skolēnu integrācija sabiedrībā un kultūru mijiedarbība”. Arī citas skolas piedalās starptautiskos projektos: „Konceptija par mierīgām skolām Eiropā” (Siguldas vakarskola); „Profesionālās orientācijas informatīvo materiālu komplekta izveidošana Siguldas novadā” (Bērnu un jauniešu interešu centrs) un „Bērnu ar intelektuālās attīstības traucējumiem integrācija Mores pamatskolā” (Mores pamatskola), u.c.

Kopējais pedagogu skaits Siguldas novada pašvaldības skolās – 186 pedagogu (skatīt attēlu nr.17), no kuriem 84% ir ar augstāko izglītību, 50 pedagogi turpina augstākās izglītības studijas. 98% pedagogu iesaistīti tālākizglītības programmās. Izglītojamo un pedagogu skaita attiecība ir 8 skolēni uz vienu pedagogu.

17.attēls.

Avots: Siguldas novada Izglītības un kultūras pārvalde, 2006

Problēmas izglītības iestādēs saistās ar to tehnisko un materiālo nodrošinājumu, kā arī pedagogu trūkumu galvenokārt svešvalodu, informātikas, ķīmijas, matemātikas un fiikas mācību priekšmetos. Siguldas skolām trūkst sporta laukumi un zāles, aktu zāles, ģērbtuves un virtuves. Siguldas novada skolas ir nodrošinātas ar 215 datoriem, tas nozīmē, ka vidēji uz 11 skolēniem ir viens dators. 2005.g. pašvaldība uzsāka darbu pie izglītības sistēmas pārstrukturizēšanas, piemēram, perspektīvā plānojot jaunas ēkas (ēku kompleksa) būvniecību Siguldas Valsts ģimnāzijas vajadzībām un veicinot Mākslas un Mūzikas skolu izaugsmi, akreditējot vidējās izglītības programmas.

6.3.3. Augstākā izglītība

2005.g. rudenī zinātnes centra „Sigra” telpās (Peltēs), ar pašvaldības finansiālu atbalstu, darbu sāka Latvijas Lauksaimniecības universitātes Siguldas filiāle, kurā nepilna laika (neklātienes) studijās iespējams iegūt augstāko izglītību lauksaimniecībā – zootehnikā (profesionālā studiju programma), organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģijā (bakalaura studiju programma) un komerczinībās (1.līmeņa profesionālās studiju programma). 2006.g. rudens semestrī mācības uzsāka 90 studenti.

Pēc vidējās izglītības iegūšanas jaunieši brauc augstākās izglītības studijas turpināt uz Rīgu, Valmieru, u.c. Latvijas pilsētām, kur atrodas augstākās mācību iestādes.

Siguldas novada Attīstības plāna izstrādes ietvaros aicinātajā darba grupas sanāksmē par jautājumiem, kas skar izglītības lomu, tika diskutēts par iespēju izveidot kādas Latvijas augstskolas filiāli Siguldas novadā. Kā potenciāli veiksmīgākie tiek minēti divi, pirmkārt, Latvijas Sporta un pedagogijas akadēmijas noteiktu studiju programmu pārvietošana uz Siguldas novadu un, otrkārt, kādas ar tūrisma izglītību saistītas

augstskolas filiāles izveidošana. Tā varētu būt Vidzemes augstskolas tūrisma izglītības programma. Siguldas novada specifiskie dabas apstākļi nodrošinātu lielisku vidi mācību procesu laikā.

6.3.4. Interesešu izglītība

Siguldas novadā darbojas Mūzikas skola, Mākslu skola, Sporta skola un Bērnu un jauniešu interešu centrs, kur kopā katru gadu mācās un darbojās ap 1000 audzēkņi: Siguldas Mākslas skola – 145 audzēkņi, 12 pedagogi; Siguldas mūzikas skolas – 222 audzēkņi, 31 pedagogs; Siguldas sporta skola – 343 audzēkņi, 12 pedagogi; Bērnu un jauniešu interešu centrs – 435 audzēkņi, 21 pedagogs (2006).

Mūzikas skolas un Mākslu skolas audzēkņi regulāri piedalās starptautiska un nacionāla mēroga konkursos, kur saņem diplomus. Mākslu skola rīko izstādes, mākslas akcijas, simpozijus. Mūzikas skolai un Mākslu skolai ir visi priekšnoteikumi, lai izstrādātu vidējās vispārējās izglītības programmu, to licencējot un akreditējot, taču jau tagad nodarbību telpas ir par šaurām lielajam audzēkņu skaitam. Tādējādi vienlaicīgi ar vidējās vispārējās programmas izveidi, jārisina telpu jautājums, paplašinot esošās vai izveidojot pilnīgi jaunā ēkā.

Siguldas sporta skola ir valsts akreditēta profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāde, kurā mācību – treniņu process tiek organizēts 8 licencētās programmās: basketbols, volejbols, badmintons, kamaniņu sports, dambrete, vieglatlētika, orientēšanās, kalnu slēpošana.

Siguldas novadā darbojas Bērnu un jauniešu interešu centrs – tas piedāvā 20 interešu izglītības programmas visu vecumu bērniem un jauniešiem. Interesešu centra struktūrvienības ir Nodarbību centrs „Namiņš”, Dienas centrs „Cimdiņš”. Interesešu izglītības nodarbības notiek arī visās Siguldas novada skolās. Daudzi šo skolu audzēkņi guvuši atzinību arī starptautiskā mērogā.

Interesešu izglītība risina bērnu un jauniešu, īpaši jaunāko klašu bērnu, problēmu, kuriem pēc skolas beigām jāgaida sabiedriskais transports uz mājām lauku apvidos, kā arī tiem, kuriem vecāki atgriežas vēlu vakarā mājās no darba.

6.3.5. Mūžizglītība

Mūsdienās svarīga loma ir mūžizglītībai. Kopš 1998.g. ES Nodarbinātības vadlīnijās uzsvērts, ka mūžizglītība ir svarīga iedzīvotāju nodarbinātībai. Mūžizglītība nav tikai viens no izglītības un apmācību aspektiem, bet tai jākļūst par vadošo principu visās izglītības jomās. Mūžizglītībai ir izvirzīti mērķi - iedzīvotāju aktīvas pilsoniskas attieksmes attīstīšana un iedzīvotāju nodarbinātības veicināšana. Mūžizglītībā tiek izšķirtas trīs galvenās grupas: formālā izglītība, neformālā izglītība - piedalīšanās kursos, un semināros, un neformālā mācīšanās jeb pašizglītošanās.

Siguldas novadā pieaugušo izglītību piedāvā Mores tautas nams, Siguldas pilsētas kultūras nams, Siguldas pagasta kultūras nams, SO „Cerību spārni”, Turaidas muzejrezervāts, Gaujas NP u.c. Iedzīvotājiem tiek piedāvāta iespēja apmeklēt deju un koru nodarbības, praktiskās nodarbības dažādās jomās, kā arī seminārus par daudzveidīgām tēmām.

6.4. Kultūra un izklaide

Kultūra ir visu to garīgo, materiālo, intelektuālo un emocionālo īpašību kopums, kas piemīt kādai sabiedrībai vai sociālai grupai, un līdzās mākslai un literatūrai ietver sevī arī dzīves un līdzaspastāvēšanas veidus, vērtību sistēmas, tradīcijas un uzskatus. (UNESCO kultūras definīcija, 2003)

Siguldas novadā ir daudzveidīga un tradīcijām bagāta kultūras dzīve. Svarīgākie kultūras resursi Siguldas novadā ir tās kultūrvēsturiskās teritorijas – mākslas, kultūras, arheoloģijas un arhitektūras pieminekļi, kam ir liela nozīme reģiona iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanā un sevis pilnveidošanā, kā arī vietējo un ārvalstu

tūristu piesaistē. Zināmākā Siguldas novada kultūrvēsturiskā teritorija ir Turaidas muzejrezervāts, kas ir valsts īpaši aizsargājamā teritorija.

Nozīmīgu vietu Siguldas novada kultūras dzīves veidošanā un kultūras tēla uzturēšanā ieņem 2001.g. atklātā Mākslu skola „Baltais flīģelis” ar koncertzāli. Tā ir moderna koncertzāle, arhitektoniski veidota klavieru formā, ar 250 klausītāju vietām. Tajā uzstājušies pasaulē pazīstami mākslinieki – Gidons Krēmers, Rīgas Doma zēnu koris u.c. Ikdienā Mākslu skola „Baltais flīģelis” ar koncertzāli veidojas kā dzīvs sabiedriskais centrs, kurā tiek apgūtas interešu izglītības programmas, organizētas konferences un semināri.

Gidons Krēmers Siguldā jau vairākus gadus rīko kameransambļa „Kremerata Baltica” radošās vasaras nometnes jaunu koncertprogrammu iestudēšanai. Nometnes noslēgumā notiek starptautiskais mūzikas festivāls „Kremerata Baltica”.

Kultūras dzīvi Siguldas novadā iezīmē ikgadēji kultūras pasākumi: Siguldas novada svētki, Eiropas kultūras mantojuma dienām veltītie pasākumi, Opermūzikas svētki u.c.

Tradicionāli svarīgu lomu reģiona iedzīvotāju kultūras dzīvē ieņem vietējās pašvaldības nodrošinātās kultūras institūcijas – bibliotēkas un kultūras nami.

Siguldas novadā darbojas 3 kultūras nami: Siguldas pilsētas kultūras nams, Siguldas pagasta kultūras nams, Mores kultūras nams. Kultūras namos tradicionāli tiek organizētas izstādes, teātra izrādes un citi izklaides pasākumi. Siguldas pagasta kultūras nams organizē koncertus, izrādes un zaļumballes. Siguldas pagasta kultūras namā notiek Rīgas un citu Latvijas teātru viesizrādes. Kultūras namos darbojas tautas un amatiermākslas kolektīvi dažādām interešu un vecuma grupām: deju kolektīvi, kori, mūzikas ansambļi, lietišķās mākslas studija. Siguldas novadā pašdarbībā iesaistījušies vairāk nekā 700 iedzīvotāju. Pašdarbības kolektīvi ieguvuši starptautisku atzinību. Siguldas pagasta kultūras nams uzsācis darbu pie mūžizglītības projektu koordinācijas novadā. Siguldā paredzēts izveidot Kultūras centru, rekonstruējot Siguldas kultūras namu un pārveidojot to par plaša profila izglītības, informācijas, interešu, kultūras, atpūtas un izklaides centru.

Siguldas pilsētas kultūras namā darbojas kinoteātris, kurā tiek izrādītas aktuālākās ārzemju kino filmas (tikai nedaudz vēlāk, kā pēc to pirmizrādes galvaspilsētā Rīgā).

Siguldas novadā darbojas 5 bibliotēkas: Siguldas pilsētas bibliotēka, Siguldas pagasta bibliotēka, Siguldas bērnu bibliotēka, Mores bibliotēka un Jūdažu bibliotēka.

Siguldas novada bibliotēku darbs ir vērsts uz nepārtrauktu, plānveidīgu attīstību ar mērķi veikt iespaiddarbu, elektronisko izdevumu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, nodrošinot ikvienam interesentam pieeju pie esošās informācijas.

Siguldas novada bibliotēkās iedzīvotājiem tiek sniegta iespēja iepazīties ar jaunāko latviešu un ārzemju literatūru, preses izdevumiem. Bibliotēkās, izņemot Jūdažu bibliotēku, ir iespējams izmantot datorus ar interneta pieslēgumu. 2005.g. tika uzsākts darbs pie Jūdažu sabiedriskā centra plānošanas, kas atrisinātu arī bibliotēkas problēmas. Pašlaik tā atrodas nepiemērotās telpās. Siguldas pilsētas bibliotēka ir pieslēgta Latvijas virtuālajam bibliotēku meklētāju tīklam „IT Alise”.

2005.g. palielinājusies novada bibliotēku popularitāte – izsniegumu un apmeklētāju skaits, audzis pieprasījums pēc jaunas uzziņu literatūras (sk. 5.tabulu). Bibliotēku krājums 2005.g. palielinājies par 1296 grāmatām.

5. tabula

Bibliotēkas Siguldas novadā

Bibliotēka	Apmeklētāju skaits	Datori	Krājuma skaits	Krājuma papildinājums
Siguldas pilsētas bibliotēka	18 334	9	15 398	552
Siguldas pagasta bibliotēka	6040	4	10 045	290

Siguldas bērnu bibliotēka	5513	3	7989	296
Mores bibliotēka	742	5	4368	73
Jūdažu bibliotēka	1919	-	6112	85

Avots: Siguldas novada dome.

6.5. Sports un aktīvā atpūta

Sports ir svarīga sabiedriskās dzīves sastāvdaļa. Sporta nodarbības garantē veselīgu un kvalitatīvu iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanu.

Siguldas novads tradicionāli ir aktīvs sporta dzīves centrs. To nodrošina vēsturiski veiksmīgi radītais tēls (Sigulda kā populāra kūrortu, atpūtas un sporta zona jau 19., 20.gs. mijā), stratēģiski izdevīgais novietojums, kā arī novada pašvaldības ieinteresētība un finansiālais atbalsts.

Galvenās iestādes, kas organizē sporta dzīvi Siguldas novadā ir Rīgas rajona Olimpiskais centrs "Sigulda", Siguldas sporta skola un SIA „Bobsleja un kamaniņu trase „Sigulda””.

Siguldas novada teritorijā ir 6 sporta zāles (katrā skolā, izņemot Mores pamatskolu); 3 stadioni – Siguldas pilsētas stadions, Siguldas pagasta stadions un Siguldas 2. pamatskolas stadions; 2 tenisa korti, minigolfa laukums; skeitparks; 4 pludmales volejbola laukumi – pie Gaujas; kalnu un distanču slēpošanas trases; kalnu riteņu trase. Siguldas pilsētā ir 2 sporta klubi ar aerobikas un trenāžieru zālēm. Trenāžieru zāle ir arī Siguldas 1. pamatskolas sporta kompleksā.

Kā alternatīvas aktīvās atpūtas iespējas tiek piedāvātas bobsleja un kamaniņu trase, rodeļu trase, atrakciju un šķēršļu joslu parks „Mežakaķis”, kas ir pirmais šāda veida parks Baltijā, kā arī „Aerodium” – vertikālais vēla tunelis, kas jau kļuvis populārs vietējo un ārvalstu tūristu vidū. Gaujā un Siguldas novada ezeros ir iespējama laivu un citu ūdenstransportu noma, kā arī peldēšana un makšķerēšana. Ir iespējama zirgu noma. Peldēšanas iespējas ir blakus pagastu – Inčukalna un Krimuldas pagastos, kur atrodas peldbaseini.

Nākotnē plānots Siguldā izveidot ziemas sporta veidu centru, kur būtu iespējams nodarboties ar 90% no visiem ziemas sporta veidiem. Šī projekta realizēšanai būtu nepieciešama mākslīgās slidotavas izveide un multifunkcionālās halles izbūve.

Tradicionāli Siguldā notiek tādi starptautiska un nacionāla mēroga sporta pasākumi, kā Latvijas Vienības velobrauciens, “Siguldas kauss” kalnu slēpošanā un snobordā, Siguldas novada ziemas sporta spēles, Latvijas čempionāts kalnu slēpošanā, dažāda mēroga bobsleja, kamaniņu un skeletoņa sacensības Siguldas kamaniņu un bobsleja trasē u.c.

7. SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS RESURSI

7.1. Pašvaldības struktūra

Siguldas novada teritorija sastāv no Siguldas pilsētas, Siguldas pagasta, Mores pagasta. Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvniecību nodrošina tās iedzīvotāju ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – dome. Pašvaldība darbojas uz „Siguldas novada pašvaldības nolikuma” (izdots 2005.gada 7.septembrī, Siguldā) pamata, kas izdots pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 24.pantu un Valsts pārvaldes iekārtas likuma 28.pantu. Dome, atbilstoši pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes likumam, sastāv no 11 deputātiem, kuri saskaņā ar pastāvošo likumdošanu tiek ievēlēti uz 4 gadiem. Domes darbu vada domes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks, kuri darbojas uz Siguldas novada pašvaldības nolikuma pamata. Administrācija ir pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu. Pašvaldības administrācijas vadītājs ir izpilddirektors un tā sastāv no:

- kancelejas;
- finanšu pārvaldes;
- izglītības un kultūras pārvaldes;
- sporta un tūrisma pārvaldes;
- juridiskās pārvaldes;
- sociālās palīdzības pārvaldes;
- būvvaldes;
- zemes pārvaldes;
- nekustamo īpašumu pārvaldes;
- Siguldas pagasta administrācijas;
- Mores pagasta administrācijas.

Lai nodrošinātu savu darbību un sagatavotu jautājumus izskatīšanai domes sēdēs, dome izveido pastāvīgās komitejas (sastāv no 5 locekļiem): finanšu, sociālās palīdzības, izglītības un kultūras, tūrisma un sporta; attīstības un vides.

Atsevišķu Siguldas novadam nodoto funkciju pildīšanai novada dome no deputātiem, pašvaldības administrācijas darbiniekiem, Siguldas novada iedzīvotājiem un pieaicinātiem speciālistiem izveido komisijas: ārkārtas situācijas, administratīvo, privatizācijas, dzīvojamo māju privatizācijas, zemes, iepirkumu, jaunatnes lietu, dzīvokļu, vēlēšanu, koncesiju uzraudzības, siltumapgādes jautājumu, apstādījumu aizsardzības.

Brīvprātīgu iniciatīvu un vienreizēju uzdevumu veikšanai novada dome var izveidot jaunas komisijas, valdes vai darba grupas.

Pašvaldības pakļautībā ir 24 iestādes. Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja kapitālsabiedrībās: SIA „Saltavots” un SIA „Jumis”, kā arī kapitāldaļu turētāja privātajā kapitālsabiedrībā SIA „Olimpiskais centrs „Sigulda”.

Domes kārtējās sēdes notiek 2 reizes mēnesī. Domes sēdes darba kārtībā tiek iekļauts jebkurš jautājums, kas iesniegts domes priekšsēdētājam ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms kārtējās sēdes.

Lai uzlabotu pašvaldības un iedzīvotāju sadarbību, kopš 2004.g. Siguldas novada dome ik mēnesi 2000 eksemplāru lielā tirāžā izdod informatīvo izdevumu „Siguldas novada domes vēstis”, kas tiek izvietots iedzīvotāju pasta kastītēs un administratīvajos centros. Lai uzlabotu atgriezenisko saiti ar novada iedzīvotājiem, tiek rīkotas aptaujas un Siguldas novada domes pārstāvju tikšanās ar iedzīvotājiem.

7.2. Pašvaldības budžets, tā veidošanās un attīstības politika

Pašvaldībai ir tiesības pastāvīgi veidot un apstiprināt savu budžetu. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda nosaka likums „Par budžetu un finanšu vadību” un likums „Par pašvaldību budžetiem”. Pašvaldība budžetu, kurā ir ienākumu un izdevumu daļa, sastāda un apstiprina vienam saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī. Pašvaldību budžets sastāv no

pamatbudžeta un speciālā budžeta. Pašvaldību speciālo budžetu izveido likumā „Par budžetu un finanšu vadību” noteiktajos gadījumos.

Pamatbudžetu veido:

- Nodokļu ienākumi, t.sk. iedzīvotāju ienākumu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis;
- Nenodokļu ienākumi, t.sk. pašvaldības nodevas un maksājumi, ieņēmumi par īpašuma iznomāšanu, maksas pakalpojumi, sodi un sankcijas u.c.;
- Saņemtie maksājumi, t.sk. norēķini ar citu pašvaldību budžetiem, mērķdotācijas pedagoģisko darbinieku darba samaksai u.c.

Speciālo budžetu veido līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts īpašiem mērķiem (privatizācijas fonds, dzīvokļu privatizācija, dabas resursu nodoklis, autoceļu fonds u.c.).

Gan pašvaldības budžeta ienākumi, gan izdevumi Siguldas novadā palielinājušies. Vairāku gadu griezumā redzams, ka ieņēmumi nedaudz pārsniedz izdevumus. Pamatbudžeta ieņēmumi Siguldas novadā 2006. gadā sastāda 725792 Ls (skatīt tabulu nr.6)

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju netieši raksturo iedzīvotāju dzīves līmeni. Tas raksturo teritorijas attīstības iespējas, jo ir viens no galvenajiem ieņēmumu avotiem tikpat labi valstij, kā pašvaldībām, kas ir īpaši ieinteresētas, lai tiktu samaksātas pēc iespējas lielākas ienākuma nodokļa summas, jo šie maksājumi veido lielāko īpatsvaru pašvaldību budžeta ieņēmumos. Sākot ar 2005.g. 1.janvāri, pašvaldības saņem 73% no kopējās summas.

Nenodokļu ieņēmumus galvenokārt veido pašvaldības nodevas un maksājumi, ienākumi no pašvaldības nekustamā īpašuma iznomāšanas, nekustamā īpašuma pārdošana, maksas pakalpojumi. Saņemtos maksājumus galvenokārt veido mērķdotācijas (izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai, kultūras pasākumiem u.c.), norēķini ar pašvaldību budžetiem, maksājumi (dotācijas) no valsts budžeta iestādēm.

6.tabula

Pamatbudžeta ieņēmumi

Pamatbudžeta ieņēmumi	Izpilde 2005. g.		Izpilde 2006. g.	
Ieņēmumi kopā	5 637 650	100%	7 725 792	100%
Nodokļu ieņēmumi, t.sk.:	3 269 514	58%	4 039 102	53%
iedzīvotāju ienākuma nodoklis	2 881 845		3 583 383	
nekustamā īpašuma nodoklis	312 645		349 951	
azartspēļu nodoklis				
Nenodokļu ieņēmumi, t.sk.:	378 712	7%	776 644	10%
ieņēmumi no budžeta iestāžu maksas pakalpojumiem				
Saņemtie maksājumi, t.sk.:	1 517 302	27%	1 607 230	21%
maksājumi no valsts pamatbudžeta	185 440		194 816	
norēķini ar pašvaldību budžetiem	149 260		145 790	
mērķdotācijas	1 182 602		1 266 624	
Kredīts	399 000	7%	1 270 000	16%

Avots: Siguldas novada dome, 2006

Rīgas plānošanas reģionā samaksātais ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju pārsniedz vidējo līmeni valstī. Tas ir Rīgas rajona ieguldījums. Pēdējo gadu laikā Rīgas rajonā ievērojami palielinājies iedzīvotāju skaits un attiecīgi pēc dzīves vietas samaksātais iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju Siguldas novada pašvaldībā ir audzis, kā arī pārsniedz valstī vidējo (skatīt tabulu nr. 7).

7.tabula

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (uz 1 iedz.) izmaiņas Siguldas novadā

	2003.g.	2004.g.	2005.g.
Iedz. ienākuma nodoklis (Ls/iedz.)	129,41	159,65	196,12
Iedz. skaits	14 799	14 514	14 694

Avots: Siguldas novada dome.

Siguldas novada kopējie izdevumi 2006.g. ir 7 725 792 Ls (sk. 8.tabulu). Pēdējo gadu laikā izdevumi ir pieauguši. Salīdzinot ar 2003.g. (3 822 832 Ls), pašvaldības budžeta izdevumi pieauguši par 50,5%. Galvenokārt izdevumi pieauguši uz vides aizsardzības un dzīvokļu komunālās saimniecības rēķina (par 79%), kur ietilpst ceļu un ielu uzturēšana un remonts, nekustamā īpašuma apsaimniekošana, novada teritorijas plānošana, zaļumsaimniecība, kapu apsaimniekošana. Izdevumi kultūras un brīvā laika nozarē palielinājušies par 54,5%; sociālās apdrošināšanas un nodrošināšanas nozarē par 37,9%; izglītības nozarē par 36%.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, budžeta izdevumi pieauguši par 27%. Ievērojami palielinājušies dzīvokļu un komunālās saimniecības izdevumi, kuros ietilpst arī vides aizsardzības izdevumi. Lielākie izdevumi saistīti ar zaļumsaimniecību Siguldas pilsētā; ceļu un ielu remontiem; nekustamā īpašuma apsaimniekošanu. Citi izdevumi saistīti ar kultūru un brīvo laiku; izpildvaru; sociālo apdrošināšanu un nodrošināšanu; norēķiniem ar citām pašvaldībām; kredītmaksājumiem; maksājumiem pašvaldību izlīdzināšanas fondā.

Iemaksas pašvaldību izlīdzināšanas fondā raksturo pašvaldības finanšu situāciju. Kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas izlīdzināšanas fondā, nosaka pamatojoties uz iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa prognozi. 2006.g. izlīdzināšanas fonda ieņēmumi bija 56 045 320 Ls, tos veido: dotācija izlīdzināšanas fondā no valsts budžeta – 7 152 897 Ls un pašvaldību iemaksas izlīdzināšanas fondā – 48 892 423 Ls. 2006. g. Siguldas novads iemaksāja fondā 564 482 Ls, kas ir par 155 524 Ls vairāk nekā iepriekšējā – 2005.g.

Izdevumi uz 1 iedzīvotāju 2005.g. bija 383 Ls; 2004.g. – 325 Ls; 2003.g. – 258 Ls. Šie dati norāda, ka izdevumu apjomam uz 1 iedzīvotāju ir tendence palielināties. Sākot ar 2003.g. izdevumi ir palielinājušies par 33%.

8. tabula

Pamatbudžeta izdevumi

Pamatbudžeta izdevumi	Izpilde 2005. g.		Izpilde 2006. g.	
Izdevumi kopā	5 628 650	100%	7 725 792	100%
Izpildvara	400 004	7%	489 060	7%
Izglītība	3 016 166	54%	2 964 701	41%
Sociālā nodrošināšana	282 074	5%	307 809	4%
Dzīvokļu un komunālā saimniecība	764 560	14%	2 231 642	30%
Kultūra un brīvais laiks	434 255	9%	616 981	8%
Pārējie izdevumi	599 405	11%	770 036	10%

Avots: Siguldas novada dome.

7.3. Pašvaldības nekustamie īpašumi

Pašvaldības rīcībā esošais un nomātais (īpašumā iegūtais) dzīvojamais fonds Siguldas novadā ir 108 dzīvokļi, t.sk. 86 dzīvokļi – pašvaldības īpašumā esošais izīrētais dzīvojamais fonds, 21 dzīvoklis – no valsts pārņemtais neprivatizētais dzīvojamais fonds, 1 dzīvoklis – par bezīpašnieka mantu atzītais un pašvaldības īpašumā saņemtais dzīvojamais fonds. Siguldas novadā reģistrētas 13 dzīvojamās mājas un 53 mājas, kurās ir pašvaldības dzīvokļi (2005).

Siguldas novada īpašumā un lietojumā esošā zemes platība 874,8 ha (35,6% no īpašumu kopējā platības īpašuma tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā). Vislielākais īpatsvars no kopējās pašvaldības īpašumā un lietojumā esošās zemes platības, kas nav reģistrēta zemesgrāmatā, ir lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kas sastāda 202,6 ha (23,1%). Otrajā vietā ir satiksmes infrastruktūras objekti – 171,7 ha (19,6%).

Siguldas pilsētas īpašumā ir 86,5 ha zemes (īpašuma tiesības nostiprinātas zemesgrāmatā). Vislielāko īpatsvaru zemes bilancē sastāda sabiedriskas nozīmes objekti (65,6 ha jeb 75,8%) un daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkas (7,5 ha jeb 8,7%).

8. SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS RISINĀMIE JAUTĀJUMI (IESPĒJAS UN PROBLĒMAS)⁴

8.1. Iespējas

- Stratēģiski izdevīga atrašanās vieta Latvijas vidienē, Rīgas reģionā, lielu transporta maģistrāļu un galvaspilsētas tuvumā. Laba satiksmes infrastruktūra nosaka lielu novada pieejamības potenciālu. Iespējams izmantot stratēģiski svarīgo Siguldas novada novietojumu pie starptautiskas nozīmes autoceļa un valsts nozīmes dzelzceļa līnijas.
- Var izmantot Siguldas novada lielo kultūrvēsturisko resursu daudzumu un dažādību.
- Apdzīvojuma centrus savieno labs ceļu tīkls, kas rada iespējas veidot funkcionāli vienotu novada apdzīvojuma struktūru.
- Ir plaša un skaista dabas un ainaviskā pamatne: Gaujas senieleja, augstienes un zemienes pārejas kompleksa ainavas. Šie resursi ir pievilcīgas dzīves telpas pamats, kā arī rada iespējas attīstīt dabas, kultūrvēsturisko, aktīvo un rekreatīvo tūrismu.
- Kvalitatīva un daudzveidīga pakalpojumu servisa attīstība – nakšņošanas un ēdināšanas iestādes, izklaides un atpūtas vietas.
- Ilgtspējīgi saudzējošā tūrisma infrastruktūras attīstība. Dabas, cilvēcīgie un infrastruktūras resursi jaunu, netradicionālu tūrisma produktu attīstībai, dabai draudzīgas aktīvas atpūtas un tūrisma veidošanai.
- Kultūrvēsturiskā, ekotūrisma, lauku tūrisma un velotūrisma, lietišķā tūrisma (konferences un semināri) attīstības iespējas.
- Amatniecības veicināšana saistībā ar tūrisma nozares attīstību.
- Tūrisma attīstības veicināšana sadarbībā ar novada organizācijām, iestādēm, Gaujas NP, TMR, tūrisma organizācijām, uzņēmējiem un kaimiņu pašvaldībām.
- Siguldas novada nozīmes palielināšana reģionālajā, valsts mēroga un ārzemju tūrismā.
- Esošā un jaunu tūrisma tirgus apgūšana, vienotu novada produktu veidošana, jaunu atpūtas kompleksu veidošana.
- Reģiona un valsts nozīmes kultūras, izglītības, sporta un izklaides pasākumu rīkošana.
- Tūristu palikšanas Siguldā uz 2 – 3 dienām veicināšana, ko varētu sekmēt līdz ar jaunā sporta un kultūras kompleksa izveidi.
- Iedzīvotāju skaita palielināšana, galvenokārt, uz mehāniskā pieauguma rēķina.
- Kvalificēts darbaspēks.
- Iespējas piesaistīt iedzīvotājus ar dažādu ienākumu līmeni dzīvesvietas izvēlei Siguldas novadā, tādējādi būtiski palielinot iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu apjomu pašvaldībā (gadījumos, kad Siguldas novads ir šo iedzīvotāju deklarētā dzīvesvieta).
- Siguldas pilsētā ir daudz valsts institūciju, kurās nodarbināti vietējie iedzīvotāji. Iespējams uz Siguldu pārcelt vēl papildus valsts līmeņa institūcijas, ņemot vērā intelektuālo potenciālu un novietojumu Latvijas centrā.
- Mākslu un Mūzikas skolu izaugsme, akreditējot vidējās izglītības programmas.
- Veidot izglītības un interešu centrus, kur varētu nodarboties ar pieaugušo izglītību lauku apvidos.
- Augstskolu un to institūciju attīstība novadā (Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju iespējams pozicionēt Siguldā; Siguldas novada internāta vietā iespējams izveidot augstskolas bāzi / filiāli, kas būtu saistīta ar tūrisma nozari).

⁴ Analīze veikta kā apkopojums, izvērtējot esošo situāciju un darba grupās paustos viedokļus un idejas

- Regulāra kultūras dzīves pilnveidošana un novitāšu ieviešana, kuru organizēšanā tiek iesaistīti novada iedzīvotāji.
- Bērnu un jauniešu, kā arī sportistu un citu interešu nometņu organizēšana.
- Sadarbības ar sadraudzības pilsētām attīstīšana.
- Liels pašvaldības finansiālais atbalsts Sociālās palīdzības pārvaldei. Sociālās palīdzības pārvaldes sadarbības ar uzņēmējiem, pašvaldību, sporta organizācijām un sabiedriskajām organizācijām turpmāka attīstīšana.
- Nodrošināt vides pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veicināt šīs sociālās grupas integrēšanu sabiedrībā un mazināt sociālo atstumtību.
- Izveidot novada teritorijā ilgstošās aprūpes institūcijas, kuru sniegtie pakalpojumi varētu tikt sniegti arī kaimiņu pašvaldībām. Par pašu līdzekļiem uzturētas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas (pansionāta) izveide.
- Siguldas novada iedzīvotāju brīvprātīga iesaiste darbā pie sociālās aprūpes un sociālajiem pakalpojumiem.
- Jauno mājojumu kompleksu izbūves projektos iekļaut būves pirmsskolas izglītības iestāžu izveidei.
- Izmantojot bagātus dabas resursus novada teritorijā (grants, ģipsis, kaļķis), veicināt ražošanu un resursu izmantošanu ražošanas attīstībai piemērotajās vietās.
- Resursi jaunu, netradicionālu lauksaimniecības nozaru attīstībai. Iespējas nodarboties ar tradicionālu lauksaimniecību, jo zemes ir pietiekoši auglīgas.
- Lauku saimniecību attīstības resursi, paralēli tradicionālajai lauksaimniecībai sniedzot tūrisma pakalpojumus – lauku tūrisms, atpūtas un veselības atjaunošanas pasākumi.
- Investīciju piesaiste inženierinfrastruktūras sakārtošanai un uzlabošanai.
- Konkrētu projektu īstenošanai piesaistīt privātos līdzekļus, piedalīties ESF un citu fondu finansētajos projektos.

8.2. Problēmas

- Ievērojama daļa Siguldas novada iedzīvotāju strādā Rīgā, savukārt Siguldā strādā apkārtējo pašvaldību iedzīvotāji, kā rezultātā daudz grūtāk ir attīstīt iedzīvotājos piederības sajūtu Siguldas novadam un neveidojas vienota sociālā kopiena. Uz Rīgu, galvenokārt, dodas augstāk apmaksātais, uz Siguldu – zemāk apmaksātais darbaspēks.
- Nepietiekama darba vietu daudzveidība novada teritorijā.
- Ierobežotais sabiedriskā transporta tīkla nodrošinājums neveicina iedzīvotāju aktivitāti. Nav nodrošināts pietiekams sabiedriskā transporta reisu un maršrutu skaits uz Siguldas novada lauku teritorijām.
- Nav pietiekams dzelzceļa kā sabiedriskā transporta nodrošinājums.
- Ceļu tehniskais nodrošinājums Siguldas novadā nav apmierinošs. Ir pārāk maz labiekārtotu apstāšanās vietu, autostāvvietu. Īpaši nekvalitatīvs ir novada lauku ceļu stāvoklis.
- Nepietiekams pilsētas iekšējā sabiedriskā transporta nodrošinājums pilsētas iedzīvotāju ikdienas kustībai un tūrisma / atpūtas objektu apmeklētājiem.
- Pieaugošā transporta intensitāte rada paaugstinātus satiksmes drošības un ekoloģijas draudus.
- Nepietiekama fiziskā pieejamība sabiedriskajās iestādēs cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, arī māmiņām ar bērnu ratiņiem.
- Nepietiekoši aktīva, neorganizēta sabiedriskā dzīve tūristiem.

- Augsta tūrisma sezonālitate un īss viesu uzturēšanās laiks novadā.
- Trūkst kempingu (tos var attīstīt pie ūdenskrātuvēm).
- Kapitālo un finansiālo ieguldījumu nepietiekamība tehniskās infrastruktūras attīstībai novadā.
- Esošo apdzīvoto vietu (centru) sociālās infrastruktūras un pakalpojumu salīdzinoši zemāks kvalitātes līmenis novada teritorijā.
- Siguldas novada lauku teritorijā trūkst ģimenes ārstu prakses vietas, apgrūtināta medikamentu iegāde.
- Telpu nepietiekamība Sociālās palīdzības pārvaldei.
- Telpu trūkums – nav nodrošināta dzīvesvieta maznodrošinātiem un krīzes situācijās nonākušiem iedzīvotājiem.
- Zems atalgojums sociālā darba speciālistiem.
- Ierobežotie pašvaldības finansu resursi maznodrošināto pensionāru aprūpei.
- Sociālie pakalpojumi, kuri tiek sniegti projektu ietvaros, nav ilglaicīgi.
- Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju nepietiekamība.
- Pirmsskolas izglītības iestādes tikai daļēji spēj nodrošināt augošo pieprasījumu pēc bērnu vietām bērnudārzos.
- Nepietiekams tehniskais nodrošinājums bibliotēkām.
- Nepietiekams kultūras pasākumu tehniskais nodrošinājums.
- Sabiedrisko tualešu trūkums.
- Nepietiekoši attīstīta novada, sevišķi skolu sporta infrastruktūra.
- Pedagogu trūkums.
- Skolām nepietiekams tehniskais nodrošinājums – kvalitatīvu mācībelpu, sporta laukumu, sporta zāļu un aktu zāļu trūkums.
- Bērnu un jaunatnes interešu centra telpu neatrašanās vienkopus, kas apgrūtināta centra administrēšanu un vēl efektīvāku funkcionēšanu.
- Sporta un aktīvās atpūtas iespējas galvenokārt ir koncentrētas tikai Siguldas pilsētā un tai pieguļošajās teritorijās.
- Līdz ar būvniecības attīstību Siguldas pilsētā un tās apkārtnē samazinās iespējas sportot – skriet, slēpot – brīvā dabā, jo sāk trūkt šīm aktivitātēm piemērotu teritoriju.
- Nepietiekams tehniskais nodrošinājums tūrisma objektiem Siguldā un arī ārpus Siguldas pilsētas teritorijas – autostāvvietas, sabiedriskās tualetes, TIC u.tml.
- Aizaugužas, nesakoptas kultūrainavas Siguldas novadā.
- Latvāņu audžu izplatība.
- Maz gados jaunu un zinošu iedzīvotāju, kuri grib nodarboties ar lauksaimniecību.

II DAĻA - ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVA

1. SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2007-2019

1.1. Nostādnes novada attīstībai

1.1.1. Vispārējais mērķis

Siguldas novada attīstības vispārējais mērķis ir saimnieciska un vides labklājība iedzīvotājiem un viesiem, kā arī jauna veida biznesa aktivitātēm atvērta Rīgas reģiona nozīmes teritorija.

1.1.2. Vērtības un principi

Vērtības

Novada attīstība balstās uz vērtībām, kas tiek atzītas par pamatu turpmākai darbībai, un kas maksimāli efektīvi jāveicina un jāizmanto.

Cilvēki un kultūra

- Zinoši un motivēti cilvēki veidojuši līdzšinējo novada attīstību un tā ir galvenā vērtība nākotnē;
- Aktīvie, radošām idejām apveltītie cilvēki ir atbalstāmi un piesaistāmi jaunu attīstības iespēju radīšanai;
- Gadsimtos un šodien veidotās radošās vērtības un tradīcijas ir uzturamas un attīstāmas aktīvai un sabiedriskai novada un Latvijas mēroga kultūras dzīvei.

Saiknes

- Novada attīstības priekšnoteikums ir sabiedrības vienotība, tās atbalsts pozitīvai aktivitātei un programmas īstenošanas darbam;
- Novada attīstībai lielākās iespējas sniedz izglītības / pētniecības / biznesa (t.sk. tūrisma un rekreācijas) saikņu radīšana un izmantošana;
- Esošais, vēsturiski izveidojušais un plašais transporta tīkls, kas izmantojams kā spēcīgs pamats novada attīstības sekmēšanā un iedzīvotāju / viesu mobilitātes uzlabošanā.

Unikālais

- Rīgas pilsētas tuvums un laba satiksmes infrastruktūra nosaka lielu novada pieejamības potenciālu, kas ir speciāli izmantojams sabiedrisko pakalpojumu, izglītības, visa veida atpūtas un tūrisma, kā arī specializētai, zināšanu ietilpīgas ražošanas attīstībai;
- Novietojums bagātu ainavas kompleksu saskares areālā veido dabisku attīstības potenciālu, kas padara novadu ļoti pievilcīgu kā mājvietu teritorijas iedzīvotājiem un ceļamērķi viesiem – atpūtai, sportam, kultūrai un biznesam.

Principi

Programmas īstenošana balstās uz principiem, kas ir akceptēti Latvijas reģionālās attīstības politikas pamatnostādnēs (2005) un Latvijas Republikas Reģionālās attīstības un Teritorijas plānošanas likumos (2002).

Izvirzot mērķus un uzdevumus, programma pamatojas uz novada nākotnes vīziju un ievēro novada iedzīvotāju un speciālistu formulētās vajadzības, galvenos risināmos jautājumus, kā arī Latvijas Republikas dokumentos – valdības ziņojumos un politikas nostādnēs, Latvijas un Rīgas reģiona un Rīgas rajona attīstības dokumentos, kā arī Eiropas telpiskās attīstības perspektīvā – formulētus mērķus, ciktāl tie atbilst vai skar novada attīstības intereses.

Attīstības programmu īstenojot, īpaša nozīme ir:

- *Ilgspējīgas attīstības principam*, kas paredz nodrošināt nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu un kultūras mantojuma saglabāšanu.
- *Sinerģijas radīšanas principam*, kas paredz, ka programmas īstenošanā rīcības papildina viena otru, tādējādi palielinot attīstības iespējas.
- *Interesu saskaņotības principam*, kas paredz ikvienu teritorijas stratēģiskās attīstības jautājumu un dokumentu izstrādāt saskaņā ar citiem atsevišķiem teritorijas vai apdzīvotās vietas programmām, plāniem un projektiem, saskaņot tajā sabiedrību kopumā pārstāvošās pašvaldības un atsevišķās t.sk. privātās intereses.
- *Daudzveidības principam*, kas paredz nodrošināt vai veicināt jebkurā novada vietā dabas vides, kultūrvides, resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību vai tās pilnveidošanu.
- *Atklātības principam*, kas paredz informēt novada sabiedrību par teritorijas attīstības jautājumiem, iesaistīt iedzīvotājus dažādu projektu izstrādāšanā un īstenošanā.
- *Partnerattiecību principam*, kas paredz, ka attīstības dokumentu un projektu izstrādē un īstenošanā iesaistījušās institūcijas un personas savā darbībā ir līdztiesīgas un lēmumi tiek pieņemti, savstarpēji vienojoties.

1.1.3. Novada attīstības intereses

- Saglabāt novadu kā pašvaldības administratīvo teritoriju un attīstīt to kā daudzfunkcionālu Rīgas reģiona nozīmes attīstības centru, neizslēdzot iespēju novada teritorijai nākotnē paplašināties.
- Saglabāt un attīstīt novada teritorijas apdzīvojuma struktūru, palielināt apdzīvojuma un infrastruktūras funkcionālo daudzveidību un kvalitāti, kā arī pakalpojumu pieejamību visiem novada iedzīvotājiem.
- Attīstīt Siguldu kā daudzveidīgu reģiona, valsts un starptautiskas nozīmes sporta, mākslas, mūzikas, tūrisma un lauksaimniecības izglītības un pētniecības centru.
- Veidot ciešu sadarbību ar Rīgu, attīstot valsts un reģiona nozīmes sabiedriskos pakalpojumus Siguldā.
- Palielināt deklarēto iedzīvotāju skaitu Siguldā un esošajos novada ciemos.
- Attīstīt daudzveidīgu tradicionālo un inovatīvu uzņēmējdarbību novada teritorijā kā iedzīvotāju nodarbinātības un saimnieciskās labklājības būtisku sastāvdaļu.
- Veidot ciešu sadarbību ar kaimiņu pašvaldībām, to teritoriju iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī sadarboties ar kaimiņu pašvaldībām nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšanā un rekreatīvo aktivitāšu piedāvājuma paplašināšanā.

1.2. Novada attīstības potenciāls

1.2.1. Siguldas novada attīstības priekšnosacījumi un situācija reģionā un Latvijā

Patreizējā brīdī galvenais izaugsmes process notiek, pateicoties iedzīvotāju skaita un svārstmigrācijas pieaugumam. Siguldas novadam ir liels potenciāls mājokļu, valsts un reģiona nozīmes sabiedrisko pakalpojumu, izglītības, komercdarbības un sporta, kultūras un tūrisma infrastruktūras attīstīšanā.

Siguldas novada resursu daudzveidība ļauj attīstīt:

- ļoti augstu dzīves vides kvalitāti esošajās un jaunās apdzīvotās vietās;
- valsts un reģiona nozīmes sporta, kultūras un atpūtas aktivitātes organizējošo pakalpojumu un to nodrošinošo objektu izbūvi;
- valsts un reģiona nozīmes sabiedrisko pakalpojumu un to nodrošinošo objektu izbūvi;

- valsts un reģiona nozīmes izglītības pakalpojumu, pētniecības un to nodrošinošo objektu izbūvi;
- reģionālas nozīmes tirdzniecības pakalpojumus Rīgas un Vidzemes reģionu saskarsmē;
- vietējā un starptautiskā tūrisma, izklaides, aktīvās atpūtas un kūrorta pakalpojumus;
- rūpniecību tai paredzētās vietās (ārpus apdzīvojuma centriem).

1.2.2. Galvenie risināmie jautājumi un vajadzības

Lai panāktu stabilu un sekmīgu novada attīstību, ir nepieciešams risināt vispārējās vajadzības - cilvēkresursu attīstības, sociāli un ekoloģiski kvalitatīvas dzīves vides veidošanas, telpiskās jeb ilgtspējīgas attīstības un saimnieciskās attīstības jautājumus:

- labas izglītības attīstība - cilvēku zināšanu un prasmju potenciāla veicināšana, nodrošinot pieejamu un kvalitatīvu izglītību visos līmeņos, radīt augstākās izglītības iespējas teritorijā, paplašināt tālākizglītības, mūžizglītības iespējas, augsti kvalificēta darbaspēka piesaisti darbam novadā;
- atbalstīt ģimeņu veidošanos un dabisko pieaugumu veicinošu apstākļu attīstību;
- attīstīt novada identitāti un īpaši atbalstīt radošo aktivitāti;
- saimnieciski efektīvas, sociāli orientētas pārvaldes attīstība un sabiedrības aktivitātes / līdzdalības veicināšana;
- nodrošināt sabiedrisko atbildību, līdz ar mājokļu un sabiedrisko vietu sakopšanu un labiekārtošanu;
- sekmēt apdzīvojuma daudzveidošanos;
- veicināt apdzīvojuma un sabiedriskā transporta satiksmes telpiski līdzsvarotu attīstību;
- attīstīt ilgtspējīgu, ar Rīgas pilsētu un kaimiņu pašvaldību teritorijām saskaņotu daudzveidīgu daudzcentru apdzīvojuma sistēmu;
- veidot novada attīstību institucionāli labi koordinētā un resursus taupošā darbībā, iespēju robežās piesaistot nepieciešamos līdzekļus caur Eiropas Savienības finansētajiem projektiem un investīcijām (vietējām un ārzemju);
- atbalstīt daudzveidīgu, videi draudzīgu (minimāls piesārņojums un pēc iespējas mazāka vides degradācija) ražošanu;
- izveidot kvalitatīvu satiksmes, sakaru un informācijas tehnoloģiju, enerģijas un vides infrastruktūru, kas nepieciešama straujai un nepārtrauktai attīstībai;
- nodrošināt atvērtu, pieejamu, kvalitatīvu un pievilcīgu lauku vides un pieūdeņu (ūdensmalu) ainavu attīstību;
- veidot labvēlīgu vidi uzņēmējdarbībai tradicionālajās un īpaši – perspektīvajās jomās – uz zināšanām balstītu uzņēmumu un to sadarbības tīklu attīstībai;
- atbalstīt uz zināšanām balstītu modernu tehnoloģiju un inovāciju piesaisti - specializētam un inovatīvam ražošanas un pārstrādes biznesam, kas orientēts uz produkciju ar augstu pievienoto vērtību;
- privātās un pilsoniskās iniciatīvas attīstīšana un veicināšana (darbs ar uzņēmējiem un privātpersonām nevalstiskajām organizācijām, sabiedriskajām organizācijām un interešu grupām), kas ir ilgtspējīgi attīstošas un labklājīgas sabiedrības būtiska sastāvdaļa;
- sadarbība ar Gaujas Nacionālā parka administrāciju nepieciešama kopēju uzdevumu risināšanā - vienoti jāapsaimnieko dabas un kultūrainavu kompleksi, mežu un ūdeņu platības - lai saglabātu zemes vērtības un ainavisko struktūru, kā arī saprātīgi izmantojot atpūtas un tūrisma iespēju attīstības potenciālu;

1.3. Perspektīva

1.3.1. Vizija

SIGULDAS NOVADS 2019.GADĀ:

- Sociāli kvalitatīva dzīves un darba vide, ilgtspējīgas attīstības teritorija ar ciešām Siguldas pilsētas kā reģiona centra un tā lauku apkaimes saiknēm;
- Latvijas „zaļā galvaspilsēta” - teritorija ar reģiona un valsts nozīmes sabiedrisko / administratīvo pakalpojumu infrastruktūru;
- Sigulda kopā ar tās lauku apkaimi - spēcīgi attīstīts atpūtas, sporta, tūrisma, kultūras un kūrorta tīkla centrs, kura uzņēmumi funkcionāli saistīti ar citiem uzņēmumiem ārpus novada teritorijas reģionā, Latvijā un ārvalstīs;
- Saimniecisko aktivitāti veicinoša vide un infrastruktūra investīcijām izglītības, pētījumu, zināšanu ietilpīga biznesa un sporta / atpūtas / tūrisma / kultūras sektoros;
- Ar augstskolām un pakalpojumu, ražošanas uzņēmumiem integrēts pētniecības centrs specializētai, zināšanu ietilpīgai saimniecības attīstībai;
- Siguldas novada un kaimiņu pašvaldību tirdzniecības un sabiedriskā transporta loģistikas centrs.

SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS VĪZIJAS IZVĒRSUMS – POTENCIĀLI RAKSTURĪGĀS SIGULDAS NOVADA PAZĪMES:

Vispārējais profils:

- Siguldas novads – pievilcīga, interesanta, sakopta un daudzveidīga teritorija gan vietējiem iedzīvotājiem, gan viesiem;
- Sigulda – Latvijas „zaļā galvaspilsēta” un tūrisma centrs.

Dzīvesveids:

- Daudzveidīgas iespējas un atbilstoša infrastruktūra iedzīvotāju un viesu aktīvai un pasīvai atpūtai pie dabas;
- Iniciatīvas bagāti, viesmīlīgi vietējie iedzīvotāji;
- Vienojoša sabiedriskā dzīve.

Telpiskā struktūra:

- Novads ar skaidru un līdzsvarotu apdzīvojuma struktūru, kas veicina racionālu resursu izmantošanu un augstu dzīves vides kvalitāti iedzīvotājiem;
- Siguldas pilsēta un novada vēsturiskās apdzīvotās vietas – ciemi kā pamats novada apdzīvojuma struktūrai;
- Sigulda - pilsēta ar vairākiem nelieliem, tematiskiem centriem, kas veidoti saskaņā ar konkrētās teritorijas pamatfunkcijām (piemēram, izglītības un zinātnes centrs, komerccentrs, vēsturiskie kultūras centri, sabiedriskais un tūrisma centrs, sporta, aktīvās atpūtas un jauniešu izklaides centrs);
- Siguldas pilsētai raksturīgas izkoptas koku alejas gar ielu trasēm;
- Ainavu veidošana, atvēršana skatam un saglabāšana;
- Dominē brīvdzīvošana, ar Siguldai raksturīgu būvelementiem veidota apbūve;
- Plašas un viengabalainas atvērtās lauku telpas un meņu teritorijas.

Funkcijas:

- Tūrisma aktivitāšu tīkls novadā, veidojot teritoriāli līdzsvarotu dažādu tūrisma objektu apmeklējumu;

- Tūrisma daudzveidība - dabas tūrisms papildināts ar pakalpojumu sektoru, veicinot aktīvās atpūtas, kultūras un darījumu tūrismu;
- Attīstīts 2 – 3 dienu tūrisms;
- Ziemas sporta centrs, kas ietver lielāko daļu ziemas sporta veidus - kalnu un distanču slēpošana, hokejs u.c.;
- Starptautiska līmeņa sacensības ziemas sporta veidos;
- Citu sporta veidu attīstīšana - basketbols, volejbols, badmintons, teniss u.c.;
- Sporta komplekss Latvijas mēroga sacensībām;
- Aktīvā atpūta, izmantojot novada ūdeņu piedāvājumu - laivošana un makšķerēšana;
- Reģiona nozīmes izglītības, kultūras, mākslas un mūzikas centrs ar senām tradīcijām;
- Raksturīga semināru un konferenču vieta ārpus Rīgas;
- Siguldas novads - vieta augsto tehnoloģiju ražošanai;
- Perspektīva novietne kādai valsts pārvaldes / administratīvo funkciju institūcijai;
- Augstākās izglītības institūcijas novadā (piemēram, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija vai Vidzemes augstskolas filiāle – Tūrisma fakultāte).

Tradīcijas:

- Vienības velobrauciens;
- Starptautiska līmeņa bobsleja un kamaniņu sacensības Siguldas kamaniņu un bobsleja trasē;
- Kalnu slēpošanas sacensības;
- Siguldas novada / pilsētas svētki;
- Opermūzikas svētki;
- Kamermūzikas festivāls „Kremerata Baltica” u.c.

1.3.2. Siguldas novada attīstības mērķi un uzdevumi

MĒRKIS 1 - Dinamiska, pilsoniski ieinteresēta un tradīcijās sakņota sabiedriskā kopdzīve

UZDEVUMI

- 1.1. *Kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana un attīstīšana;*
- 1.2. *Novada un reģiona nozīmes kultūras pasākumu organizēšana;*
- 1.3. *Pastāvīgu novada kopējo sabiedrisko, kultūras un sporta pasākumu norišu attīstīšana, to organizēšanā iesaistot arī novada iedzīvotājus;*
- 1.4. *Sabiedrības informēšana par novadā notiekošajiem pasākumiem;*
- 1.5. *Tradīciju un pievilcīga novada tēla uzturēšana un kopšana;*
- 1.6. *Uzturēt sadarbību ar Gaujas Nacionālā parka administrāciju un Turaidas muzejrezervāta administrāciju kopīgu kultūras, vēstures, aktīvās atpūtas, vides un vides izglītības pasākumu veidošanai;*
- 1.7. *Kultūras materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana.*

MĒRKIS 2 - Novada teritorija – sociāli integrēta, pievilcīga un augstas kvalitātes dzīves telpa

UZDEVUMI

- 2.1. *Dabas un ainaviskās pamatnes saglabāšana un kopšana. Sadarbība ar GNP teritorijas un vērtīgo, jūtīgo objektu apsaimniekošanā;*
- 2.2. *Kvalitatīvas dzīves vides plānošana;*
- 2.3. *Ieguldījumu piesaiste mājokļu kvalitātes paaugstināšanai (modernizēšanai);*
- 2.4. *Jaunu pieejamu un kvalitatīvu mājokļu skaita palielināšana (jaunu ieguldījumu un iedzīvotāju piesaiste);*
- 2.5. *Izstrādāt un realizēt pašvaldības ģimeņu atbalsta politiku;*
- 2.6. *Jauniešu brīvā laika pavadīšanas kvalitātes pilnveide, veidu dažādošana un pieejamības uzlabošana;*
- 2.7. *Novada iedzīvotāju sociālās un veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības nodrošināšana;*
- 2.8. *Nodrošināt vides pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veicināt šīs sociālās grupas integrēšanu sabiedrībā un mazināt sociālo atstumtību;*
- 2.9. *Novada iedzīvotāju sociālās un veselības aprūpes infrastruktūras paplašināšana un izbūve;*
- 2.10. *Bērnu ar īpašām vajadzībām integrācija sabiedrībā un pieejamības pakalpojumiem nodrošināšana.*

MĒRKIS 3 - Kvalitatīva un efektīva satiksmes, publiskās telpas un vides infrastruktūra

UZDEVUMI

- 3.1. *Siguldas novada ielu un ceļu infrastruktūras modernizācija;*
- 3.2. *Autostāvvietu tīkla attīstība pilsētā;*
- 3.3. *Dzelzceļa sabiedriskās satiksmes ar Rīgu attīstības veicināšana;*
- 3.4. *Publisko ārtelpu kvalitātes uzlabošana un ar to saistītās infrastruktūras pilnveidošana;*
- 3.5. *Sabiedriskā transporta tīkla attīstība un sasaiste ar kaimiņu teritorijām;*
- 3.6. *Atbalsts (detālplānojumi, investīciju projektu veicināšana) atpūtas un tūrisma vietu tīkla attīstībai;*

3.7. Inženiertehniskās un vides infrastruktūras sakārtošana un modernizācija.

MĒRKIS 4 - Attīstīta atpūtas un aktīva dzīves veida infrastruktūra

UZDEVUMI

- 4.1. *Sporta infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana;*
- 4.2. *Siguldas novada rehabilitācijas kompleksa attīstība;*
- 4.3. *Aktīvajai atpūtai nepieciešamās servisa infrastruktūras (autostāvvietas, ģērbtuves, tualetes, dušas, kafējnīcas) attīstība;*
- 4.4. *Gājēju ceļu un atpūtas taku tīkla pilnveidošana;*
- 4.5. *Veloceliņu tīkla izbūve;*
- 4.6. *Novada atpūtas / tūrisma infrastruktūras pilnveidošana;*
- 4.7. *Ekotūrisma bāzes infrastruktūras izveide Gaujas senielejā;*
- 4.8. *Dabas izglītības centra izveidošana;*
- 4.9. *Apmešanās un atpūtas vietu tīkla izveide novada teritorijā.*

MĒRKIS 5 - Zināšanu teritorija - sadarbība izglītības, ražošanas un pakalpojumu sasaistē

UZDEVUMI

- 5.1. *Pedagogu piesaistīšana darbam Siguldas novada izglītības iestādēs;*
- 5.2. *Izglītības iestāžu ēku modernizācija un materiāli tehniskās bāzes uzlabošana;*
- 5.3. *Veidot izglītības un interešu centrus, kur varētu nodarboties ar pieaugušo izglītību lauku apvidos;*
- 5.4. *Mūzikas skolas un Mākslu skolas vidējās izglītības programmu akreditācija, paredzot šim nolūkam telpu paplašināšanu un/vai jaunas ēkas būvniecību;*
- 5.5. *Augstskolu un to institūciju attīstība novadā;*
- 5.6. *Uzņēmēju informēšana par investīciju un attīstības iespējām Siguldas novadā.*

MĒRKIS 6 - Daudzfunkcionāla, videi draudzīga saimnieciskā darbība un darba vietas

UZDEVUMI

- 6.1. *Kvalitatīvu un videi draudzīgu pakalpojumu infrastruktūras attīstības veicināšana;*
- 6.2. *Daudzveidīgu amatniecības pakalpojumu veicināšana;*
- 6.3. *Atbalsts augstas kvalitātes pakalpojumu un tehnoloģiski specializētas ražošanas (augsto tehnoloģiju ražotņu izvietojumam) attīstībai novada teritorijā;*
- 6.4. *Veicināt uz vietējiem dabas resursiem balstītas ražošanas attīstību;*
- 6.5. *Atbalsts uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un aktivitāšu dažādošanai – ieguldījumi infrastruktūras attīstībai informācijas, sadzīves pakalpojumu, tūrisma, rekreācijas, kultūras un sporta jomās;*
- 6.6. *Atbalsts, nodokļu atlaides tūrisma un rekreācijas jomā iesaistītajiem;*
- 6.7. *Atbalsts gan tradicionālajai lauksaimniecībai, gan jaunu, netradicionālu lauksaimniecības nozaru attīstībai;*

- 6.8. *Lauksaimniecībā neizmantoto un ainaviski mazvērtīgo zemju apmežošana, ātraudzīgas un energoietilpīgas koksnes audzēšanai;*
- 6.9. *Atbalsts lauku saimniecību attīstībai, kurās paralēli tradicionālajai lauksaimniecībai tiek sniegti tūrisma un rekreācijas pakalpojumi – lauku tūrisms, atpūtas un veselības atjaunošanas pasākumi;*
- 6.10. *Attīstīt subsidētās darba vietas (valsts nodarbinātības programmas ietvaros);*
- 6.11. *Organizēt aktīvās nodarbinātības pasākumus darba meklētājiem.*

MĒRKIS 7⁵ - Ilgtspējīga starptautiskā un vietējā tūrisma komplekss, kas harmonizētu ar vidi, kultūru un vietējo sabiedrību, un dotu papildus labumus novada ekonomiskajai attīstībai, palielinot ienākumus, veicinot nodarbinātību un iedzīvotāju labklājību

UZDEVUMI

- 7.1. *Pilnveidot tūrisma nozarei nepieciešamo infrastruktūru;*
- 7.2. *Novada tūrisma informācijas sistēmas pilnveidošana;*
- 7.3. *Attīstīt daudzveidīgus un konkurētspējīgus Siguldas novada un tuvākās apkārtnes tūrisma produktus, kas saistīti ar novada galvenajiem tūrisma veidiem – dabas, kultūras un aktīvais tūrisms;*
- 7.4. *Paaugstināt esošo tūrisma produktu un pakalpojumu kvalitāti;*
- 7.5. *Veicināt jaunu tūrisma produktu un objektu izveidi;*
- 7.6. *Organizēt tradicionālos un jaunus sporta un kultūras pasākumus Siguldas novadā;*
- 7.7. *Radīt un uzturēt pievilcīgu, atpazīstamu Siguldas novada tēlu ārvalstu un vietējiem tūristiem;*
- 7.8. *Nostiprināt iekšējo un ārējo sadarbību tūrisma jomā.*

⁵ Šis mērķis īpaši akcentē veicamos uzdevumus saistībā ar tūrisma nozares attīstības veicināšanu Siguldas novadā, vairākos gadījumos specifiski papildinot uzdevumus, kas minēti pie citiem mērķiem.

2. RĪCĪBAS 2007-2010

„Rīcības” paredzētas kā resursiem (atbildība, laiks, finanses) nodrošinātu pasākumu jeb veicamo darbu, īstenojamo projektu plāns vidējam - 3 gadu pašvaldības budžeta plānošanas periodam, ņemot vērā, ka rīcības ir regulāri aktualizējamā Siguldas novada Attīstības programmas 2007.-2019.gadam daļa.

Rīcību sadaļa strukturēta tādējādi, ka katram Siguldas novada attīstības mērķim ir pakārtota virkne uzdevumu, zemāk tabulā atspoguļojot pašreiz zināmos īstermiņa un vidēja termiņa pasākumus jeb rīcības, ar ciparu norādot, uz kuru no uzdevumiem tās primāri attiecas. Turklāt izvirzītie uzdevumi tabulās tiek saglabāti pat tajos gadījumos, kad pašreiz nav zināmas konkrētas rīcības, šo uzdevumu izpildes ietvaros. Tas ir darīts ar nolūku, lai labu projektu ideju gadījumos, būtu vieglāk iespējams šos projektus pamatot atbilstību Siguldas novada interesēm, potenciāli tos iekļaujot arī rīcību sadaļā.

Mērķis 2007-2019

1. Dinamiska, pilsoniski ieinteresēta un tradīcijās sakņota sabiedriskā kopdzīve

Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)

1. Kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana un attīstīšana;
2. Novada un reģiona nozīmes kultūras pasākumu organizēšana;
3. Pastāvīgu novada kopējo sabiedrisko, kultūras un sporta pasākumu norišu attīstīšana, to organizēšanā iesaistot arī novada iedzīvotājus;
4. Sabiedrības informēšana par novadā notiekošajiem pasākumiem;
5. Tradīciju un pievilcīga novada tēla uzturēšana un kopšana;
6. Uzturēt sadarbību ar Gaujas Nacionālā parka administrāciju un Turaidas muzejrezervāta administrāciju kopīgu kultūras, vēstures, aktīvās atpūtas, vides un vides izglītības pasākumu veidošanai;
7. Kultūras materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana.

Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

Siguldas pils kompleksa attīstības stratēģijas izstrāde (1)	SND	1	1, 5
Dzeltenās mājas (koka pils) projekta realizācija (1)	SND	2	5
Nurmižu muižas kompleksa attīstības stratēģijas (t.sk. apsaimniekošanas plāna) izstrādāšana (1)	SND	2	1, 5
Mores kauju piemiņas ekspozīcijas pilnveidošana (1)	biedrība „Mores muzejs”, SND	2	1, 5
Krimuldas pilsdrupu kompleksa attīstības stratēģijas izstrāde (1)	GNP, SND	3	5
Kultūras stratēģijas izstrāde (2)	SND	1	1
Kultūras, izglītības un sporta pasākumu plāna izstrāde (3)	SND	4 (ikgadēji)	1
Siguldas novada tēla mārketinga stratēģijas	SND	2	1, 3

Siguldas novada Attīstības programma 2007. - 2019.gadam

izstrāde (4, 5)			
Atpūtas un brīvā laika pakalpojumu attīstības gada un ikmēneša programmas izstrāde vietējai dzīvei, atpūtnieku un ceļotāju piesaistei, izvērtējot apskates objektus un aktivitātes, kurās varētu iesaistīties (4, 6)	SND, GNP, TMR	2, 4	1, 4, 5
Jauna kultūras centra izbūve (7)	SND	3	5

Mērķis 2007-2019			
2. Novada teritorija – sociāli integrēta, pievilcīga un augstas kvalitātes dzīves telpa			
Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)			
1. Dabas un ainaviskās daudzveidības saglabāšana un kopšana. Sadarbība ar GNP teritorijas un vērtīgo, jūtīgo objektu apsaimniekošanā; 2. Kvalitatīvas dzīves vides plānošana; 3. Ieguldījumu piesaiste mājokļu kvalitātes paaugstināšanai (modernizēšanai); 4. Jaunu pieejamu un kvalitatīvu mājokļu skaita palielināšana (jaunu ieguldījumu un iedzīvotāju piesaiste); 5. Izstrādāt un realizēt pašvaldības ģimeņu atbalsta politiku; 6. Jauniešu brīvā laika pavadīšanas kvalitātes pilnveide, veidu dažādošana un pieejamības uzlabošana; 7. Novada iedzīvotāju sociālās un veselības aprūpes kvalitātes un pieejamības nodrošināšana; 8. Nodrošināt vides pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, veicināt šīs sociālās grupas integrēšanu sabiedrībā un mazināt sociālo atstumtību; 9. Novada iedzīvotāju sociālās un veselības aprūpes infrastruktūras paplašināšana un izbūve; 10. Bērnu ar īpašām vajadzībām integrācija sabiedrībā un pieejamības pakalpojumiem nodrošināšana.			
Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

Ūdensmalu pieejamības saglabāšana un kopšana (1)	GNP, SND	4	1, 5
Ainavu apsaimniekošanas projektu izstrāde ainaviski būtiskās vietās (1)	GNP, SND	4	5
Skatu vietu izkopšana (1)	GNP	4	5
Azartspēļu vietu likvidēšana Siguldas novadā (2)	SND	2	1
Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izstrāde apdzīvotuma daudzveidīgai, veselīgai un telpiski līdzsvarotai attīstībai (2)	SND	1	1
Detālpilnojamumu izstrāde teritorijas plānojumā norādītajām teritorijām (2)	SND, privātie	4	1, 4
Jaunu dzīvojamās apbūves teritoriju attīstības gadījumā izvērtēt nepieciešamību projektā paredzēt būves pirmsskolas izglītības iestāžu izveidei (saskaņā ar TIAN)(2)	SND	4	5
Jaunu pirmsskolas mācību iestāžu būvniecībai piesaistīt privātos līdzekļus, veidojot publisko-privāto partnerību (2)	SND	1, 4	5
Izstrādāt priekšlikumus par Siguldai raksturīgajiem būvelementiem un veicināt to izmantošanu jaunajās un	SND	1, 4	5

rekonstruējamās ceļņēs (2)			
Lēmuma pieņemšana par novada domes izvietojumu jaunā, specializētā ēkā vai pielāgojot kādu jau esošu būvi (2)	SND	3	1
Siguldas jaunās pils turpmākās izmantošanas koncepcijas izstrāde un īstenošanas uzsākšana (2)	SND	2	1, 5
Vēsturiskā centra noteikšana un detalizētu apbūves noteikumu izstrāde (2)	SND	1, 2	1
... (3)	SND, privātie	4	4
Publiskās-privātās partnerības projekta „Siguldas māja” realizācija (4)	SND, privātie	2	4
Ģimenes centra attīstība (5)	SND	3	5
Ģimenes vērtību veicināšanas programmas izstrāde (5)	SND	2	1, 2
Sabiedriskā centra izveide Jūdažos (6)	SND	1	1, 2
Mores skolas internāta projekta realizācija, sporta laukuma izbūve un sporta zāles izveide (6)	SND, valsts	2, 3	1, 2
Bērnu un jauniešu interešu centra izveide Peltēs un Siguldā (6)	SND	3	1, 5
Sociālās palīdzības pārvaldes sadarbības turpināšana ar uzņēmējiem, sporta organizācijām un sabiedriskajām organizācijām (7)	SND	4	1, 4
Pakalpojuma „Aprūpe mājās” attīstība piesaistot privāto finansējumu (7)	SND	2, 3	4
Uzlabot vides fizisko pieejamību jaunajās un esošajās sabiedriskajās iestādēs (8)	SND	4	1, 4
Izveidot darba vietas (darbnīcas, <i>siltumnīcas</i> u.c.) cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (kā pašvaldības pasūtījums) (8)	SND	4	5
Paplašināt vai izbūvēt jaunas telpas Sociālās palīdzības pārvaldei (9)	SND	3	5
Pašvaldības dzīvokļu fonda izveide (9)	SND	4	5
Izveidot novada teritorijā ilgstošās aprūpes institūcijas, kuru sniegtie pakalpojumi varēs tikt piedāvāti arī kaimiņu pašvaldībām (9)	SND	3	5
Veco ļaužu pansionāta izveide (9)	SND	3	5
Ciemu sociālās infrastruktūras un pakalpojumu infrastruktūras objektu modernizācija un izbūve (9)	SND	4	5
Realizēt Jūdažu primārās aprūpes centra (ambulance) projektu sabiedriskā centra projekta ietvaros (9)	SND	1	1, 2
Pieaugušo mūziklītbības un pašdarbības kolektīvu darbības veicināšana (9)	SND, privātie	4	5
Nodrošināt izglītības pieejamību novada teritorijā bērniem ar īpašām vajadzībām no pirmsskolas līdz vidusskolai (10)	SND	4	5
Aktivizēt skolas sociālās aprūpes	SND	4	1

nodrošināšanai - bērnu ar īpašām vajadzībām integrācijai sabiedrībā (10)			
--	--	--	--

Mērķis 2007-2019

3. Kvalitatīva un efektīva satiksmes, publiskās telpas un vides infrastruktūra

Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)

1. Siguldas novada ielu un ceļu infrastruktūras modernizācija;
2. Autostāvvietu tīkla attīstība pilsētā;
3. Dzelzceļa sabiedriskās satiksmes ar Rīgu attīstības veicināšana;
4. Publisko ārtelpu kvalitātes uzlabošana un ar to saistītās infrastruktūras pilnveidošana;
5. Sabiedriskā transporta tīkla attīstība un sasaiste ar kaimiņu teritorijām;
6. Atbalsts (detālplānojumi, investīciju projektu veicināšana) atpūtas un tūrisma vietu tīkla attīstībai;
7. Inženiertehniskās un vides infrastruktūras sakārtošana un modernizācija.

Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

Programmas izstrāde un pakāpeniska īstenošana esošo un plānoto ielu un ceļu izbūvei un rekonstrukcijai (1)	SND	3, 4	1, 5
Tranzīta satiksmes reorganizācijas risinājumu izstrāde ap vai cauri Siguldas pilsētai (1)	SND	4	1, 2
Laurenču – Velnalas ceļa sakārtošana (1)	SND	2, 3	1
Autoceļa V85 Jūdaži – Nītaure rekonstrukcija (1)	valsts	2, 3	2
Mālpils ceļa rekonstrukcija un velociņa izbūve līdz Jūdažu pagriezienam (5)	SND, valsts	2, 3	2
Ierosināt autoceļa P8 trasējuma iespējamo maiņu atbilstoši Siguldas novada Teritorijas plānojumā piedāvātajiem risinājumiem (1)	SND	2, 3	1
Pilsētas ielu rekonstrukcija: Šveices iela, Nākotnes iela, Zinātnes iela, Dārza iela, Atbrīvotāju iela (1)	SND	1 - 3	1, 2
Dzelzceļa tuneļa paplašināšana Nītaures ielā (1)	SND	1	1
Drošības pasākumu nodrošināšana uz ceļiem un ielām, kas ved uz izglītības un citām sabiedriskām iestādēm (1)	SND	3	1
Izpētes veikšana par autostāvvietu izvietojuma nepieciešamību un apjomu pie dažāda rakstura funkciju objektiem Siguldas novadā (2)	SND	3	1
Izveidot un veikt autostāvvietu rekonstrukciju Pils ielā un Krimuldā pie	SND	1	1

Siguldas novada Attīstības programma 2007. - 2019.gadam

wagoniņa (7)			
Stāvlaukuma izbūve Pils ielā 16 (2)	SND	2	1
... (3)			
Informācijas zīmju sistēmas pilnveidošana (informācijas stendi, norādes, objektu zīmes u.c.) (4)	SND	4	1
Siguldas dzelzceļa stacijas rekonstrukcija (4)	SND	3	1
Kapličas būvniecība Siguldā (4)	SND	1	1
Ieguldījumu piesaiste sabiedriskās satiksmes infrastruktūras attīstībai (pieejamībai visā novadā) (5)	SND	4	1
... (6)			
Investīciju piesaiste inženiertehniskās infrastruktūras sakārtošanai un uzlabošanai (7)	SND	1	5
Dzeramā ūdens atdzelžošanas stacijas izveide (7)	SIA „Saltavots”	2, 3	3, 4
Kanalizācijas tīklu rekonstrukcija Siguldas pilsētā	SIA „Saltavots”	1	5

Mērķis 2007-2019			
4. Attīstīta atpūtas un aktīva dzīves veida infrastruktūra			
Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)			
1. Sporta infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes pilnveidošana; 2. Siguldas novada rehabilitācijas kompleksa attīstība; 3. Aktīvajai atpūtai nepieciešamās servisa infrastruktūras (autostāvvietas, ģērbtuves, tualetes, dušas, kafejnīcas) attīstība; 4. Gājēju celiņu un atpūtas taku tīkla pilnveidošana; 5. Veloceliņu tīkla izbūve; 6. Novada atpūtas / tūrisma infrastruktūras pilnveidošana; 7. Ekotūrisma bāzes infrastruktūras izveide Gaujas senielejā; 8. Dabas izglītības centra izveidošana; 9. Apmešanās un atpūtas vietu tīkla izveide novada teritorijā.			
Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums
Sporta centra un stadiona izveide, kontekstā ar jaunas skolas celtniecību (1)	SND	3	1, 5
Baseina izbūve (6)	Privātie, SND	3	5
Reģionālas nozīmes veselības, sociālās rehabilitācijas, atpūtas un sporta centra izveide (2)	Privātie, valsts	2, 3	2, 4
... (3)			
Atvieglot gājēju un riteņbraucēju kustību Turaidas virzienā, izbūvējot jaunu gājēju / velosipēdistu tiltu, vai arī paplašinot esošo tiltu pār Gauju, pielāgojot to gājēju / velosipēdistu prasībām (4, 5)	valsts	2, 3	2, 3
Gājēju ielas izveides risinājumu meklēšana Siguldā (4)	SND	2	1, 5
Atpūtas taku attīstība Siguldā apus Gaujai (4)	GNP, SND	2, 4	1, 5
Izveidot veloceliņus galvenajos tūristu plūsmas virzienos – no stacijas laukuma uz Turaidu, Kaķīškalnu, Jūdažiem un Ķipariem (5)	SND, valsts	2, 3	5
Velo maršruta Sigulda – Nurmīpi - Līgatne izveidošana (5)	SND, valsts	2, 3	2
Velo maršruta Sigulda – More - Mālpils – Allāpi – Sigulda izveidošana (5)	SND, valsts	2, 3	2
Izveidot pludmales un peldvietas pie novada teritorijā esošajām ūdenstilpēm (6)	SND	2, 3	5
Veidot pludmales volejbola laukumus	Privātie,	2, 3	1, 4

Siguldas novada Attīstības programma 2007. - 2019.gadam

ūdenstilpju tuvumā (6)	SND		
Slidotavas izveide Siguldas pilsētā (6)	Privātie, SND	2	1, 4
Attīstīt atpūtas zonas pie Jūdažu ezera (6)	SND	2, 3	5
Autovilcieniņa projekta starp Siguldu un Turaidu attīstība (6)	SND	3	4
Slēpošanas (slaloma un distanču) trašu labiekārtošana (6)	privātie	4	4
Attīstīt transporta iespējas pāri Gaujas upei (pasażieru un velosipēdistu prāmis / pārceltuve) Siguldas pilsētas teritorijā (6)	SND	2, 3	1, 4
Koncepcijas izstrāde jaunam trošu ceļam (6)	SND	3	1, 3
Vietas rezervācija mazo lidmašīnu nolaišanās laukumam (6)	SND	1	1
Gaujas NP apmeklētāju centra rekonstrukcijas pabeigšana Siguldā (7)	GNP	2	2
Gūtmaņa alas teritorijas labiekārtojuma izbūve un rekonstrukcija (7)	GNP	1	2
Informācijas bukleta izdošana (7)	SND	4	1
Mācību un praktisko nodarbību telpu izveidošana (8)	GNP	2	2
Nakšņošanas un ēdināšanas telpu izveidošana (8)	GNP	2	2
Gājēju celiņu izveidošana un Baznīcas ielas rekonstrukcija (8)	GNP	2	2
Izziņas takas izveidošana ar atpūtas vietām un skatu platformu (8)	GNP	2	2
... (9)			

Mērķis 2007-2019			
5. Zināšanu teritorija - sadarbība izglītības, ražošanas un pakalpojumu sasaistē			
Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogu piesaistīšana darbam Siguldas novada izglītības iestādēs; 2. Izglītības iestāžu ēku modernizācija un materiāli tehniskās bāzes uzlabošana; 3. Veidot izglītības un interešu centrus, kur varētu nodarboties ar pieaugušo izglītību lauku apvidos; 4. Mūzikas skolas un Mākslu skolas vidējās izglītības programmas akreditācija, paredzot šim nolūkam telpu paplašināšanu un/vai jaunas ēkas būvniecību; 5. Augstskolu un to institūciju attīstība novadā; 6. Uzņēmēju informēšana par investīciju un attīstības iespējām Siguldas novadā. 			
Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

Mājokļu piedāvājuma (programmas vai rīcības plāna) izstrāde pedagogu piesaistīšanai (1)	SND	2	1
Jaunas Siguldas ģimnāzijas ēkas izbūve (2)	SND	3	5
Sporta laukuma (stadiona) izveide pie 1.pamatskolas (2)	SND	3	1
Sporta zāles izveide 2.vidduskolā (2)	SND	3	1, 2
Sporta laukuma (stadiona) paplašināšana pie 2.pamatskolas (2)	SND	3	1
Sporta skolas kompleksa modernizācija (2)	SND	2, 3	1, 2
Izglītības stratēģijas izstrāde (3)	SND	1	1
Bibliotēku nodrošināšana ar mūsdienīgu aprīkojumu, informācijas tehnoloģijām, un regulāra fondu materiālu atjaunošana(3)	SND	4	5
... (4)			
... (5)			
Informācijas par investīciju objektiem un vietām (t.sk. zemes gabaliem) izstrāde un izvietošana novada pašvaldības mājas lapā (6)	SND	2, 4	1

Mērķis 2007-2019

6. Daudzfunkcionāla, videi draudzīga saimnieciskā darbība un darba vietas

Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)

1. Kvalitatīvu un videi draudzīgu pakalpojumu infrastruktūras attīstības veicināšana;
2. Daudzveidīgu amatniecības pakalpojumu veicināšana;
3. Atbalsts augstas kvalitātes pakalpojumu un tehnoloģiski specializētas ražošanas (augsto tehnoloģiju ražotņu izvietojumam) attīstībai novada teritorijā;
4. Veicināt uz vietējiem dabas resursiem balstītas ražošanas attīstību;
5. Atbalsts uzņēmējdarbības vides pilnveidošanai un aktivitāšu dažādošanai – ieguldījumi infrastruktūras attīstībai informācijas, sadzīves pakalpojumu, tūrisma, rekreācijas, sporta, kultūras un izglītības jomās;
6. Atbalsts, nodokļu atlaides tūrisma un rekreācijas jomā iesaistītajiem;
7. Atbalsts gan tradicionālajai lauksaimniecībai, gan jaunu, netradicionālu lauksaimniecības nozaru attīstībai;
8. Lauksaimniecībā neizmantoto un ainaviski mazvērtīgo zemju apmežošanas, ātraudzīgas un energoietilpīgas koksnes audzēšanai;
9. Atbalsts lauku saimniecību attīstībai, kurās paralēli tradicionālajai lauksaimniecībai tiek sniegti tūrisma un rekreācijas pakalpojumi – lauku tūrisms, atpūtas un veselības atjaunošanas pasākumi;
10. Attīstīt subsidētās darba vietas (valsts nodarbinātības programmas ietvaros);
11. Organizēt aktīvās nodarbinātības pasākumus darba meklētājiem.

Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

... (1)			
Amatnieku darbnīcu un tirgotavu izveide (2)	Privātie	2, 3	5
... (3)			
... (4)			
Pašvaldības dalība publiskās-privātās partnerības projektos (5)	SND	4	5
... (6)			
... (7)			
... (8)			
... (9)			
... (10)			
... (11)			

Mērķis 2007-2019

7. Ilgtspējīga starptautiskā un vietējā tūrisma komplekss, kas harmonizētu ar vidi, kultūru un vietējo sabiedrību, un dotu papildus labumus novada ekonomiskajai attīstībai, palielinot ienākumus, veicinot nodarbinātību un iedzīvotāju labklājību

Uzdevumi (pastāvīgie, ilgtermiņa -2019, tuvākie -2010)

1. Pilnveidot tūrisma nozarei nepieciešamo infrastruktūru;
2. Novada tūrisma informācijas sistēmas pilnveidošana;
3. Attīstīt daudzveidīgus un konkurētspējīgus Siguldas novada un tuvākās apkārtnes tūrisma produktus, kas saistīti ar novada galvenajiem tūrisma veidiem – dabas, kultūras un aktīvais tūrisms;
4. Paaugstināt esošo tūrisma produktu un pakalpojumu kvalitāti;
5. Veicināt jaunu tūrisma produktu un objektu izveidi;
6. Organizēt tradicionālos un jaunus sporta un kultūras pasākumus Siguldas novadā;
7. Radīt un uzturēt pievilcīgu, atpazīstamu Siguldas novada tēlu ārvalstu un vietējiem tūristiem;
8. Nostiprināt iekšējo un ārējo sadarbību tūrisma jomā.

Pasākumi (darbi, projekti) 2007-2010	Atbildīgais	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
		1-uzsākt tūlīt 2-tuv.laikā (0-1 gadi) 3-tāl.persp (1-3 gadi) 4-pastāvīgi	0-finansējums nav paredzēts 1- novada budžets 2-LR fondi 3-ES fondi 4-privāti līdzekļi 5-jaukts līdzfinansējums

Skatu vietu izkopšana (1)	GNP	4	5
Siguldas novada TIC tīkla izveide: jauna TIC ēka Siguldas pilsētā, TIC centra filiāle Morē, informācijas punkts ārpus centriem – autobraucējiem (1)	SND	3	1, 5
Izvietot velosipēdu novietnes pie jaunās TIC ēkas un citās sabiedriskās vietās (1)	SND, privātie, SRTB	4	1, 5
Marķēt izstrādātos velosipēdistu un kājnieku maršrutus (1)	SND	2	1
Turaidas – Siguldas velo un kājnieku ceļiņu izveide/sakārtošana (1)	SND, valsts	2	5
Sliežu funikuliera būvniecība starp gaisa tramvaja pieturu Siguldas pilsētas pusē un Gaujas tiltu (1)	SND	3	1, 3
Uzstādīt informācijas standus uz Vidzemes šosejas, pie Tūrisma informācijas centra un citās stratēģiskās, ar tūristu plūsmu saistītās vietās(1, 2)	SND	1, 4	1
Tūristu autobusu stāvlaukumu izveide un apstāšanās vietu ierīkošana (1)	SND	1, 2	1
Sabiedrisko tualetu tīkla izveide, t.sk. atbilstošu saistošo noteikumu izstrāde (1)	SND	1, 2	1, 4
Siguldas novada un apkārtnes (reģiona) tūrisma mājas lapas attīstīšana un pilnveidošana (2)	SND	4	1
Interaktīvās kartes izveidošana un	SND	4	1

Siguldas novada Attīstības programma 2007. - 2019.gadam

uzturēšana (2)			
Veidot Siguldas novada tūrisma tēla produktus, akcentējot iespējamo aktivitāšu dažādību (3)	SND, privātie	4	5
Veidot konkrētus vienas un vairāku dienu piedāvājumus – ekskursijas, velosipēdistu un kājnieku maršrutus, un tūrisma produktus, kuros apvienoti dažādi tūrisma veidi (3)	SND, privātie	4	5
Attīstīt starpsezonu tūrisma produktus un pakalpojumu piedāvājumu – pasākumi, konferences un semināri (3)	SND, privātie	4	5
Organizēt seminārus un pieredzes apmaiņas braucienus par tūrisma produktu attīstību un to kvalitātes celšanu (4, 5, 8)	SRTB, privātie	4	5
Organizēt balvu / sertifikātu pasniegšanu par kvalitatīvu tūrisma produktu izveidi / pakalpojumu sniegšanu (4, 5)	SRTB, privātie, SND	4	5
Kultūras, izglītības un sporta pasākumu plāna izstrāde (6)	SND	4 (ikgadēji)	1
Siguldas novada mārketinga stratēģijas izstrāde (7)	SND	2	1, 3
Veikt tūrisma tirgus pētījumus, nosakot esošos un potenciālos tūristus Siguldas novadā, viņu prioritātes, vajadzības un uzvedību (7)	SND	4	1
Izstrādāt informatīvos materiālus par tūrisma iespējām un tūrisma produktiem Siguldas novadā un apkārtnē (7)	SND, SRTB	4	1, 5
Izplatīt informatīvos materiālus esošajos un perspektīvajos tūrisma tirgos, uzmanību vēršot uz to potenciālo tūristu, kurš par Siguldu vēl neko nezina (7)	SND, SRTB, privātie	4	1, 5
Iekļaut Siguldas novada tūrisma produktus kopējā Vidzemes, Latvijas un Baltijas tūrisma piedāvājumā (7)	SND, SRTB	4	1, 5
Organizēt sadarbību ar vietējiem un ārzemju masu saziņas līdzekļiem, sniedzot informāciju par tūrisma iespējām Siguldas novadā un par notiekošajiem pasākumiem (7)	SND, SRTB	4	1, 5
Veicināt sabiedriskā un privātā sektora, kā arī citu organizāciju, kas saistītas ar tūrisma nozari Siguldas novadā, koordinētu darbību un regulāru informācijas apmaiņu (8)	SRTB, SND	4	5
Veicināt ārējo sadarbību ar citām Latvijas tūrisma organizācijām (8)	SND	4	1
Attīstīt sadarbību ar Siguldas sadraudzības pilsētām (8)	SND	4	1
Paaugstināt tūrisma sektorā strādājošo kvalifikāciju, organizējot apmācības un pieredzes apmaiņas pasākumus (8)	SRTB, privātie	4	5

3. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANA UN PĀRRAUDZĪBA

Priekšnosacījumi

Attīstības programmas īstenošana ir paredzēta atbilstoši noteiktajiem mērķiem, kā arī attīstības programmā noteiktiem uzdevumiem, veicot konkrētus pasākumus (rīcības), kas ir konkrēti definētas darbības tuvākajos 3 gados, un šajā periodā nodrošināmas ar pašvaldības un partneru resursiem.

Siguldas novada Attīstības programmā noteiktie mērķi, uzdevumi un rīcības ir savstarpēji prioretizējami atbilstoši pašvaldības interesēm un aktuālajām vajadzībām. Siguldas novada domei ir tiesības lemt par rīcību sadaļā minēto pasākumu īstenošanas secību un termiņu pārskatīšanu.

Attīstības programmas īstenošana ir iespējama apvienojot pašvaldības resursus un efektīvi sadarbojoties savā starpā, sadarbojoties ar valsts institūcijām un citām pašvaldībām, ar nevalstisko sektoru un uzņēmējiem. Sekmīgi īstenojot šo programmu, Siguldas novads stiprināsies kā ilgtspējīgas attīstības un konkurētspējīga teritorija ar līdzsvaroti attīstītu un kvalitatīvu dzīves vidi.

Kārtība

Attīstības programmas ievērošanas pārraudzība ir Siguldas novada domes kompetencē.

Siguldas novada Attīstības programmas ievērošanas uzraudzību Siguldas novada dome uzdevumā nodrošina Attīstības komiteja vai cita līdzvērtīgas kompetences institūcija.

Lai nodrošinātu regulāru Attīstības programmas īstenošanas uzraudzību, Siguldas novada dome Attīstības komiteja vai tās nozīmēta persona katru gadu līdz septembrim sagatavo Pārskatu (ziņojumu) par novada Attīstības programmas īstenošanu.

Pārskatā ietilpst:

- Atzinumi par Attīstības programmas ietekmi un pasākumu īstenošanu;
- Ieteikumi par nepieciešamajām izmaiņām Attīstības programmas „Rīcībās”;
- Ieteikumi novada budžeta veidošanai, lai nodrošinātu plānoto pasākumu īstenošanu priekšlikumus par uzdevumiem un nepieciešamajām rīcībām Teritorijas plānojuma īstenošanai.

Siguldas novada dome apstiprina uzdevumus un rīcības Attīstības programmas īstenošanai nākošajam uzraudzības periodam.

Izstrādājot jaunu Siguldas novada Attīstības programmu vai veicot grozījumus esošajā Attīstības programmā, ir jāievēro likuma „Par Pašvaldībām” 61.¹ un 61.² pantā noteiktās prasības par nepieciešamību rīkot publisko apspriešanu, kuras ilgums nedrīkst būt mazāks par trim nedēļām. Attiecīgā publiskā apspriešana rīkojama, pamatojoties uz atbilstoša Siguldas novada domes lēmuma. Pēc publiskās apspriešanas beigām pašvaldībai ir pienākums apkopot paustos viedokļus un publicēt vietējā laikrakstā informatīvu ziņojumu (kopsavilkumu) par apspriešanas rezultātiem. Attiecīgi vietējā laikrakstā ir jāpublicē novada domes pieņemtais lēmums, kurā izmantoti publiskās apspriešanas rezultāti.

4. VADLĪNIJAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM

- 1) Plānot novadā skaidru un līdzsvarotu apdzīvojuma struktūru, kas balstīta uz Siguldas pilsētu kā novada un reģionālo centru, un novada vēsturiskajām apdzīvotajām vietām.
- 2) Pieļaut Siguldas pilsētas teritorijas paplašināšanu un jaunas apbūves attīstību Vidzemes šosejas labajā pusē, rūpīgi izvērtējot šīs teritorijas lielumu un funkcionālo sadalījumu, lai perspektīvā tajā būtu nodrošināta kvalitatīvu dzīves un saimnieciskās darbības vide.
- 3) Plānot dzīvojamo teritoriju prioritāru attīstīšanu esošajos apdzīvojuma centros un ap tiem.
- 4) Jaunu apbūves teritoriju laukos veidošanās gadījumā izvērtēt iespējas plānot apbūvi puduru veidā, lai tiktu saglabāti plašāki vienlaidus lauku ainavu un mežu nogabali, un efektīvāk varētu tikt izmantotas inženierkomunikācijas.
- 5) Iestrādāt Teritorijas plānojumā risinājumus, kas akcentētu Siguldu kā pilsētu ar vairākiem nelieliem, tematiskiem centriem (piemēram, izglītības un zinātnes centrs, komerccentrs, vēsturiskie kultūras centri, sabiedriskais un tūrisma centrs, sporta, aktīvās atpūtas un jauniešu izklaides centrs).
- 6) Izvērtēt iespējas noteikt atšķirīgus, specifiskus teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus Siguldas pilsētas teritorijā starp dzelzceļu un Gauju (pieļaujot šo plašo teritoriju zonēt arī smalkāk atbilstoši tās funkcionālajam raksturam un vērtībai), kas arī perspektīvā noteikti būs galvenā Siguldas viesu apmeklētā teritorija. Tādējādi tā raksturoties ar daudz lielāku uzsvāri uz viesu (t.sk. tūristu) vajadzībām nekā citos pilsētas rajonos un novada apdzīvojuma centros.
- 7) Neparedzēt augstu, liela apjoma apbūvi pilsētas pašreizējā centrā.
- 8) Atļaujot rekonstrukciju vai jaunas apbūves veidošanu esošās privātmāju teritorijās, pieļaut tikai brīvdzīvokļu ēku celtniecību, kuru apjoms, blīvums un augstums ir atbilstošs konkrētās apkaimes raksturam un kuru izmantošanas veids neatšķiras no blakus esošajiem īpašumiem.
- 9) Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietvert nosacījumus, lai sabiedrisko un tūrisma objektu projektos tiktu ietvertas arī publiski pieejamas tualetes un stāvlaukumi.
- 10) Izvērtēt esošās ražošanas teritorijas un paredzēt ražošanas zonu paplašināšanos vai jaunu veidošanos tikai ārpus esošiem apdzīvojuma centriem.
- 11) Noteikt maksimālo perspektīvās attīstības teritoriju vēsturiskajām industriālajām teritorijām Beites un Lauku ielas apkaimē Siguldā.
- 12) Neparedzēt jaunu ražošanas objektu būvniecību zonā starp Vidzemes šoseju un Lauku – Ventas ielām, transformējot šo teritoriju primāri par komercdarbības zonu.
- 13) Apbūves teritoriju paredzēšanas gadījumā prioritāte dodama pašreizējām vai potenciālajām degradētajām teritorijām, lai veicinātu to revitalizāciju un izvairītos no dabas teritoriju apbūvēšanas.
- 14) Veicot teritorijas plānošanu, ievērot ainaviski vērtīgās novada teritorijas kā būtisku resursu tūrisma un rekreācijas nozares attīstībai, un kvalitatīvai dzīves vides veidošanai.
- 15) Iespēju robežās paredzēt saglabāt plašus un vienotus atvērtās lauku telpas vai mežu nogabalus novada teritorijā.
- 16) Saglabāt lauksaimniecības zemes plašos nogabalos kā ainavisku vērtību un kā teritorijas „zaļo zonu” struktūru.
- 17) Skaidri jādefinē teritorijas izmantošana, it īpaši Vidzemes šosejai pieguļošajās teritorijās, lai izvairītos no konflikta starp ražošanas un sabiedriskas rakstura funkciju būvēm.
- 18) Paredzēt tūrisma un rekreācijas objektu un tos papildinošā labiekārtojuma attīstību Gaujas senielejā, ciktāl tas nav pretrunā ar Gaujas nacionālā parka apsaimniekošanas noteikumiem un likumam „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”.
- 19) Siguldas pilsētā ievērot esošo siltumapgādes shēmu, paredzot pieslēgt centralizētai siltumapgādei visus jaunus objektus, kas atrodas šīs shēmas aptvertajā zonā.

- 20) Paredzēt galvenās trases maģistrālo kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu attīstībai. Visa veida jauno apbūvi Siguldā (tai skaitā arī plānotajā Siguldas pilsētas teritorijā) jāparedz pieslēgt pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Lorupē.
- 21) Jāparedz teritorijas kapu attīstībai Siguldā.
- 22) Plānojot satiksmes infrastruktūras attīstību, ņemt vērā Siguldas kā „zaļās pilsētas” attīstības vīziju, prioritāti piešķirot gājējiem, velosipēdistiem un videi draudzīgāko transporta veidu attīstībai kā arī drošas satiksmes organizēšanai kopumā.
- 23) Jāpiedāvā tranzīta satiksmes reorganizācijas risinājumi gan attiecībā uz Vidzemes šosejas rekonstrukcijas vai Siguldas apvedceļa izbūves iespējamību, gan citiem valsts autoceļiem. Izvērtēt iespējas pārkārot P8 maršrutu, novirzot esošo tranzīta satiksmi pa Šveices vai Blaumaņa ielām.
- 24) Paredzēt divlīmeņu dzelzceļa šķērsojumu Blaumaņa ielā.
- 25) Piedāvāt transporta kustības reorganizācijas shēmu, veidojot vienvirziena ielas un iekārtojot stāvlaukumus.
- 26) Paredzēt iespējas gājēju ielas izveidei Pils ielas posmā.
- 27) Pilsētā plānojams vienots un pietiekami blīvs veloceļu tīkls, kurš būtu savienots ar veloceļu sistēmu pārējā novada teritorijā.
- 28) Paredzēt jaunu novietni plānotajai Siguldas ģimnāzijas ēkai ar tai piekļaujošos sporta kompleksu (t.sk. stadions) 8-10 ha platībā.
- 29) Jaunbūvējamajam pansionātam izvēlēties ainavisku vietu, kas atrastos ārpus pilsētas centra, bet ir nodrošināta vai potenciāli ērti nodrošināma ar sabiedrisko transportu.
- 30) Karsta izplatības zonās nepieļaut blīvu būvniecību.

PIELIKUMS

APTAUJAS ANKETA SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAI

Siguldas novads ir ievziedi pavasarī, lapkritis rudenī, unikālās dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, stratēģiski izdevīgs novietojums Latvijas centrā, tuvu galvaspilsētai Rīgai. Šo faktoru veiksmīga izmantošana sekmējusi Siguldas novada tēla atpazīstamību Latvijā un ārpus tās.

Siguldas novada veiksmīgai turpmākai attīstībai 2006. gadā ir uzsākts darbs pie Siguldas novada jaunā attīstības plāna nākamajiem 12 gadiem. Šajā procesā svarīga ir Siguldas novada iedzīvotāju un viesu iesaistīšanās. Lai uzzinātu Jūsu domas par Siguldas novadu šodien un nākotnē, lūdzam Jūs atbildēt uz sekojošiem jautājumiem:

1.Kādas, jūsuprāt, ir trīs nozīmīgākās Siguldas novada priekšrocības attīstības veicināšanai?

Dabas vērtības

Senā vēsture un kultūrvēsturiskais mantojums

Izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums un attālums līdz Rīgai

Tūrisma un atpūtas iespējas dažādos gadalaikos

Kultūras tradīcijas

Citas /kādas?/

2.Kāds ir Siguldas novada lielākais trūkums attīstības nodrošināšanai?

Nesakārtota ceļu infrastruktūra

Dabas un kultūrvēsturisko objektu nesakoptība

Nepietiekamais tūrisma objektu nodrošinājums ar atbilstošu infrastruktūru

Cits /kāds?/

3.Kādas, jūsuprāt, ir trīs nozīmīgākās Siguldas novada dabas vērtības?

Gauja un tās senleja

Smilšakmens alas, klintis un gravas

Meži

Upes un ezeri

Parki

Citas /kādas?/

4.Kas Siguldas novadā Jūs uztrauc? Sakārtojiet, lūdzu, prioritārā secībā!

Vides kvalitāte (troksnis, gaisa un ūdens kvalitāte u.c.)

Demogrāfiskā situācija

Darba iespējas

Ceļu infrastruktūra

- Satiksmes nodrošinājums
- Haotiski izkārtota mājokļu apbūve
- Siguldas novada domes darbība
- Sociālā sfēra
- Cits /kas?/

5. Kādi varētu būt trīs vēlamie Siguldas novada attīstības virzieni?

- Tūrisms un ar to saistītie pakalpojumi
- Sports, aktīvā atpūta un izklaide
- Kultūra
- Ražošana
- Lauksaimniecība
- Cits /kādi?/

6. Kāda varētu būt Siguldas novada loma nākotnē?

- Kā tūrisma, aktīvās atpūtas un izklaides centrs
- Kā ziemas sporta centrs
- Kā kultūras un mākslas centrs
- Kā biznesa centrs
- Kā izglītības centrs
- Rīgas „guļamrajons”
- Cita /kāda?/

7. Kādas kultūras, atpūtas un izklaides iespējas Jūs gribētu redzēt Siguldas novadā?

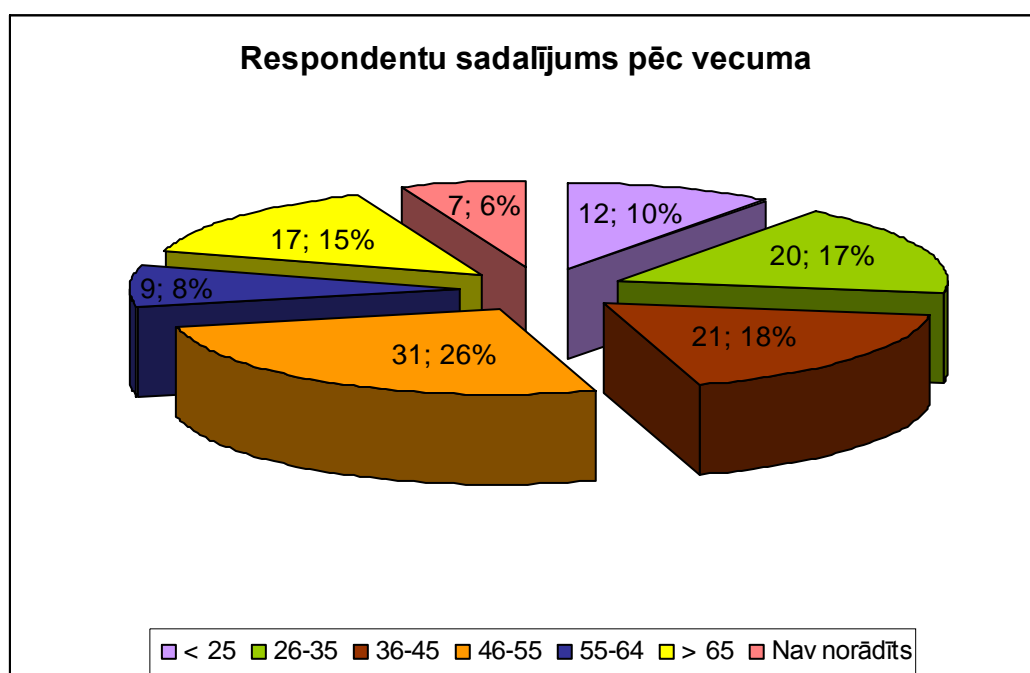
- Kultūras centrs
- Brīvdabas kinoteātris
- „Zaļais” tirgus (lauksaimniecības produktu tirgus)
- Ūdensatrakciju parks
- Multifunkcionāla sporta halle
- Citas /kādas?/

Jūsu vecums

Jūsu nodarbošanās

APTAUJAS (2006.GADA 13.-23.OKTOBRIS) PAR SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBU KOPSAVILKUMS

Laikā no 2006.g. 13. – 23.oktobrim tika veikta Siguldas novada iedzīvotāju anketēšanu, lai noskaidrotu iedzīvotāju domas par novada attīstību. Aptaujas anketas tika izvietotas izstādes „Siguldas novada uzņēmējdarbību ražojumu un sniegto pakalpojumu izstāde” laikā, 2006.g. 13. – 14.oktobrī. 19.10 aptaujas anketas tika izvietotas Siguldas novada iedzīvotāju pasta kastēs, tās bija iespējams nodot aizpildītā veidā Siguldas novada domes, Siguldas pagasta administrācijas, Mores pagasta administrācijas un abonēšanas centra „Diena” telpās. Uz aptaujas anketas jautājumiem atbildēja 116 iedzīvotāji visās vecuma grupās, no 15 līdz 81 gada vecumam.

Respondenti nodarbojās dažādās jomās:

Pakalpojumu sfēra	17
Ražošana	6
Medicīna, izglītība	19
Administrācija	14
Pārvalde	15
Skolēni, studenti	7
Pensionāri	16
Cits	11
Nav norādīts	12

KOPSAVILKUMS PAR APTAUJAS ANKETU ATBILŽU VARIANTIEM ATSEVIŠĶI

Uz visiem aptaujas anketas jautājumiem bija dota iespēja izvēlēties vairākus atbilžu variantus, kā arī dot savu personīgo atbildes variantu. Līdz ar to, kopējo atbilžu skaits uz vienu jautājumu pārsniedz respondentu skaitu, sastādot vairāk par 100%.

Par lielāko priekšrocību Siguldas novada attīstības veicināšanai Siguldas iedzīvotāji uzskata dabas vērtības novada teritorijā. To par atbildi izvēlējušies 96 iedzīvotāji jeb 83% respondentu. Kā otra lielākā priekšrocība tiek minēts izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums un attālums līdz Rīgai, trešajā vietā – tūrisma un atpūtas iespējas dažādos gadalaikos. Pie atbilžu varianta „cits” tiek minēts: kvalificētu kadru klātbūtne novada teritorijā, izglītoti un aktīvi cilvēki un novada unikalitāte salīdzinājumā ar citām Latvijas vietām.

Jautājumā par Siguldas novada lielāko trūkumu attīstības nodrošināšanai siguldiešu domas dalās starp nesakārtotu ceļu infrastruktūru (uzskata 60 iedzīvotāji jeb 51% respondentu) un nepietiekamu tūrisma objektu nodrošinājumu ar atbilstošu infrastruktūru (55 iedzīvotāji jeb 49% respondentu). Kā galvenais nesakārtotās ceļu infrastruktūras trūkums tiek minēts nepieciešamība pēc ietvju un velosipēdistu celiņiem. Vairākās aptaujas anketās tiek minēta konkrēta Siguldas pilsētas iela (Lāčplēša iela), kas ved uz poliklīniku, un kurai steidzami būtu nepieciešami uzlabojumi. Tiek minēts arī nepietiekamais sabiedriskā transporta nodrošinājums, īpaši brīvdienās. Pie atbilžu varianta „cits” vairākkārt tiek minēts sabiedriskās tualetes trūkums, neizkoptās ceļu nomales – latvāņu audzes, ūdens kvalitāte. Pie sadzīviskiem trūkumiem tiek minēts arī apgaismojuma trūkums pilsētā un novadā. Uzsvērts tiek apstākļi, ka tūristiem nav ar ko nodarboties sliktos laika apstākļos un vakara stundās, netiek plānota tūrisma plūsmas regulēšana, trūkst informācijas, novitātes, svaigas idejas, arī ilgtermiņa tūrisma politikas. Interesanta ir atbilde, kur kā trūkums tiek minēts „Siguldas iedzīvotāju iedomība, uzpūtība, nesabiedriskums, narcisms”.

Par Siguldas novada nozīmīgāko dabas vērtību Siguldas novada iedzīvotāji uzskata Gauju un tās senieleju (114 iedzīvotāji jeb 98% respondentu), otrajā vietā – smilšakmens alas un klintis, trešajā vietā – parki. Kā citas nozīmīgas dabas vērtības tiek minētas: dabas dotās atpūtas iespējas, ar celtniecību nesabojāta vide, zaļā zona, Dainu kalns, Līvkalns, Daudas ūdenskritums, Raganas katls, u.c.

Jautājumā par to, kas visvairāk uztrauc Siguldas novada iedzīvotājus, atbilžu varianti bija jāsakārto prioritārā secībā. Veidojot kopsavilkumu, es skaitīju tās atbildes, kuras visvairāk gadījumos bija minētas pirmajā vietā. Līdz ar to, visvairāk Siguldas novada iedzīvotājus uztrauc darba iespējas (30 atbildes), ceļu infrastruktūra (27 atbildes) un ūdens kvalitāte (24 atbildes). Jāpiezīmē, ka aptaujas anketās, kā atbilžu variants bija dots „vides kvalitāte”, neizdalot to pa atsevišķiem veidiem. Taču iedzīvotāji atkārtoti izcēla tieši dzeramā ūdens kvalitāti, tādēļ, apkopojot aptaujas anketas, es nolēmu ūdens kvalitāti skaitīt kā atsevišķu atbildes variantu. Siguldas novada iedzīvotājus uztrauc arī: straujā apbūves attīstība, kas perspektīvā draud pārvērst Siguldas novadu par Rīgas „guļamrajonu”; katastrofālā mežu izciršana; veco ļaužu pansionāta trūkums; piemērotu apsaimniekotāju trūkums daudzdzīvokļu namos; likteņa varā pamestie suņi

un kaķi. Aptaujas anketās tiek minēta nepieciešamība vairāk pievērst uzmanības jaunatnes audzināšanai un izglītībai, tiek sniegts konkrēts rīcības modelis. Tiek pausts uzskats par Siguldas novada uzņēmēju pārāk lielo ietekmi uz novada attīstību, kā arī minēts, ka iedzīvotāji nav pietiekami informēti par pašvaldības plāniem.

Siguldas novada iedzīvotājus vismazāk uztrauc sociālā sfēra un demogrāfiskā situācija.

Par vēlamāko Siguldas novada attīstības virzienu siguldieši uzskata jau tradicionāli izveidojušos tūrisma un ar to saistīto pakalpojumu sfēru (104 atbildes jeb 90% respondentu), kā arī sportu, aktīvo atpūtu un izklaidi, un kultūru. Interesanti, ka relatīvi daudz iedzīvotāju kā attīstības virzienu vēlas arī ražošanu (53 atbildes jeb 46% respondentu), kas tiek pamatots ar iespējamu lielāku IKP pienesumu novadam. Kā citi attīstības virzieni tiek minēti IT nozare un izglītība.

Nākotnē Siguldas novada iedzīvotāji redz novadu kā tūrisma, aktīvās atpūtas un izklaides centru (97 atbildes jeb 84% respondentu), kā kultūras un mākslas centru, kā ziemas sporta centru. Ievērojami mazāk (15 atbildes jeb 13% respondentu) vēlas Siguldas novada lomu nākotnē redzēt kā Rīgas „guļamrajonu”.

Siguldas novada iedzīvotāju uzskati par to, kādas kultūras, atpūtas un izklaides iespējas nākotnē vēlētos redzēt novada teritorijā ir dažādas un atšķirīgas. Tomēr visvairāk no piedāvātajiem atbilžu variantiem tiek izvēlēta kultūras centrs (68 atbildes jeb 59% respondentu) un multifunkcionālā sporta halle (66 atbildes jeb 57% respondentu). Iespējams tas saistīts ar to, ka ideja par šādu celtni nepieciešamību ir parādījusies publiski jau iepriekš. Kā „cita” atbilde ievērojami daudz tiek minēts peldbaseins. Iedzīvotāji vēlas arī zooloģisko un botānisko dārzu, sanatoriju, koncertzāli un bibliotēku. Jauniešu vecuma grupā vienlīdz daudz tiek izvēlētas atbildes: multifunkcionālā sporta halle, ūdensatrakciju parks, brīvdabas kinoteātris. Ievērojamu atbalstu visās vecuma grupās ir guvusi Latvijā līdz šim īpaši bieži nerealizētā ideja par „zaļo” (lauksaimniecības produktu) tirgu. Tiek piedāvātas arī anketā neminētas versijas, piemēram, suņu zona, mūsdienīga bibliotēka, kuras atrašanās vieta būtu Siguldas pilsētas centrā, pie autoostas, arī Siguldas komanda Latvijas augstākajā līgā (futbols, basketbols, volejbols, u.c.). Interesanta šķiet atbilde: „Tas varētu būt jebkas, jautājums ir par samaksu”.

PĀRSKATS PAR DISKUSIJU „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS REDZĒJUMS”

Siguldas novada domes Mazajā zālē
Pils ielā 16, Siguldā
2006. gada 15. decembrī, plkst. 11.00

Diskusiju vada: Edgars Šīns

E.Šīns atklāj sanāksmi.

A.Kublačovs iepazīstina ar paredzēto sanāksmes saturu un gaitu.

I.Circene informē par jaunā Siguldas novada teritorijas plānojuma izstrādes gaitu, turpmākajiem pasākumiem un sabiedrības iesaistīšanu.

Tiek demonstrēts vizuāls materiāls par Siguldas novadu.

E.Šīns uzsāk diskusiju „**Redzējums par Siguldas nākotni**”.

A.Murāns. Jaunajai skolas ēkai jāparedz vieta ārpus esošā pilsētas centra. Pašlaik tur atrodas ābeļdārzs, jaunie apbūves gabali.

E.Šīns. Kas būs Sigulda pēc 10 – 15 gadiem?

- Rīgas zaļā galvaspilsēta.

V.Rungevics. Siguldas centra apbūve. Izkoptas alejas gar ielu trasēm, apbūve aiz tām.

• Zonējums veidojams, izvērtējot reālo situāciju un vēlmes, nevis tikai balstoties uz zemesgabalu kadastra numuriem.

E.Šīns. Kas būs Siguldas apkārtnē? Vai tikai tūrisms? Vai arī ražošana? Siguldas novads nedrīkstētu būt monofunkcionāls. Cilvēkiem vajag darbavietas, nepieciešama arī industriālā zona.

A.Murāns. Jānosaka vieta organizētiem masu pasākumiem, piem., gaisa balonu svētkiem, kura jāparedz jaunajā TP.

J.Zilvers. Ražošanas teritorijas vajadzētu saglabāt vietās, kur tās vēsturiski ir izvietojušās.

E.Šīns. Drīz būs domei jābrauc pie uzņēmēja un jāaicina tas.

V.Rungevics. Apbūves noteikumi apgrūtina ražošanas teritoriju veidošanos.

• Ainavisko vērtību izvērtēšana un ievērtēšana, risinot zemes izmantošanas jautājumus.

V.Bērziņš. Teritorija jāskata reģionālā mērogā. Lauku teritorijas kā vislielākā vērtībā būtu jā saglabā. Bagāti dabas resursi novada teritorijā – grants, ģipsis, kaļķis, u.c. Uzņēmēji nāk un jautā pēc ražošanas teritorijām, bet pagaidām netiek atļautas ražošanas teritorijas. Kompromiss starp vides saglabāšanas, vides dzīvīguma un attīstības iespējām. Vairāk „spēlēt” uz tūrisma nozari. Stikuzņēmumu, saistītu ar tūrisma, attīstība – nelielas rokdarbu darbnīciņas.

• Apbraucamā ceļa risinājums kontekstā ar visa ielu tīkla un satiksmes organizācijas jautājumiem. Patlaban pilsēta sadalīta 2 atsevišķās daļās. Šoseja varētu nākotnē „kalpot” kā galvenā iela.

• Tranzīta ceļš Ķegums – Inciems. Vai Gāles iela ir pareiza centrālās tranzīta trases izvēle?

E.Šīns. Transportu no Gaujas ielas vajadzētu novirzīt pa citu trasi. Savukārt, Gaujas ieleju šajā posmā izmantot kā slēpošanas trasi.

• Abas galvenās transporta trases – Rīga – Pleskava un Inciems – Ķekava jānovirza prom no Siguldas pilsētas.

• Siguldas pilsēta nav arhitektoniski „izcēlusies” un tuvākajā nākotnē arī nav paredzams, ka „izcelsies”. Nākotnē – vienīgi paredzamais kultūras centrs. Nevajadzētu veidot augsto un lielo apbūvi pilsētas centrā.

- Nepieciešams labs savienojums ar Mores administratīvo centru.

E.Šīns. Sigulda ir pilsēta skaistā vietā. Kā pilsētai izmantot, gūt labumu no tā?

- Vajadzētu izcelt to, kas ir skaists.
- Atpakaļskats 45 gadu senā pagātnē. Ainavu veidošana, atvēršana un

saglabāšana. Publiskās pieejamības veidošana. GNP pretojas.

V.Rungevics. Tūrisma priekšnosacījumi jāizvirza. Kaut kāda veida apbūve būs jāveic tūrisma nozares attīstībai. Šī apbūve jāveido tā, lai ainavu nesabojātu. Stingri jāreglamentē – kur, ko cik, apbūves augstumi.

E.Šīns. Priekšlikums izveidot Siguldas novadā audiogidus pie tūrisma objektiem.

J.Zilvers. Pietiktu, iespējams, ar informatīviem stendiem.

A.Murāns. Aizaugušas, nesakoņas ainavas Siguldas novadā. Gājēju celiņu attīstība. Aizmirsts objekts – lidlauks. Skrejceļa iespējamā attīstība. Kamēr vēl lidmašīnām tas nav atvērts, varētu investēt.

V.Rungevics. Jāattīsta ainaviskā vērtība tūrisma piedāvājumam.

• Iebraucamais ceļš Siguldā – projekts sen izstrādāts, kad jaunais ceļš sāks funkcionāli darboties, būs nepieciešams slēgt Rīgas ielas pārbrauktuvi. Būs nepieciešams divu līmeņu pārvads. Iespējamā vieta – Blaumaņa iela. Projekts jāiestrādā TP.

U.Mitrevis. Gaujas ielu vajadzētu slēgt autotransportam, it īpaši Gaujas senielejā.

V.Rungevics. Autostāvvietu izvietojums pilsētā. Problēma ar katru dienu kļūst arvien smagāka. Jāveic pētījumi, kur tās ir nepieciešamas pie tūrisma objektiem, pie dzīvojamām mājām, pie pakalpojumu un iepirkšanās centriem, citās sabiedriskās vietās.

J.Libkovskis. Prozaisks jautājums par sabiedrisko WC trūkumu, kas galīgi nesaskan ar Siguldas novada nostādņām par tūrisma attīstību.

- Autostāvvietu risinājums nepieciešams abos Gaujas krastos.
- Aplūveida krustojumu izveide Siguldā.

E.Šīns. Vai Siguldas iedzīvotāji ir apmierināti ar viņiem piedāvātajām iepirkšanās/pakalpojumu iespējām?

- Ne visai.

E.Šīns. Kādu Jūs vēlētos redzēt šīs iepirkšanās iespējas?

V.Rungevics. Latvijā un pasaulē tendence ir uz koncentrētu iepirkšanos.

Uzstādījums lielajām būvēm, jo uzbūvēt var ļoti lielu būvi, no kuras redzēt var ļoti maz. Centra apbūve raksturīga brīvi stāvoša apbūve, līdz ar to mazo bodīšu/tirdzniecības ielas izbūve ir problemātiska, ja vēlas saglabāt tradicionālo ainavu. Piemēram, Pils ielu nav iespējams izveidot par iepirkšanās ielu, drīzāk jāizbūvē iekšpagalmi. Mazās „piparbodītes” paliks tūristiem.

• Vēl vairāk apbūvi izveidot pilsētas centrā nav vēlams, bet maza tipa bodītes ir jāsaglabā.

- Mazo bodīti var saglabāt tikai, ja nodrošina tās eksistenci – peļņu.

M.J.Oga. Tirdzniecības kvartāli ievirzīti iekšpagalmos, starp divām pussabrukšām mājām izveidota pasāža, iekšpusē viss tirdzniecības komplekss. Arī Siguldai jāsaglabā senā arhitektūra.

V.Rungevics. No ielu skatu punktiem tiek saglabāta Siguldai raksturīgā ainava.

• Nepieciešama nevis reaktīva, bet aktīva tirdzniecības plānošana. Tie uzņēmēji, kas nāks iekšā, ievēros noteikumus. Viņiem būs spēki jāvelta nevis cīņai ar būvvaldi, bet jācīnās pār labāko arhitektu.

E.Šīns. Vai Siguldai ir centrs? Kur to varētu izveidot?

- Šobrīd nav. Viennozīmīgi.
- Paredzēts izveidot Pils ielu.

V.Rungevics. CENTRS: Pils iela – Raiņa iela – dzelzceļa stacija – kultūras centrs.

• Vajadzētu centram arī piesaistīt Valdemāra ielas veikalus, nevis nīcināt ārā, bet integrēt tos.

V.Rungevics. Nepieciešamas nevis noslēgtas, bet segtas galerijas, it īpaši Ziemassvētku laikā.

A.Murāns. Iela, kura virzās gar dzelzceļa līniju no stacijas līdz otrajai pārbrauktuvei, varētu būt piemērota teritorija tūristu veikaliņu izveidei.

- Cik reāla ir tūristu veikaliņu dzīvotspēja Siguldā? Varētu izdzīvot kādi 5 % no

tūristu veikaliņu kopējās platības. Jo vairāk tie būs koncentrēti kādā spēcīgā, lielā centrā, kas saistās ar tūrismu, jo tas veikaliņš ilgāk izdzīvos. Piemēram, varētu apvienot ar TIC.

J.Libkovskis. Sliktas ziemas, vai sliktas vasaras gadījumā, izdzīvot spēj tikai lielie tirdzniecības centri. Nepieciešams pieaicināt nopietnus tūrisma ekspertus. Nav iespējams izdzīvot no tiem tūristiem, kas atbrauc apskatīt skaisto dabu, iedzer suliņu un aizbrauc atpakaļ uz Rīgu.

E.Šīns. Kas ir Siguldas galvenais ienākuma avots? Siguldas ekonomiskais dzinējspēks?

J.Libkovskis. Pagaidām – Rīgas guļamrajons. Pilsēta ir mirusi.

V.Rungevics. Ārkārtīgi liela disonanse tūrisma nozarē.

Turaida – simt tūristu autobusi dienā;
Sigulda – divdesmit tūristu autobusi dienā;
Krimulda – ne ar ko.

Ļoti grūts uzdevums – šīs atšķirības izlīdzināt. Tūrisma industrijas risinājumi teritoriālā griezumā, veidojot līdzsvaru par dažādu tūrisma objektu apmeklējumu.

J.M.Oga. Sigulda kā pilsēta, tūrisma objekts, Sigulda kā Rīgas satelīts. Tas ir vēsturiski izveidojies. Vēl klāt nāk ražošana. Šie virzieni viens otru pārsedz. Ražošanai vienmēr jābūt, lai kaut vai uzturētu tūrisma un dzīvošanas jautājumus.

E.Šīns. Jāmaina A/S „Siguldas būvmeistars” pašreizējā atrašanās vieta. Tā vietā varētu izveidot SPA viesnīcu. Tur kur ir viena viesnīca, tur jābūt vēl trīs viesnīcām.

A.Murāns. Siguldas novadā gandrīz ne pie vienas skolas nav sporta zāles. Jāparedz vieta tām TP.

J.Zilvers. Vieta skolas sporta zālei un arī stadionam rezervēta šosejas labajā pusē. Tur pat būtu vieta arī vēl vienu pamatskolai, ledus hallei, apm. 86 ha jārezervē. Sporta centrs pretim „Latvijas naftai”.

- Pārbrauktuve pāri šosejai – vai nu pa augšu (tilts) vai apakšu (tunelis). Nītaures ielas galā.

- Nepieciešams radīt mehānismu, kas nodrošina vai ļoti veicina Siguldai jeb „Vidzemes Šveicei” raksturīgu būvelementu izmantošanu jaunajās celtnēs. Lai tiktu veidots Siguldas stils.

I.Jekale. Iespējams ar apbūves noteikumiem.

- Šādus pašus noteikumus nepieciešams ievērot, rekonstruējot jau esošās ēkas.
- Daļa no esošajām ēkām ar laiku tiks nojauktas, jo to vietā būs jaunas.
- Vajadzētu veicināt noteikumu ievērošanu, nevis piespiest ar varu.
- Piemēram, būvnoteikumos noteikt karoga vietu fokālajā centrā, vismaz jaunām būvēm un sabiedriskām būvēm. Tādējādi Sigulda atšķirtos no citām Latvijas mazpilsētām.

- PSRS laikā celtās mājas – veicināt to renovāciju. Pašvaldības palīdzība ar nodokļiem. Pirmo trīs atjaunojamo māju projekti jau ir parādījušies. Cilvēki jau sāk saprast šo ēku potenciālu. Jāsavieno pagātne ar nākotni, ņemot vērā 4 bijušos ģenplānus. Tos visus vieno pamatideja – Sigulda kā „Zaļā pilsēta”. Vajadzētu ņemt vērā un TP akcentēt pēdējo gadu sliktos piemērus, to identifikācija. Piemērs, pretim Jēkaba laukumam – pārāk blīva apbūve.

A.Murāns. Tūrisma objektu papildināšana ar vēsturiskām fotofiksācijām.

U.Mitrevis. Vīzija par TP – stimulē investīciju ienākšanu pilsētas centrā nevis kartupeļu vagās ārpus pilsētas.

V.Rungevics. Tieši attiecas uz teritoriju pa labi no šosejas. Zeme tiek nemītīgi pirktā un pārdota. Haoss. Nepieciešams izveidot infrastruktūru ārpus pilsētas. TP risinājumi, kas teritoriāli stimulē apbūves veidošanu vēlamajā virzienā un ierobežo haotisku būvniecību

E.Šīns. Pļavu ciematus vajadzētu atļaut tikai ar konkrētu vienošanos par infrastruktūras attīstīšanu to teritorijā – bērnudārzi, skolas, u.c.

V.Rungevics. TP „jāieliek” galveno ielu trases ar „sarkanajām līnijām”.

J.Zilvers. Tuvāko 20 gadu laikā apbūve attīstīsies un izpletīsies. Nepieciešama racionāla un ilgtspējīga inženierkomunikāciju plānošana. TP jāiestrādā sabiedrisko objektu zonas.

A.Jakobsons. Par Mores pagastu. Tuvāko 15 gadu laikā teritorijā varētu ienākt ap 5000 jaunu iedzīvotāju. Salīdzinoši mazā teritorijā ārkārtīgi daudz dabas bagātības. Daļēji tās tiek izmantotas jau tagad. Darbojas vairāki vidēja izmēra uzņēmumi. Sērūdēns, malkas krājumi. Perspektīva dzīves un darba vieta. Pašreiz notiek stihiska zemju pirkšana un dalīšana. Jātiek skaidrībā, vai šo tendenci stimulēt. Apbūves gabali apdzīvājuma centros būtu jāļauj izmantot tiem iedzīvotājiem, kuri savu dzīvi saista ar

laukiem. Dzīvojamo teritoriju attīstīšana esošajos un ap esošajiem apdzīvojuma centriem. Paredzēta jaunas sporta zāles celtniecība pretim Mores pamatskolai.

- Lielās rūpnīcas būvniecība. Ģipša atradnes uz Mores un Mālpils pagastu robežas. Piesārņojuma un transporta problēma.
- Latvijā valdošie R vēji nesīs smaku uz pilsētu.
- Investori jau bijuši uz sarunām un potenciālās vietas rūpnīcai nolūkojuši. TP vajadzētu izvērtēt šo priekšlikumu.

V.Bērziņš. Siguldas novads cīnās pret. Pazemes ūdens, karsta kritesnes. Nav iespējams ierīkot ceļu smagajam autotransportam. Vajadzētu saglabāt karsta parādības un NATURA 2000 teritorijas. Šajās zonās nedrīkstētu pieļaut arī masveida būvniecību. Nāk iekšā ļoti daudz priekšlikumu un piedāvājumi.

- Resursi jāizmanto saprātīgi!
- Jārēķinās – dzīve ievieš korekcijas. Pašreizējā situācija nesaglabāsies.

Starppašvaldību sadarbība un kopīgo jautājumu vienota risināšana.

V.Runģevics. Priekšlikumu iesniegšanas termiņš – marts. Publikācija atkārtoti avīzē, televīzijā. Cilvēkus nepieciešams informēt.

V.Bērziņš. Rajona plānojums pašreiz tiek gatavots, drīz tiks iesniegts ministrijā. Gadījumā, ja tas tiek apstiprināts, Siguldas novada plānojums jāsaskaņo ar rajona plānojumu.

- Nepieciešams akcentēt un saglabāt vēsturiski izveidojušos apdzīvojuma centrus – Nurmižus, Jūdažus, u.c.
- Novads pašreiz ir bez normālas sociālās infrastuktūras – trūkst moderna pansionāta. Jāparedz tā izvietojuma vieta.

V.Runģevics. Peldvietu izveidošana un labiekārtošana. Pagaidām tās ir izvietotas pa „kaktiem”. TP jāiestrādā tauvas joslas, kuras nedrīkstētu ļaut apbūvēt. Jānodrošina publiska pieejamība ūdens malai. Detalizēti jāizstrādā ceļu infrastruktūra, lai šajā zonā ikviens varētu piekļūt.

J.Zilvers. Mores pamatskolai nepieciešams internāts. Savukārt pašreizējā Siguldas novada internāta vietā jāveido augstskola vai augstskolas filiāle, kas būtu saistīta ar tūrisma nozari. Siguldas novadā trūkst jaunatne studiju vecumā.

- Daudzi Siguldas jaunieši brauc studēt tūrisma Valmieras Augstskolā.
- Dīku rakšana/būvēšana.
- Minimālais tehniskais nodrošinājums tūrisma objektiem arī ārpus Siguldas pilsētas teritorijas – autostāvvietas, augstas kvalitātes tualetes, TIC, u.c.

E.Šīns. Cik lielu daļu Siguldas kasē atstās tūrisms pēc 15 gadiem?

J.Zilvers. 2007 g. budžets: iedzīvotāju ienākuma nodoklis – LVL 5 mlj.; nekustamā īpašuma nodoklis – LVL 326 tk. Pašvaldība ieinteresēta piesaistīt bagātus iedzīvotājus, kuri deklarējušies novada teritorijā un pelnīt uz viņu rēķina.

- Nav svarīgi - tūrisms vai ražošana, galvenais, ka bagāti iedzīvotāji, ja pašvaldību uztveram kā uzņēmējdarbības formu.
- Perspektīvā vajadzētu izvirzīt mērķi, ka naudas apgrozījums novada kasē sastāda 30 – 40 %.

- Terciārais pakalpojumu sektors nākotnē sastāda ap 85 % no IKP.

E.Šīns. Cik cilvēku strādā tūrisma nozarē?

- Ap 100 cilvēku, kuri deklarējuši savas dzīves vietas Siguldas novadā.

J.Zilvers. Pašvaldības finansēšanas likums. Sigulda ar to strādās.

J.Lībkovskis. Cik cilvēku nākotnē strādās ar tūrisma sfērā?

E.Šīns. Siguldā 70 % iedzīvotāju strādās tūrisma nozarē.

- Tādā gadījumā nepieciešami 4 – 5 mlj. tūristu gadā.

A.Murāns. Jāpanāk, ka tūristi ne vien ie brauc un izbrauc, bet arī, ka viņi atstāj savu naudu Siguldā.

- Jāattīsta ne vien dabas tūrisms, bet arī pakalpojumu sektors, iepirkšanās tūrisms.

• Siguldā ie braucošo tūristu vajadzības pilnībā nodrošinātu jaunais multifunkcionālais centrs pie stacijas. Sigulda ģeogrāfiski nav tā novietota, lai tajā ie brauktu nejauši, pa ceļam, piemēram, no Tallinas vai Viļņas braucot.

A.Murāns. Jaunajā starptautiskajā tūrisma apskatā minēti četri objekti, kas Latvijā jāapskata – Rīga, Rundāle, Mežotne un Sigulda. Jāsakārto lietas tā, lai šie tūristi šeit paliktu 3 – 4 dienas.

• Nepieciešams vismaz viens industriālas viesnīcas piedāvājums ar 200 – 300 vietām, kas var uzņemt konferenču dalībniekus. Tādā veidā krietni varētu papildināt novada kasi.

A.Murāns. Trūkst arī „ķēdes” viesnīcas. Janvāra beigās tiks nodots skiču projekts apspriešanai.

E.Šīns. Sigulda nobeigsies, ja tiks ražots ģipškartons, nobeigsies, ja turpināsies būvniecības bums.

J.Zilvers. Dzelzceļš kā robežšķirtne – pa kreisi tūristiem, pa labi iedzīvotājiem. Saskarsmes zonā – pilsētas centrs.

E.Šīns. Dzelzceļš jāizmanto! To nevajadzētu nekur rakt vai slēpt.

J.Zilvers. Dzelzceļš jāsakopj, jāizveido normāla satiksme uz Rīgu.

V.Rungevics. Nepieciešams centrs, kodols, piemēram, stacija, kur jau kaut kas top. Bet pašlaik jānovērtē tas, kas ir - laba, dabīga zaļā zona no stacijas līdz pat senielejai. Var atrast vēl daudz virzienus, kurus var attīstīt, piemēram, bobsleja trases virziens.

E.Šīns. Jābūt pārdošiem, provokatīviem, lai Sigulda saglabātu savu identitāti. Jādod pilsētai kaut kas īpašs!!!

V.Rungevics. Siguldas vīzija – pilsētnieks ar vilcienu atbrauc uz Siguldu, divu minūšu laikā nokļūst mežā un kāpj uz slēpēm. Vai arī rudenī, pavasarī, vasarā – uz divriteņa. Lai saglabātu centra efektu.

Sanāksme slēgta plkst. 13.00

Diskusijas „Siguldas novada attīstības redzējums” dalībnieku saraksts

Nr.	Vārds, uzvārds	Nodarbošanās
1.	Valdis Siļķe	Domes deputāts
2.	Uģis Mitrevics	Domes izpilddirektors
3.	Aivars Janelsītis	EM Būv. dep.
4.	Harijs Ētrauss	Adm. vadītājs
5.	Varis Rungevics	Arhitekts
6.	Verners Bērziņš	Allāpu pagasta padomes priekšsēdētājs
7.	Aivars Jakobsons	Adm. vadītājs
8.	Juris Ivars Čivičs	Domes deputāts
9.	Māris Jānis Oga	Projektu attīstītājs
10.	Jānis Zilvers	Siguldas novada domes priekšsēdētāja vietnieks
11.	Jānis Libkovskis	Siguldas būvmeistars
12.	Artis Murāns	Domes deputāts
13.	Diāna Kondratenko	Domes PR
14.	Tālis Puķītis	Siguldas novada domes priekšsēdētājs
15.	Arnis Zacmanis	„Komunikāciju aģentūra/Edelman Affiliate”
16.	Dina Krustiņa	METRUM
17.	Ilze Circene	METRUM
18.	Armīns Skudra	METRUM
19.	Vilnis Salenieks	METRUM
20.	Ingunā Jekale	METRUM
21.	Svetlana Dūmiņa	METRUM
22.	Andis Kublačovs	METRUM
23.	Edgars Šīns	METRUM

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „VESELĪBA UN SOCIĀLĀ APRŪPE” SANĀKSMI

Siguldas novada domes Mazajā zālē
Pils ielā 16, Siguldā
2007. gada 26. janvārī, plkst. 13.00

Diskusiju vada: Andis Kublačovs

Ko mēs gribam SAGLABĀT?

- Rīgas rajona slimnīca;
- Ģimenes ārstu prakses vietas Siguldas novada teritorijā;
- Pašvaldības finansiālais atbalsts (pašreiz liels);
- Pakalpojumu pirkšana;
- Sociālajai palīdzības pārvaldei izveidojusies laba sadarbība ar uzņēmējiem, pašvaldību, sporta organizācijām, sabiedriskajām organizācijām;
- Katrā skolā sociālais pedagogs;
- Ģimenēm labvēlīga vide – pašvaldību pabalsts minimālās darba algas apmērā, Raiņa parka sakārtošana, skolu infrastruktūras sakārtošana, 2006. gadā dzimstība novadā pārsniedza mirstību;
- Ģimenes centrs – ģimeņu psihologs, laulību konsultants, projektā ģimenes dienas (pagaidām trūkst līdzekļu).

Ko mēs gribam MAINĪT?

- Poliklīnika. Ēka atrodas uz privātas zemes, nav speciāli būvēta poliklīnikas vajadzībām;
- Sociālās palīdzības pārvaldei - telpu trūkums;
- Fiziskā pieejamība sabiedriskajās iestādēs. Tehniskie risinājumi (ne vien cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, arī māmiņām ar bērnu ratiņiem), izstrādāti tehniskie projekti;
- Bērniem ar īpašām vajadzībām pakalpojumu pieejamība. Skolas un bērnudārzi nav pieejami, lai arī likumā noteikta šīs pieejamības nepieciešamība;
- Esošos bērnudārzus nepārveidos, taču no jauna būvētajos vai rekonstruējamos, piem. bērnudārzs "Saulīte", tiks veidota vides pieejamība;
- Izglītībai bērniem ar īpašām vajadzībām jābūt pieejamai novada teritorijā no pirmsskolas līdz vidusskolai;
- Bērnu ar īpašām vajadzībām integrācija. Nepieciešams mainīt arī vispārējo attieksmi, piem. Siguldas ģimnāzijas attieksme jau pamatos noraidoša. Parastā attieksme, it kā "tas uz mums neattiecas". Skolas tiek atrautas no sociālās aprūpes;
- Preventīvie pasākumi – jauniešu brīvā laika pavadīšanas veidi. Ne mainīt, taču veicināt, palīdzēt veidot labāku;
- Nepieciešams novērst bērnu un jauniešu klaiņošanu (kad tā kļūst pašiem par problēmu, nāk uz Sociālās palīdzības pārvaldi);
- Nav iespējams apkalpot visus maznodrošinātos pensionārus, pieprasījums pārsniedz piedāvājumu, ar domes dotācijām nepietiek, nepieciešams piesaistīt privātos līdzekļus;
- Trūkst cilvēku resursu pakalpojumam "Aprūpe mājās". Nepieciešami kvalificēti, izglītoti speciālisti;
- Transporta pieejamība. Sabiedriskā transporta nodrošinājums. Bieži vien iedzīvotāji ir inertī tieši nepietiekamā sabiedriskā transporta dēļ. Sociālās palīdzības pārvaldei pieder viens mikroautobuss, kurš ir piemērots cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
- Emocionālā vardarbība, turīgu vecāku bērni, kuru vecāki strādā no agra rīta līdz vēlam vakaram, emocionāli ir visu dienu vieni. Šī problēma, pieaugot svārstmigrācijai, tikai palielināsies. Problēmas risinājums – vecāki strādā nepilnu slodzi, lai var katru dienu pavadīt laiku kopā ar savu bērnu. Ģimenes vērtību veicināšanas programma, jārisina valstiskā līmenī.

Ko mēs gribam RADĪT?

- Jūdažu primārās aprūpes centrs (ambulance). Gatavs projekts, 2007. gadā tiks realizēts;
- Ilgstošas sociālās aprūpes institūcija (pansionāts) – vietu apmaksā privātpersona, nevis pašvaldība, līdz ar to institūcija ir atpelnoša. Veidojas PPP. Pašvaldība palīdz atrast zemi, tai nav obligāti jābūt pašvaldības īpašumā. Pansionātam blakus var veidot trīs namus gados veciem cilvēkiem, kur paši savu dzīvi dzīvo tie pensionāri, kuri var par sevi parūpēties. Ārzemju pieredze – pensionāts, kurš sadalīts blokos pēc tā iemītnieku maksātspējas un veselības stāvokļa;
- Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pašiem savi dzīvokļi, kuros tie, kuri var paši sevi aprūpēt, dzīvo savu dzīvo, tā saucamās, “pusceļa mājas” (Allažos šādas dzīves vietas jau ir izveidotas);
- Kaķīškalnā veidojas jauniešu centrs – internātskola. Taču nav padomāts par brīvā laika pavadīšanas iespējām darbdienā vakaros. Nepieciešams organizēt brīvā laika pavadīšanas iespējas šiem jauniešiem, līdzekļi pietiek, vajadzīgas idejas;
- Mores skolai internāts – jau iesniegts projekts. Šajā skolā jau pamatos ir individuālāka pieeja katram bērnam, tādēļ tā ir piemērota bērniem ar īpašām vajadzībām;
- Darbnīcas (siltumnīcas, u.c.) cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (kā pašvaldības pasūtījums), kurās šie cilvēki var paši droši darboties, nebaidoties sevi savainot. Iespējams saražoto produktu pēc tam pārdot, piem. turpat Siguldas pilsētā, gadījumā, ja tiek izveidota gājēju iela, tad šīs ielas mazajās “ielas bodītēs”. Iespējams, darbnīcas varētu veidot Morē. S/O “Aicinājums Tev” jau izstrādājusi projektu šim plānotajam pasākumam;
- Trīs nams maznodrošinātajiem. Ar ārzemju kolēģu atbalstu;
- Siguldas novadā tiek veidota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejama tūrisma vide. Gaujas NP jau darbojas šajā lauciņā, piem. pie Gūtmaņa alas tiek veidota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejama vide. Līdz attālākajiem tūrisma apskates objektiem diezin vai veidos speciālas takas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Atsevišķas naktsmītnes ir pieejamas šiem cilvēkiem. Latvijā pagaidām nav attīstīta tūrisma infrastruktūra cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Siguldas novadā problēma – reljefs;
- Subsīdētās darba vietas (valsts programmas ietvaros) piem., pilsētas vajadzībām, – sistēma ir aizsākta;
- Krīžu istabiņa bez dzīves vietas palikušajiem. Alternatīva nakts patversmei, jo Siguldas novadā nav tik daudz bezpajumtnieku, lai veidotu patversmi. Gadījumā, ja patversmi izveidotu, tad tā varētu piesaistīt bezpajumtniekus no Rīgas, kas nav vērtējams pozitīvi. (Nav domes atbalsta.);
- Siguldas pludmales centrs “Dzintari”. Izstrādāts projekts; finansējums: pašvaldība, privātais uzņēmējs, S/O. Īpašniece ārste, vēlas sniegt augstas klases veselības pakalpojumus. Pakalpojumi tiek tirgoti. Ar līdzfinansējumu piedalās Norvēģija. 3 dažādi bloki: veselība un sociālā rehabilitācija, atpūta un sports, viesnīca. Smilšu laukums zem jumta smilšu terapijas vajadzībām, 3 baseini, dienas centrs, centrs, kur atstāt mazuļus māmiņām, u.c. Paredzēts kā reģionāls centrs. Pašiem savs transporta nodrošinājums;
- Konsultācijas jauniešiem draudzīgu veselības pakalpojumu jomā. Varētu veidot jaunās poliklīnikas telpās;
- Veselīga dzīves veida veicināšanas pakalpojumi - LR Veselības ministrijas nacionālais mērķis;
- Kultūras centrs atrisinās daudzas no diskutētajām problēmām. Bērni un jaunieši varēs pavadīt brīvo laiku, pieaugušo mūziklīniskais centrs, jauniešu centrs, u.c. Maznodrošinātajiem novada domes pabalsts, brīvbilletes. Bijušos kultūras namus varētu izmantot pasākumiem, kuriem šobrīd trūkst telpas;
- Siguldas novada rehabilitācijas kompleksa attīstība- Krimulda, “Dzintari”, arī pašreizējo domes ēku - Siguldas Jauno pili - varētu nākotnē skatīt kā atpūtas vietu. Siguldas novada domes vajadzībām piemērot jaunu ēku;
- Ideāla pašvaldība – cilvēki ar īpašām vajadzībām no dzimšanas līdz mūža beigām var vadīt savu dzīvi novada teritorijā.

Vadlīnijas Teritorijas plānojumam.

- Līdzsvarota teritorijas attīstība – nekoncentrēt visu vienā vitā, piem., pilsētas centrā;
- Specifiski sociālie pakalpojumi novada centrā, primārie sociālie pakalpojumi katrā apdzīvotā vietā;
- Jaunbūvējamajam pensionātam – ainaviska vieta, ne pilsētas centrā (kontekstā ar ainavu analīzi, arī ņemot vērā transporta nodrošinājumu).

Sanāksme slēgta plkst. 15.30

**Darba grupas „Veselība un sociālā aprūpe”
dalībnieku saraksts**

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Diāna Indzere	SND sociālais dienests
2.	Artis Murāns	SND deputāts, uzņēmējs
3.	Eva Viļķina	S/O „Cerību spārni”
4.	Rudīte Stukle	SND teritorijas plānotāja
5.	Jānis Zilvers	SND priekšsēdētāja vietnieks
6.	Aivis Pīlādzis	S/O „Aicinājums Tev”
7.	Andis Kublačovs	SIA „Metrum”
8.	Pēteris Šķinķis	eksperts
9.	Ilze Circene	SIA „Metrum”
10.	Dina Krustiņa	SIA „Metrum”

Pielikums Nr.5

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „TRANSPORTS, INFRASTRUKTŪRA UN EKONOMIKA” SANĀKSMI

Siguldas novada domes Mazajā zālē

Pils ielā 16, Siguldā

2007. gada 7. februārī, plkst. 14.00

Diskusiju vada: Andis Kublačovs

Ko mēs gribam SAGLABĀT, kas mums ir VĒRTĪGS?

U.Mitrevids. Gaujas tilts.

T.Pukītis. Gaisa trosu ceļš.

J.Zilvers. Transporta iespējas pāri Gaujas upei Siguldas pilsētas teritorijā.

A.Lauskis. Ielu tīkls pilsētā.

T.Pukītis. Siguldas pilsētā ir daudz valsts institūciju, kurās nodarbināti vietējie iedzīvotāji.

J.Zilvers. Vairāk ir ienākošais darba spēks nekā izejošais darba spēks. Uz Rīgu dodas intelektuālais darba spēks, Siguldā iekšā – vienkāršā darba darbinieki.

Šķiet šeit pieminēju par to, ka būtu labi uz Siguldu pārcelt vēl kādas valsts līmeņa institūcijas, ņemot vērā intelektuālo potenciālu un novietojumu Latvijas centrā, piemēram Vides ministriju.

T.Pukītis. Jā saglabā administratīvās funkcijas – slimnīca, policija, sociālā pārvalde, u.c.

A.Jakobsons. Lauksaimniecībā strādā tikai daži procenti iedzīvotāji.

J.Zilvers. Lauksaimniecības zemei vairāk ainaviska vērtība kā praktiska nozīme. Svarīgi saglabāt šīs teritorijas kā „zaļo zonu” (nevajadzētu sadalīt un apbūvēt).

V.Zeile. Tiklīdz tiks noasfaltēti lauku ceļi, attīstīsies apbūve arī ārpus pilsētai pieguļošajām teritorijām.

T.Pukītis. Pašvaldība varētu pati audzēt lauksaimniecības kultūras uz lauksaimniecības zemēm, lai saglabātu ainavisko vērtību.

R.Bete. Mālpilī un Morē turpinās ģipša ieguves izpēte. Plānotā ražotne aizņems 200 ha plašu teritoriju Mālpils pagastā un 80 ha plašu teritoriju Mores pagastā.

T.Pukītis. Derīgos izrakteņus vajadzētu noturēt tajā vietā, kur tos iegūst, nepieļaut pilsētas tuvumā.

A.Ozoliņš. Ja tiek būvēts plānotais apvedceļš, mainās visas zonas.

J.I.Čivčs. Vēsturiski rūpnieciskās teritorijas – Beites iela un Lauku iela. Jāparedz, cik tālu šīs zonas attīstīsies.

U.Mitrevids. Siguldas novada ekonomiskais trumpis – Gaujas senieleja. Tās kvalitāte jā saglabā vismaz pašreizējā līmenī.

T.Pukītis. Ilgtspējīgi saudzējošā tūrisma infrastruktūra.

- Nesamazināt dzelzceļa stacijas laukumu.
- Ievērot esošo siltumapgādes zonējumu, paredzot pieslēgt centralizētai siltumapgādei visus jaunus objektus, kas atrodas šajā zonā.

Ko mēs gribam MAINĪT/RADĪT?

J.I.Čivčs. Tiltam pār Gaujas upi jābūt saistītam ar plānoto apvedceļu. Jāsargā Gaujas senieleja no transporta.

A.Ozoliņš. Sāk miksēties rūpnieciskās teritorijas ar sabiedriskajām teritorijām. Jāprecizē teritorijas izmantošana, it īpaši šosejai pieguļošajās teritorijās.

U.Mitrevids. Tūrisma infrastruktūra. Nevajadzētu baidīties radīt objektus Gaujas senielejā, ja tie paredzēti tūrismam. Piemēram, Šveices tipa apbūvi tūristu naktsmītnēm. Nevajadzētu attīstīt „monstrus”. Teritorija no Gaujas tilta līdz Kaķīškalnam jau pilda aktīvās atpūtas zonas funkcijas.

J.Zilvers. Bobsleja trasei nepieciešama rekonstrukcija, izmantojot saldēšanai citus aukstuma nesējus.

U.Mitrevids. Transporta jomā ir 3 prioritātes:

- iebraucamais ceļš Siguldas pilsētā (Šveices iela);
- valsts nozīmes autoceļa izvadīšana cauri pilsētai, netraucējot iedzīvotājus;

- dzelzceļa tuneļa paplašināšana pie Nītaures ielas.

T.Pukītis. LR Satiksmes ministrija strādā pie Siguldas pilsētas apvedceļa projekta izpētes. Ministrija gaida atbildi no Siguldas novada, vai tas vēlas apvedceļu vai nē.

U.Mitreivcs. Tuvāko 20 gadu laikā apvedceļu nevajadzētu plānot. Vajadzētu esošo šoseju iegremdēt zemē un rekonstruēt labākā kvalitātē.

V.Zeile. Ja tiks izveidotas skaņas barjeras, tad Siguldas pilsēta vēl izteiktāk tiks sadalīta 2 daļās.

T.Pukītis. Uzņēmēji nebūs apmierināti, ja autoceļu iegremdēs.

A.Ozoliņš. Tranzīta kustībai nepieciešams apvedceļš.

U.Mitreivcs. Siguldai nav nepieciešami pasažieru dzelzceļa pārvadājumi. Kravas dzelzceļa pārvadājumiem nepieciešams radīt apvedceļu.

J.Zilvers. Šosejas šķērsošana – caurbrauktuve Blaumaņa ielas galā.

J.I.Čivčs. Caurbrauktuve arī Nītaures ielas galā. Varētu veidot 2 – līmeņu krustojumu pāri Vidzemes šosejai. Projekts nebūtu dārgs. Vidzemes šosejas labās puses ābeļdārzi – pašvaldības īpašumā.

U.Mitreivcs. Prāmis pretim Gūtmaņu alai, līdzīgi kā Līgatnes pārceltuve. Tikai tūristu vajadzībām - gājējiem un velobraucējiem. Vēsturiski jau ir bijis.

J.Zilvers. Apļveida kustības organizācija krustojumā – Pils iela, Gaujas iela, Raiņa iela, J.Čakstes iela, O.Kalpaka iela.

J.I.Čivčs. Tūrisma autobusu izvietošana pilsētā. Kā pilsētas sabiedriskais transports no Siguldas uz Turaidu tūristiem varētu kalpot autovilciens.

U.Mitreivcs. Pilsētā būtu nepieciešams blīvs veloceļu tīkls. Patlaban galvenais velotransporta projekts saistīts ar maršrutu Sigulda – Turaida. Perspektīvā veloceļu tīkls Inciems – Ķegums.

J.I.Čivčs. Blakus esošajam tiltam pār Gaujas upi varētu izveidot vanšu tiltu gājēju un velobraucēju vajadzībām. (Piemēram, tilts pār Amatas upi.)

V.Rungēvics. Gājēju drošība neapmierinoša – Raiņa iela, P.Brieža iela, Dārza iela. Nepieciešami „guļošie policisti”.

V.Zeile. Gājēju ielas izveide Pils ielas posmā

V.Rungēvics. Perspektīvā transporta trase uz Gaujas senieleju un Turaidu – Blaumaņa iela, Ausekļa iela, Raiņa iela.

J.Zilvers. Paredzēta kanalizācijas maģistrālo tīklu attīstīšana .

J.Gāga. Nepieciešama tīklu maiņa. Visa veida jauno apbūvi jāparedz pieslēgt pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

- 2 - līmeņu dzelzceļa šķērsojums Blaumaņa ielas rajonā
- Transporta kustības organizācijas shēma, veidojot vienvirziena ielas

Vadlīnijas Teritorijas plānojumam.

J.I.Čivčs. Ražošanas zonas izplešanās, loģistikas centri – jārezervē teritorijas. Jāizvērtē esošās ražošanas teritorijas.

A.Kublačovs. Siguldas bobsleja un kamaniņu trase pie riska objektiem.

T.Pukītis. Jāparedz teritorijas plānotā izmantošana Siguldas pilsētas Ošos. 20 – 30 ha zemes luterāņu baznīcas īpašumā. Daļēji šajā teritorijā atrodas SIA „Lattelecom” apakšzemes sakaru centrs.

- Diskusijas dalībnieki, kuri netika fiksēti.

Sanāksme slēgta plkst. 15.45

**Darba grupas „Transports, infrastruktūra un ekonomika”
dalībnieku saraksts**

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Tālis Puķītis	SND priekšsēdētājs
2.	Jānis Zilvers	SND priekšsēdētāja vietnieks
3.	Andis Ozoliņš	Uzņēmēju klubs
4.	Valentīns Zeile	SND deputāts, uzņēmējs
5.	Andris Lauskis	SND būvvalde, būvinspektors, galv. inženieris
6.	Māra Steķe	Arhitekte
7.	Ārija Millere	Arhitekte
8.	Aivars Jakobsons	Mores pagasta administrācijas vadītājs
9.	Inguna Čiživka	SIA „JUMIS”
10.	Rudīte Stukle	SND teritorijas plānotāja
11.	Dina Krustiņa	SIA „METRUM”
12.	Andis Kublačovs	SIA „METRUM”
13.	Inguna Jekale	SIA „METRUM”
14.	Ilze Cīrcene	SIA „METRUM”
15.	Vilnis Salenieks	SIA „METRUM”
16.	Līga Bulmeistere	SIA „LIVLAND”
17.	Jānis Čivčs	SND deputāts
18.	Maija Liepiņa	Komunikāciju aģentūra
19.	Rudīte Bete	Siguldas būvvaldes vadītāja
20.	Uģis Mitrevics	SND izpilddirektors
21.	Jānis Gāga	SIA „SALTAVOTS”

Pielikums Nr.6

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „KULTŪRA, SPORTS UN IZGLĪTĪBA” SANĀKSMI

Siguldas novada domes Mazajā zālē
Pils ielā 16, Siguldā
2007. gada 8. februārī, plkst. 14.00

Diskusiju vada: Andis Kublačovs

Ko mēs gribam SAGLABĀT?

E.Fogelis. Sporta tradīcijas. Sigulda kā kūrorta vieta jau kopš 1907. gadā.

Kalnu slēpošanas tradīcijas ziemā. Vasaras vakaros pilsētnieki dodas riteņbraucienos vai lēnos skrējienos pa velociņu gar Gaujas upes krastiem. Laivošanas, makšķerēšanas tradīcijas.

J.Zilvers. Mores pamatskola.

J.Zilvers. Prioritātes sporta jomā: basketbols, volejbols, badmintons.

I.Ēime. Siguldas pagasta kultūras centrā var rīkot dejotapmācību, ir nepieciešamais nodrošinājums.

Z.Abzalone. tradicionālie pasākumi Siguldā:

- Vienības velobrauciens;
- Siguldas kauss;
- Starptautiskās bobsleja un kamaniņu sacensības Siguldas bobsleja trasē;
- Siguldas Starptautiskais opermūzikas festivāls;
- Siguldas pilsētas svētki;
- „Gaujas atbalss”.

Ko mēs gribam MAINĪT?

E.Fogelis. Aktīvajai atpūtai nepieciešamais serviss – autostāvvietas, ģērbtuves, dušas, kafējnīcas, u.c.

R.Stukle. Nevar sportot kultūras namā.

R.Stukle. Problēma piekļūt pie ūdenskrātuvēm, piem. pie iecienītā Jūdažu ezera.

V.Rungēvics. Svētku laukumam būtu nepieciešamas papildus autostāvvietas.

Ko mēs gribam RADĪT?

E.Fogelis. Mušīnmakšķerēšana – jauna tendence Rietumeiropā.

J.Zilvers. Internāts pie Mores pamatskolas – nav vienots viedoklis. Nepieciešams arī sporta laukums un sporta zāles paplašināšana. Ap Mores skolu visas ir pašvaldībai piederošas zemes.

Z.Abzalone. Bērnu un jauniešu interešu centrs, Varētu būt jaunā kultūras centra vienā spārnā.

E.Fogelis. Sporta halle. Bērnu atved uz nodarbībām, pats uz aerobiku, trenāžieriem. J.Zilvers. Sporta komplekss jāskata kontekstā ar skolu. Skolām trūkst sporta zāles.

E.Fogelis. No rīta sporta zāli izmanto skolas bērni, vakarā – kā pašvaldība lemj. Pie jaunās skolas sporta halle, komplektā stadions. Atvieglo apsaimniekošanu.

J.Zilvers. Jaunā skola jābūvē Vidzemes šosejas labajā malā, kur pilsētas teritorijā nav nevienas skolas. Pašlaik privātā zeme, taču piemēroti celtniecības apstākļi – dolomīta plāksne – kas atvieglo būvniecību. Vietu skolas celtniecībai varētu rezervēt arī pie TV torņa, taču tur nav celtniecībai piemēroti apstākļi – purvainā teritorija.

E.Fogelis. Blakus tiek plānots Siguldas pludmales centrs „Dzintari”, kurā ietilpst arī peldbaseins. Praksē pierādīts, ka iekšējās nepieciešams tikpat laukumu cik ārpusē, sliktu laikapstākļu gadījumā, lai plānotās sacensības var rīkot iekšā. Sporta laukumā jāklāj sintētiskais materiāls. Sporta infrastruktūras minimums jāparedz katrai skolai. Jaunajam sporta kompleksam būtu nepieciešams 8 – 10 ha zemes.

V.Rungēvics. Stadiona orientāciju nepieciešams veidot Z virzienā. Jāņem vērā valdošie vēji, lai nav pretvējš. Tāpat jāvērtē arī saules stāvoklis.

E.Fogelis. Jāņem vērā, ka plānotais sporta komplekss tiks izmantots augstākais Latvijas mēroga sacensībām. Starptautiski – tikai jauniešu līmeņa sacensībām. Starptautiska līmeņa sacensības pieprasa citus normatīvus – iesildīšanās halles, leilākas tribīnes, utt.

V.Rungēvics. Jārisina transporta jautājumi.

J.Zilvers. 1. Pamatskolas klašu telpas ierīkotas sākotnējā administratīvajā ēkā. Tai nav arī sporta laukuma. Ja veiksmīgi tiktu atrisināts jaunais sporta kompleksa projekts, 1.pamatskola varētu īrēt sporta laukuma. Divas skolas izmantotu vienu sporta laukumu – jaunā skola un 1. pamatskola.

V.Runģevics. 1.pamatskolai apkārtesošo zemju īpašniece atļauj izmantot savu zemi skolas vajadzībām, tikai tās zemes, kas atrodas tuvāk dzelzceļam, aiz siltumtrases.

J.Zilvers. Gadījumā, ja 1. pamatskolu pārceļ, tad tās vietā varētu iekārtoties Siguldas novada dome. Patreizējās telpas pilnībā nav piemērotas pašvaldības darbībai. Pils ēka varētu pildīt domes reprezentatīvās funkcijas.

J.I.Čivčs. Bērnudārzi:

- Tiek rekonstruēts bērnudārzs „Saulīte”;
- Bibliotēku pārceļ uz jauno kultūras centru, atbrīvojot papildus vietu bērnudārzs „Pīlādītis”;
- Patreizējās 3. pamatskolas telpas piemēro bērnudārza vajadzībām;
- Jauns bērnudārzs Siguldas pilsētas Ošos;
- Iespējamais bērnudārzs Vidzemes šosejas labajā pusē uz investoram V.Suksim piederošās zemes. Ja tiek īstenoti visi šie projekti, tad bērnudārzu problēma atrisināta vismaz uz 10 gadiem.

I.Ēime. Atrast vietu, kur rīkot deju sacensības.

J.Zilvers. Jaunais Siguldas pludmales centrs „Dzintari” pretendē uz iespēju rīkot Latvijas mēroga deju sacensības. Paredzētas tribīnes ar 600 vietām.

E.Fogelis. Laukums, kur var uzcelt pārvietojamās estrādes – funkcionāli, mūsdienīgi. Piem. stāvlaukumā, galvenais, lai ir iespējams pieslēgt komunikācijas.

J.Zilvers. Senā muižas ēka pie Jūdažu ezera – iespējams ierīkot pansionātu. Ir vieta, kur ierīkot autostāvvietu.

E.Fogelis. Peldbaseini, ledus laukumi/slidotavas – cik gatavs sadarboties ir blakus pašvaldības? Raiņa parks - potenciāla vieta slidotavas izveidei.

V.Rungēvics. Ģodienas tendence – administratīvajām funkcijām iziet no galvaspilsētas. Augstskolas.

J.Zilvers. 2. pamatskola Laurenčos piemērota augstskolas izveidei. Atbilstošs novietojums.

E.Fogelis. Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju varētu pozicionēt Siguldā.

J.Zilvers. Vidzemes augstskolas filiāle – Tūrisma fakultāte. Sigulda – ideāla vieta, piem., Vides ministrijai.

V.Rungēvics. Pagaidām nav izteikta vēlme attīstīt biroja ēku celtniecību. Siguldas novads varētu būt piemērota vieta augsto tehnoloģiju ražošanai, kas neprasa plašas teritorijas, bet gan koncentrētas vietas.

Vadlīnijas Teritorijas plānojumam.

J.Zilvers. Sporta laukums pie Mores pamatskolas.

E.Fogelis. Sporta halles plānotā celtniecība.

J.Zilvers. Sporta halle un jaunā skola Vidzemes šosejas labajā pusē.

J.Zilvers. Jūdažu sabiedriskais centrs.

Sanāksme slēgta plkst.15.50

**Darba grupas „Kultūra, sports un izglītība”
dalībnieku saraksts**

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Einars Fogelis	LOK ģenerāļsekretārs
2.	Varis Rungēvics	arhitekts
3.	Juris Ivars Čivčs	SND deputāts, uzņēmējs
4.	Rudīte Stukle	SND teritorijas plānotāja
5.	Dina Krustiņa	SIA „METRUM”
6.	Andis Kublačovs	SIA „METRUM”
7.	Pēteris Šķiņķis	eksperts
8.	Ilze Circene	SIA „METRUM”
9.	Armīns Skudra	SIA „METRUM”
10.	Jānis Zilvers	SND priekšsēdētāja vietnieks
11.	Zanda Abzalone	SND Sporta un tūrisma pārvalde
12.	Ilona Ģime	skolotāja
13.	Rudīte Bete	būvvaldes vadītāja

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „VIDE UN TŪRISMS” SANĀKSMI

Siguldas novada domes Mazajā zālē
Pils ielā 16, Siguldā
2007. gada 16. februārī, plkst. 13.00

Diskusiju vada: Andis Kublačovs

Ko mēs vēlamies SAGLABĀT, MAINĪT, RADĪT?

Z.Abzalone. Jāsaglabā Gaujas senieleja, daba Mores pagastā lauku tūrisma attīstībai, neveicināt rūpniecības attīstību. Atsevišķi jāizdala ražošanas teritorijas.

G.Vītola. Tūrisma iespējas Mores pagastā tiek par maz akcentētas. Tūrisma nozare attīstījusies stihiski, pateicoties privātpersonu iniciatīvai. Administrācijas iniciatīva – Mores kauju muzejs, privātpersonas – „Salmiņi”, „Saulstari”. More no tādas neredzamākas, nomales teritorijas iznākusi redzamākā vietā. Mores pagastā primārā nozare varētu sglabāties ražošana, tūrisms – blakusnozare.

Z.Abzalone. Centrālā ass - Gaujas senieleja.

D.Vanaga. Tūrisma asociācijas biedri, apkārtējie pagasti ir ieinteresēti kopēja produkta, vienas koncepcijas veidošanā. Sigulda kā asociācijas dalībnieku centrs. Asociācija plāno izplesties, attīstīties.

Z.Abzalone. Tomēr galvenais uzsvars, protams, tiek likts uz dabas tūrismu – Gaujas senieleja.

J.Dudko. Siguldu vajag pozicionēt starptautiskā mērogā.

D.Vanaga. Tūristi brauks vērot skaistu vietu, ainavas. Nebrauks neviens uz Siguldu tikai SPA viesnīcas dēļ. Uz SPA var braukt arī citur.

V.Bērziņš. Jāattīsta 2 – 3 dienu tūrisms, pagaidām Siguldā nav ko skatīties ilgāk par 1 dienu. Nav organizētas aktivitātes tūristiem, iepirkšanās. Lielie veikali nav domāti tūristiem. Tūristiem vajadzīgi mazi, tradicionāli veikaliņi. Sāremā pilsēta Kurresāre ir labs piemērs, kur tūristiem ir ko darīt arī pēc dabas un ievērojamu vietu apskates – iepirkšanās, krodziņi. Allažu pagastā pie Siguldas novada robežas, Ancīšu gravas tiek plānots liels atpūtas parks (50 – 60 ha). Lorupes grava ir nepietiekami izmantota tūrismā.

Z.Abzalone. Pie Lorupes gravas varētu veidot dabas takas – abas tūrisms.

J.Dudko. Nepieciešama pastāvīga tūrisma plūsma, lai mazo veikaliņu īpašnieki septiņu „tukšo”, nesezonas mēnešu laikā neizputētu.

Z.Abzalone. Sporta komplekss un kultūras centrs veicinātu tūristu palikšanu Siguldā uz 2 – 3 dienām.

J.Dudko. Pašreizējais Siguldas tūrists ir nelojāls Siguldai. Ja tūrists pavada vairākas dienas, viņš mēģina iekļauties teritorijā, atmosfērā, vēro, kā uzvedas vietējie iedīvotāji.

Siguldas novadā tūrisma nozarē vērojama izteikta sezonālitate. Ziemā slēpotāji – rīdzinieki – nepaliek pa nakti, neuzkavējas vairāk par vienu dienu. Nepieciešams piesaistīt kaimiņus – lietuviešus un igauņus. Tikai jāatrod piesaiste, pašlaik nav ko darīt tūristam.

G.Vītola. Koncertu iespējas, ko piedāvā pašvaldība.

J.Dudko. Nepieciešama sabiedriskā dzīve. Uz Alpu kalniem neviens nebrauc tikai, lai slēpotu. Viena objekta izveide Siguldā, piem. kultūras centrs, neko nemainīs. Jāsakatās kompleksi.

D.Vanaga. Krimuldas muižai izstrādāts detālpilnplānojums. Maza (pasaku) pilsētiņa – veikaliņi, gleznu galerija, golfs, SPA, kamerkocerti vakaros.

V.Bērziņš. Trīs vaļi, uz kuriem pašvaldība orientējas – tūrisms, ražošana, nekustamais īpašums (pēc 15.12.2006. informatīvās sanāksmes).

A.Kublačovs. Ražošana – atsevišķās vietās ārpus pilsētas teritorijas.

D.Vanaga. Atbalstāma ir ideja par prāmi pāri Gaujas upei. Vesela atrakcija, sākot no Siguldas stacijas cauri visai pilsētai līdz pat Krimuldas muižai. Serpentīna ceļš ir viens šī projekta posms. Projekts pagaidām nav izstrādāts.

A.Janelsītis. Vienmēr jāņem vērā dabas pamatne.

Pastāv divu veidu tūristi:

- Mīl tikai dabu un klusumu;
- Aktīvistu (slēpotāji, aktīvās atpūtas cienītāji).

Desmit punkti par Siguldas novada mājas lapu. Ārzemju tūristus vienreiz iepazīstina ar Siguldas novada piedāvātajām tūrisma iespējām, nākamo reizi viņi paši jau ved savus draugus un paziņas, izrāda apkārtni, paši jau ir zinoši

J.Dudko. Tūrisma pakalpojumiem jābūt pēc iespējas tuvāk tūristam. Piemēram, TMR ēšanas iespējas būtu jānodrošina turpat muzeja teritorijā. Ja uzņēmējam būs pašvaldības atbalsts, tad uzņēmums turēsies. Trūkst interesentu, kas uzturētu dzīvu tūrisma plūsmu deviņus mēnešus gadā. Tad privātajiem uzņēmējiem nedraudētu bankrots. Padomju Savienības laikā Siguldā bija divas reizes vairāk tūristu kā šodien. Jāatver Latvijas austrumu robeža. Jārestaurē situācija tūrisma nozarē, kāda Siguldā bija pirms 100 gadiem un Padomju Savienības laikā.

Liela daļa ziemas sporta veidu cienītāji brauc no kalna ne vien braukšanas pēc, bet arī, lai redzētu ainavu. No kalnu virsotnēm bieži vien ir vienīgā iespēja redzēt skaisto Gaujas senielejas ainavu.

V.Bērziņš. Caurbraucējiem Siguldā ir nodrošinātas ēšanas iespējas.

J.Dudko. Ārzemju viesi izvēlas apmesties viesnīcā, kas ir Siguldas pilsētā nevis ārpus pilsētas. Nav atrisināta loģistika.

V.Bērziņš. Transporta problēmas. Būtu nepieciešams sabiedriskais transports, piem., SPA – Siguldas centrs.

Z.Gatere. Kultūras centrā paredzēta konferenču zāle ar vietām 600 cilvēkiem. Paredzēta arī mazā konferenču zāle, izstāžu zāle, koncertzāle, kafejnīcas - noslogojums kultūras centram.

J.Dudko. Ārzemju viesi meklē telpas konferenču organizēšanai ārpus Rīgas.

G.Vītola. Gājēju iela, uz kuras kultūras aktivitātes, kafejnīcas. Diemžēl līdzšinējā pieredze ir negatīva, veikali un kafejnīcas nav varējuši pastāvēt ilglaicīgi.

A.Kublačovs. Gājēju ielai - sezonālu raksturu. Gājēju iela trīs mēnešus gadā, pārējā laikā ielu var izmantot transportam.

G.Vītola. Pilsētā ir nepieciešams fizisks centrs – strūklaka, puķu dobes, soliņi, mūzika, skulptūras, mazās arhitektoniskās formas, pie kurām tūristiem fotografēties. Ļoti nozīmīgi.

Z.Gatere. Iespējams, vajadzētu atrast pilsētā zonu, kur privātuzņēmējiem atļaut tirgoties ar suvenīriem, amatniecības izstrādājumiem (iespējams, paša darinātiem) un citiem produktiem savā privātmājā, pirmajā stāvā. Iespējams atvērt tikai tad, kad pašam uzņēmējam šķiet izdevīgi. Teritorijas plānojumā regulēt ar apbūves noteikumiem.

G.Vītola. Siguldas pilsētā nav īres telpas par normālām cenām nosacītajā centra zonā.

D.Vanaga. Nepieciešams pašvaldības atbalsts.

I.Jekale. Dārzkopības, biškopības dārzs Siguldā. Puķes - narcises, tulpes, hiacintes, u.c.

Nepieciešams orientēties arī uz vietējiem tūristiem. Latvijā trūkst jaukas ēstuve. Apbūves noteikumos iespējams iestrādāt individuālus noteikumus.

A.Janelītis. Pirmais Siguldas Ģenerālais plāns (20. gs., 20. – tie gadi). Tradicionāli veidojās – 1. stāvā veikaliņš, 2. stāvā – saimnieks dzīvo. 4 mājas vēl saglabājušās. Tas bija laiks, kad nebija lieli centri – konkurenti.

G.Vītola. Tūristiem Siguldā ir labs vienas dienas noslogojums, izstaigātas līkloču takas 5 km garumā. Pēc Siguldā un apkārtnē pavadītas dienas tūristi vienmēr ir priecīgi. Vienīgi...ceļojums ir izplānots – apmetušies tūristi ir Rīgā, no rīta ierodas Siguldā, vakarā brauc atpakaļ.

A.Kublačovs. Satiksmes organizācija ir iespējama dažādos veidos.

D.Vanaga. S/O, Uzņēmēju klubs, u.c. strādā ar pašvaldībām, kad ir jau konkrēti projekti, priekšlikumi.

Z.Gatere. Interese par mazajiem veikaliņiem pastāv. Arī iespējas ir (ārzemju pieredze rāda), tikai uzņēmējam jābūt gudram (lai business būtu spējīgs pastāvēt ilgstoši).

G.Vītola. Iespējamās atvērtās darbnīcas, kur tūristi var iet un vērot amatnieku darbībā. Paralēli arī izstāžu zālīte maziņa.

Z.Gatere. Siguldai ir raksturīga izkaisīta apbūve, bez centra. Iespējams, ka centrs nemaz nav vajadzīgs, obligāts.

A.Kublačovs. Iedzīvotājiem centrs būs vajadzīgs, izveidosies pats.

J.Dudko. Centrs nepieciešams tūristiem. Vajadzīga iepirkšanās, gadatirgus.

Z.Gatere. Pašlaik tiek veidota speciāli iekārtota vieta pie Panorāmas rata gadatirgu organizēšanai.

J.Dudko. Vieta nemaina produktu. Saturs jāmaina, nevis vieta. Centrs – kā objekts, nevis kā telpa.

D.Vanaga. Nepieciešama veco parku sakārtošana.

Z.Gatere. Siguldas pilsētā tiks sakārtoti un saglabāties Raiņa un Maija parki. Cerams, arī parks pie stacijas. Raiņa parks ir jau izprojektēts (uz papīra).

J.Dudko. Pie viesu mājas „Ezeri” top arī tulpju un narcišu parks, kurš būs tāds kā minētais, senāk pastāvošais dārzs.

A.Janelsītis. Aivars Irbe „Konceptija par apzaļumošanu”. Jāsaglabā „zaļie koridori”, kas dod iespēju no stacijas aiziet līdz Gaujas senielejai pa zaļo zonu, piem., Pils iela, kur nav blīva apbūve. Vietējie iedzīvotāji ieinteresēti teritorijas sakopšanā pie saviem īpašumiem.

Z.Abzalone. Iniciatīvas bagāti, viesmīlīgi vietējie iedzīvotāji.

Velo celiņi – vispirms jāsakārto infrastruktūra, pēc tam jāplāno maršruti. Projekts top maršrutam Sigulda – More – Mālpils – Allāpi – Sigulda. Nepieciešams maršruts arī pilsētā. Aktuāls projekts Sigulda – Turaida.

Z.Gatere. Visiem Jaunajiem ielu projektiem tiek paredzēti velo celiņi un gājēju ietves blakus.

A.Janelsītis. Līdz šim tika labi koptas Siguldas zaļās zonas. Jāatjauno Siguldas zaļumsaimniecības padome. Pašreizējie dārznieki nerisina globālos jautājumus.

Z.Gatere. Pašreiz ir divas dārzniecības uz novada teritoriju, kurām neatliek laika ainavu projektēšanai.

A.Janelsītis. „Meža un dārza dienas” Siguldā aprīļa beigās – maija sākums. Jāatjauno koku resursi, jāpapildina meži. Ģimenes nāk ar bērniem un stāda kokus, jāiesaista skolēni, jāatjauno kā tradīcija.

Z.Abzalone. Attīstīt atpūtas zonu pie Jūdažu ezera.

G.Vītola. Trūkst kempingu mājiņas, jo finansiāli neizdevīgi. Ceļotāji interesējas par šāda tipa apmešanās vietām. Tās varētu attīstīt pie ūdenskrātuvēm.

I.Jekale. Jāizkopj skatu vietas.

J.Dudko. Gaujas NP degradējis ainavu vietas.

Z.Gatere. Gaujas NP ir ar mieru atbalstīt ainavu izkopšanu, parkam trūkst finansiālo līdzekļu, bet, ja būtu privātpersonu iniciatīva, atļautu to darīt. Nepieciešams izdomāt konkrētas vietas, kur var veidot skatu punktus, skatu torņus.

Vadlīnijas Teritorijas plānojumam.

- Jānosaka izmantošanas zonas – kas, kam paredzēts.
- Projekta uzdevums prāmja izveidei.
- Nodokļu atlaides uzņēmējiem, kas iesaistīti tūrisma nozarē. Jāatrod kompensācijas mehānisms pašvaldībai.
- Jānosaka zonas, kurās var būt dažādiem arhitektūras stiliem atbilstošas būves. (Liberāli noskaņotie varētu iebilst pret šādu dalījumu, uzskatot to par personas brīvības ierobežošanu.)Var būt vienošanās.
- „Balonu plāva” – iespējamā vieta kempingam.

Sanāksme slēgta plskt. 15:00

**Darba grupas „Vide un tūrisms”
dalībnieku saraksts**

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Aivars Janelisītis	novadpētnieks
2.	Reinholds Hermanis	Turaidas muzejrezervāts
3.	Zane Gatere	arhitekte
4.	Rudīte Stukle	SND teritorijas plānotāja
5.	Andis Kublačovs	SIA „METRUM”
6.	Dina Krustiņa	SIA „METRUM”
7.	Ilze Circene	SIA „METRUM”
8.	Inguna Jekale	SIA „METRUM”
9.	Armīns Skudra	SIA „METRUM”
10.	Zanda Abzalone	SND Sporta un tūrisma pārvalde
11.	Verners Bērziņš	Allaņu pagasta padome
12.	Gunta Vītola	Siguldas novada TIC
13.	Dace Vanaga	Siguldas reģiona tūrisma biedrība
14.	Juris Dudko	viesnīca „Sigulda”

DARBA GRUPU DISKUSIJU KOPSAVILKUMS 2007.GADA JANVĀRIS, FEBRUĀRIS

**Raksts publicēšanai SIA „Metrum” (www.metrum.lv) un Siguldas novada mājas lapās
(www.sigulda.lv)**

2007.gada janvārī un februārī Siguldas novada Attīstības plāna 2007. – 2019. gadam izstrādes ietvaros uzņēmums SIA „Metrum” organizēja četras darba grupu diskusijas par tēmām: „Veselība un sociālā aprūpe”, „Transports, infrastruktūra un ekonomika”, „Kultūra, sports un izglītība”, „Vide un tūrisms”.

Darba grupa „Veselība un sociālā aprūpe”, 2007. gada 26. janvāris

Diskusijā tika skarti jautājumi par ārstniecības iestāžu (slimnīca, poliklīnika, pagastu ģimenes ārstu prakses) vēlamo izvietojumu Siguldas novada ietvaros, vides pieejamības līmeņa paaugstināšanu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un māmiņām ar bērniem, kā arī par brīvā laika pavadīšanas iespēju paplašināšanu bērniem un jauniešiem.

Kā tuvākās perspektīvas uzdevumus diskusijas dalībnieki minēja Jūdažu sabiedriskā centra un Mores pamatskolas internāta izveidi, pēdējo paredzot pieejamu bērniem ar īpašām vajadzībām. Par aktuālu tika atzīta Siguldas poliklīnikas rekonstrukcija, kā arī sociālā dienesta un ģimenes centra darbības paplašināšana. Tika diskutēts par speciālu darbnīcu veidošanu cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, lai palielinātu viņu dzīves kvalitāti (S/O “Aicinājums Tev” pārstāvji izstrādājuši projektu šai iecerei), kā arī par nepieciešamību attīstīt medicīnas un sociālās rehabilitācijas iespējas sporta un veselības centrā „Siguldas pludmales centrs Dzintari”.

Kā vienu no tālākā perspektīvā realizējamiem projektiem darba grupas dalībnieki minēja ilgstošas sociālās aprūpes institūciju izveidi: īres namu maznodrošinātiem iedzīvotājiem (kā alternatīva nakts patversmei, jo Siguldas novadā nav tik daudz bezpajumtnieku, lai veidotu patversmi) kā arī par pansionātu, kas būtu sadalīts blokos pēc iemīnieku maksātspējas un veselības stāvokļa, kā arī par dzīvokļiem cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kuri var paši sevi aprūpēt (tā sauktās, “pusceļa mājas”, kādas izveidotas jau Allažu pagastā). Tika diskutēts arī par nepieciešamību radīt subsidētas darba vietas.

Darba grupa „Transports, infrastruktūra un ekonomika”, 2007.gada 7.februāris

Vērtējot Siguldas novada attīstību transporta, infrastruktūras un ekonomiskā aspektā, diskusijā tika ieskicēti Siguldas pilsētai un novadam būtiskie punkti, kam, domājot par attīstību, pievēršama īpaša uzmanība. Tie ir Gaujas senleja, Gaujas tilts, gaisa trosu ceļš, novada lauksaimniecības zemes (vairāk ainaviskā, nekā saimnieciskā nozīmē), kā arī pilsētas administratīvās funkcijas pildošās iestādes (slimnīca, policija, sociālā pārvalde u.c.), kas ir būtisks darba vietu nodrošinātājs vietējiem iedzīvotājiem.

Diskusijā tika spriests, kā risināt šādas pilsētas transporta organizācijas prioritātes: valsts nozīmes autoceļa izvadīšanu cauri pilsētai, netraucējot iedzīvotājus, kā arī papildus stāvlaukumu izveidi. Attiecībā uz apvedceļa izbūves nepieciešamību izskanēja pretrunīgi viedokļi.

Diskusija darba grupā „Transports, infrastruktūra un ekonomika”, foto V.Salienieks, 2007

Par transporta organizācijas pilnveidi pilsētas iekšienē diskusijā tika pausti viedokļi, ka iespējams varētu tikt veidota apļveida kustība Pils, Gaujas, Raiņa, J.Čakstes un O.Kalpaka ielas krustojumā, kā arī varētu tikt veidoti papildus „guļošie policisti”. Lai padarītu iedzīvotājiem un tūristiem ērtāku esošo gājēju un velobraucēju pārvietošanās sistēmu, tika diskutēts par iespējamu gājēju ielas izveidi Pils ielas posmā, vanšu tilta būvi pār Gauju, kā arī iespējamu veloceliņa Inciems – Ķegums izveidi. Pilsētas apmeklētāju ērtībai izskanēja arī idejas par iespēju ierīkot prāmi iepretim Gūtmaņa alai, kā arī autovilcienu, kas kursētu no Siguldas uz Turaidu.

Diskusijas dalībnieki sprieda arī par to, kā nepieļaut rūpniecisko teritoriju saplūšanu ar sabiedriskajām un dzīvojamajām zonām, it īpaši šosejai pieguļošajās teritorijās. Tika runāts par to, ka būtu jāparedz, cik tālu attīstīsies vēsturiski izveidojušās rūpnieciskās zonas Beites un Lauku ielu teritorijā, kā arī jāizvērtē piemērotākās teritorijas jaunu ražošanas zonu un loģistikas centru attīstībai.

Mores pagasta administrācijas vadītājs, deputāts A.Jakobsons, deputāts un uzņēmējs V.Zeile un uzņēmuma SIA „Metrum” telpiskās plānošanas nozares vadītājs A.Kublačovs, foto: V.Salienieks, 2007

Attiecībā uz novada lauksaimniecības zemēm, izskanēja viedokļi, ka tām piešķirama vairāk ainaviska, nekā praktiska vērtība un būtu svarīgi šīs teritorijas saglabāt kā „zaļo zonu”, nevis apbūvēt.

Diskusijā tika runāts arī par nepieciešamību risināt centralizētas kanalizācijas maģistrālo tīklu attīstību saistībā ar jaunās apbūves vajadzībām un ievērot esošo siltumapgādes zonējumu, paredzot pieslēgt centralizētai siltumapgādei visus jaunus objektus, kas atrodas šajā zonā.

Darba grupa „Kultūra, sports un izglītība”, 2007. gada 8. februāris

Diskusijā tika pārrunāta Siguldas novada nākotnes perspektīva kultūras un sporta jomā. Dalībnieku redzējums – Siguldas novads kā tūrisma, atpūtas un izklaides vieta visa gada garumā, saglabājot un attīstot Siguldai raksturīgās sporta un aktīvās atpūtas tradīcijas (galvenokārt, kalnu slēpošanu, velotūrismu, laivošanu un makšķerēšanu), paplašinot iespējas sportot novada bērniem un jauniešiem, kā arī turpinot attīstīt tādas Siguldai raksturīgas, tradicionālas pasākumus, kā Vienības velobrauciens, Siguldas kauss, Starptautiskās bobsleja un kamaniņu sacensības, Siguldas Starptautiskais opermūzikas festivāls, Siguldas pilsētas svētki un citas.

Pēc diskusijas dalībnieku domām, tuvākajā perspektīvā attīstība saistāma, pirmkārt, ar jauna sporta kompleksa izveidi un esošo (1. pamatskola, Mores skola) sporta laukumu un zaļu paplašināšanu, otrkārt, nepieciešamā servisa paplašināšanu aktīvās atpūtas vajadzībām (autostāvvietas, ģērbtuves, dušas, kafējnīcas u.c.). Aktuāls jautājums – pilsētā iecerēt vietu, kur plaša mēroga pasākumos varētu uzņemt vismaz 600 skatītāju, piemēram, rīkojot Latvijas mēroga deju sacensības. Tāpat aktuāli pēc darba grupas dalībnieku domām ir atrast vietu pārvietojamai estrādei.

Siguldas novadā aktuāla ir arī jaunas skolas būvniecība un bērnudārzu vietu skaita palielināšana. Tika iztirzāta iecere perspektīvā novada teritorijā pozicionēt kādu no Rīgā vai citviet Latvijā esošām augstskolām (piemēram, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju vai Vidzemes augstskolas filiāli – Tūrisma fakultāti). Iespējams nākotnē novadā varētu pozicionēties arī administratīvas iestādes, piemēram, Siguldas novads varētu būt piemērota atrašanās vieta Vides ministrijai.

Darba grupa „Vide un tūrisms”, 2007. gada 16. februāris

Viens no diskusijas aktuālajiem jautājumiem – Gaujas senlejas un Mores pagasta dabas vērtību pastiprināta akcentēšana nākotnē, palielinot šajā apvidū gan dabas objektu apskates, gan aktīvās atpūtas, gan lauku tūrisma iespējas. Pēc diskusijas dalībnieku domām, sadarbībā ar Latvijas Tūrisma asociāciju Siguldas novadam būtu nepieciešams izstrādāt vienotu koncepciju tūrisma aktivitāšu nodrošināšanai visa gada garumā, kā arī akcentēt Siguldu kā nozīmīgu tūrisma vietu starptautiskā mērogā.

Diskusijā, kuras aktualitāti palielina izstrādātātie Siguldas stacijas apkārtnes attīstības projekti, tika skārti jautājumi par Siguldas pilsētas centra jeb kodola definēšanu un tālāko attīstību. Tā kā Siguldai vēsturiski ir bijuši vairāki centri, uzmanības centrā ir jautājums – vai pilsētai viens centrs vispār nepieciešams.

Diskusijā tika spriests, kā risināt tūristiem paredzētu ilglaicīgu aktivitāšu un piemērotu iepirkšanās un izklaides iespēju (mazi, tradicionāli veikaliņi, krodziņi) trūkuma jautājumu pilsētā un tās apkārtnē. Diskusijā izskanēja arī doma par plaša atpūtas parka 50 – 60 ha platībā iespējamu izveidi Ancīšu gravā – Allažu pagastā pie Siguldas novada robežas, kā arī tūristu piesaisti Lorupes gravai, kur perspektīvā varētu tikt veidotas dabas takas. Kā atbalstāma diskusijā tika atzīta doma par prāmja izveidi pār Gauju, kas būtu kā atraktīva izklaides alternatīva tūristu pārvietošanai no viena upes krasta uz otru.

Pēc diskusijas dalībnieku domām, tūristu ilglaicīgāku uzkavēšanos Siguldā veicinātu arī sabiedriskās dzīves aktivizēšana, piemēram, sporta kompleksa un kultūras centra izveide. Pēc diskusijas dalībnieku domām labs priekšnosacījums sekmīgai tūrisma attīstībai ir Krimuldas muižai izstrādātais detālplānojums, kurā šī vieta iecerēta kā maza pasaku pilsētiņa ar veikaliņiem, gleznu galeriju, golfa laukumu, SPA un zāli kamerkocertiem.

Pilsētas ietvaros tika fiksētas šādas nepieciešamības: sabiedriskā transporta paplašināšana, gājēju ielas izveide, zona, kur privātuzņēmējiem būtu atļauta suvenīru un amatniecības izstrādājumu tirdzniecība. Diskusijā izskanēja ideja – iespējams gājēju ielai piešķirt sezonālu raksturu, piemēram, trīs mēnešus gadā – iela gājējiem, pārējā laikā – izmantojama transportam. Būtisks jautājums – arī Siguldas parku un citu zaļo zonu sakārtošana un jaunveidošana.

Teksts: Aija Ševele, SIA „Metrum” sabiedrisko attiecību speciāliste

KONFERENCES „VĪZIJAS TŪRISMA ATTĪSTĪBAI SIGULDAS NOVADĀ” DARBA PROGRAMMA⁶

2007. gada 5. aprīlis
Viesnīca «Albert Hotel» (zāle «Time», 11. stāvs) Rīgā, Dzirnavu ielā 33

09:00	Dalībnieku reģistrēšanās	
09:30	Ilze Kjahjare	Semināra atklāšana
09:40	Inese Riekstiņa	Gaujas Nacionālā parka apmeklētāju profils
10:00	Dr. Haralds Standls	Jaunas iespējas Siguldai dabas tūrismā
10:45	Jautājumi un diskusijas	
11:00	Prof. Dr. Andreass Kāgermeiers	Kultūras tūrisma attīstības iespējas un perspektīvas Siguldā
11:45	Jautājumi un diskusijas	
12:00	Kafijas pauze	
12:15	Pēters Sābje Simonsens	Jaunas idejas Siguldas tūrisma attīstībai
13:00	Jautājumi un diskusijas	
13:15	Pusdienas	viesnīcas «Albert Hotel» restorānā «Bestsellers», 1. stāvā
14:15	Gatis Blunavs	Tūristu sapnis un tūristu slazds. Siguldas novada nākotnes izvēles.
15:00	Jautājumi un diskusijas	
15:15	Agnese Ramata	Tūrisma piesaistes objekti Siguldas novadā – ilgspejīgas tūrisma attīstības veicinātāji
16:00	Jautājumi un diskusijas	
16:15	Kafijas pauze	
16:30	Aivars Mackevičs	Nākotnes tūrista sapņi Siguldas novadā – daba, serviss un tehnoloģijas
17:15	Jautājumi un diskusijas	
17:30	Konferences noslēgums	

⁶ Konferences materiālu un rezultātu apkopojums sagatavots un pieejams kā atsevišķs sējums

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM MĒRĶU PRECIZĒŠANA” SANĀKSMI

Siguldas novada būvvaldē
Zinātnes ielā 7, Siguldā
2007. gada 15. jūnijā, plkst. 10.00

Diskusiju vada: Pēteris Šķiņķis

Sanāksmes ietvaros tika izskatīts projekts par Siguldas novada Attīstības programmas 2007.-2019.gadam II jeb Attīstības perspektīvas daļu. Sanāksmes dalībnieki puda viedokļus un sniedza priekšlikumus piedāvātā Siguldas novada ilgtermiņa attīstības redzējuma jeb vīzijas pilnveidošanai, kā arī precizēja izvirzītos ilgtermiņa attīstības mērķus kā pamatu turpmāko uzdevumu un rīcību sagatavošanai.

Sanāksme slēgta plskt. 15:00

Darba grupas „Siguldas novada Attīstības programmas 2007.-2019.gadam mērķu precizēšana” dalībnieku saraksts

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Jānis Zilvers	SND priekšsēdētāja vietnieks
2.	Uģis Mitrevics	SND izpilddirektors
3.	Aivars Jakobsons	Mores pagasta administrācijas vadītājs
4.	Artis Murāns	SND deputāts, uzņēmējs
5.	Zanda Abzalone	SND Sporta un tūrisma pārvalde
6.	Aivars Janelisītis	novadpētnieks
7.	Dace Vanaga	Siguldas reģiona tūrisma biedrība
8.	Diāna Indzere	SND sociālais dienests
9.	Sandra Ķirule	Kultūras un izglītības pārvalde
10.	Valentīns Zeile	SND deputāts, uzņēmējs
11.	Juris Ivars Čivčs	SND deputāts, S/o Latvijas Politiski represēto apvienības Siguldas nodaļas vadītājs
12.	Pēteris Šķiņķis	Eksperts, LU ĢZZF, asoc.prof.
13.	Dina Krustiņa	SIA „METRUM”
14.	Ilze Cīrcene	SIA „METRUM”
15.	Anita Višķere	SND Zemes pārvaldes vadītāja
16.	Ārija Millere	SND Būvvaldes arhitekte
17.	Maija Geidāne	SND Galvenā arhitekte
18.	Laimonis Līkops	Siguldas pagasta administrācijas vadītājs
19.	Gunta Vītola	Siguldas novada TIC

PĀRSKATS PAR DARBA GRUPAS „SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM RĪCĪBU PRECIZĒŠANA” SANĀKSMI

Siguldas novada domes Mazajā zālē
Pils ielā 16, Siguldā
2007. gada 16. augustā, plkst. 14.00

Diskusiju vada: Pēteris Šķiņķis

Sanāksmes ietvaros tika izskatīts pēc sabiedriskās apspriešanas posma pilnveidotais Siguldas novada Attīstības programmas 2007.-2019.gadam projekts, pārskatot un detalizējot projektā ietvertos uzdevumus, kā arī tiem sekojošās rīcības. Sanāksmes dalībnieki savas kompetences ietvaros identificēja gavenās rīcības jeb projektus, kas Siguldas noavadā veicami vai uzsākami laika posmā no 2007.-2010.gadam, un kuriem ir tieša saistība ar Siguldas novada domes darbību.

Sanāksme slēgta plkst. 16:45

Darba grupas „Siguldas novada Attīstības programmas 2007.-2019.gadam rīcību precizēšana” dalībnieku saraksts

Nr.	Dalībnieki	Nodarbošanās
1.	Jānis Zilvers	SND priekšsēdētāja vietnieks
2.	Uģis Mitrevics	SND izpilddirektors
3.	Karīna Putniņa	SND Sporta un tūrisma pārvalde
4.	Gunta Vītola	Siguldas novada TIC
5.	Dace Vanaga	Siguldas reģiona tūrisma biedrība
6.	Diāna Indzere	SND sociālais dienests
7.	Sandra Ķirule	Kultūras un izglītības pārvalde
8.	Juris Ivars Čivčs	SND deputāts, S/o Latvijas Politiski represēto apvienības Siguldas nodaļas vadītājs
9.	Pēteris Šķiņķis	Eksperts, LU ĢZZF, asoc.prof.
10.	Andis Kublačovs	SIA „METRUM”
11.	Ilze Circene	SIA „METRUM”
12.	Rudīte Bete	SND Būvvaldes vadītāja
13.	Aivars Janelisītis	novadpētnieks
14.	Aija Melluma	Dr.hab.ģeogr., eksperte ainavu plānošanas jautājumos

PRESES RELĪZE SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007. – 2019. GADAM IZSTRĀDES IETVAROS

NR.1

Siguldas novada attīstības programmas 2007. – 2019. gadam projekts nodots sabiedriskai apspriešanai

Publicēta: 2007. gada 4. jūlijā SIA „METRUM” mājas lapā un Siguldas novada mājas lapā

Informāciju sagatavoja Aija Ševele, SIA „Metrum” sabiedrisko attiecību speciāliste.

Teritorijas plānošanas uzņēmums „Metrum” sadarbībā ar Siguldas novada domi ir izstrādājis un nodevis sabiedriskajai apspriešanai Siguldas novada attīstības programmas 2007. – 2019. gadam projektu. Iedzīvotāji vērtējumu par šo pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu var izteikt līdz 17. jūlijam.

Iepazīstoties ar šo pašvaldības attīstības plānošanas dokumentu, var uzzināt pašvaldības mērķus, attīstības principus un darbības, ko paredzēts veikt novada attīstības nodrošināšanai. Pēc sabiedriskās apspriešanas ilgtermiņa mērķi un uzdevumi tiks vēl precizēti, izvēršot īstermiņa rīcību daļu.

Lielākie Siguldas novada attīstības programmā iekļautie projekti ir saistīti ar satiksmes infrastruktūras uzlabošanu gan pilsētā, gan lauku teritorijās, kā arī kultūras centra un jaunas ģimnāzijas celtniecību. Galvenie uzdevumi tūrisma attīstībai ietver nozarei nepieciešamās infrastruktūras un informācijas sistēmas pilnveidošanu, kā arī kvalitatīvu, vietējam un starptautiskam tirgum mērķētu tūrisma produktu veidošanu. Attīstības programmas sākuma daļā plaši analizēta pašreizējā situācija Siguldas novadā.

„Tā kā šobrīd Siguldas novada attīstības programma ir projekta stadijā, tajā vēl iespējams iekļaut iedzīvotāju priekšlikumus. Tāpēc divu nedēļu laikā, kamēr šis projekts būs pieejams publiskai apspriešanai, ļoti gaidām gan konstruktīvus ierosinājumus un vērtējumu, gan arī kritiku, kas mums palīdz dokumenta kvalitatīvā sagatavošanā,” saka viens no Siguldas novada attīstības programmas izstrādātājiem, „Metrum” projektu vadītājs Andis Kublačovs.

Attīstības programmas projektu no 4. līdz 17. jūlijam, kad noslēgsies tā sabiedriskā apspriešana, pilnā apjomā ikviens var apskatīt Siguldas novada domē, Siguldas novada būvvaldē un Mores pagasta administrācijā. Priekšlikumus var izteikt tur pat pieejamā „Priekšlikumu grāmatā”, kā arī elektroniski pa e – pastu www.planojamsiguldu@metrum.lv.

Dokuments apskatāms arī interneta mājaslapās www.sigulda.lv (sadaļā – Pašvaldība – Attīstības plāns) un www.metrum.lv (sadaļā Projekti – Citi attīstības plānošanas dokumenti).

Siguldas novada attīstības programma 2007. – 2019. gadam izstrādāta ciešā saiknē ar šobrīd topošo Siguldas novada teritorijas plānojumu 2007.- 2019. gadam, ko arī veic „Metrum” (abi dokumenti kopā veidos Siguldas novada attīstības plānu 2007. – 2019. gadam).

Plašāka informācija:

Aija Ševele, „Metrum” sabiedrisko attiecību speciāliste, tālr. 7814222, 29175961, aija.sevele@metrum.lv
Diāna Kondratenko, Siguldas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste, tālr. 7970848, 26563664, prese@sigulda.lv

RAINAS RUDZĪTES (17.07.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.)

1.2.

- Vai izvairīšanās no termina "senieleja" ir apzināta, vai arī šis nosaukums zudis, ar datoru pārbaudot pareizrakstību? Pareizāk būtu "senieleja".
- Minētas sāngravas, kas ir dabas aizsardzības objekti. Šeit būtu jāuzskaita tie, kas atrodas Siguldas novadā (vai jānorāda, kurā nodaļā tas aprakstīts).
- Pareizāk būtu lietot Gūtmaņa ala, kā tas ir arī ziņojuma 15.lpp.
- Rakstīts, ka ģipša un avotkalķu iegulas vēl nav pilnībā izpētītas, tomēr varētu konkretizēt, kur atrodas izpētītās. 73.lpp. minētas karsta izplatības zonas, taču šeit – aprakstā – nekas par karsta procesiem nav minēts. Arī nodaļā 1.4. pie ģeotehniskiem apstākļiem karsts netiek minēts.

1.3.

- Būtu jākonkretizē Gaujas garums Siguldas novadā.
- Minot meliorācijas darbus, būtu labi norādīt, kurā laikā tie tika veikti.
- Aprakstot Sudas purvu vajadzētu minēt, cik liela teritorija ietilpst Siguldas novadā, jo tālāk tekstā (7.lpp.) rakstīts, ka tas dalēji atrodas Siguldas novadā.

1.6.

Nav saprotama atsauce uz Vides aizsardzības politikas plānu. Vai ar to domāts vecais Vides ministrijas VAPP (1995.g.), kas vairs nav spēkā, vai jaunais Vides politikas plāns (2003.g.)? Un "fizģeogrāfisks", bez šaubām, ir tikai sarunvalodā lietojams termins (arī 1.nodaļas nosaukumā to vajadzētu labot).

2.1.

4.rindkopā minēts, ka "...karu laikā Siguldas novads cieta smagus zaudējumus". Vajadzētu mazliet konkretizēt (ēkas, cilvēkus?). Bez tam – tajā laikā nebija Siguldas novada, tāpēc būtu jāprecizē, rakstot vai nu "tagadējā Siguldas novada teritorija", vai arī zemsvītras skaidrojumā rakstot "šeit un turpmāk ar Siguldas novadu saprot tagadējo, 2003.gadā izveidoto Siguldas novada teritoriju".

Ziņojumā nav abreviatūru un saīsinājumu saraksta (vismaz internetā pieejamai versijai nav), tāpēc jāizvairās no saīsinājumiem (šeit: LZP) vai arī tāds saraksts jāizveido.

2.2.

2.rindk. 11.lpp. minēts, ka viesu un tūristu skaits pārsniedza iedzīvotāju skaitu pat 10 reizi, bet iepriekš (9.lpp. 2.rindk.) teikts, ka Siguldu apmeklējuši pat 30 tūkst. apmeklētāju dienā. Vai gadsimta sākumā Siguldā dzīvoja 3000 iedzīvotāju? Citos avotos rakstīts, ka dzīvoja ap 900 iedzīvotāju.

4.rindk. pēd.teik. – par Siguldas novadu 2000. nevar runāt, jo nebija vēl izveidots. (Skat. komentāru par 2.1.).

1.attēls 11.lpp. ir diezgan nesaprotams: nav izprotams, kas ir atlikts uz x ass, jo attālumi starp atzīmēm ir vienādi, kamēr gada skaitļi zem ass nav ar vienādu intervālu. Bez tam – sniegtā informācija ir pārāk novecojusi, un pat ja Centrālā statistikas pārvalde jums kā svaigākos sniegusi 1989.gada datus, tad tomēr vismaz 2000.gada tautas skaitīšanas dati ir publiski pieejami.

12.lpp. 2.attēla virsrakstā būtu jāraksta, ka šīs izmaiņas ir Siguldas novadā (analogi iepriekšējā attēla virsrakstam).

Tekstā trūkst atsauces uz ievietotajiem attēliem.

3.1.

Virsrakstā būtu rakstāms "Dabas teritorijas un objekti".

Te, pie dabas teritorijām, kur minēts arī GNP, būtu jāiekļauj viss, kas rakstīts nodaļā 3.3.

Dabas pieminekļu sarakstā nav minēts Nurmīžu parks.

Nosaukums:	Nurmīžu parks
Kods:	7069
Platība (Ha):	6.7
Aizsardzībā kopš:	2001
Kategorija:	Dabas piemineklis
Ietverošā teritorija:	Gaujas nacionālais parks
Lēmums:	LR MK / Noteikumi Nr.131 par dendroloģiskajiem stādījumiem 2001.g.

[http://vdc2.vdc.lv:8998/free/nt\\$nt.queryview?p_nt_id=10994&z_chk=2379](http://vdc2.vdc.lv:8998/free/nt$nt.queryview?p_nt_id=10994&z_chk=2379)

Šajā nodaļā būtu jāpiemin arī novadā esošie dižkoki.

Pievienojū Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datu bāzē (Informācijas sistēma "Īpaši aizsargājami koki") minēto dižkoku sarakstu Siguldas pilsētā, pagastā un Mores pagastā.

3.2.

Nosaucot kultūrvēsturiskos objektus, būtu jāatzīmē, ka VKPAI Nr.8504 nojaukta 2007.gadā (tur pašlaik notiek jauna būvniecība).

Tekstā (15.lpp.) minēti 16 vietējas nozīmes kultūras pieminekļi, bet uzskaitīti (17.-18.lpp.) ir 17.

Viesnīcas ēka VKPAI Nr.8502 minēta gan pie valsts nozīmes, gan pie vietējas nozīmes pieminekļiem.

3.3.

Aprakstot GNP, būtu jāmin, cik % Siguldas novada aizņem GNP.

4.1.

8.attēlā būtu jānorāda, kas atlikts uz Y ass vai jāsniedz skaidrojums virsrakstā. *[Procenti tie nesanāk, ja ņem vērā iedz.sk., kas dots 2.attēlā un bezdarbnieku skaitu, kas minēts 6.attēlā]*

Informācija par bezdarbniekiem būtu sniedzama kopā ar informāciju par iedzīvotāju sadalījumu (darbspējas vecuma u.c.), demogrāfisko slodzi, t.i., nodaļā 2.3. iekļauto informāciju.

4.2.1.

3.rindk. no apakšas 22.lpp. Pirmo teikumu būtu jākorrigē. Arī otro.

23.lpp. 2.rindkopā minēti mikroliegumi, taču pie ĪADT nebija minēts, ka tādi Siguldas novadā ir un cik to ir. Teikums par mežu platību ha atkārtojas gan iepriekšējā, gan šajā rindkopā.

Pie uzņēmējdarbības būtu jānosauc lielākie uzņēmumi (pēc apgrozījuma, pēc darbinieku skaita).

4.3.

24.lpp. minēts, ka daudzdzīvokļu māju celtniecības jomā "ir aizsākti vai saskaņoti vairāki projekti", neminot gadu, kurā šāda situācija konstatēta. Faktiski šādi objekti jau ir uzcelti (pie bij. universālveikala, pie pilsētas stadiona).

4.rindk. no apakšas būtu jāprecizē, kādos apvidos "darbības ienāk lēnām".

3.rindk. no apakšas novada attīstības programmā 12 nākamajiem gadiem nebūtu jāmin 1 konkrētas personas viedoklis. Citu arhitektu domas var atšķirties. Ja tas nav darba grupas viedoklis, tad tas vispār nav jāpiemin.

Ziņojumā būtu jāiekļauj arī saraksts ar darba grupām un to sastāvu.

Pēd. rindkopā nav minēts gadaskaitlis, par kuru sniegta informācija.

4.4.

Pirmā rindkopā būtu jāmin arī ziņojuma gads.

3.rindkopā minētā projekta nosaukums jāraksta latviski, nosaukumu angļu valodā liekot iekavās. Minētās sardaudzības pilsētas ir jāraksta latviski, oriģinālo rakstību var likt iekavās.

Bez Kaļļu izgāztuves Siguldas mājaslapā minēta arī Silzemnieku izgāztuves rekultivācija. Arī ziņojuma 40.lpp. tā minēta.

Nekur visā nodaļā nav pieminēts Siguldas ūdenssaimniecības attīstības projekts!!! Lūdzu interesēties domē un "Saltavotā"!

4.5.

28.lpp. 4.rindk. nav saprotams, kas ir Siguldas "apkārtējā teritorija" un "pārējā teritorijas".

5.rindk. pirmais teikums nav izprotams. Nav paskaidrots, kas ir "lauku ceļotājs", ne arī nosaukums likts pēdiņās.

31.lpp.4.rindkopu varētu papildināt ar informāciju, ka ierīkota jauna pasākumu vieta pie Panorāmas rata.

5.rindkopā, minot slaloma trases, vajadzētu minēt arī to garumu.

7.rindk. Teikums par valstī izplatītajām zādzībām īsti neiederas Siguldas attīstības programmā.

32.lpp. 3.rindk. nosaucot nakšņošanas vietu skaitu, būtu jāmin arī gads, kurā ir šis skaits.

4.rindk. rakstot, ka "viesnīca jau vēsturiski pildījusi viesnīcas funkcijas", varētu papildināt, ka tagad tai piebūvēts papildus korpuss.

5. un 7. rindk. minot ēstuvju un nomas punktu skaitu, vajag arī gadu, kad tas tā ir (ir bijis).

Pēd.rindk. ir minēts Siguldas pilsētas iekšējais sabiedriskais transports. Te tomēr būtu jāraksta par novadu.

Ir minēti Ķīpari (Sig.pagastā), bet nav ne *Institūta* maršruts, ne Nurmīži, ne More, ne Jūdaži. [skat.

http://www.sigulda.lv/public/lat/sabiedriskais_transports/autobuss/]

5.

36.lpp. 4.rindk. minēts, ka funkcionē viena pārbrauktuve Rīgas ielā, bet darbojas arī pārbrauktuve Blaumaņa ielā.

5.rindk. nav saprotams priekšpēd. teikums – vai tiešām ceļu un ielu apsaimniekošanai tika izmantoti vides aizsardzībai paredzētie līdzekļi?

6.rindk. minēti 2006.gadā izveidotie gājēju celiņi, veloceliņš, apgaismojums līdz Līgatnes pagasta teritorijas robežai. Faktiski tas ir tikai līdz Blaumaņa ielai.

Pie satiksmes infrastruktūras būtu jāraksta arī par problēmu, ka vēl joprojām daudzām ielām nav ietves. Ietves nav arī tām ielām, pa kurām skolēni dodas uz skolu (O.Kalpaka, Blaumaņa-Parka iela (līdz krustojumam ar Atbrīvotāju ielu). 2006. gadā ietve ierīkota ceļā uz skolām Kr.Barona ielā.

Pēd.rindk. būtu minams, ka finansējuma trūkuma dēļ vilciena reisu un arī vagonu skaits pēdējos gados ir samazināts. Būtu jāpiemin problēma, ka pēdējais vilciens no Rīgas uz Siguldu ir 21:00, tādējādi liedzot Siguldas iedzīvotājiem apmeklēt daudzus kultūras pasākumus galvaspilsētā. Atceltā vilciena vietā nodrošinātā autobusa vietu skaits nav pietiekošs un arī brauciena ilgums ir neapmierinošs, jo tā maršruts ir garāks.

37.lpp. 3.rindkopā minētais iespējamais ātrgaitas dzelzceļa trasējums "tuvu tās robežai" vēl vairāk fragmentētu ainavu, mežus, zemes.

4.rindkopā minētā satiksme Sigulda-Rīga ir pa šoseju, kas atrodas 1 km no pilsētas centra. No autoostas autobusi kursē ievērojami retāk.

5.2.

Būtu jānosauc, kādus pakalpojumus pasts sniedz, vai pieaudzis, vai samazinājies abonentu skaits.

Nodaļas pēdējā rindkopā minēts, ka "analogo līniju zemā kvalitāte kavē interneta izmantošanas iespējas lauku rajonos". Vajadzētu vairāk informācijas par Siguldas novadu, ne pārskatu par visu Latviju. Iepriekšējā lappusē minēts, ka "Visi abonenti Siguldas novadā pieslēgti ciparu tīklam".

Būtu jāuzskaita interneta pakalpojumu piedāvātāji.

5.3.1. Pirmo teikumu vajadzētu korigēt.

5.3.2. Jālabo nosaukums – Wesseman.

Trūkst skaitliskas informācijas, cik ēku un cik iedzīvotāju izmanto centralizētās siltumapgādes pakalpojumus.

5.3.3. Trūkst skaitliskas informācijas, cik ēku un cik iedzīvotāju izmanto gāzes apkuri un cik centralizēto gāzes apgādi izmanto virtuvē.

5.4.1.

Minot apkalpojamās mājas (mājas vai mājsaimniecības?), būtu jāmin arī kaut aptuvens apkalpojamo iedzīvotāju skaits, jo māju skaits maz ko izsaka.

Nekas nav minēts par ūdens atdzelžošanas stacijas būvniecību ES līdzfinansētajā ūdenssaimniecības attīstības projektā.

Nav minēts, vai jaunbūvējamām ēkām ir obligāti jāpieslēdzas centralizētajai notekūdeņu savākšanas sistēmai.

Apgalvojums, ka "sakārtota lietus ūdens novadīšanas sistēma" ir galīgi nepatiess. Daudzās ielās (pat centrā) vispār nav nodrošināta lietusūdeņu savākšana, esošās lietusūdeņu akas ir piesmilšotas un netiek regulāri apkoptas un tāpēc lietus laikā pārplūst gan ielas, gan ietves, kas vietām ir zemākā līmenī kā iela un kā zāliena zona (piem. Raiņa iela pretī autoostai). Arī esošie lietus ūdeņu novadgrāvji ir piesērējuši, aizauguši, vietām iedzīvotāji tos aizbēruši.

Lietusūdeņu kanalizācijas sistēmas sakārtošana tiešām ir problēma, kas prasa risinājumu. Tas gan laikam ir domes, ne "Saltavota" ziņā. Tā kā šim pakalpojumam nav abonentmaksas kā dzeramajam ūdenim un notekūdeņu savākšanai, iespējams, būtu jāapspiež maksas ievākšana no zemes īpašniekiem, maksu diferencējot atkarībā no platības un tās seguma (asfaltētā laukumā - augstāka maksa, jo ūdens ātri aiztek, zālienā un nenosegtā zemē – mazāka, jo ūdens iesūcas).

5.4.2. Nav informācijas, cik mājsaimniecību (% no visām) noslēgušas līgumus par atkritumu izvešanu, tai skaitā – cik ar "Jumi", un cik ar citiem apsaimniekotājiem (piem. SIA "ZAAO"). Nav arī informācijas, cik iedzīvotāju sodīti par līguma nenoslēgšanu.

40.lpp. 1.rindk. ...izvešanas biežums noteikts līgumā (ne "atrunāts").

"Pastāv iespēja, ka ...varētu izmantot poligonu "Daibes". Nav īsti saprotamas, vai šāda iespēja tiek apspriesta jau tagad (resp. – mainīt poligonu), vai arī tas plānots vēlāk, kad slēgs "Getliņus". Poligona nosaukums ir "Daibe".

4.rindk. nav minēts **kas un ar ko** ir noslēdzis līgumu par bīstamo atkritumu savākšanu no aptiekām un iedzīvotājiem. Vai netiek savākti citi bīstamie atkritumi (no slimnīcas, poliklīnikas, zobārstu privātp praksēm, veikaliem, kuros savāc izlietotās baterijas)?

6.1. nodaļas pēd. rindkopā. būtu jāpiemin, ka no 2007.gada aprīļa Rīgas rajona slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta apkalpes zonas dispečeru dienesta funkcijas pārņēma Rīgas ĀMPS. Saskaņā ar Valsts obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras informāciju šāda apvienošana bija nepieciešama, lai optimizētu neatliekamās medicīniskās palīdzības dispečeru dienesta darbību un lai uzlabotu tās kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem.

Pareizi būtu *Latvijas Diabēta asociācija*.

43.lpp. tekstā zem attēla minēts, ka "skolās darbojās sociālie pedagogi". No teikumā lietotās pagātnes formas saprotams, ka tas notika kaut kad agrāk. Ja tā ir tikai kļūda darbības vārda laika izvēlē, un pedagogi darbojas vēl tagad, tad vajadzētu minēt, cik šo pedagogu ir (uz 1 skolēnu).

Arī Dienas centrs "darbojās". Cik zināms, tas darbojas vēl tagad.

6.3. 44.lpp. 2.rindk. no apakšas jāpiemin arī, kurā gadā bija šāds bērnu skaits. Pēdējais rindkopas teikums par transportu no Jūdažiem, Nurmižiem un Inciema būtu jāpārceļ atpakaļ – pie teksta par citu pagastu bērniem Siguldas skolās (vai arī teikums jāpapildina ar vārdiem "uz Siguldu").

45.lpp. 19.att. trūkst gadaskaitlis.

46.lpp. 20.att. – arī nav gadaskaitļa.

Attēlā dots skolotāju skaits (kopā 189) nesakrīt ar pirms tam tekstā rakstīto – 300. Tekstā vajadzētu šo atšķirību izskaidrot.

47.lpp. pirmā rindkopā vajadzīgs gadaskaitlis, kurā šis skaits bijis.

Nodaļā par izglītību, minot prognozi, ka skolēnu skaits lēnām palielināsies (cerams, ka tādai ir reāls pamats, resp., ir pietiekoši liels attiecīgajos gados dzimušo skaits), vajadzētu konstatēt, vai tas neradīs problēmas ar skolu, klašu, skolotāju trūkumu.

Un kā šī prognoze par skolēnu skaita pieaugumu saskan ar domu Siguldas 2.pamatskolā Laurenčos izvietot augstākās mācību iestādes filiāli (skat.46.lpp.)

6.4.

48.lpp. Nav minēts, ka Siguldas kultūras namā darbojas arī kinoteātris. Kori laikam ietilpināti "mūzikas ansambļos". Vai koncertus u.c. pilsdrupās tiešām organizē pagasta kultūras nams.

6.4. nodaļas pēdējais teikums nav īsti saprotams.

6.5. Pie galvenajām iestādēm, kas organizē sporta dzīvi, minēta trase. Iestādes nosaukums ir *SIA Bobsleja un kamanīņu trase «Sigulda»*. Tekstā pie sporta objektiem nav minēta ne bobsleja trase, ne rodeļu trase. Gaujā un ezeros bez ūdenstransporta nomas ir iespējama arī makšķerēšana un peldēšanās.

Nekur ziņojumā nav minētas kapsētas, kas atrodas novadā. Cik ir? Kāda platība? Vai tā ir pietiekoša? Cik ilgam laikam pietiks ar paplašināto Siguldas kapsētu? Vai jāattīsta jauna(-as) kapsētas?

Ziņojumā nav minēts arī par sabiedrisko kārtību, tās nodrošināšanu.

7.2. 4.rindkopā, minot, ka ieņēmumi vienmēr pārsniedz izdevumus, tas būtu jāredz arī diagrammā, taču tā tas nav: 2006.g. izdevumi un ienākumi ir vienādi (arī pēc skaitļiem), bet 2004. un 2005.g. vizuāli ieņēmumu un izdevumu stabiņi ir pilnīgi vienādi. Vai nu jāizvēlas cits mērogs diagrammām, vai budžeta jāizvēlas cits, veiksmīgāks izmaiņu attēlošanas veids.

52.lpp. 6.tabulā nav uzrādīts azartspēļu nodokļa lielums.

Dīvaini, ka Siguldā vides aizsardzībai pieskaita kādu no zemāk minētajām jomām. Pat zaļumsaimniecība un kapu apsaimniekošana nepieder pie vides aizsardzības.

Vajadzētu precizēt pašvaldības izdevumus, kas saistīti ar reliģiju, jo pēc rakstītā rodas neskaidrības. Galu galā Satversmes 99.pantā ir nostiprināts princips, ka baznīca ir atdalīta no valsts, tāpēc būtu jākonkretizē, kādiem reliģijas jautājumiem pievērsusies Siguldas dome. Vai arī varbūt tas ir tikai nosaukums budžeta tabulas ailītē, un dome ar reliģijas lietām nenodarbojas? (tāpat arī 8.tabulā).

9. nodaļa

Labāk un uzskatāmāk būtu izmantot parasto SVID analīzi, aprakstot katras jomas stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudus. Tagad katra problēma un iespēja nav izskatītas atsevišķi, bet viss nosaukts vienā nesakārtotā laidā, bieži vien atkārtojot to pašu domu citiem vārdiem. Visu darba grupu "augli" apvienoti, neveicot nekādu kopsavilkumu, analīzi un secinājumus. Daži no uzskaitītajiem punktiem bez sīkāka skaidrojuma nav saprotami (ko, piemēram, izsaka pie iespējām minētā "amatniecības attīstība", kas domāts ar "vienotu novada produktu veidošanu"). Te parādās problēmas, kas ziņojumā, apskatot konkrēto jomu, nav minētas.

6.3. nodaļā par izglītību, minēts, ka skolēnu skaits lēnām palielināsies, savukārt šeit minēta iecere pamaskolā izvietot augstākās mācību iestādes filiāli.

Pie iespējām minētā lauksaimniecības zemju transformācija (apmežošana) ir pretrunā ar vadlīnijās teritoriālajam plānojumam (72.lpp.) rakstīto: "Saglabāt lauksaimniecības zemes plašos nogabalos kā ainavisku vērtību un kā teritorijas „zaļo zonu” struktūru." Atbalstāma, protams, ir lauksaimniecības zemju kā ainavisku vērtību saglabāšana.

Pie problēmām minēts, ka nav pietiekams dzelzceļa kā sabiedriskā transporta nodrošinājums, taču nodaļā 5.1. nav minēts, ka reisu vai vagonu skaits sastāvā būtu nepietiekošs (kā tas patiesībā ir).

Pie problēmām nosaukta arī "Neorganizēts pilsētas iekšējais transports". Varbūt par skaļu teikts, ka neorganizēts – to taču kāds organizē, tas nav stihisks. Iespējams, ka nepieciešams palielināt maršrutu skaitu (ja tam ir nepieciešamie priekšnosacījumi). Nav saprotams, kurš virziens te minēts – jāprecizē, kas šeit ir SPA, un cik cilvēku uz to varētu braukt (un vai tie, kas apmeklē SPA, vispār pārvietojas ar sabiedrisko transportu). Ja tas būs izdevīgi, uzņēmēji to noorganizēs.

Sauklis "*Emocionālā vardarbība*" - *turīgo vecāku bērnu vientulība* ir nesaprotams un neiederīgs. Kā tad ar maznodrošināto vecāku bērniem? Kā ar to bērniem, kuri, izeju meklējot, aizbrauc peļņā uz ārzemēm?

Teikumā par maznodrošināto pensionāru apkalpi piemērotāks būtu vārds "aprūpe".

Minētais kvalitatīvu mācībtelpu trūkums skolās nav aplūkots iepriekš ziņojumā. Bet vajadzētu.

Nepietiekoši attīstīta ir ne tikai skolu sporta infrastruktūra, bet novada sporta infrastruktūra (maz sporta klubi, nav peldbaseina, nav slidotavu). Te būtu jāmin arī fakts, ka līdz ar pilsētas attīstību, samazinās iespējas sportot brīvā dabā – skriet pa meža takām, slēpot, jo katastrofāli trūkst centram tuvu esošu, līdzienā vietā izvietotu mežu (vienīgie ir pie Gleznatāju kalna un vecais muižas parks, ko arī jau iekārojuši būvnieki).

Jāpapildina: "Nepietiekams tehniskais nodrošinājums tūrisma objektiem Siguldā un arī ārpus Siguldas pilsētas teritorijas..." [arī pašā Siguldā tas ir nepietiekams].

Punkts "Aizaugužas, nesakoptas ainavas Siguldas novadā un latvāņu audžu izplatība". Nekur ziņojumā tāda problēma nav minēta. Par latvāņu neapkarošānu draud administratīvais sods (aktīvāk jādarbojas ar brīdināšanu un sodiem). Par terminu "aizaugužas, nesakoptas ainavas" katram ir sava izpratne. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana arī ir viens no Latvijas ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un arī nepļauta pļava ir skaista. Citiem atkal šķiet, ka skaists ir tas, kas nopļauts, izcirsts un tā vietā iestādītas rozes, uzlikts bruģis vai atrodas namīpašums.

Bez skaidrojuma nav izprotams pēdējais punkts, ka "ES prasības nav izpildāmas lauku saimniecībās, kurās saimnieklo gados vecāki cilvēki". Kāpēc? Veselības problēmas? Finanšu problēmas? ES taču nenosaka ierobežojumus attiecībā uz gadiem. Nosaka?

Pie problēmām nav minētas nepietiekams tehniskais nodrošinājums bibliotēkām un kultūras pasākumiem.

Pie problēmām būtu jāmin arī sabiedriskās pirts trūkums Siguldas pilsētā. (pamatojums: finansiālo apstākļu dēļ mazāk nodrošinātie iedzīvotāji atsakās no siltā ūdens apgādes, bet Siguldas pirts ilgstoši nedarbojas. Pagastā esošā pirts attāluma dēļ daudziem nav pieejama.)

Pie problēmām jāmin arī senā problēma - sabiedrisko tualetu trūkums.

59.lpp.1.1.3.

2. un 4. punktu varētu apvienot vai vismaz rakstīt kopā, vienu aiz otra.

Tas pats par 6. un 8. punktu.

60.lpp. 1.2.2.

Kas saprotams ar daudzveidīgas, videi draudzīgas ražošanas atbalstīšanu? Iepriekš, ziņojumā nebija minēts, ka novadā tāda būtu jāattīsta daudzveidīga ražošana.

"pieūdeņu" gan ir līdz šim nezināms jaunvārds. Acīmredzot, patapināts no Rīgas reģiona plāna. Vajadzētu lietot plašāk atzītu terminoloģiju.

pēd.punkts 60.lpp. – kaut kas līdzīgs jau ir 7.punktā no apakšas. Šos abus varētu apvienot.

1.3.1.

4.p. "veicinoša vide un infrastruktūra" – konkretizēt, ko veicinoša.

Profils Sigulda – zaļā galvaspilsēta (nodaļas 2.punktā minēta reģiona "zaļā pilsēta", te – pie profila – jau Latvijas galvaspilsēta.

Ka Sigulda ir "zaļā" pilsēta un tādu to vajadzētu saglabāt – tam gan var piekrist. Vīzijā Sigulda kopā ar novadu būtu teritorija, kurā ar attīstību nesaprot vien dabas teritoriju (pļavu, mežmalu) apbūvēšanu,

pārveidošanu par brūģētiem parkiem, kur pļavas un parka pamežu pirmoreiz apļauj tikai pēc putnu ligzdošanas beigām, kur ne tikai gravās, bet arī vēl nedaudzajās atlikušajās līdzenajās vietās (pie Gleznotāju kalna, bijušajā pils parka teritorijā) izkopjot dabiskas takas ar dabisku, meža takai raksturīgu segumu pastaigām un aktīvākai atpūtai (skriešanai, slēpošanai).

Tas būtu nepieciešams arī uzskaitītajam *Dzīvesveidam* (5 minūšu laikā sasniedzams mežs pastaigām un slēpošanai). Nav gan saprotams, kāpēc "pilsētnieks ar vilcienu atbrauc uz Siguldu". Pirmām kārtām visai programmai būtu jākalpo vietējo, novada iedzīvotāju vēlmēm, un tās nav tikai nodrošināt atpūtu iebraucējiem, bet arī pašiem atpūsties.

Telpiskā struktūra

Vajadzētu skaidrot, kas šeit saprasts ar "jaunu, spēcīgu daudzfunkcionālu centra apbūvi".

Pie pilsētas fiziskā centra būtu minama nepieciešamība nevajadzīgi nesamākslot un nepieblīvēt vidi ar Siguldai neraksturīgām formām, krāsām un objektiem.

Centrā būtu nepieciešams izvietot iestādes, kuras jāapmeklē gan Siguldas, gan attālāk novadā dzīvojošajiem – dome, būvvalde, policija, kultūras centrs, poliklīnika, slimnīca).

Jākonkretizē "publiskās pieejamības telpas".

Minētai pudurveida apbūvei ir arī trūkumi. Tā nav raksturīga Vidzemē tradicionālajai viensētu apbūvei. Puduri ir grūtāk pārvarami meža zvēriem. Toties tie mazāk fragmentē vienlaidus platību, vieglāk nodrošināma infrastruktūra.

Jāatzīst, ka gandrīz visi vīzijā uzskaitītie punkti attiecas uz pilsētu, ne Siguldas novadu.

Pie funkcijām neviens punkts neliecina par kultūras, mākslas, mūzikas nepieciešamību. Kāpēc ziemā tikai kalnu slēpošana? Kur distanču slēpošana, kur slidošana, hokejs?

Pie tradīcijām minētas tikai trīs! Kalnu slēpošanas sacensības republikas mērogā taču arī ir un būs. Bez esošajām nekas jauns nebūs? Mūzikas festivāli (Kremerata?), teātra festivāli? citi?

Telpiskās struktūras vīzijā minētas izkoptas alejas gar ielu trasēm. Noteikti būtu jāsauglabā un jāatjauno Siguldas lepnums – ozolu aleja Pils ielā (aiz krustojuma ar Cēsu ielu – kļavu aleja).

kas saprotams ar apdzīvojuma daudzveidošanos?????

Un vēl – liels lūgums netaupīt uz sīkumiem un pieaicināt latviešu valodas un gramatikas pratēju stila un interpunkcijas kļūdu labošanai: vietām teksts ir nebaudāms stila dēļ, vietām – nesaprotams pieturzīmju dēļ (gan pieturzīmju nelietošanas, gan – un tas galvenokārt – lieki salikto komatu dēļ).

TOMASA ŽUKOVSKA (13.07.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.)

2007. gada 13. jūlijs

Siguldas novada domei

Tomasa Žukovska
Ventas iela 2, Sigulda

iesniegums.

Par Siguldas novada attīstības programmu 2007-2019 un attīstības plānu

Pēc iepazīšanās ar Siguldas novada un SIA "Metrum" sagatavotajiem dokumentiem, vēlos izteikt ierosinājumus un komentārus:

Par teritorijas plānojumu

Nemot vērā, ka Siguldā praktiski nav ne viena dzīvojamā rajona, kurā nebūtu kāds rūpniecisks objekts vai vismaz katlu māja, uzskatu, ka šādu apbūves principu nedrīkstētu pieļaut arī nākotnē.

Analizējot sagatavoto teritorijas plānojumu, var secināt, ka tas ir pārdomāts un pamatots, piemēram, mazstāvu apbūve no Vidzemes šosejas uz Saltavota ielas pusi. Tomēr, izskatot iedzīvotāju iesniegtos priekšlikumus, nākas secināt, ka arī šajā teritorijā ir vēlme attīstīt komerciestādes, kas faktiski nozīmē pat daļēji rūpnieciskus objektus, piemēram, automašīnu servisa centrus, kurus nevar uzskatīt par ražošanas objektiem, jo tie sniedz "tikai" pakalpojumus.

Šāda zemes īpašnieku vēlme ir skaidrojama ar nekustamā īpašuma tirgus izmaiņām, jo priekšlikumi ir saņemti no īpašniekiem, kuri plānoja attīstīt dzīvojamus ciematus, bet samazinoties šī tirgus segmenta rentabilitātei, ir nolēmuši attīstīt komercapbūvi.

Uzskatu, ka šādu priekšlikumu akceptēšana nozīmētu neveiksmīgu nekustamā īpašuma projektu glābšana, atļaujot konkrētajā teritorijā neiederīgu objektu būvniecību un upurējot pilsētas dzīvojamo rajonu normālu attīstību.

Uzskatu, ka dzīvojamajos rajonos, kuru tuvumā jau ir attīstīta komerciestāžu infrastruktūra, nedrīkst akceptēt jauktu komerciestāžu apbūvi un mazstāvu dzīvojamo apbūvi. Tas attiecas uz iesniegumiem 26,98,99 Allažu virzienā pie pilsētas robežas (Holanderi) un iesniegumiem 4,113,114 Peltēs pie Saulīšu ciemata. Komerciestāžu apbūvi piedāvāju saglabāt Vidzemes šosejas un Mālpils ceļa (Gāles ielas) malā un nākotnē attīstīt tuvāk plānotajam apkārceļam, bet ne starp dzīvojamajiem rajoniem.

SANĒMTS
Siguldas novada Būvvalde
B. ŽUKOVSKA, 2007.g.
13.07.07.

Par Siguldas novada attīstības programmu

- Pozitīvi vērtēju programmā vairākās vietās uzsvērtu vēlmi attīstīt ražošanu, kas neapšaubāmi veicinātu novada attīstību. Pašvaldība šajā nolūkā varētu rezervēt zemes, kurām ir nepieciešamās komunikācijas un kuras varētu iznomāt uzņēmējiem, ja tie vēlas attīstīt novada plāniem atbilstošu ražotni. Tomēr vēlos norādīt, ka jebkura ražotne nozīmē gan paaugstinātu transporta plūsmu (preču piegādes un darbinieku migrācija), gan arī vides piesārņojumu, kas ne vienmēr ir ūdens vai izmeši gaisā, bet arī nepatīkamas smakas un skaņa, kurām nav stingri noteiktu normatīvu. Šāda piesārņojuma radītāji ir arī komercobjekti, kas nav ražošanas uzņēmumi, līdz ar to arī šādu objektu izvietojumam dzīvojamo rajonu tuvumā ir jāpievērš pastiprināta uzmanība un jāizvirza noteiktas prasības.
- Programmā ietvertā vēlme attīstīt sabiedriskā transporta sistēmu būtu jāattiecina uz jaunajiem dzīvojamajiem rajoniem, kuros varētu ieviest "skolas autobusus" no rītiem un pēcpusdienās. Attiecībā uz transporta sistēmas uzlabojumiem var minēt autostāvvietas paplašināšanu un sakārtošanu pie dzelzceļa stacijas, kas nākotnē līdz ar dzelzceļa transporta uzlabošanu un izmaksu pieauguma automašīnu stāvvietām Rīgā varētu kļūt arvien populārāka.
- nelielas papildus investīcijas prasītu jau esošo tūrisma taku (un īpaši tiltiņu) atjaunošana gar Gaujas krastu Siguldas pusē no Gaujas tilta līdz Vējupītei. Šajā posmā ir sagruvuši vairāki tiltiņi. Pēc taku atjaunošanas būtu vēlams arī karte un taku pagarināšana (savienošana) ar Nurmižu taku tīklu, piemēram, Raganas katlu. Arī Allažu dabas taku popularizēšana un iekļaušana tūristu ceļvežos dotu labumu Siguldas novadam, jo tūristu plūsma notiek caur Siguldu, arī sabiedriskās ēdināšanas un citi pakalpojumi ir pieejami Siguldā.

Uzskatu, Siguldas novadam jā saglabā sava vēsturiskā daudzveidība, t.sk. vēl pastāvošās viensētas, kuru "iebūvēšana" ciematos neuzlabos ainaviskumu. Ja Sigulda un tuvākā apkārtnē sevi turpinās pozicionēt kā tūrisma, rekreācijas un kūrortpilsēta, teritorijas plānojums jāveido tā, lai iespēju robežās vismaz zaļo zonu un viesnīcu tuvumā varētu nodrošināt klusu un mierīgu atmosfēru, un otrādi – viesnīcu būvniecību vēlams atļaut tām piemērotās vietās, neatbalstot zemes īpašnieku nepārdomātas vēlmes.

Vēlos izteikt atzinību par visaptverošu dokumentu izstrādi un ceru, ka uz to pamata tiks sagatavota detalizēta darbības programma katrai sfērai, kurā iespēju robežās tiks ņemtas vērā iedzīvotāju vēlmes.

Tomass Žukovskis

EDMUNDA BĒRZIŅA (24.08.07.) KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI PAR "SIGULDAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.-2019.GADAM" PROJEKTU (03.07.07.) UN TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJU (11.08.07.)

1/ Siguldas pilsētas telpiskās attīstības koncepcijā piedāvāju nedaudz mainīt pilsētas centru raksturu ([ar zilu iekrāsots](#)), kā arī pievienot vienu jaunu centru (atbilstoši jūsu grafiskajam zīmējumam – [tekstā ar sarkanu](#)). Tas palīdzēs neļaut krustoties pēc sava tempa un rakstura atšķirīgām aktivitātēm. Tajā pašā laikā tiks skaidri noteiktas dažādo jomu koncentrācijas vietas atbilstoši attīstības programmā minētajai vīzijai "Sigulda kopā ar tās lauku apkaimi - spēcīgi attīstīts atpūtas, sporta, tūrisma, kultūras un kūrorta tīkla centrs".

1.1/ [Izglītības un zinātnes centrs](#) (esošajā vietā);

1.2/ Komerccentrs (esošajā vietā);

1.3/ Vēsturiskie [kultūras](#) centri (esošajās vietās);

1.4/ Sabiedriskais un tūrisma centrs (esošajā vietā-pilsētas ģeogrāfiskais centrs);

1.5/ [Sporta, aktīvās atpūtas un jauniešu izklaides centrs](#) (no jauna-teritorijā starp bobsleja trasi un pilsētas slaloma trasi, ieskaitot teritoriju lejā pie Gaujas, kur iespējams veidot slidotavu, jauniešu diskotēku un koncertu laukumu u.c. trokšņainas izklaides).

Būtiskākais te ir vēlme nodalīt kultūras pasākumus (operas svētki, klasiskās mūzikas koncerti, džeza mūzikas festivāli u.c), kas varētu norisināties Krimuldā, Turaidā, Siguldas pilsdrupās un Siguldas centrā, no jauniešu izklaides pasākumiem, kuri pēc sava rakstura ir skaļi un vasaras sezonā katru nedēļas nogali traucē pilsētas centra mieru, jo notiek Siguldas pilsdrupās vai jaunajā Svētku laukumā. Ja tie notiks lejā pie Gaujas bobsleja trases apkaimē, tie netraucēs iedzīvotājiem un atpūtniekiem, kuri ierodas Siguldā baudīt tās galveno vērtību klusumu un dabas harmoniju. Turklāt ņemot vērā arī diezgan lielo kņadu šeit slēpošanas sezonas laikā, pieguļošo īpašumu izmantošanas veidi var tikt pielāgoti šai viendabīgajai situācijai pretstatā klusajam pilsētas dzīves ritmam, ko regulāri traucē skaļi pasākumi un pēc pasākumiem naktīs apkārt klīstoši ☺ jaunieši.

2/ Siguldas novada Attīstības programmā 2007. - 2019.gadam ir VADLĪNIJAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM. Piedāvāju tās papildināt ar punktiem par:

2.1/ atļaujot rekonstrukciju vai apbūvi jau esošajos privātmāju kvartālos, pieļaut tikai brīvi stāvošu ēku celtniecību, kuru apjoms, blīvums un augstums nav lielāks par blakus esošo īpašumu ēkām un kuru izmantošanas veids neatšķiras no blakus esošajiem īpašumiem. Tas ļautu veidot viengabalainus privātmāju kvartālus, saglabājot iedzīvotāju esošo dzīves vidi un kvalitāti, kā arī dāru pilsētas raksturu-kas ir pamatu pamats jaunajā attīstības koncepcijā.

2.2/ esošo pēdējo vadlīniju punktu par tranzītsatiksmes risinājumiem papildināt ar jau tagad iespējamu tranzīta ierobežošanas risinājumu, slēdzot Rīgas ielas dzelzceļa pārbrauktuvi autoceļa P8 maršrutā un novirzot esošo tranzīta satiksmi pa Šveices ielu vai Blaumaņa ielu. Būtībā tranzīta satiksme kā tāda ir ļoti maza, jo Gaujas tilts nepieļauj kravas transporta kustību. Līdz ar to ar tranzītu vairāk jāsaprot novada transporta kustība no vienas pilsētas centra puses uz otru, kas ir tikai paraduma maiņas jautājums.

2.3/ Viscaur attīstības programmai vijas vajadzība attīstīt gājēju un velo takas. Atbilstoši Siguldas raksturam gribu piedāvāt ļoti kardinālu nākotnes transporta attīstības mērķi – Sigulda kā „zaļā” pilsēta, kur prioritāte ir gājēji, velobraucēji un tikai videi draudzīgs transports. Tas ir svarīgi tieši tagad, jo no tā atkarīgs, kā skatīties uz nepieciešamajiem transporta jautājumiem. Domāju, ka šis varētu būt viens no vadlīniju punktiem.